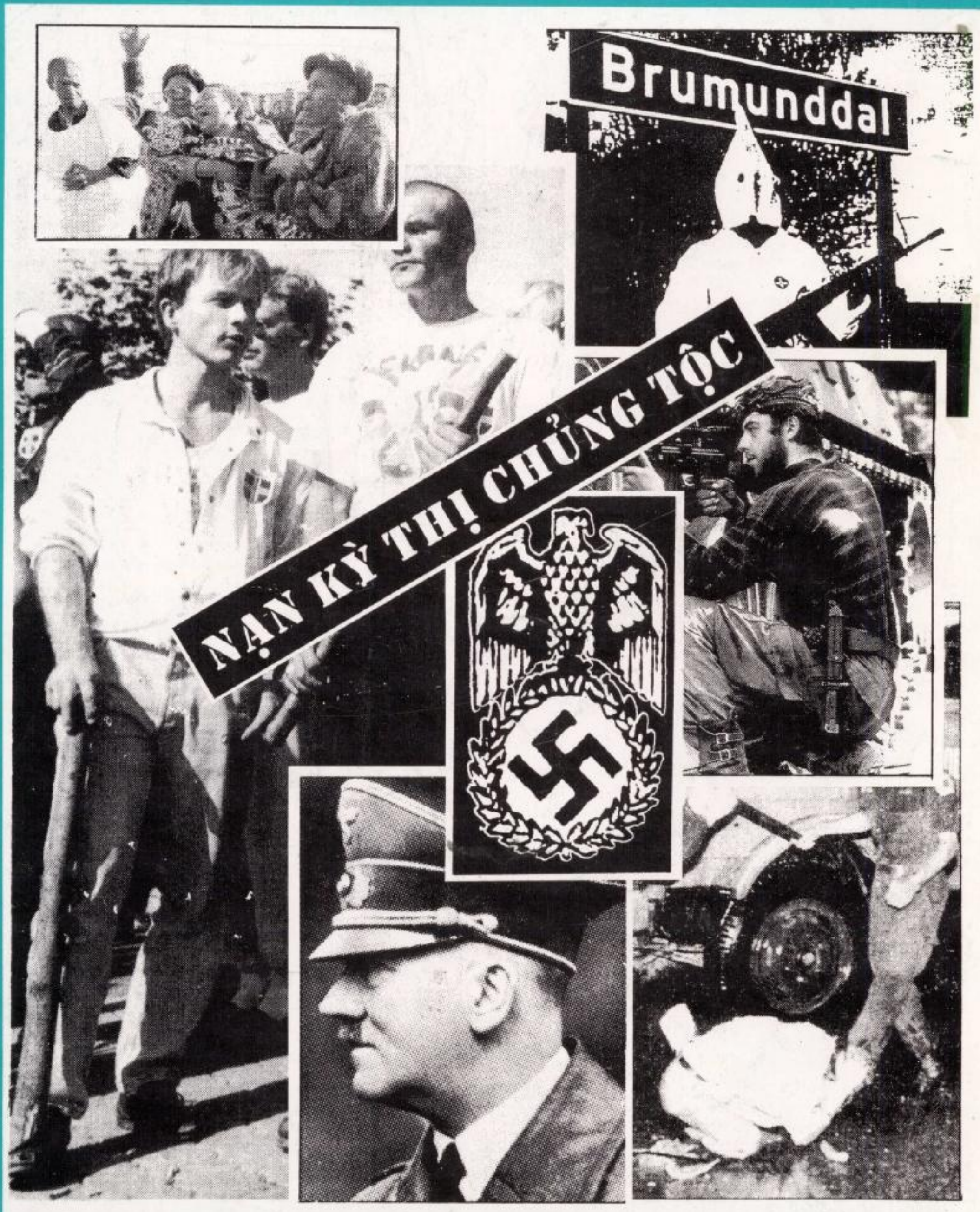

VƯỢT SÔNG

CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA HỘI NGƯỜI VIỆT TỶ NẠN TẠI NA UY

Số 4 - THÁNG 7 / 92

OVER BølGENE

VƯỢT SÓNG

Cơ Quan Ngôn Luận của Hội Người Việt Tỵ Nạn tại Na Uy

Chủ nhiệm: Đỗ văn Thành
Chủ bút: Lâm viết Trường
Tổng thư ký: Dương Khuê
Thủ quỹ: Lâm tiến Dũng
Trình bày: Nguyễn thị Lệ Hằng
Minh họa: Đào vũ Hoài

THỰC HIỆN :

Hà Quỳnh Uyển * Huỳnh Thanh Tú * Đỗ Xuân Thiều * Khánh Ti * Thy Hường * Lê anh Tuấn * Trần minh Trí * Bác Học * Đức Hiệu * Đỗ Xuân Thi * Ung Đức Hỷ * Dương Qua * Đào Vũ Hoài * Nguyễn phú Hữu * Cô Thanh Tâm * Trần Sĩ Lê * Ung Đức Quang * Đỗ văn Thạch * Khúc Chánh Thành * Lâm Anh Dũng

VƯỢT SÓNG là cơ quan thông tin, ngôn luận của Hội Người Việt Tỵ Nạn tại Na Uy, phát hành sáu lần mỗi năm, vào ngày 20 các tháng lẻ.

VƯỢT SÓNG rất ước mong nhận được bài vở và thư từ của bạn đọc xa gần. Xin ghi rõ tên thật và địa chỉ để tiện liên lạc. Tòa soạn không trả lời bằng thư riêng. Bài không đăng không hoàn lại bản thảo. Tòa soạn dành toàn quyền thu gọn và sửa đổi bài vở cho thích hợp nhưng vẫn giữ nguyên ý tác giả. Tòa soạn không chịu trách nhiệm về nội dung các bài cây đăng.

Bài vở, thư từ xin gửi về địa chỉ :

VƯỢT SÓNG
Postboks 8376 Hammersborg
0129 OSLO

HỘI NGƯỜI VIỆT TỴ NẠN TẠI NA UY

ĐỊA CHỈ LIÊN LẠC BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG VÀ CÁC CHI HỘI

BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG & CHI HỘI VÙNG ĐÔNG

ĐỖ VĂN THÀNH
Postboks 8376
HAMMERSBORG
0129 OSLO 1

CHI HỘI STAVANGER

HOÀNG THỊ KIM
Veritashammaren 15
4007 STAVANGER

CHI HỘI HAUGESUND & KARMOY

TRẦN VĂN TRƯỜNG
Bjorneveien 1
5500 HAUGESUND

CHI HỘI VEST-AGDER

ĐOÀN VĂN THẢO
Parkveien 9
4700 VENNESLA

CHI HỘI ALESUND

LÊ KHẮC MINH SỸ
Fjelltunveien 55A
6000 ALESUND

CHI HỘI TRONDHEIM

PHAN PHƯỚC ĐOÀN
Kolstadflata 37D
7078 SAUPSTAD

CHI HỘI LILLEHAMMER

DIỆP MỸ VÂN
Masahaugen 80
2600 LILLEHAMMER

CHI HỘI KONGSVINGER

VŨ VĂN PHÁN
Granli
2210 KONGSVINGER

CHI HỘI SANDNES

HOÀNG VĂN ĐÔNG
Draugveien 33
4300 SANDNES

GIÁ BIỂU VÀ THỂ THỨC ĐẶT MUA BÁO DÀI HẠN

- Giá báo dài hạn 1 năm (6 số) :
 - Ở Na Uy & các nước Bắc Âu :200 N.kr.
 - Các nước khác :220 NOK
- Điền vào phiếu đặt mua báo nơi trang cuối, gửi về địa chỉ tòa soạn.
- Tiền mua báo có thể trả bằng một trong những cách sau:
 - Tại Na Uy:
Tòa soạn sẽ gửi kèm phiếu trả tiền (qua Postgiro) đến quý vị trong số báo đầu tiên.
 - Ngoài Na Uy:
 1. Kèm ngân phiếu trong thư bảo đảm gửi về:
VƯỢT SÓNG v/ Lâm Tiến Dũng
Postboks 8376 Hammersborg - 0129 OSLO
 2. Gửi bằng bưu phiếu (Post Giro/Mandat Postale) về:
VƯỢT SÓNG v/ Lâm Tiến Dũng
Postboks 8376 Hammersborg - 0129 OSLO
 3. Chuyển ngân vào trương mục:
VƯỢT SÓNG v/ Lâm Tiến Dũng
Postgirokontonr. 0813 2480754

XIN LƯU Ý: Đừng gửi kèm tiền mặt trong thư !

GIÁ BIỂU VÀ THỂ THỨC ĐẶT ĐĂNG QUẢNG CÁO

- Giá biểu:
 - 1/1 trang 500 N.kr.
 - 1/2 trang 300 N.kr.
 - 1/4 trang 200 N.kr.
 - trang bìa (nguyên trang) 1000 N.kr.
 - Chia buồn, tin mừng, rao vặt có tính cách cá nhân:
 - + Một cột, dưới 10 hàng 50 N.kr.
 - + Một cột, từ 10 đến 15 hàng 100 N.kr.
 - + Trên 15 hàng tính như 1/4 trang quảng cáo.
 - Nhắn tin tìm bạn, tìm thân nhân: miễn phí.
- Điền vào phiếu đặt quảng cáo nơi trang cuối, gửi về địa chỉ tòa soạn.
- Nếu nội dung quảng cáo ngắn gọn, quý vị có thể điền thẳng vào trong phiếu, tòa soạn sẽ đảm trách phần trình bày.
- Nếu nội dung cần có hình ảnh hoặc cách trình bày đặc biệt, xin quý vị liên lạc thẳng với tòa soạn để bàn thêm chi tiết.
- Tòa soạn sẽ gửi giấy tính tiền đến quý vị ngay sau khi nhận được phiếu đặt quảng cáo. Tòa soạn sẽ sắp xếp lên khuôn báo khi nào nhận được tiền.

NẠN KỲ THỊ CHUNG TỘC

BẮC ÂU CÓ KỲ THỊ HAY CHĂNG? 13

Điểm qua về hiện tượng kỳ thị nở rộ ở Na Uy, Bắc Âu và cả Châu Âu trong thời gian gần đây. Lý do dẫn đến tình trạng này. Thái độ của người Việt tị nạn trước hoàn cảnh sống mới này.

KỲ THỊ CHUNG TỘC DƯỚI NHÃN QUAN LỊCH SỬ ... 17

Đào Vũ Minh Hoan. Nạn kỳ thị chung tộc từ thượng cổ đến hiện đại.

TIN VĂN LIÊN QUAN ĐẾN NẠN KỲ THỊ 13-20

SÁNG TÁC

MẶT TRỜI ĐÊM 39

Hoài My. Bảo những tưởng mình là người Việt Nam duy nhất sống trên hòn đảo vắng người này, nhưng người con gái có cái tên Việt Nam kia là ai?

GIỮA LÝ TƯỞNG VÀ TÌNH YÊU 44

Đỗ Kim Khánh. Lý tưởng mù quáng và tình yêu tan vỡ.

ĐỜI MANG NHO 48

Nguyễn Văn Cường. Cái xảo trá của bọn Việt cộng tràn đến buôn làng miền Thượng.

PHẢI CHĂNG THỦY TỔ CỦA CHÚNG TA LÀ HẦU NHÂN? 49

Hy Ván. Những giả thuyết mới và cũ về nguồn gốc của loài người.

NGUYỄN HỮU NHẬT ĐỌC THƠ CAO BÁ QUÁT (thơ) ... 52

MỘT LẦN GẶP GỠ (truyện dài phóng tác) 54

Sa Vĩ. Hải Nhu và Hương Nhâm là đôi chị em song sinh nhưng tính tình và cuộc sống hai người hoàn toàn khác biệt.

LỤC BÁT THÁNG BẢY - NHỚ NGƯỜI XƯA 59

thơ Đỗ Kim Khánh.

ĐẠI HỘI THỂ THAO KỲ XI TẠI STAVANGER 68

Diễn tiến, kết quả và chuyện bên lề Đại hội thể thao.

ĐẠI HỘI THỂ THAO 73

Thơ Nguyễn Nhược Tiểu. Tình trên thao trường.

CÁC MỤC THƯỜNG XUYỀN

TIN TỨC THẾ GIỚI & NA UY 3

- Oslo không nên nhận thêm người tị nạn!
- Học sinh ngoại quốc ở Oslo.
- "Hoàng hôn" trên Hương Cảng.
- Thế vận hội mùa hè Barcelona.

TIN CỘNG ĐỒNG 10

- Bộ nội vụ Na Uy cải chính tin về việc ngưng nhận người tị nạn Việt Nam loan trên Vượt Sóng.
- HNVTN vận động cho bác sĩ Nguyễn Đan Quế.
- Đồng bào Stavanger phản đối Statoil treo cờ Việt cộng.

THIẾU NHI 21

- Thằng Châu: Mẹ thằng Châu mới sinh em bé, cả nhà như quên bồng nó đi - Nguyễn Phạm Thy Hào.
- Gia đình chim Sẻ: Sẻ con sao khác hẳn với các anh chị em, nhưng Sẻ trống và Sẻ mái vẫn thương yêu, lo lắng cho Sẻ con - Vũ Thị Nguyên.
- Vui cười, trò chơi, các em sáng tác...

PHỤ NỮ 31

- Hai khía cạnh của một vấn đề: Hiện tượng kỳ thị trong đời sống hằng ngày - Đức Hiệu.
- Trước ngưỡng cửa hôn nhân: Làm sao để có con? Làm sao để khoan có con?
- Thân em như tấm lụa đào: Thủy và Nguyễn đã trở nên vợ chồng nhưng chưa hẳn vì thế mọi chuyện đã ngã ngũ - Nguyễn Kim.

NHÓM TRẺ 60

- Giận hờn, nghi ngờ, ghen tuông là hương vị của tình yêu - Triều Nam.
- Dâu ngọt cũng là quả đắng của người đi hái dâu - Lê Nguyên.

DIỄN ĐÀN 67

VƯỢT SÓNG NHẮN TIN 74

VS 75

- Hội viên HNVTN bị theo dõi...
- Hồng rên hồng sướng.
- Hở rún hốt bạc.

Lá thư tòa soạn

Trưởng thành hay lớn lên ở một chỗ khác nơi mình đang ở là có thể bị phân biệt với người địa phương, chỗ đứng nói đến khác màu da hay quốc gia. Sự phân biệt đó bản thân nó không có gì xấu, nhưng cứ trên sự khác biệt về nguồn gốc sinh trưởng để bực dãi nhau là kém văn minh, là thất nhân. Chấp nhận sự kỳ thị là chấp nhận mình hèn kém, thua thiệt. Như chúng ta biết Việt Nam mắc nạn kỳ thị Nam Bắc, cho dù cùng một nước. Trong phạm vi chủ đề kỳ này chúng tôi chỉ nói đến nạn kỳ thị chủng tộc. Sự bực dãi dựa trên màu da, tín ngưỡng hay quốc gia. Một bản tin chạy trên nhật báo Na Uy: "Một người Na Uy 30 tuổi bị bắt về tội buôn ma túy...". Một bản tin khác: "Một người Việt Nam 30 tuổi bị bắt về tội buôn ma túy...". Không cần bàn cãi, ai cũng phải nhìn nhận bản tin sau là quả bom chấn động trong cộng đồng Việt Nam. Trong khi bản tin trước không làm người Na Uy xáo động. Dù không cố ý, người bản xứ khi bàn vẫn nói: "Việt Nam(!) buôn ma túy...". (Nếu chúng ta là người bản xứ, chúng ta cũng sẽ có câu nói tương tự). Thí dụ trên để chúng ta thấy rằng sống xứ người, chúng ta đang ở một cái thế khác người bản xứ, cho dù chúng ta đã hay chưa nhận được quốc tịch bản xứ và người bản xứ có tốt đến đâu đi nữa cũng vậy. Đó là chưa kể đến những sự kỳ thị "cố ý".

Ở Na Uy, trong những năm gần đây dấy lên những phong trào kỳ thị cực đoan của những nhóm cực hữu. Hiện tượng tấn công đánh đập hội đồng người da màu tàn nhẫn như trường hợp của một người Việt ở Brumunddal cách nay ba năm, làm chúng ta lo sợ. Nhiều trẻ Việt và người lớn tuổi, trong vùng này, không dám rời nhà vào lúc mặt trời khuất bóng. Sự việc đáng buồn, đáng ngại, nhưng cứ nghĩ tốt và cho rằng:

— Đó chỉ là hiện tượng "ngẫu nhiên" một người Việt Nam bị hành hung. Điều đó cũng có thể xảy ra với bất cứ sắc dân nào khác.

Chúng ta vẫn vui sống.

Có nhiều sự việc lạc quan xảy ra kế tiếp khiến chúng ta vững tin rằng điều "ngẫu nhiên" kể trên là đúng. Sự quay lưng về phía Arne Myrdal của đông đảo dân Brumunddal và và nhiều nơi khác là chứng minh hùng hồn.

Chúng ta vẫn vui sống.

Nhưng nếu theo dõi báo chí đều đặn, không cần phải có trí nhớ tốt, chúng ta sẽ giật mình thấy rằng, ngay cả những đảng phái có tầm vóc lớn tại Na uy và được xem là có nhiều thiện cảm nhất với ngoại kiều, hình như đã và đang có những thay đổi! Điều này mới làm người quan tâm đời sống, chới với và thực sự lo ngại. Những phe nhóm cực hữu bạo động chống ngoại kiều thật ra không đáng ngại, vì họ không nắm chính quyền. Nhưng sự thay đổi đường lối đối với ngoại kiều của các đảng chính trị lớn, mới là đáng ngại, vì họ có quyền. Những vấn đề thay đổi hoặc những đề nghị liên quan giới ngoại kiều như: Giảm bớt hoặc cắt hoàn toàn giờ học tiếng mẹ đẻ của học sinh ngoại quốc; Lưu trữ dấu tay ngoại kiều đến Na Uy xin tỵ nạn; Xét hỏi giấy tờ ngoài phố; Thống kê ngoại kiều phạm pháp; v.v... Những thay đổi hay đề nghị với dụng ý tốt cho giới ngoại kiều có thực sự hữu hiệu hay không, thời gian sẽ trả lời. Nhưng hiện tại chúng ta thấy hơi ngộp. Như đi ngoài phố bị cảnh sát chặn hỏi giấy tờ, con em mình mất giờ tiếng Việt, v.v... thiệt tình, chẳng thích chút nào.

Chúng ta khó vui sống.

Nhìn vấn đề thay đổi như vậy, chúng ta không được hồ đồ phán xét đảng phái hay chính quyền Na Uy kỳ thị chủng tộc! Vu khống người khác kỳ thị là chính mình kỳ thị. Những thay đổi đó chúng ta nên nghĩ là một sự chỉnh đốn lại quan điểm về ngoại kiều của của chính trị gia Na Uy, mà trong đó yếu tố kinh tế là then chốt. Sự cắt giảm giờ học tiếng mẹ đẻ là một thí dụ điển hình. Còn việc ngăn chặn ngoại kiều bất hợp pháp bằng cách đề nghị gia tăng theo dõi các tổ chức ngoại kiều hay

xét hỏi giấy tờ ngoài phố là một điều đáng tiếc. Nhưng dù thế nào, chúng ta phải nhớ rằng, chính chúng ta có phần trách nhiệm và ảnh hưởng vào đường lối chính trị ngoại kiều của các đảng phái tại Na Uy.

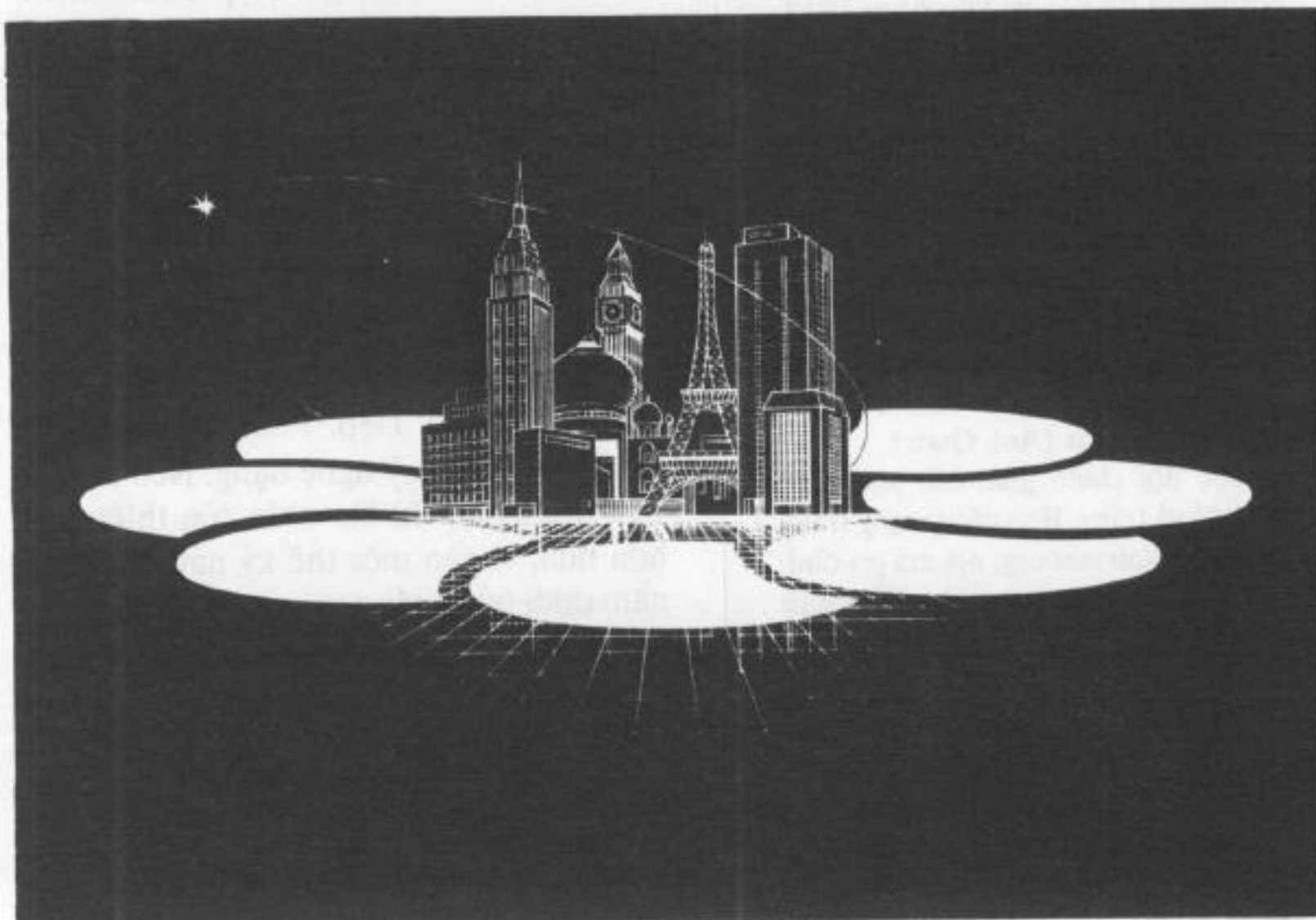
Nhìn lại cộng đồng mình, chúng ta thấy chúng ta có nhiều tiến bộ trong lãnh vực: học hành, văn hóa, làm việc, v.v... Nhưng cũng không phải như thế là đủ và chúng ta mù quáng không nhìn thấy rằng khía cạnh xấu có gia tăng trong cộng đồng. Tư cách pháp nhân của chúng ta, Tỵ nạn chính trị, chúng ta tự vứt bỏ. Trong lúc Na Uy đang cứu xét hồ sơ tỵ nạn cho những người Việt Nam khác, thì những người may mắn tới đây trước quay về "du lịch" Việt Nam, trở qua còn giống trống khua chuông "Bên ấy tự do lắm!" Đó là chưa kể tới tình trạng không đi làm, dùng tiền trợ cấp vung vít trên đầu dân nghèo ở Việt nam. Cho con cái nghỉ học ngang bay về Việt Nam ăn Tết! v.v...

Nếu khuynh hướng này gia tăng, e cộng đồng Việt Nam sẽ rơi vào "ghetto". Chúng tôi không lên án vấn đề về Việt Nam. Trong phạm vi lá thư tòa soạn này, chúng tôi không bàn vấn đề "du lịch" Việt Nam. Ở đây, chúng tôi chỉ muốn đưa ra những hậu quả của những chuyển "du lịch Việt Nam vô ý thức".

Hậu quả của nó là gì?

Sống xứ người mà không siêng năng làm việc, không tích cực tìm việc, con cái không cho chúng tập trung học hành để trở thành nhân tố hữu ích cho xã hội mình đang sống, v.v...

Truyền thống của dân tộc Việt Nam — Ăn cây nào, rào cây nấy. — Một con ngựa đau, cả tàu không ăn cỏ, bị đánh mất, thì đừng trách tại sao các đảng phái chính trị lớn tại Na uy đang chuyển hướng! □

Tân tổng thống Ấn Độ

Phó tổng thống Shankar Dayal Sharma, hôm 16.07, đã chiếm được đa số phiếu trong cuộc bầu cử tổng thống. Sharma là vị tổng thống thứ chín kể từ khi Ấn Độ giành được độc lập từ tay Anh Quốc. Ông Sharma, năm nay đã 74 tuổi, một trong những chính trị gia có tuổi nghề cao nhất. Lần này ông đắc cử là nhờ đảng Nghị hội (đảng đương quyền) và đảng Cộng sản dồn phiếu. Cả thầy Sharma được 68,78% tổng số phiếu.

Tân tổng thống Ấn độ, Shankar Dayal Sharma, 74 tuổi

Ramos thắng cử

Mãi đến hai tuần sau ngày bầu cử tổng thống tại Phi Luật Tân, mới có kết quả. Ông Fidel Ramos, nguyên là bộ trưởng quốc phòng dưới thời bà tổng thống Aquino, đã đắc cử tổng thống. Đối thủ có hạng của ông là bà Santiagos, đã tố cáo Aquino đã ra lệnh cho nhân viên các trạm bầu cử lo sao cho Ramos thắng cử. Bà này trước ngày có kết quả chung cuộc, đã tuyệt thực để phản đối bầu cử gian lận. Vợ cựu tổng thống Marcos, bà Imelda Marcos cũng tố bầu cử gian lận nếu không bà đã đắc cử rồi! Cuối tháng sáu, ông Fidel Ramos tuyên thệ nhậm chức tổng thống Phi Luật Tân

Fidel Ramos, vị tổng thống thứ tám của Phi Luật Tân

Vua từ chối làm tổng thống

Cựu hoàng Lỗ-ma-ni Mikael, đang sống lưu vong, được mời về nước ứng cử viên tổng thống của nước này, nhưng ông đã từ chối. Ông cho biết chỉ trở lại Lỗ-ma-ni với tư cách là vua mà thôi. Trong thông điệp gửi đến cựu hoàng, các đảng phái ủng hộ ông cho biết, sự trở lại của ông có thể mang đến kết quả đa số dân biểu thuận cho việc thành lập lại chế độ quân chủ lập hiến, mà sẽ là vua.

Thủ tướng 37 tuổi

Quốc hội tại Cộng hòa Litauen (thuộc Liên Xô cũ) vào hạ tuần tháng bảy đã bỏ phiếu thuận cho Alexandras Abisala, 37 tuổi, lên nắm quyền thủ tướng chánh phủ. Abisala thay thế cho thủ tướng Gediminas Vagnorius, người bị đa số dân biểu bỏ phiếu bất tín nhiệm trong tuần trước đó. Abisala cho biết chính phủ của ông sẽ tiếp tục giữ chủ trương cải cách đổi mới. Vào ngày 25 tháng chín tới đây, Litauen sẽ tổ chức bầu cử quốc hội.

I-rắc ngăn cản Liên Hiệp Quốc

Lần thứ ba chính phủ I-rắc ngăn cản LHQ kiểm soát quân sự trên lãnh thổ I-rắc. Một phái đoàn chuyên viên quân sự của LHQ, bị ngăn cản không cho vào bộ nông nghiệp I-rắc tại thủ đô Bá Đa. Hoa Kỳ, Anh, Pháp và Ý đã lên tiếng đe dọa chinh phạt I-rắc một lần nữa. LHQ kiểm soát và phá hủy vũ khí có tầm sát hại lớn tại I-rắc là một trong những điều khoản trong hiệp ước dầu hàng mà I-rắc đã ký với Liên Hiệp Quốc khi thua trận vào năm ngoái.

Tài xế xe tải Pháp xuống đường

Đầu tháng bảy là mùa du lịch rầm rộ bắt đầu tại Pháp, xe cộ từ các nước tụ về rất đông. Giữa lúc đó tài xế xe tải xuống đường đòi cải tiến quyền lợi và lương bổng. Các tụ điểm xa lộ quan trọng trên nước Pháp đã bị nê-m cứng bởi hàng đoàn xe vận tải. Cuộc xuống đường làm tắt nghẽn lưu thông kéo dài chưa giải quyết được thì nghiệp đoàn tài xế tắc-xi cũng nhảy vào biểu tình. Các tài xế cho biết họ chỉ rút lui giải thoát lưu thông khi chính phủ chịu trực tiếp thương lượng. Mãi gần hai tuần sau lưu thông trên Pháp mới trở lại bình thường.

Cộng sản bị cấm tại Albania

Hôm thứ năm, 16.07.92, quốc hội dân cử Albania đã biểu quyết đưa thêm vào hiến pháp hiện hành, chương về quyền của các đảng phái chính trị, một điều khoản nữa. Điều khoản này quy định rõ ràng, đảng cộng sản bị cấm hoạt động trên lãnh thổ Albania. Quyết nghị này đánh dấu sự kết thúc trào lưu cộng sản trên xứ này. Được biết trong những tháng gần đây, "tàn quân"

của Enver Hoxha, Lãnh tụ độc tài cộng sản Albania, đang có mưu đồ tái lập đảng cộng sản tại Albania. Đề nghị đưa thêm vào bản hiến pháp, quốc hội Albania đã muốn diệt hoàn toàn những mầm mống, hiểm họa cộng sản.

Tranh chấp vùng Dnjestr

Moldova: Có ít nhất 200 người thiệt mạng trong những trận giao chiến tại Bendery

Sự phân tranh tại các tiểu quốc trong Liên bang Xô viết vẫn chưa ngã ngũ. Chiến sự vẫn đang diễn ra tại vùng Dnjestr, vùng biên giới giữa cộng hòa Ukraina và cộng hòa Moldova. Phe chính phủ Moldova và phe ly khai nói tiếng Nga đã giao chiến ác liệt trong nhiều tháng qua. Tình hình căng thẳng hơn vào cuối tháng 6, khi mà hai bên tăng cường vũ khí nặng cùng nhân sự. Thành phố then chốt của vùng này là Bendery, đã phải hứng mưa đạn của hai bên. Tổng thống Cộng hòa Nga, ông Boris Yeltsin lên tiếng cảnh cáo chính phủ Moldova bắn giết dân gốc trong vùng. Lỗ-ma-ni phản kháng Boris xen vào nội tình của Moldova. Trong những trận đụng độ gần đây nhất tại Bendery đã làm cho ít nhất 200 người bị thiệt mạng và 300 người khác bị thương.

Xác Nga hoàng

Thêm một bằng chứng về tội ác Lê-Nin. Cuộc đào bới gần đây tại một khu hoang dã, người ta đã tìm thấy được xác của Nga hoàng Nikolai đệ nhị cùng gia quyến và gia nhân. 74 năm sau khi họ bị bọn Bôn-xê-vích (Cộng sản Nga) tra tấn và giết chết dã man. Nay cuộc hãm hại mới được đưa ra ánh sáng với những xác của nạn nhân. Tất cả 9 xác được tìm thấy. Nhờ những phương tiện kỹ thuật điện toán tối tân, và kỹ thuật y học tiến bộ, các nhà giải phẫu tử thi của Nga đã xác định được xương sọ của Nga Hoàng trong số xác tìm được. Họ bị giết chết bằng súng, lưỡi lê. Trước đó họ đã bị đánh đập tàn bạo. Và sau khi tàn sát, thủ hạ của Lê-nin đã cẩn thận tắm các xác chết bằng a-xít Sulfuric. Án mạng xảy ra dưới tầng

Những gì đã xảy ra vào năm 1918

Nga hoàng Nikolaj II, sinh năm 1894. Khi cuộc cách mạng tháng mười Nga năm 1917 bùng nổ, quân Bôn-xê-vích dưới sự lãnh đạo của Lê-nin đã bắt được Nga hoàng. Bôn-xê-vích buộc họ từ chức và đẩy đi lao động tại vùng băng giá Tây-bá-lợi-Á.

Hoàng hậu tên là Alexandra Fjodorovna, sinh 1872. Má của bà con gái của nữ hoàng Victoria (Anh Quốc)

Cuộc nội chiến giữa các phe cách mạng đỏ và trắng. Bọn cách mạng trắng tiến gần Jekatrineburg, nơi mà gia đình Nga hoàng bị giam giữ rồi bị giết hại và thủ tiêu.

Hình nét của chiếc sọ từ ngôi mồ tập thể, được máy điện toán so với hình chụp của Nga hoàng.

hầm tại một ngôi biệt thự của thương gia Nikolai Ipatjev ở Sverdlovsk, mà thời đó tên là Jekatrineburg. Biệt thự này bị vùi lấp sau vụ tàn sát. Các chuyên gia tử thi cho biết họ đang tìm kiếm thêm hai sọ người nữa. Một là con gái Nga hoàng và một là hoàng tử Aleksis. Với những sọ tìm kiếm được, họ cho biết chắc chắn sọ nào của ông hoàng Nikolai II và sọ nào của hoàng hậu Aleksandra. Vì hai người này đều có nhiều hình ảnh và đặc điểm được lưu giữ đến ngày nay. Chẳng hạn như hoàng hậu Aleksandra có răng giả bằng sành và Platina. Dữ kiện này đã được tìm thấy.

Chia tay sau 74 năm

Tiếp Khắc đã chính thức chia thành hai nước: Tiếp Khắc và Slovakia. Sau nhiều bất đồng trong chính phủ liên minh giữa hai sắc tộc lớn nhất tại Tiếp Khắc là dân Tiếp Khắc (Tsječko) và dân Slovakia, hai bên đã quyết định đi đến việc tự trị riêng rẽ. Hai nước Tiếp và Slovakia liên minh thành một nước từ 74 năm trước (1918). Thật ra liên

minh Tiếp-Slovakia, qua nhiều biến đổi chính trị khác nhau, dân Tiếp luôn nắm thế chủ động. Từ lúc còn chế độ vua chúa sang cộng sản và gần đây nhất là lật đổ cộng sản và thành lập chế độ dân chủ. Dù đã trải qua hơn 70 năm chung sống, dân Tiếp và Slovakia vẫn không hòa đồng được trên rất nhiều lãnh vực căn bản trong đời sống. Nếu phân chia ranh giới theo địa lý cũ, Slovakia sẽ phải hưởng những phần đất rất nghèo nàn về kinh tế. Dân Slovakia thất nghiệp nhiều hơn dân Tiếp. Phần đất Slovakia không có nhiều kỹ nghệ nặng. Nếu kể đến việc đối ngoại thì Slovakia còn thiệt thòi hơn nữa, vì gần một thế kỷ nay, Slovakia nằm dưới bóng các ngôi sao sáng chính trị người Tiếp. Chỉ những phản ứng sơ khởi của các nước thuộc Âu Châu cho thấy sự tan rã Tiếp và Slovakia là một tin "lành ít dữ nhiều". Nhiều hiệp ước được ký kết trước kia giữa (liên minh) Tiếp Khắc với Khối thị trường chung Âu Châu và nhiều nước kỹ nghệ mạnh khác, nghe nói đang bị tái xét. Điều này sẽ gây những tác động kinh tế ghê gớm cho cả hai dân tộc Tiếp và Slovakia. Cũng như những nước vừa thoát ách Cộng sản, kinh tế (liên minh) Tiếp Khắc lệ thuộc rất lớn vào sự hỗ trợ của các cường quốc kỹ nghệ. Người cầm đầu Phong trào dân chủ cho Slovakia, ông Vladimir Meciar, phát biểu rằng: "Sự tự trị không thể tính bằng tiền bạc được". Meciar có nhiều triển vọng thành tân thủ tướng của Slovakia sau khi tách khỏi Tiếp Khắc.

Mafia Ý Đại Lợi trả thù

Vài nét về "liên minh" Tiếp Khắc

Diện tích: 127.905 km²

Thủ đô: Praha (Cũng là thủ đô của nước Tiếp Khắc sau khi chia đôi).

Dân số: 15,6 triệu

Dân tộc: Tiếp khắc (Czechy), Slovakia, Gi-gang, Ukrain,...

"Liên minh" Tiếp Khắc bắc giáp Ba Lan, tây giáp Đức, nam giáp Áo Quốc, đông và đông-nam giáp Hung Gia Lợi. Tiếp Khắc là nước có mức kinh tế cao thứ hai (sau Đông Đức) trong khối Cộng sản cũ.

Theo bản hiến pháp đến năm 1968: "Tiếp Khắc là một liên hiệp tự nguyện giữa hai nước Tiếp Khắc và Slovakia". Tên tiếng Việt của Liên hiệp này chỉ có Tiếp Khắc, tức Czechy, được nêu lên trong danh xưng, trong khi tên anh ngữ của nó, cả Tiếp khắc và Slovakia được nêu lên: "Czechoslovakia". Phần đất Tiếp Khắc gồm hai tiểu quốc Czechy và Morava, với hơn 10 triệu dân. Cả hai thuộc Vương quốc Buhmen trước kia. Phần đất Slovakia, còn gọi Hung Gia Lợi "thượng" (vì có một phần bắc Hung Gia Lợi). Hung Gia Lợi "thượng" có khoảng 5 triệu dân. Trong số này hết 600 ngàn là dân thiểu số: Gi-gang, Hung, Ukrain, và nhiều giống dân khác.

Chiếc xe bị mìn

Thứ bảy, 23.05.92, mafia Ý đã đặt chất nổ giết chết viên thanh tra chuyên bài trừ mafia tại đảo Sicilia. Thanh tra Giovanni Falcone là nhân vật đầu tàu trong chiến dịch bài trừ các dòng họ mafia tại Ý. Từ năm 85, ông đã đưa tất cả gần 350 dòng họ mafia tại Ý vào tù. Falcone đã từng nói cách nay hai năm "tôi biết tôi là nhân vật đầu danh sách trả thù của mafia Ý". Vì công việc của ông nguy hiểm, nên ông được bảo vệ rất kỹ. Tất cả các sự di chuyển của ông lúc nào cũng được bảo mật tối đa và thường có đánh lạc hướng. Nhưng mafia cuối cùng vẫn thanh toán được "món nợ năm 85".

Một tấn thuốc nổ!

Falcone cùng vợ ông đến Sicilia bằng máy bay riêng, thay vì bằng những chuyến bay thường của các hãng hàng không dân sự. Hai xe cảnh sát hộ tống ông và phu nhân

“Hoàng hôn” trên Hương Cảng

Thoáng chốc 151 năm trôi qua, kể từ ngày Anh quốc chiếm Hương cảng làm nhượng địa. Chỉ còn 5 năm nữa thôi, giao kèo nhượng địa Hương cảng sẽ hết hạn. Hương Cảng sẽ được trả lại cho Trung cộng. “Bị” trả lại thì đúng hơn, vì theo nhiều cuộc thăm dò dư luận tại Hương Cảng, thì đại đa số dân Hương Cảng không tin một may mắn nào vào những hứa hẹn của nhà cầm quyền sắc mầu Bắc Kinh. Máu rơi tại Thiên An Môn chưa khô! Đúng giữa đêm 30.06 rạng sáng 01.07.97, “Hoàng hôn sẽ bao trùm trên Hương cảng”. Đó là lời phổ biến nhất trên đất Hương cảng hiện nay. Đúng thời điểm ấy Bắc Kinh toàn quyền sinh sát Hương Cảng. Bắc Kinh hứa hẹn, sau năm 97, Hương Cảng vẫn sẽ được giữ y sinh hoạt kinh tế như hiện nay thêm năm chục năm nữa, rồi sau đó mới dần dần chuyển sang Cộng sản. Mặc cho Bắc Kinh hứa hẹn, dân Hương Cảng đang trong cơn sốt tìm đường tẩu thoát. Nhưng không phải ai cũng có

phương tiện để thoát khỏi Hương Cảng trước ngày “Hoàng hôn”. Hơn nữa với 6 triệu người, thì nước nào chịu chứa. Ngay cả Anh Quốc, nước hưởng được nhiều lợi nhuận nhất từ đất và dân Hương Cảng, cũng chỉ phát vài cái hộ chiếu Anh Quốc cho những tay tư bản ketch xù hoặc những tay thật giỏi về kinh tế và khoa học, để gọi là “đền ơn mưa móc”. Đa số còn lại đành chịu tử thủ chờ “Hoàng hôn về trên Hương Cảng”.

Biết được điểm yếu của dân Hương Cảng, nhiều bọn bất lương đã bài trò bán quốc tịch một nước nào đó với giá “rẻ mạt” là 36.000 đô la Mỹ. Vào đầu năm nay, Lãnh sự quán Lesotho (Phi Châu) tại Hương Cảng cho biết có 276 người Tàu Hương Cảng mang hộ chiếu Lesotho không giá trị. Tin trên đến như xầm xét. Người ta rủ nhau mua quốc tịch nước nào bên Phi Châu hay Nam Mỹ cũng được. Dân Hương Cảng gọi những hộ chiếu đó là “Phiếu bảo hiểm tính mạng”. Gần 10 năm trước, khuynh hướng

chuyển tư bản ra ngoại quốc gia tăng vùn vụt, theo số người rời bỏ Hương Cảng. Nhưng trong một vài năm nay, tư bản đã chuyển hướng về lại Hương Cảng! Đó là lý do khiến nhiều người chỉ tìm quốc tịch một nước khác rồi tiếp tục ngồi lại Hương Cảng kiếm tiền đến ngày nào Cộng sản Bắc Kinh ra mặt thật, là họ lên đường sang xứ “bảo hiểm an toàn” dù đó là một xứ chỉ có những xóm gòl cạnh những ốc đảo hiểm hoi, sâu hút trong sa mạc!

Thị trường chứng khoán Hương Cảng.

Thống đốc Hương Cảng

Nói đến Hương Cảng tưởng cũng nên biết qua về chức Thống đốc của nhượng địa này. Thống đốc Hương Cảng có nhiều đặc quyền đặc lợi không kém gì những ông vua đầu Á rập. Một thống đốc Hương Cảng có mức lương cao hơn hai lần chính thủ tướng của mầu quốc, 273.000 đô la Mỹ. Một biệt thự 12 phòng ngủ, với một đoàn gia nhân 56 người. Nhưng ông thống đốc không phải tốn một xu nào cho cái khoản nhà cửa. Vì mỗi năm có

một ngân sách riêng là 500.000 đô la cho các sinh hoạt của biệt thự! Theo lệ công chức cao cấp Anh quốc phải đi Roll Royce kiểu 61 có hình vương miện, thống đốc Hương Cảng cũng không ngoại lệ và dĩ nhiên miễn phí. Chưa hết, ngoài ra ngài thống đốc không phải trả thuế cho các hàng tiêu dùng. Hương Cảng về tay Bắc kinh, một trong những chức thơm nhất của Anh quốc bị mất đi.

từ phi trường ở Palermo về Trapani (thuộc bờ tây đảo Sicilia). Ba xe đang chạy trên xa lộ với tốc độ 160km/giờ, thì mặt đường nổ tung lên dữ dội. Chiếc xe hộ tống đầu bị văng ra khỏi lộ hơn 100 mét. Trong xe có ba viên cảnh sát. Cả ba bị chết ngay tại chỗ. Chiếc xe thứ hai là xe chở Falcone và phu nhân của ông. Hai người còn thoi thóp khi được kéo ra khỏi xác xe, nhưng đã tắt thở sau khi đến bệnh viện. Chiếc xe hộ tống cuối cùng cũng bị lật tung, nhưng bốn cảnh sát trong xe còn sống sót. Quả bom giết chết Falcone được ước tính tương đương với 1 tấn thuốc nổ! Kế hoạch mưu sát có lẽ đã được chuẩn bị từ lâu. Quả bom được đặt trong một cống thoát nước nằm dưới xa lộ và viển khiển bằng điện tử. Chuyến đi này của Falcone hoàn toàn không được loan báo công khai và ngày giờ khởi hành được quyết định rất cận. Mafia chắc chắn chỉ biết được trước Falcone đến Sicilia sớm nhất là lúc máy bay của ông cất cánh tại Roma hoặc lúc vừa đáp xuống phi trường Palermo. Nhưng cũng có thể trong hàng cao cấp an ninh quốc phòng Ý, có tay chân thủ hạ của bọn mafia. Nội vụ còn đang trong vòng điều tra.

Thách thức?

Khoảng hai giờ sau vụ nổ, một cú điện thoại nặc danh đến tòa báo Palermo "vụ nổ là quả cưỡi từ gia đình Madonna". Dòng họ Madonna, với Francesesco đứng đầu, là một trong số 350 dòng họ mafia Ý bị xộ khám cách nay năm năm, với những bằng chứng vững chắc của thanh tra Falcone. Con trai của Madonna là Salvatore đang làm lễ cưới trong tù cùng ngày Falcone bị mưu sát.

Việc mafia trả thù tại Ý là chuyện xảy ra rất thường. Nhưng lần này là ghê gớm nhất trong 10 năm trở lại đây. Và hơn nữa, lần này mafia Ý đã đi ra ngoài đường lối của họ: "Không bao giờ giết cả vợ con của kẻ nằm trong 'danh sách bị thanh toán'". Dân chúng biểu tình phản đối chính phủ đã quá nhẹ tay với bọn mafia và để tính mạng của những người bài trừ mafia bị nguy hiểm.

NA UY

Michael Jackson "viếng" Na Uy

Vào giữa tháng bảy, danh ca Michael Jackson đã đến trình diễn tại Oslo. Có khoảng 35.000 người đến xem buổi trình diễn này. Vé chính thức đã hết sạch ngay từ tháng trước khi trình diễn. Dù vậy vé chợ đen mãi tới giờ cuối mới có giá. Sợ ế, con buôn nhỏ lớn lo bán tháo huê vốn trước ngày trình diễn cả ba bốn ngày, vì thế không kiếm được nhiều tiền. Michael Jackson đến Oslo bằng phi cơ riêng, nhưng đoàn tháp tùng là 35 xe vận tải và hàng chục xe buýt chở hơn 200 nhân sự. Buổi trình diễn

được kể là thành công nhất từ trước đến nay, ít ra về mặt âm thanh. Trong suốt buổi trình diễn có hơn 800 người bị xỉu vì không chịu nổi chen lấn.

Tờ quảng cáo áo thun PEPSI có hình Michael Jackson tại Na Uy

Ly dị nhiều hơn ly thân

Trong năm 1991 có 10.300 cặp ly dị. Con số này hơn năm trước đó là 100. Trong khi số cặp "bất đồng sàng", tức ly thân, giảm xuống 500 còn 12.400. Tổng cộng trong năm 1991 có 22.700 hôn nhân bị tan rã hoàn toàn hoặc phân nửa. Căn cứ trên con số năm 91, Phòng thống kê trung ương cho biết có 44% các cuộc hôn nhân bị tan vỡ. cũng theo Phòng này, thì Oslo là vùng dẫn đầu về nạn ly dị. Trong khi đó những tỉnh dọc theo vịnh Oslo, Finnmark, Sogn og Fjordane, Tronderlag và các tỉnh trong lục địa thuộc miền đông có tỉ lệ thấp nhất.

Quảng cáo bị rắc rối I

Sở bảo vệ giới tiêu dụng Na Uy vừa qua đã lên tiếng cảnh cáo hãng Pepsi-Cola lạm dụng quảng cáo. Hãng này đang tung ra hàng loạt quảng cáo trên mọi mặt tại Na Uy nhằm tranh giành thị trường với hãng Coca Cola. Hãng Pepsi đã mua đứt Michael Jackson để quảng cáo cho họ. Pepsi-Cola còn in cả áo thun có hình Michael Jackson và nhãn PEPSI để bán. Trong lời rao bán, hãng Pepsi ghi "nếu bạn mua chiếc áo thun này, là bạn đã góp phần ủng

hộ quỹ HKH của công chúa Martha Louise của Na uy". Chính lời quảng cáo này đã làm Sở bảo vệ giới tiêu dụng phản ứng. Xếp quảng cáo của Pepsi tại Na Uy cho biết họ sẽ rút lời quảng cáo lại, họ sẵn sàng hầu tòa nếu cần. Ông xếp này cho biết một phần lợi suất từ áo thun bán được sẽ được sung vào quỹ HKH.

Quảng cáo bị rắc rối II

Bộ văn hóa Na Uy vừa qua ra thông báo cảnh cáo hai hãng truyền hình TV4 và TVN (TV-Norge) về việc chạy quảng cáo sai luật Na uy. Thông cáo của bộ lưu ý, hai hãng truyền hình này đã cố tình ngắt một chương trình ra làm nhiều đoạn để chạy quảng cáo. Theo luật quảng cáo Na Uy, các đài truyền hình hay truyền thanh không được ngừng giữa một chương để quảng cáo. Riêng đài TVN, thì "mánh hơn" mỗi lần ngừng giữa chương để chạy quảng cáo, đài này nói là để đọc tin tức, nhưng thật ra quảng cáo dài hơn phần tin tức. Tưởng cũng nên biết theo sự thăm dò của các hãng chuyên nghiệp, thì TVN là đài được dân chúng ái mộ nhất, hơn hẳn đài "quốc doanh" NRK. Trong khi NRK bắt ai có truyền hình phải đóng tiền đài và ngoài ra còn nhận trợ cấp khổng lồ từ nhà nước, còn các đài khác hoàn toàn tự túc. Nếu không giữ mức độ quảng cáo cao, họ khó có thể kiếm đủ tiền để làm những chương trình mà nhiều người thích xem.

Cháy rừng

Năm 92 có lẽ là năm nạn cháy rừng chiếm kỷ lục. Chỉ vào khoảng giữa tháng 6 là con số lần cháy và số mẫu rừng bị cháy đã hơn hẳn năm ngoái, cũng là năm kỷ lục cháy rừng. Phải trở lại đến năm 1947, mới tìm thấy được nạn hạn hán như năm nay. Năm 76 là năm có nạn cháy rừng lớn nhất trong lịch sử Na Uy, nhưng năm 92 nạn cháy rừng đang vượt hơn. Từ suốt tháng năm đến giữa tháng bảy, miền đông nam Na Uy gần như không có một giọt mưa. Phần lớn các lần cháy rừng xảy ra ở phía đông nam Na Uy. Miền tây chỉ có bốn lần bị cháy. Hậu quả cháy rừng tại Na uy, chỉ gây thiệt hại về kinh tế chứ không bị lũ lụt đe dọa. Dù vậy theo hệ thống điều hành kinh tế Na Uy, các địa phương phải tự trang trải kinh phí chữa cháy. Chính quyền trung ương chỉ trả kinh phí chữa cháy bằng phi cơ. Nhiều địa phương miền đông nam đã bị thâm thủng ngân sách. Đó là chưa kể đến sự thất thu nguồn lợi cây rừng của các địa phương này. Nạn hạn hán còn kéo theo sự thất mùa tại Na Uy. Chính phủ đã ký sắc lệnh giảm thuế cho nông dân ở những vùng bị mất mùa. Nguyên nhân chính của nạn cháy rừng là do thời tiết quá khô trong những tháng qua. Tại miền đông nhiều vùng, sở cứu hỏa đã cấm không được nấu nướng ngoài trời. Ngay cả ngày Hạ chí, dân

Na Uy vốn có truyền thống mừng ngày mặt trời qua thiên đỉnh, bằng những đồng lửa cao ngất trời, năm nay đã bị cấm tại một số vùng.

Norsk Hydro trúng thầu khoan dầu tại Việt nam

Norsk Hydro, là hãng hóa chất có tầm vóc quốc tế của Na Uy, vừa qua vào trung tuần tháng 7, đã trúng thầu khoan dầu ngoài khơi lục địa Việt nam. Giao kèo có giá trị trong 25 năm, nơi đó hãng trúng thầu tự trang trải kinh phí thăm dò. Dầu tìm được sẽ chia theo một quy ước riêng với Việt cộng. Diện tích thăm dò để khai thác là 3450km². Vùng này nằm giáp ranh lô Đại Hùng, nơi mà chắc chắn đã có dầu. Lô Đại Hùng hiện nay chưa cho đấu thầu vì còn chờ các nhà thầu Mỹ. Tưởng cũng nên biết, Hoa kỳ có thể sẽ bỏ lệnh cấm vận vào cuối năm nay và như thế các hãng dầu Mỹ mới được nhảy vào thị trường dầu hỏa tại Việt nam. Nhiều dấu hiệu cho thấy, nếu Bill Clinton (đảng Dân chủ) đắc cử tổng thống Hoa kỳ, lệnh cấm vận sẽ có nhiều cơ may bãi bỏ. Nếu ông Bush (đảng Cộng hòa) thắng cử, cơ may cấm vận bãi bỏ rất thấp, vì đảng này đã có nhiều kinh nghiệm với Việt cộng. Lúc yếu thế chúng hòa hoãn, lúc lợi thế chúng tấn công vô nhân đạo. Dù vậy ông Bush đang gặp khó khăn kinh tế trong nước, tư bản Mỹ đang thêm thị trường Việt Nam. Cho dù thế nào Việt cộng vẫn chờ cuộc bầu cử tổng thống Hoa Kỳ hoàn tất, mới đưa những lô dầu có nhiều hứa hẹn ra đấu thầu. Thế mới biết Việt Cộng khoái Mỹ đến độ nào.

Học sinh ngoại quốc tại Oslo

Nói đến Oslo, người phải nói đến hai miền Đông và Tây Oslo. Lịch sử từ lúc tái dựng Christiania thành Oslo, đã chia Oslo ra làm hai miền với mức sống chênh lệch khá rõ rệt. Miền Tây nơi có nhiều trường giả, chủ nhân, chính trị gia, người giàu có,... cư ngụ. Nhà cửa khu này mắc hơn khu miền đông khá nhiều. Trái ngược miền Tây, khu miền Đông là nơi tập trung của

giới lao động, dân nghèo nhiều hơn miền Tây. Trong những năm sau này, dân ngoại quốc (đa màu da sẫm), đã tụ tập về Oslo mỗi lúc một đông (Trước kia, họ ở rải rác khắp Na uy). Là người ngoại di dân lập nghiệp, hay tị nạn, muốn đến Oslo, thì miền Đông đương nhiên là chỗ vừa túi tiền nhất. Chẳng mấy chốc, chừng đôi ba năm trở lại đây trường học miền Đông, cấp cường bách giáo dục, tràn ngập ngoại kiều. Điển hình như trường Gamlebyen. Trường này lúc bị đóng cửa chỉ có 20 học trò gốc Na Uy. Trường Lakkegata, vào niên học tới (92-93) sẽ có 47 học trò lớp một, trong số này chỉ có 8 em gốc Na Uy! Ở trường trung học cấp II Hersleb, nằm bên bờ đông sông Aker, có 426 học sinh, hết 331 học sinh là ngoại quốc thuộc 32 nước/ngôn ngữ khác nhau. Nhìn những thí điểm trên, người ta có thể hiểu lắm học sinh ngoại quốc đông hơn học sinh Na uy. Thực ra tại Oslo có khoảng 32.000 học sinh trong cấp cường bách (lớp 1-9). 23% số này là có ngôn ngữ không phải là Na Uy. Trong khi đó hầu hết các trường thuộc phía Tây Oslo có tỉ lệ học sinh ngoại quốc không đáng kể. Thí dụ như tại trường trung học cấp II Bjornesletta chỉ có 5 học sinh ngoại quốc trong số 200 học sinh.

Hiện tượng di tản

Trước tỉ lệ học sinh quá cao tại các trường học, nhiều bậc phụ huynh đã lo ngại cho trình độ ngôn ngữ Na uy của con em họ bị sút kém. Các bậc phụ huynh đó đã quyết định xin cho con em mình sang trường có ít học trò ngoại quốc. Không phải chỉ phụ huynh Na uy mà cả một số phụ huynh ngoại kiều cũng lo ngại sự hội nhập xã hội Na uy của con em họ bị trễ nải hoặc thất bại vì không lớn lên trong môi trường Na uy đa số. Giới chính trị gia đã đóng cửa trường Gamlebyen cũng vì lý do trên. Nhưng mặt khác họ quên rằng, sự hiện diện của đa số học sinh ngoại quốc trong các trường thuộc phía đông Oslo chỉ là một kết quả tự nhiên việc định cư của người ngoại quốc tại thủ đô Oslo. Tình trạng hiện nay của trường Lakkegata,

Toyen, Grunnslokka, Hersleb,... cũng gần như trường Gamlebyen. Những trường này sẽ phải đóng cửa trong một ngày gần đây?!

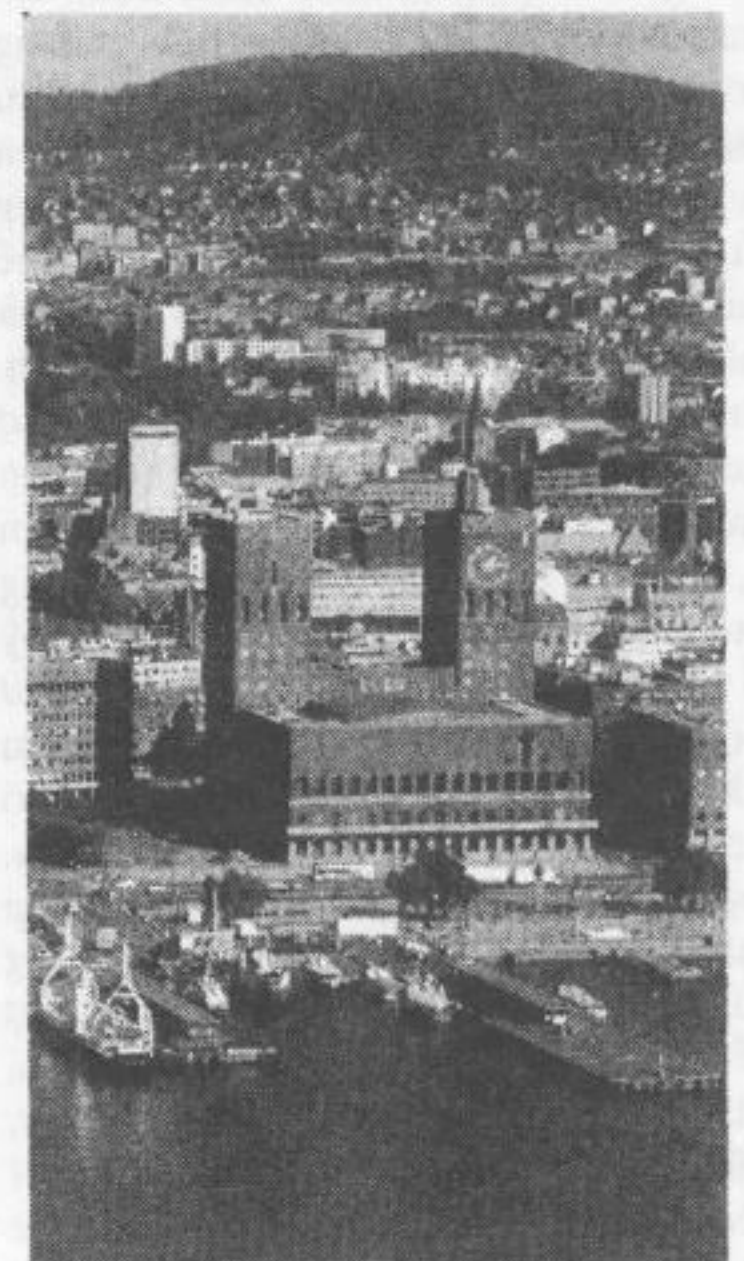
Thủ đô Oslo không nên nhận thêm dân tị nạn!!!

Đó là lời tuyên bố của bà Grete Horntvedt, nguyên là đảng phó đảng Hữu khuynh thuộc thủ đô Oslo. Lời tuyên bố trên liên quan đến những áp lực chính trị đối ngoại về vấn đề Na uy "phải" nhận người tị nạn từ vùng chiến tranh Nam Tư. Theo bà Horntvedt Oslo không có khả năng thu nhận thêm người tị nạn. Bà đưa ra những lý do như tình trạng thất nghiệp tại Oslo (5,6%), tình trạng học sinh ngoại kiều gia tăng đáng kể tại một số quận thuộc phía đông thành phố. Nguy cơ "Ghetto" trong thành phố chưa giải quyết được. Nhiều chính trị gia khác như phe tả khuynh đã lên tiếng phản đối đề nghị của bà Horntvedt. Bà Kaci Kullmann Five, đảng trưởng đảng Hữu khuynh toàn quốc cho biết bà rất hiểu nguyên nhân phía sau lời nhận định của thành viên đảng Hữu khuynh. Bà Five không ủng hộ cũng như không phản đối lời phát biểu của bà Horntvedt với lý do bà không rõ tình hình ở thủ đô Oslo. Bà Five có nhận định giống đường lối của chính phủ: Dân tị nạn nên được giúp đỡ gần nơi họ ở càng tốt. Và như thế sự giúp đỡ mới đến được với đa số.

Hiện nay có hơn 40.000 dân tị nạn Nam Tư đến nước láng giềng Thụy Điển xin tị nạn và con số tăng lên đều mỗi tuần khoảng 3-4000 người. Trong khi chỉ có vài ngàn là tìm đường đến Na Uy.

85% học sinh ngoại quốc tại trường tiểu học Toyen không làm Undis Erstad, mẹ của Maris hay Liagat Ali, cha của Akils, lo sợ gì cả.

Tòa đô chánh Oslo.

Barcelona

Thế Vận Hội

mùa hè

kỳ XXV

Vài ngày tới đây thành phố Barcelona của Tây Ban Nha sẽ là trung tâm điểm của mọi người, Thế Vận Hội XXV mùa hè. Sẽ có 172 quốc, với hơn một chục ngàn vận động viên tham dự các bộ môn khác nhau: điền kinh, xe đạp, bóng rổ, bóng tròn, quần vợt, bơi lội, đua thuyền, v.v... Thế vận hội kỳ XXV có nhiều đặc điểm, nhiều kỷ lục,...

Lần đầu tiên sau 60 năm, Thế Vận Hội (TVH) được tổ chức trong không khí "hòa bình". Thực vậy trong suốt 6 thập niên qua, Thế vận hội bị chi phối rất nhiều bởi cuộc chiến tranh lạnh giữa đông và tây. Cũng lần đầu tiên kể từ năm 60, Nam Phi được trở lại tham dự Thế vận hội. Nước này bị tẩy chay vì chủ nghĩa kỳ thị chủng tộc Apartheid.

Từ lâu TVH là nơi khối Cộng sản biểu dương sức mạnh lớn nhất. Khối Cộng sản thường gặt hái được nhiều huy chương trong các thế vận hội, bởi họ bỏ ra rất nhiều tiền đầu tư vào thể thao. Các lò luyện chuyên viên chơi thể thao đã từng hưởng rất nhiều ân sủng của đảng. Gần như thể thao là con đường tiến thân duy nhất mà không mang tội ác trong xã hội Cộng sản. Nhưng năm nay, những lò sản xuất "thợ chơi thể thao" của khối cộng sản không còn như xưa nữa. Khối cộng sản Đông Âu tan rã, hệ thống phân phối trong xã hội không còn phiến diện cực đoan như xưa. Các quỹ hỗ trợ thể thao của Cộng sản đã cạn. Như khối Liên Nga, gồm 12 thành viên, chiếm phần lớn Liên Xô cũ, đã gặp rất nhiều khó khăn để tài trợ cho thể thao như xưa. Chẳng hạn như Đoàn Thể Thao Hợp Nhất (TTHN) của Liên Nga trong tháng sáu, đã "quyết" tiền lương của những "thợ thể thao". (Họ vẫn giữ lối cũ thời cộng sản, là trả lương cho vận động viên). Dù vậy, những nhà đầu dất của phái đoàn TTHN Liên Nga vẫn tin rằng họ sẽ gặt hái được kết quả khả quan trong kỳ Thế Vận Hội mùa hè XXV.

Một nước nữa tưởng cũng đáng bàn tới trong kỳ này là Đức thống nhất. Tây Đức

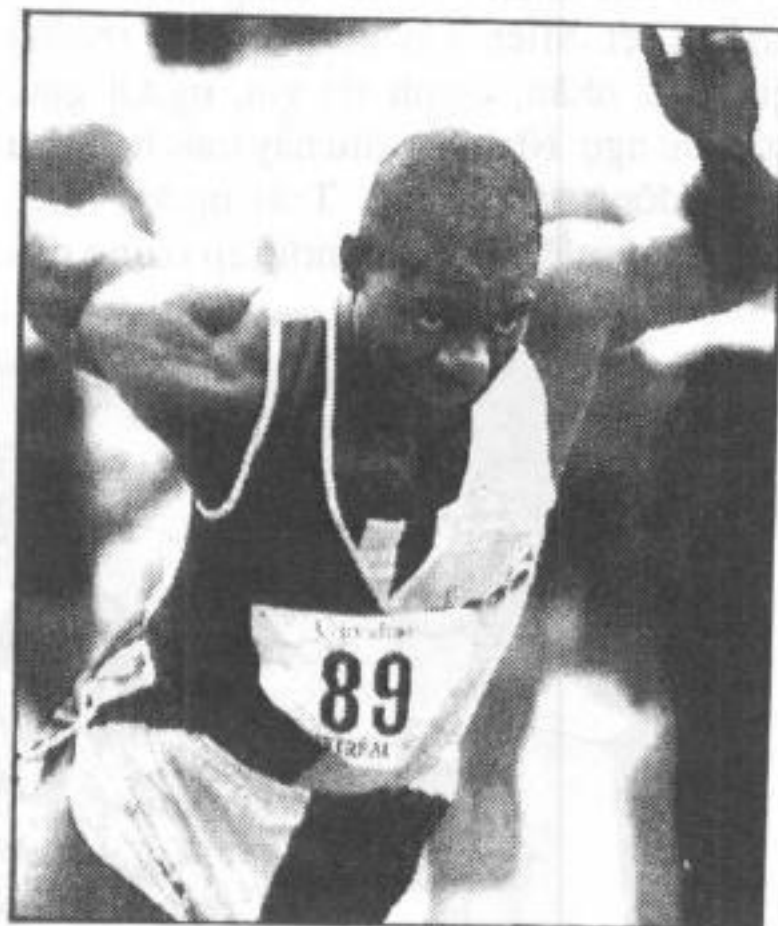
vốn cũng là một cường quốc thể thao, nhưng Đông Đức đã từng là một siêu cường. Nhìn về năm 1988, ta thấy Đông Đức riêng một mình đã gặt hái được một số lượng huy chương nhiều hơn cả Hoa Kỳ! Với nền kinh tế phồn thịnh nhất thế giới của Tây Đức cộng thêm những vận động viên tài ba của Tây Đức và những "thợ" thể thao của Đông Đức, người ta ai cũng tuyên đoán nước Đức thống nhất sẽ chiếm được thế mạnh nhất trong mùa này.

Thế vận hội kỳ này còn kỷ lục một lãnh vực nữa là số quốc gia tham dự lên đến 172 (có thể là 171 vì Nam Tư bị tẩy chay). Nhiều bộ mặt mới xuất hiện tại Barcelona: Litauen, Estland, Latvia (ba nước này nằm trong Liên Xô cũ), Slovakia (Tách từ Tiệp Khắc), Nam Phi (mới được tham dự sau 32 năm). Nam Tư đang gây chiến với Bosnia và Croatia, giờ cuối bị cấm tham dự do lệnh cấm vận của LHQ và sự phản đối kịch liệt của chính phủ Na Uy. Mãi đến trong tuần lễ mà Thế vận hội sẽ diễn ra, Nam Tư trên giấy tờ còn được Ủy Ban Thế Vận Hội (UB/TVH) chấp nhận cho tham dự. Na Uy đã dùng áp lực của mình qua ngõ LHQ ép UB/TVH không cho Nam Tư tham dự, để cho đội banh ném nữ của Na Uy được tham dự. Đội banh ném nữ Na Uy đã từng đoạt huy chương bạc tại TVH ở Hán Thành, nhưng mùa này chỉ đủ điểm để đứng kế "ngoài rào TVH". Nam Tư bị tẩy chay, đương nhiên đội Na Uy thế chỗ. Như vậy, nhờ vào những đòn chính trị, đội banh ném nữ Na Uy mới được tham dự tại Barcelona. Điều này đã làm cho họ mất rất nhiều cảm tình trong kỳ TVH này.

Thể thao không nên dính vào chính trị hay ngược lại chính trị không nên dính vào thể thao. Ai cũng nói vậy. Nhưng trên thực tế gần như không có một kỳ TVH nào là không có chính trị xen vào. Thể thao để tuyên truyền chính trị. Hãy nghe lời phát biểu sau đây của một tay chuyên chạy 800m, Ana Quirot người Cuba: "Khi tôi chạy, tôi thấy sức mạnh cách mạng hà hơi tiếp sức cho tôi, tôi thấy ban lãnh đạo hòa

vào tôi!" (sic). Cuba có những bộ môn nổi tiếng thế giới như: dã cầu, bóng chuyền và đặc biệt là môn quyền anh. Những bộ môn này cũng là những bộ môn mạnh của Hoa Kỳ.

Nói đến TVH mùa hè, phải nói bộ môn điền kinh là ăn khách nhất. Thực vậy những lực sĩ điền kinh là một trong những lực sĩ hái ra bạc nhiều nhất. Trong số các lực sĩ điền kinh nổi tiếng như: Carl Lewis, Leroy Burrell, Dennis Mitchell,.. (Cả ba thuộc Hoa Kỳ), Ben Johnson, Bruny Surin,... (cả hai thuộc Gia Nã Đại), Carl Lewis và Ben Johnson có nhiều điều để bàn nhất. Lực sĩ da đen Gia Nã Đại, Ben Johnson trong kỳ TVH ở Hán Thành, đã phá kỷ lục thế giới 100m (kỷ lục này của Carl Lewis), nhưng Johnson phải nhường lại huy chương vàng cho Carl Lewis, vì đã dùng kích thích tố trong khi thi đua. Sau hai năm bị cấm tham dự các cuộc thi công khai, Ben Johnson kỳ này đã được tuyển trở lại để tham dự tại Barcelona. Ben là lực sĩ số hai sau Bruny Surin trong cuộc thi tuyển lực sĩ đại diện

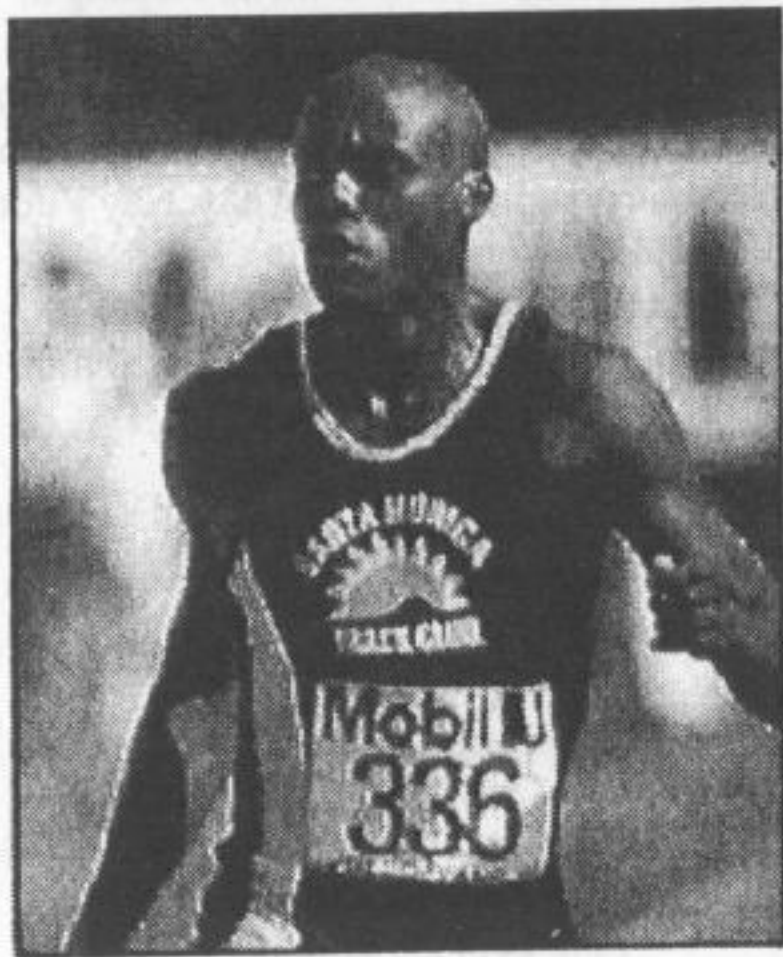
Ben Johnson hạng hai (10,16) trong cuộc thi tuyển vào TVH tại Barcelona

Gia Nã Đại. Trong khi đó tại Hoa kỳ Carl Lewis đã bị loại khỏi hạng 100m. Lewis mất cơ hội kiếm thêm cái huy chương vàng thứ ba trong TVH. Môn 100m là môn công phu tập luyện, nhưng thi đấu ngắn nhất. Tất cả mọi chi tiết đều phải hội đủ và đồng loạt vào những giây ngắn ngủi đó, nếu không sẽ bại ngay, nếu không muốn nói là nguy hiểm cho sự nghiệp cá nhân như trường hợp Lewis. Carl Lewis mới tạo thêm một kỷ lục thế giới chạy 100m tại Đông Kinh vào năm ngoái (9,86), nay đã “không đủ” tài để đại diện Hoa Kỳ trong môn 100m tại Barcelona. Chỉ đấu đại diện Mỹ đến Barcelona thôi (chưa nói đến đoạt huy chương), Lewis kiếm thêm cả triệu đô la. Bị tước huy chương vàng tại Hán Thành, Ben Johnson đã thất thu gần 10 triệu đô la!

Chiến tranh lạnh chấm dứt, TVH XXV không còn là cuộc tranh tài giữa Đông và Tây, giữa Cộng sản và Tư bản, mà là cuộc tranh tài giữa bắc và nam, giữa giàu và nghèo! Đó là nhận định của trưởng đoàn Nigeria (Phi châu). Thực vậy trong những năm gần đây lục địa Phi châu đã tạo được những thành tích đáng kể trong những cự ly xa và trung. Như Kenya, Algeria, Nigeria, Gambia, và nhiều nước khác nữa sẽ là một thách thức cho Hoa Kỳ, Gia Nã Đại, Anh và Đức - Những nước có tiếng từ trước về các cự ly này. Đặc biệt Algerie với thiên tài Noureddine Morceli chuyên trị đường xa, liên tục về nhất trong các cuộc thi quốc tế. Chưa hết Algerie còn là nước đã sản xuất ra người đàn bà Á Rập đầu tiên thắng giải quán quân thế giới cự ly 1.500m

Thế Vận Hội mùa hè không phải chỉ có chạy mà còn nhiều môn khác nữa.

Phóng lao là một trong những môn hiếm hoi nhân tài. Lực sĩ phóng lao được ái mộ nhất trong TVH Barcelona có lẽ là lực sĩ Werner Gunthor, người Thụy Sĩ. Về môn thể dục dụng cụ: đu nhẩy bực ngựa, xà đôi

Carl Lewis người còn đang giữ kỷ lục thế giới môn 100m, nhưng không đấu nổi cuộc thi tuyển môn này tại Hoa kỳ!

Cô Fu Minxia trong lúc tập dợt tại Barcelona.

và xà lệch phải nói đến Trung Cộng với Li Jing. Trung Cộng là nước Cộng sản lớn nhất hiện nay. Kể từ thập niên 80, Trung Cộng đã bắt chước đàn anh (chết hết rồi) bỏ tiền đầu tư vào thể dục thể thao. Trung Cộng hiện nay có hơn 400 lò đào tạo “thợ thể thao”. Trung Cộng đang chuẩn bị vận động ráo riết để được tổ chức TVH vào năm 2000. Sang đến bơi lội, Matt Biondi của Hoa Kỳ là ngôi sao sáng. Sở trường của Biondi là cự ly ngắn, bướm và tự do. Biondi đã đoạt được 5 huy chương vàng tại Hán Thành, mùa này trông chờ “chỉ” có 4 huy chương thôi! Ngoài ra còn có Martín López Zubero, người Mỹ gốc Tây Ban Nha, cũng có nhiều hứa hẹn. Martín tuyên bố với báo chí, anh sẽ bơi dưới cờ Tây Ban Nha! Môn chui nước phái nữ, phải kể đến cô Fu Minxia, thuộc phái đoàn Trung Cộng. Môn nhào lộn trên thảm, và thể dục dụng cụ phái nữ, phải nói khối Đông Âu chiếm ưu thế. Khối Đông Âu với những “lò luyện người” đã thu nhận trẻ con từ khi mới biết đi để huấn luyện. Những kỹ thuật những tư thế nhào lộn hiểm nghèo là đặc điểm của bộ môn này. Chỉ có những lực sĩ “máy” mới thực hiện được hoàn hảo và ngoạn mục. Điều này khiến những bộ môn này nghiêng hẳn về phía: Hung, Bảo Gia Lợi, Lỗ Ma Ni, Liên Nga (Liên Xô cũ). Người ta cũng phải kể đến đoàn nữ “nhi” của Trung Cộng trong lãnh vực kể trên. Còn nhiều và nhiều thiên tài nữa trong hàng trăm bộ môn khác tại TVH....

Ăn gian trong TVH

Nhận được huy chương ở TVH không phải chỉ đơn thuần là mang về danh dự cho quốc gia mà còn là nguồn lợi lớn kinh tế cho cá nhân và quốc gia đó. Người ta dùng mọi cách để thắng: tập luyện, dùng chính trị, và cả ăn gian. Trong suốt 3000 năm có TVH, sự ăn gian gần như là một “thói quen”, một cái gì đương nhiên kéo theo. Một trong những vụ ăn gian được biết đến rõ đã xảy ra vào năm 1370 trước Tây lịch. Khi đó Pelops, người Hy Lạp đã phá hoại bánh xe của đối thủ, trong môn đua chiến xa. Pelops thắng vòng hoa, trong khi đối thủ bị tử

nạn. Một vụ điển hình khác còn tàn tệ hơn nữa đã xảy ra trong một TVH tại La Mã. Khi đó người La Mã đã chiếm Hy Lạp. Họ mang TVH về La Mã. Tại đây vua La Mã là Nero, trong cuộc đua chiến xa bị lật úp giữa đường. Ông không về được tới mức, nhưng vẫn được tuyên dương lãnh vòng hoa! Đó là những thí dụ TVH thời xưa.

Nói đến sự ăn gian trong TVH hiện đại thì “ngầu” hơn nhiều. Sự ăn gian đầu tiên trong TVH hiện đại là anh chàng người Mỹ tên Fred Lorz. Trong môn thi chạy đường trường (Marathon) TVH năm 1904, Lorz đã xin quá giang một chiếc xe hơi hết nửa đường! Lần đó Thomas Hicks người về mức thứ nhì được trao tặng huy chương vàng, mặc dù ông này thú nhận rằng dọc đường có uống mấy cốc rượu Cognac! Thời đó kích thích tố trong thi đua không được bàn tới. Ngày nay, dùng kích thích tố là một trong những kiểu ăn gian phổ biến nhất. Mỗi năm danh sách liệt kê các kích thích tố bị cấm sử dụng trong các cuộc tranh tài mỗi lúc một dài ra. Dù vậy thị trường kích thích tố phát triển thật nhanh. Muốn phát hiện kích thích tố trong cơ thể vận động viên, người ta phải có cách thử. Nhưng cách thử phải có nhiều thì giờ mới tìm ra và luôn luôn là ra đời sau kích thích tố! Chính vì thế 257 huy chương vàng được phát ra ở Barcelona tới đây chưa chắc phát đúng cho người có thực tài. Nhưng hể nhận được huy chương vàng thì chắc chắn có thực... “tài” (tức tiền).

Đội banh ném (handball) nữ Na Uy được tham dự TVH vào giờ chót.

SINH HOẠT CỘNG ĐỒNG SINH HOẠT CỘNG ĐỒNG SINH HOẠT CỘNG ĐỒNG

Một bước tiến quan trọng của Vượt Sóng

Vượt Sóng là tờ báo Việt ngữ của Hội Người Việt Tị Nạn tại Na Uy nhằm vào độc giả Việt Nam. Nhưng thời gian vừa qua, chúng tôi mới biết được Vượt Sóng không những chỉ có độc giả Việt Nam theo dõi đọc mà còn được các cơ quan công quyền Na Uy dịch sang Na Uy để tìm hiểu. Đây là một trong những bước tiến mà Vượt Sóng chưa hề nghĩ tới. Tiếng nói của Vượt Sóng vang đến nhiều cơ quan Na Uy. Những tin tức, tiếng nói của người Việt được loan tải trên Vượt Sóng có ảnh hưởng gì đến những quyết định có lợi cho cộng đồng Việt Nam tại Na Uy hay không, Vượt Sóng không rõ, nhưng có một điều chắc chắn là từ nay những nguyện vọng của cộng đồng Việt Nam tại Na Uy có thể đến tai chính quyền Na Uy qua Vượt Sóng. Thư của Bộ nội vụ Na Uy đến Vượt Sóng

(bản dịch nguyên văn nội dung của bức thư)

“Bộ Nội Vụ Vương Quốc Na Uy
Nơi nhận: Vượt Sóng
Văn kiện số 92/3644 IANL
Ngày 5.6.92

Liên quan đến bài báo trên
Vượt Sóng số 1/92

Yêu cầu bài viết dưới đây được dịch qua tiếng Việt và đăng tải trong số tới trên quý báo.

Trong tờ báo của quý vị số 1/92 dưới nhan đề “Na Uy đang có kế hoạch không nhận người tị nạn Việt Nam”, trong đó có đề cập đến cuộc nói chuyện với ông ngoại trưởng Thorvald Stoltenberg và sự liên lạc với bà Ruth Ryste, cố vấn đặc biệt Bộ nội vụ, về chương trình thu nhận người tị nạn Việt Nam. Cả Bộ ngoại giao và Bộ nội vụ cho biết rằng không có một sự liên lạc, nói chuyện hay hội họp với ông Đỗ Văn Thành về chương trình nêu trên. Quý vị đã gán cho chúng tôi những điều mà chúng tôi không có nói”

Để rõ ràng hơn, một bản sao thông báo do Bộ nội vụ loan đi trong dịp ban hành quyết nghị nhận tị nạn theo quy định trong năm 1992.

Kính chào
Ruth Ryste
Cố vấn đặc biệt
(ký tên)

Xử lý sự vụ
Anne Liltved

Nội dung thông báo của bộ ngoại giao:

Thông báo ghi ngày 2.04.92
Trong năm 92 Na Uy sẽ nhận số tị nạn theo quy định là 1000. Trong đó 400 từ I-rắc, 75 từ Ba Tư, 75 từ Đông Nam Á (Việt Nam) và 450 từ những nước khác nhau.
Trong năm 1991 số tị nạn theo quy định vào Na Uy là 1072. Gồm 302 Ba Tư, 477 Việt Nam và 168 I-rắc.

Việt nam đông nhất

Phòng Thống Kê Trung Ương (PTKTU) (Statistisk sentral byraa) cho biết năm 1991, có 5055 người ngoại quốc được vào quốc tịch Na Uy. Con số này cao hơn năm trước là 300 và gấp đôi năm 87. Theo thống kê này, số những người vào quốc tịch Na Uy năm 91, người Việt Nam chiếm tỷ lệ 20%, cao nhất so với dân từ các nước khác. Cộng đồng Pakistan chiếm 15%. Gốc Âu Châu có 1392 người vào quốc tịch. Trong số này, người Ba Lan là 234 và người Thổ Nhĩ Kỳ là 474. Dân gốc Nam Mỹ vào quốc tịch cũng đông, 434 người. Trong đó hết 270 người từ Colombia.

Việt Nam xin hồi hương

Theo bản tường trình hàng năm của Nha ngoại kiều, năm 1991 có 207 người xin hồi hương, trong số này có 4 người Việt Nam. Năm trước đó chỉ có 3 người. Cũng theo bản tường trình này, năm 91 có 7 người Việt Nam đến Na uy gõ cửa xin tị nạn.

Bergen hồi sinh!!!

Chi hội Người Việt Tị Nạn tại Bergen đã giải thể một cách đáng tiếc và bất ngờ cách nay ba năm. Nhu cầu cần có một hội, một đoàn để đáp ứng những sinh hoạt tổng quát, vẫn luôn luôn còn đó. Bergen là nơi đầu tiên phát xuất hội đoàn người Việt đầu tiên tại Na Uy (Hội Thân Hữu Người Việt Tự Do Tại Bergen, Tiền thân của Hội Người Việt Tị Nạn Tại Na Uy). Là đất “địa linh nhân kiệt”, đồng bào Việt Nam tại Bergen khó lòng ngồi yên mà không có một hội chung cho tất cả, hoặc giới hạn trong khoảng tuổi nào đó. Nhiều cố gắng trong suốt mấy năm qua để tái dựng lại Hội đã bất thành. Nhưng cuối tháng chín năm ngoái, sau nhiều cố gắng của anh chị em thanh niên vùng Bergen, Đoàn Thanh Thiếu Niên Tại Bergen đã ra đời. Sau gần một năm hoạt động, Đoàn đã thu hút được hầu hết thanh thiếu niên trong vùng tham gia. Đoàn Thanh Thiếu Niên Tại Bergen được phân bố tổ chức rất “thanh thiếu

niên” tính. Đoàn gồm bốn ban: Điều hành, Văn nghệ, Thể thao và Sinh hoạt. Ban điều hành lo hành chánh, tài chánh, ngoại giao,... chung cho đoàn. Mỗi ban có trưởng ban và thủ quỹ riêng. Để bảo vệ Đoàn hoạt động hữu hiệu, nội quy của Đoàn khá gắt gao, chẳng hạn: Đoàn viên muốn gia nhập phải có sự đề nghị của một ban nào đó trong đoàn, qua sự chấp thuận của ban điều hành và sau cùng mới cứu xét đơn. Mục đích của Đoàn nhằm vào lợi ích chung của thanh thiếu niên.

Danh sách các vị điều hành đoàn:

Ban Điều Hành:
Trưởng ban: Ông Trần Văn Đức
Phó ban I: Ông Lâm Bá Hộ
Phó ban II: Ông Vũ Viết Long
Thư ký: Ông Nguyễn Hồng Hà
Thủ quỹ: Ông Lê Văn Vinh

Ban Thể Thao:
Ông Nguyễn Kim Hoàng
Ông Nguyễn Ngọc Huấn

Ban Văn Nghệ:
Ông Nguyễn Thanh Sơn
Cô Nguyễn Công Anh Trâm

Ban Sinh Hoạt:
Ông Nguyễn Đức Thắng
Ông Dương Khoa
Cô Hứa Mỹ Hoa

Địa chỉ liên lạc với Đoàn:
Ông Trần Văn Đức
Lyshovden 28,
5033 Fyllingsdalen
Điện thoại: (05) 16 89 63

Vượt Sóng cáo lỗi

Vượt Sóng xin cáo lỗi cùng Hội Văn Hóa Người Việt Tị Nạn tại 3 thị xã Raelingen - Skedsmo - Loerenskog và quý độc giả.

Trong số báo Vượt Sóng số 3/92 vào tháng 5, chúng tôi đã đăng tải sai danh sách ban điều hành của Hội này. Nay Vượt Sóng xin đăng lại.

Hội trưởng: Ông Nguyễn Trọng Hóa
Thư ký kiêm thủ quỹ: Ông Phạm Ninh
Nội vụ: Ông Nguyễn Long Hoan
Xã hội:

Bà Ngô thị Mai Liên
Bà Nguyễn thị Kim Hương
Thanh niên:
Ông Nguyễn văn Nam
Ông Nguyễn văn Lợi
Văn nghệ: Ông Trần Tuấn Khang
Cố vấn:

Ông Trần văn Thụy
Ông Đỗ Duy Huỳnh

Địa chỉ liên lạc thư tín
Nguyễn Trọng Hóa
Nordbyvn 19, 2013 Skjetten
Tlf: (06) 84 47 23

Nhóm Cao Niên phát triển lớn

Chỉ trong thời gian thành lập thật ngắn, Nhóm Cao Niên đã phát triển rộng ra khỏi phạm vi Liên xã Raelingen - Skedsmo - Loerenskog. Hiện nay Nhóm này đã có cả thảy 67 hội viên tích cực. Trong số này có 22 hội viên cư ngụ tại Oslo. Một điểm đáng chú ý hơn nữa là số nữ hội viên của Nhóm Cao Niên chiếm hơn 50%! Vượt Sóng tin rằng Nhóm Cao Niên đã phá kỷ lục hội đoàn tại Na Uy về phương diện phái tính bình đẳng tỉ số.

Trong tháng qua Nhóm Cao Niên đã tổ chức được nhiều buổi họp mặt ý nghĩa: đi du ngoạn thăm vùng tổ chức TVH mùa đông năm 1994, họp mặt với người Na Uy nhân lễ quốc khánh Na Uy 17/5, đọc báo Việt ngữ, phát triển Nhóm rộng vào thủ đô Oslo, lắng nghe tâm sự một hội viên đến từ Hải Phòng (Miền Bắc Việt Nam),...

Báo Akershus số ra ngày 15.0.92 tường thuật lại một buổi gặp gỡ hết sức ý nghĩa giữa Nhóm Cao Niên Việt Nam thuộc liên xã Raelingen - Skedsmo - Loerenskog và Hội người già Na Uy. Cuộc gặp gỡ diễn ra thật ấm cúng và học hỏi được nhiều. Hai bên đã hẹn nhau gặp lại vào những lần khác.

Chúc Nhóm Cao Niên thành công trong các sinh hoạt.

Tiếp tục vận động cho bác sĩ Nguyễn Đan Quế

Hội trưởng Hội Người Việt, kỹ sư Đỗ Văn Thành vừa qua đã liên lạc với Tổng Liên Đoàn Lao động Na uy (LO) để trình bày trường hợp bác sĩ Nguyễn Đan Quế. Ông Thành vừa qua có gởi thư cho ông Kaare Sandegren, trưởng phòng ban giao quốc tế của Tổng Liên Đoàn, đề nghị Tổng Liên Đoàn mời bác sĩ Quế sang Na Uy, viện cố chủ tịch Tổng Liên Đoàn Hoa Kỳ, ông Lane Kirland đã có mời nhưng cộng sản Việt Nam không chấp thuận cho ông Quế sang Hoa kỳ tham dự ngày Đoàn kết. Hiện nay đang là mùa nghỉ hè nên việc vận động cho bác sĩ Quế phải đình lại tới mùa thu. Nếu Tổng Liên Đoàn Na Uy chịu mời bác sĩ Quế thì đó là một chiến thắng lớn, đưa cộng sản vào thế kẹt. Cho bác sĩ Quế sang phát biểu thì quá bất lợi cho chúng. Không cho thì sẽ méch lòng và mất uy tín đối với Na Uy. Việc tranh đấu cho bác sĩ Quế đòi hỏi rất nhiều thời giờ công sức nhưng Ban chấp hành Hội Người Việt vẫn kiên nhẫn tiến từng bước.

Phản đối Statoil treo cờ cộng sản

Vào ngày thứ sáu 17 tháng 7 vừa qua, công ty dầu hỏa Na Uy Statoil có treo cờ cộng sản Việt Nam trước văn phòng chính tại Stavanger. Đồng bào Việt Nam phát giác và báo cho Ban chấp hành chi hội

Cao niên Na uy
gặp
cao niên Việt nam.
(Từ trái)
Ông Nguyễn
Trọng Hóa, bà
Randi Andersen
và ông Đỗ Duy
Huỳnh.

Stavanger. Mặc dầu thời gian hạn hẹp nhưng với ý chí chống cộng, BCH đã triệu tập một số bà con để phản đối.

Thật ngạc nhiên khi phái đoàn gồm anh Hiền, anh Thông, anh Thương, bác Xan, bác Bào, bác Thi, chú Phác, anh Thu, anh Phúc, chị Đào, em An, em Phong và em Thúc, tới Statoil thì được tiếp đón một cách nồng hậu. Hỏi ra thì mới biết, ban tiếp tân tưởng lầm là phái đoàn cộng sản thăm viếng Statoil. BCH Stavanger phản đối việc treo cờ cộng sản và yêu cầu Statoil hạ xuống. Ban tiếp tân của Statoil giải thích việc treo cờ chỉ nhằm tiếp đón khách phương xa chứ không có mục đích chính trị nhưng họ sẽ đề trình lên cấp trên để giải quyết.

Đang nói chuyện thì phái đoàn cộng sản tới. Các cán bộ bước xuống xe, nhìn xung quanh thấy cơ sở Statoil đồ sộ và mừng vì đảng sắp hốt bạc. Vui sướng chưa xong, vừa bước vô cửa là các cán bộ này gặp một tràng đá đảo như vũ bão. Bao nhiêu cảm hờn cộng sản khát máu đã biến thành những câu nguyên rủa xoáy vào đầu những tên cộng nô. Ban tiếp tân Statoil hốt hoảng vội đưa các tên Việt cộng, mặt xanh vì sợ và nhục vào trong. Với bản tính nghi ngờ, chắc chắn các tên này sẽ cho là Statoil chơi đố, ngoài mặt làm bộ lịch sự nhưng lại gài để người Việt làm nhục chúng.

Ngày hôm sau, Statoil hạ cờ cộng sản xuống. Biết được sự việc, Ban chấp hành trung ương Hội Người Việt đã gởi một lá thư cho Stavanger Aftenblad phản đối việc treo cờ và làm ăn với cộng sản Việt Nam của Statoil. Một số đồng bào Việt tại Stavanger cũng đã gởi thư phản đối lên báo Stavanger.

Quyết định y/v tham dự Đại Hội Thể Thao Âu Châu

Để có thời giờ chuẩn bị, Ban chấp hành trung ương cùng với đại diện các chi hội Stavanger, Vùng Đông, Kristiansand và Trondheim đã quyết định các đội thắng về các bộ môn bóng tròn và bóng chuyền năm nay sẽ tham dự Đại Hội Thể Thao Âu Châu vào năm kế tiếp. Quyết định này có giá trị từ năm 1992.

Stavanger, ngày 25 tháng 6, 1992
Ban Chấp Hành Trung Ương
Hội Người Việt Tỵ Nạn tại Na Uy

Hãy đọc và cổ động

VƯỢT SÓNG

Tiếng nói của người Việt tỵ nạn tại Na Uy.

- Nơi trao đổi tâm tình và phổ biến các tin tức sinh hoạt của cộng đồng người Việt
- Bảo tồn và phát huy văn hóa Việt Nam

Hãy đóng góp bài vở, ý kiến
Đặt mua *Vượt Sóng* dài hạn
Giới thiệu *Vượt Sóng* với bạn bè gia đình

TIN TỪ KONTAKTUTVALGET

Kontaktutvalget (KU) là một cơ quan đóng vai trò gạch nối giữa chính quyền Na uy và ngoại kiều tại Na uy. Theo cái tổ mới KU có 32 thành viên chính thức có quyền biểu quyết, trong số này có 16 người là ngoại kiều. Ngoài ra còn có 5 thành viên không thường trực. Cả năm là ngoại kiều. Năm thành viên này có quyền tham dự các cuộc họp lớn giữa KU và chính quyền, họ được tham kiến, góp ý, nhưng không có quyền biểu quyết.

Hoạt động của Kontaktutvalget

Hai tiểu ban của KU đang tiến hành thực hiện hai bản tường trình về hai đề tài hết sức thực tế cho người ngoại quốc tại Na Uy. Đề tài về sự nhìn nhận văn bằng của người ngoại quốc đến cư ngụ Na Uy. Đề tài thứ hai về Thị trường làm việc của người ngoại quốc tại Na Uy và những bộ phận xã hội trợ giúp ngoại kiều. Theo kế hoạch khi hai bản tường trình này hoàn tất một tiểu ban mới sẽ được dựng lên để làm bản tường trình về “cảnh sát và dân thiểu số”. Đề tài này cũng là đề tài chánh trong Hội Nghị

Toàn Quốc '91 của KU được tổ chức tại Tromsø hồi năm ngoái.

Innvandreretaten i Oslo (Cục Di Dân Oslo) bị giải tán?

Có những dấu hiệu cho thấy Cục Di Dân sẽ bị dẹp bỏ. KU đã liên lạc với Hội đồng thủ đô Oslo để đưa ra những đề nghị và ý kiến về vấn đề nêu trên. KU nhấn mạnh rằng di dân và người tị nạn phải được những quyền lợi tương xứng với những công dân khác trong xã hội và điều này không cần thiết có nghĩa là phải có những đặc quyền đặc lợi riêng biệt. KU còn đề nghị Cục Di Dân phải được tiếp tục phát triển và tiếp tục công việc. Thêm điều nữa, các tổ chức ngoại kiều phải được cơ hội tham gia trong ban điều hành cải tổ việc làm cho ngoại kiều.

KU và Trung Tâm Chống Kỳ Thị đòi giấy nhập cảnh.

Hai cơ quan trên đã cùng nhau lên tiếng chỉ trích sự bất công trong việc cấp giấy nhập cảnh vào Na Uy. Có nhiều người có

thân nhân tại Na Uy, muốn đến đây viếng thăm đã bị từ chối. Những người này thường là những người từ những “quốc gia hay xin tỵ nạn”. Hai cơ quan nhấn mạnh thân nhân và bạn bè trên luật pháp phải được quyền thăm viếng người thân của họ tại Na Uy.

Hội nghị toàn quốc năm 92 của KU sẽ được tổ chức tại Stavanger vào ngày 25 đến 27 tháng chín. Chủ đề của Hội Nghị '92 là “Phụ nữ”. Ban tổ chức của Hội Nghị '92 gồm: Anja Foss, Maria Teresa Skjervik, Amara Ranaweera, Gavie Nessiep và Margaret Sanner. Nita Kapoor sẽ là hướng dẫn và cố vấn. Ý kiến hoặc đề nghị xin liên lạc Anja Foss qua điện thoại (04) 80 33 36 hoặc thư ký (02) 34 71 66. Bộ trưởng bộ gia đình, bà Grete Berget được mời đến khai mạc Hội nghị. Có cả thảy 83 đại biểu từ các nơi có quyền biểu quyết, trong số này có 43 phụ nữ! Ngoài ra còn có khoảng 40 đại biểu khác không có quyền biểu quyết cũng được mời tham dự.

Văn Phòng Trung Ương Tông Đồ Mục Vụ Việt Nam Hải Ngoại
Thông cáo
Ngày Cầu Nguyện Hòa Bình cho Việt Nam
được tổ chức vào các ngày 2,3,4 tháng 10 năm 1992

Cùng toàn thể đồng bào Việt nam hải ngoại,
Kính thưa quý vị đồng hương,
Quê hương chúng ta hiện nay chứng kiến cảnh tang thương của cuộc chiến ác liệt đẫm máu; nhưng một nền Hòa Bình chân thật, nghĩa là người hòa với người và thuận với ý Trời, để toàn dân được hạnh phúc, phát huy được giá trị nhân phẩm của mình vẫn chưa thấy thể hiện trên quê cha đất tổ chúng ta.
Nền hòa bình đó đòi hỏi nỗ lực của mỗi người Việt Nam, cần đến sự hợp tác của các đoàn thể, tôn giáo trong tinh thần gặp gỡ, đối thoại.
Về phía người công giáo, Đức Giáo Hoàng Phaolô II, vị lãnh đạo của Giáo Hội công giáo hoàn vũ, đã tha thiết kêu gọi người tín hữu Việt Nam tích cực và can đảm dẫn thân hành động chung với mọi thành phần của cộng đồng người Việt Nam để xây dựng một nền Hòa bình và công lý xứng hợp với nhân phẩm con người trên quê hương xứ sở chúng ta.
Cộng đồng công giáo Việt Nam hải ngoại ý thức rằng hoàn cảnh thuận lợi mà chúng tôi được hưởng ngày nay là ân huệ đặc biệt Thượng Đế ban cho nhằm thực thi

trách nhiệm kiến tạo nền Hòa Bình chân thật đó. Noi gương các cộng đoàn tôn giáo hoàn vũ, Văn Phòng Trung Ương TĐMVVNHN đã trực tiếp hay gián tiếp tìm mọi cách gặp gỡ, trao đổi với các vị đại diện các tôn giáo của cộng đồng Việt Nam hải ngoại, và đi đến quyết định tổ chức Ngày Cầu Nguyện Hòa Bình cho Việt Nam tại Rôma, vào các ngày 2,3,4 tháng 10 năm 1992, mời gọi sự hiện diện của các vị lãnh đạo các tôn giáo của cộng đồng người Việt chúng ta.
Trên bình diện tôn giáo, gặp gỡ và cầu nguyện luôn được xem là tiến trình nền tảng xây dựng một nền Hòa Bình chân thật. Trong nếp sống ngày nay của tín đồ các tôn giáo, muốn thấy nền Hòa Bình, công lý chân thật phải nhanh chóng được thể hiện trên quê hương để những khổ đau của toàn thể đồng bào sớm chấm dứt.
Chúng tôi biết rằng tổ chức một buổi cầu nguyện như thế sẽ gặp phải những khó khăn vì những lý do khách quan, phát xuất từ hoàn cảnh tàn mác khắp nơi của đồng bào chúng ta. Nhưng cầu nguyện là sự thành khẩn phát xuất từ tình tự sâu kín của mỗi người, từ lòng quảng đại, bao dung đối với đồng bào chúng ta, nên ngày gặp gỡ đó

không phải là một cuộc biểu diễn ngoạn mục, mà là dấu chứng niềm tin vào khả năng của tâm hồn con người có thể thay đổi được vận mệnh nước nhà.
Cùng với các vị đại diện các tôn giáo bạn, chúng tôi khẩn thiết xin đồng bào chuyên tâm cầu nguyện cho quốc thái dân an, để những sáng kiến nhằm đưa đến các giải pháp kiến hiệu được phát huy, để tình liên đới, bao dung được triển nở, để tự do là ân huệ cao cả nhất Thượng Đế ban cho mỗi một người dân chúng ta được thể hiện đầy đủ.
Các vị lãnh đạo của các tôn giáo hoàn vũ đã nhiều lần gặp gỡ và thúc đẩy nhân loại thực hiện Hòa Bình. Những gì cao đẹp mà tôn giáo đem lại cho con người trên thế giới thì dĩ nhiên chúng cũng phải được thể hiện trên quê hương chúng ta; vì tôn giáo, tự bản chất, là không ranh giới và nhằm xóa bỏ những hàng rào làm trở ngại tinh thần liên đới.
Ước mong Hòa Bình, công lý chân thật đến với đồng bào chúng ta.
Rôma, ngày 19.04.1992
Đ.Ô. Philip Trần văn Hoài
Giám Đốc
Văn Phòng Trung Ương TĐMVVNHN

Bắc Âu có kỳ thị hay chẳng?

Bắc Âu, vùng trời nổi tiếng về nhân bản, bình đẳng xã hội và tôn trọng nhân quyền. Tất cả mọi người không phân biệt màu da, ý thức hệ, tôn giáo, giai cấp đều được hưởng những quyền lợi như nhau và được luật pháp bảo vệ một cách công bằng. Guồng máy hành chánh, xã hội và chính trị được tổ chức nhằm thực hiện lý tưởng bác ái và bình đẳng đó. Bắc Âu có một lợi điểm là mật độ dân cư thưa thớt và tài nguyên dồi dào. Bắc Âu lại nằm vừa đủ gần các cường quốc Âu châu để hấp thụ các phát minh khoa học kỹ thuật nhưng lại cũng vừa đủ xa để không bị lây các tệ đoan xuất hiện song song với đà tiến hóa của xã hội. Kết quả là trong xã hội không có người quá giàu cũng không có người quá nghèo. Các thành phần thiểu số hay yếu đuối trong xã hội như người già, người tàn phế, bệnh tật, thất nghiệp đều được chính quyền bảo vệ và giúp đỡ về tinh thần lẫn vật chất để có được một đời sống hạnh phúc. Các tệ đoan xã hội cũng rất hiếm.

Các nước Bắc Âu không hề có thuộc địa nên không có một ấn tượng xấu nào đối với các dân tộc khác. Dân Bắc Âu đa số chưa từng tiếp xúc với ngoại kiều, nhất là từ thế giới thứ ba nên rất ít kinh nghiệm trong việc giao tế và có phần dè dặt. Tuy nhiên, với lý tưởng bình đẳng, họ vẫn tôn trọng tất cả những ngoại kiều đến định cư tại Bắc Âu. Người Việt cũng như các ngoại kiều khác được coi như một thành phần yếu kém nên cũng được giúp đỡ tận tình để hội nhập vào xã hội. Bầu trời Bắc Âu đang tươi nắng thì bỗng đâu mây đen bắt đầu kéo tới.

Bắt đầu khó khăn

Vùng Bắc Âu tưởng có thể biệt lập nhưng rồi cũng không thoát khỏi các thăng trầm của thế giới. Tình trạng khó khăn về kinh tế lần lần cũng lan tới. Hạng xướng, ngân hàng lần lượt phá sản và sa thải nhân công. Công ăn việc làm trở nên hiếm hoi. Nạn thất nghiệp ngày càng gia tăng. Mức sống trung bình trong xã hội lại ngày càng kém đi. Người dân càng ngày càng gặp nhiều khó khăn và đâm ra bất mãn, tức giận, hằn học, không còn vui vẻ, rộng rãi như trước nữa.

Một điểm trở trêu là cái tiếng nhân bản của Bắc Âu ngày càng lan rộng và thu hút dữ dội. Số người từ thế giới thứ ba tìm sang định cư lập nghiệp càng ngày càng gia tăng.

Mặc dầu, Bắc Âu có ban hành đạo luật cấm nhập cảnh nhưng rồi vì nhân đạo và thiếu kinh nghiệm, đã để nhiều lỗ hổng khiến ngoại kiều có thể len vào. Thấy các nguồn lợi tức bị giảm thiểu song song lại phải chia cho nhiều người hơn, dân chúng Bắc Âu ngày càng tức giận và lo âu hơn.

Phần đông ngoại kiều lại gặp khó khăn trong việc hội nhập vào xã hội. Có người cố gắng hết sức nhưng vẫn thất bại vì sự khác biệt văn hóa quá lớn. Có người thì ngược lại không có một chút cố gắng để học tiếng địa phương hay kiếm công ăn việc làm mà hoàn toàn ỷ lại vào sự trợ giúp của văn phòng xã hội. Từ cách ăn mặc, xử sự, họ không mấy may thay đổi để che lấp đi sự khác biệt và hòa mình với dân bản xứ. Có người cực đoan chê bai văn hóa xã hội Bắc Âu một cách công khai và vô căn cứ. Họ lại còn lớn tiếng phản đối và đòi hỏi đủ điều trong khi họ chưa từng đóng góp một chút gì cho xã hội. Một thiểu số khác có những hoạt động phi pháp trầm trọng như buôn bán ma túy, tổ chức sòng bạc ổ điểm, buôn lậu người v.v... Luật pháp Bắc Âu đặt nặng về giáo dục hơn trừng phạt nên quá nhẹ đối thành phần này và lắm khi không hữu hiệu.

Trước những mất mát về vật chất và những đe dọa về tinh thần, người Bắc Âu bắt đầu cảm thấy bị lấn át và lo sợ bị tước quyền quyết định tại chính quê hương của

mình. Phản ứng của mỗi người dân tuy khác nhau tùy theo trình độ nhận thức hay địa vị trong xã hội nhưng thường nhắm chung ngoại kiều, không phân biệt chủng tộc. Một điều đáng chú ý là những ác cảm chỉ nhắm vào ngoại kiều từ thế giới thứ ba chứ không nhắm vào người Tây Âu và cũng liên quan tới màu da. Người Mỹ dù trắng, đen hay vàng đều cũng được kính trọng.

Mở đầu là những xung đột nhỏ giữa những nhóm thanh niên bản xứ và ngoại kiều. Dần dần, các tổ chức kỳ thị kín mọc lên ở nhiều nơi. Các tổ chức đó tuy hơi khác nhau về hình thức tổ chức như Boot Boys nhại theo Đức quốc xã, Hvit Arisk Motstand (HAM) tạm dịch là sự kháng cự của giống da trắng A-ri theo Ku Klux Klan, v.v... nhưng đều chủ trương dùng bạo lực để đối phó với ngoại kiều. Các tổ chức này tuy dữ dội nhưng không được dân chúng công nhận và vẫn phải hoạt động lén lút, bất hợp pháp nên không nguy hiểm lắm.

Nguy hiểm hơn là các hội đoàn phong trào cực đoan chống ngoại kiều. Họ tổ chức các buổi thuyết trình, mít tinh, hô hào xách động, thổi phồng các mâu thuẫn giữa dân bản xứ và ngoại kiều. Họ lôi cuốn được một số quần chúng vì đánh trúng tâm trạng lo âu chung trước tình trạng khó khăn về kinh tế và đánh động lòng yêu nước không đúng chỗ của giới bình dân. Điển hình cho loại

Le Pen và Mặt trận quốc gia (Nasjonal Front)

Jean-Marie Le Pen là ông trùm trong đảng cực hữu có đường lối thù nghịch với ngoại kiều. Đảng này đưa ra một đề nghị mới về thể thức bầu cử. Họ cho rằng trẻ con cũng phải được quyền quyết định tương lai quốc gia của chúng sẽ về đâu. Để thực tiến hóa, tất cả các công dân (xin hiểu là công dân Pháp trắng) đều có quyền bầu cử, kể cả trẻ con! Nhưng khi bỏ phiếu thì cha quyết định dùm cho con trai và mẹ thì quyết định dùm cho con gái! Le Pen còn đề nghị để giảm bớt chi phí xã hội và nâng cao đời sống dân Pháp (trắng), dân ngoại kiều (màu) không được nhận tiền trợ cấp trẻ con và an sinh xã hội!

Le Pen được hai đứa con gái ủng hộ hết mình!

tổ chức này là FMI (Folkbevegelse Mot Innvandring), Phong trào chống di dân, do ông Arne Myrdal đứng đầu. Một điều an ủi cho ngoại kiều là các tổ chức này còn rất nhỏ, chưa có đại diện trong quốc hội.

Các đảng lớn trở mặt

Vấn đề ngoại kiều dần dần trở thành một đề tài nóng bỏng, thu hút được quần chúng nên các đảng phái lớn bắt đầu nhảy vào vòng chiến với mục đích chiếm thêm cử tri. Đầu tiên là các đảng cực Hữu. Vốn không mấy cảm tình với ngoại kiều, nay lại thấy có cơ hội bành trướng, các đảng này đã kích ngoại kiều một cách nặng nề và đề nghị những biện pháp, tuy không hợp lý và thực tế nhưng đơn giản và dễ hiểu cho dân chúng. Mới đây, chủ tịch đảng Cấp Tiến Na uy, ông Carl I. Hagen đề nghị chánh quyền gọi về nước những người tỵ nạn nào mà quê hương đã hòa bình tự do và không còn đàn áp, khủng bố nữa.

Các đảng lớn và uy tín hơn, thấy bị mất phiếu, bắt buộc phải thay đổi lập trường trên các vấn đề liên quan tới ngoại kiều. Khi đảng Hữu khuynh Na Uy, viện cố trẻ em ngoại kiều tại Oslo kém tiếng Na Uy cần học thêm và đề nghị bỏ tiếng mẹ đẻ, thì đảng Lao động đã đồng ý ngay. Một trong những lãnh tụ của đảng Lao động Na Uy, ông Rune Gerhardsen lại tung ra chiêu bài "Antisnillisme", đề nghị bỏ tất cả những sự giúp đỡ đặc biệt đối với ngoại kiều và kêu

Hình tự chụp của tổ chức "HAM" đang trên nội san "Vikingen".

gọi ngoại kiều cố gắng làm ăn đàng hoàng và thôi dựa vào sự trợ giúp của văn phòng xã hội. Một đảng trước đây chủ trương bình vực thành phần yếu kém trong xã hội mà nay cũng trở mặt thì thật là bất lợi cho ngoại kiều.

Thấy gây được ảnh hưởng, các nhóm quá khích lại gia tăng khủng bố. Một số ngoại kiều, trong số có người Việt bị hành hung vô cớ. Trại tiếp người tỵ nạn, đền Hồi giáo, cơ sở làm ăn, quán tiệm của ngoại kiều bị đặt bom hay phá hoại. Mùa đông năm rồi, tại thủ đô Thụy Điển, Stockholm, một người mệnh danh là "Lasermannen" (người laser) đã bắn 10 ngoại kiều bằng súng có ống nhắm laser. Lý do chỉ vì họ là ngoại kiều.

Dư luận Bắc Âu gần như xoay 180 độ, từ cảm tình, thân thiện trở nên hằn học, chán

ghét. Các cơ quan chánh quyền cũng cùng một nhịp, bắt đầu khó khăn với ngoại kiều. Văn phòng xã hội tố giác ngoại kiều gian lận, khai man, lãnh tiền hai đầu, làm lậu, v.v... Cảnh sát than phiền ngoại kiều nhập cảnh lậu quá đông và cần có biện pháp. Mới đây, ty cảnh sát Oslo có loan báo một thống kê cho thấy ngoại kiều phạm pháp cao hơn dân bản xứ, nhất là thành phần vị thành niên. Nhiều hãng xưởng tư nhân từ chối không nhận người ngoại quốc một cách khéo léo. Một số quán xá, vũ trường cấm không cho ngoại kiều vô. Tại những khu vực có đông ngoại kiều cư ngụ, dân bản xứ dần dần dọn đi.

Một tương lai đen tối

Trong thời buổi tiến bộ ngày nay, việc tàn sát tập thể như Đức Quốc xã đã làm trong Đệ nhị thế chiến rất khó xảy ra vì đã có công pháp quốc tế bảo vệ. Một điều thật rõ ràng là công pháp chỉ bảo vệ được mạng sống ngoại kiều, cấm dân bản xứ làm hại ngoại kiều nhưng không làm sao bắt họ thích ngoại kiều, không làm sao mang lại cảm tình đã mất được. Không một đạo luật nào có thể cấm họ lánh xa hay không hợp tác với ngoại kiều. Cứ theo đà hiện nay, ngoại kiều càng ngày càng bị cô lập và sẽ càng nghèo khó hơn. Tuy không chết nhưng ngoại kiều chỉ có thể sống lây lất qua ngày, không một tương lai.

Người Việt phải làm gì

Bạn có biết???

Vlaams Blok mối kinh hoàng của dân da màu tại vương quốc Bỉ.

Nơi kỳ thị nhất chuẩn bị làm trung tâm văn hóa Âu Châu Antwerpen!!!

Antwerpen là thành phố được chính phủ Bỉ tuyên bố sẽ là thành phố văn hóa của Âu châu. Với những công trình kiến trúc mỹ thuật tinh xảo, với sự đầu tư lớn lao, Antwerpen hy vọng đến năm 93 sẽ được Âu châu công nhận "thành phố văn hóa Âu châu".... Nhưng tham vọng trên e gặp trở ngại lớn, vì Antwerpen là thành phố duy nhất ở Âu Châu có số lượng cảm tình viên và đảng viên của đảng cực hữu, chống ngoại kiều, Đảng Vlaams Blok, cao nhất! Kỷ lục tìm thấy vào lần bầu cử quốc hội mùa thu năm ngoái. Trong lúc đảng cực hữu Vlaams Blok tại các thành phố khác ở Bỉ chỉ chiếm khoảng 6,6% số cử tri, thì tại Antwerpen là 25,5% (Cứ bốn người Antwerpen, một người có chủ trương bài xích ngoại kiều (da màu dĩ nhiên).

Vlaams Blok chủ trương:

- Chỉ trẻ con sinh ra tại Bỉ có cha mẹ là người Bỉ mới nhận quốc tịch Bỉ!
- Hãng nào mướn dân ngoại quốc da màu bị đóng thêm thuế!
- Ngoại kiều da màu miễn có bất động sản tại Bỉ.

Dân tỵ nạn da màu khi bị trục xuất khỏi Bỉ, bằng phương tiện hàng không, thì phải dùng vận tải cơ Hercules (để chở hàng hóa) của quân đội, thay vì máy bay hành khách như những dân ngoại quốc da trắng khác!

Nghề lái xe công cộng: xe buýt, xe điện, tắc-xi là nghề dân ngoại quốc da màu thường làm nhất tại các thành phố lớn Âu Châu, nhưng tại Antwerpen, gần như không có bác tài da màu nào! Lý do dễ hiểu bị cấm hoặc hạn chế tối đa.

trước tình hình đó?

Thật ra, không phải tất cả dân Bắc Âu đều có ác cảm đối với ngoại kiều. Còn rất đông chưa hề tiếp xúc với ngoại kiều và không có ý kiến gì hết. Cũng có một số rất đông có cảm tình với ngoại kiều, nhất là người Việt. Có một số khác vì trung thành với lý tưởng bình đẳng bác ái nên dẫu có hay không có cảm tình với ngoại kiều, vẫn nghĩ rằng ngoại kiều có quyền sống và phát triển như mọi người khác. Vẫn còn có nhiều tổ chức ủng hộ ngoại kiều và chống các tổ chức kỳ thị. Tuy nhiên nếu người Việt không kịp thời ý thức và thay đổi để tự cứu mình thì số người sẵn sàng giúp mình cũng sẽ mất dần đi.

Mặc dẫu, người Việt cũng là ngoại kiều và nên đoàn kết với các dân tộc nhưng không phải vì vậy mà đồng hóa với họ. Hoàn cảnh đưa đẩy người Việt đến Bắc Âu hoàn toàn khác biệt với họ. Người Việt bỏ nước ra đi tìm tự do, được Na Uy cứu giúp và cho cơ hội tạo dựng một đời sống mới trong tự do. Nếu không nhớ tới ơn cứu mạng thì ít ra cũng phải công bằng, Người Việt chưa đóng góp gì được cho đất nước mới thì cũng không nên quá đòi hỏi. Phản đối, biểu tình chống kỳ thị không hợp với người Việt, không đúng vị thế hiện tại. Nếu Người Việt đang ở quê nhà và nạn kỳ thị ngoại kiều bành trướng thì biểu tình là đúng. Đằng này, đang ở xứ người mà lại biểu tình chống lại người chống mình thì không hợp lý. Hơn nữa, cảm tình và nể phục không thể van xin mà phải tự tạo ra. Biểu tình đòi người khác trọng mình thì thiệt là vô lý và vô ích.

“Nhập gia tùy tục”. Người Việt nên hòa mình với dân bản xứ, không nên sống quá lập dị khác người. Đồng ý rằng người Việt có quyền hãnh diện văn hóa Việt Nam

400 người biểu tình phản đối Arne Myrdal tại Stavanger.

nhưng cũng không cần phải phô trương quá như vậy, không cần lúc nào cũng phải nhắc lại “ta khác người”, để chúng ghét. Y phục quốc gia cũng không nên phô bày một cách bừa bãi và cầu thả như một vài dân tộc khác mà phải nên dành lại cho những dịp trọng đại và phải mặc cho thật tươm tất và chỉnh tề.

“Lấy nhu thắng cương”. Người Việt càng ít gây tai tiếng, càng ít đụng chạm, càng yên lặng chừng nào càng hay chừng nấy. Tuy nhiên, yên lặng không phải là không làm gì hết. Mỗi người Việt cố gắng qua cách sống của mình chứng minh với hàng xóm, bạn học, bạn đồng nghiệp là người Việt xứng đáng để làm bạn. Ngày nào mà cái tiếng “Người Việt là người tốt, thông minh, siêng năng, thành thật, uy tín” được truyền khắp nơi thì ngày ấy, cuộc sống sẽ dễ dàng biết bao. Nếu phải chọn một trong hai người cho bất cứ công việc lớn nhỏ, chắc chắn dân bản xứ sẽ không ngần ngại chọn người Việt. Điều đó đã có một số dân tộc đã làm. Về hái dâu, người Ba Lan nổi tiếng làm siêng nên được thích hơn cả dân bản xứ.

Tỵ nạn chính trị

Người Việt được định cư tại Bắc Âu là vì không chấp nhận chế độ cộng sản và bị đàn áp, bị khủng bố tại chính quê hương mình. Ngày nay, không có một quốc gia nào muốn nhận một người đi lập nghiệp nước khác vì nước mình quá nghèo. Vấn đề du lịch Việt Nam phủ nhận tính cách chính trị của việc tỵ nạn. Vấn đề đó làm hại trước nhất tới việc định cư của người còn kẹt ở đảo, rồi sau đó tới việc đoàn tụ gia đình từ Việt Nam nhưng quan trọng hơn hết là tạo một dư luận rất bất lợi cho người Việt.

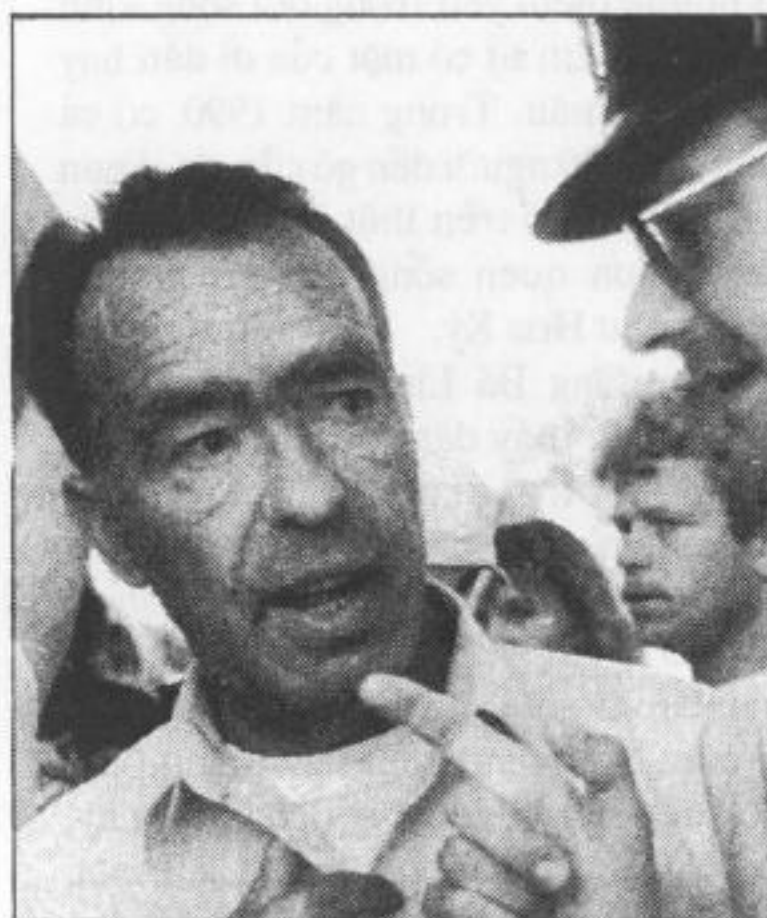
Mỗi người Việt cần phải có ý thức và trách nhiệm chung đối với quốc gia dân tộc Việt. Một quốc gia không phải chỉ gồm một mảnh đất và một nhóm người cùng chủng tộc mà cần phải có một tinh thần gắn bó những người đó lại với nhau và gắn bó họ với mảnh đất quê hương. Một quốc gia có tiến hay không là do tinh thần quốc gia đó. Người Nhật, cũng da vàng như người Việt, từng cá nhân không giỏi hơn người Việt, quê hương lại ít tài nguyên nhưng ngày nay được cả thế giới kính phục cũng là nhờ có tinh thần quốc gia. Thanh niên Việt Nam cũng nên suy nghĩ tới điều đó. Thành công riêng cá nhân mình thì hãnh diện một nhưng nếu cả dân tộc thành công thì hãnh diện muôn phần. Ngoài những sinh hoạt riêng, thanh niên Việt cũng nên tham gia những sinh hoạt chung của cộng đồng.

Vươn lên

Nếu xét kỹ thì chỉ có các nhóm yếu thế trong xã hội mới bị các nhóm mạnh kỳ thị, đàn áp. Do đó, phương pháp hữu hiệu nhất để tránh bị kỳ thị là vươn lên và vươn lên thật cao. Người Việt nên cố gắng tạo điều kiện cho thế hệ sau ăn học, trau dồi kiến thức và chiếm các địa vị quan trọng và then chốt trong xã hội. Nếu được như vậy thì rất khó ai có thể kỳ thị người Việt được nữa. Việc đối phó với nạn kỳ thị đòi hỏi sự đóng góp của tất cả mọi người Việt. □

Một chiến dịch mới của Arne Myrdal

Arne Myrdal, nhân vật số một chống ngoại kiều (da màu) tại Na Uy, mới đây đưa ra một chương trình hành động mới. Arne tung ra gần 200 mẫu phiếu in sẵn đến các địa phương, nhờ người nhận điền vào danh sách cũng như lý lịch của những nhân vật có cảm tình với ngoại kiều (da màu)! Nhức đầu nhất, là Myrdal gởi cả cho bộ trưởng nội vụ Na Uy, ông Kjell Bergen. Arne Myrdal cho biết, ông phải hiểu rõ những tên phản quốc (có cảm tình với ngoại kiều), mới mong việc chống ngoại kiều (da màu) thành công.

Bọn Tân quốc xã ghê gớm nhất phải kể đến, là ở Dresden (Đông Đức cũ), một thành phố gần biên giới Tiệp-Đức.

Tân quốc xã

Chủ thuyết quốc xã đã được đem ra áp dụng vào thập niên 30 và 40. Hậu quả của nó là đệ nhị thế chiến. Đức Ý Nhật, ba nước chủ trương quốc xã đã phải chịu bại trận trước phe đồng minh. Chuyện đã xa xưa, tưởng đã chấm dứt, nhưng nó đang bùng nổ lên dữ dội. Lần này cũng ở Đức dẫn đầu. Bức tường Bá Linh ngã xuống, tưởng đâu Đức chỉ còn tập trung vào cân bằng mức sống giữa dân Đông và Tây Đức. Nhưng sự hồi sinh của chủ thuyết quốc xã, mệnh danh là "Tân quốc xã", đã trở thành một quốc nạn cho Đức hiện nay. Tân quốc xã bộc phát trên vùng Đông Đức cũ và nhanh chóng lan sang Tây Đức. Tình hình kỳ thị dấy lên ở Đức lần này làm nhiều người lo ngại. Có người nói rằng Quốc xã ở Tây Đức, trong suốt mấy chục năm quốc gia này bị chia đôi, đã tan dần theo chiều hướng kinh tế phát triển nhanh chóng. Trong khi đó, Cộng sản là một loại tủ đông lạnh, làm "đông lạnh" bọn Quốc xã phía Đông, chứ không làm chúng tan biến đi. Khi Cộng

sản rã, "tủ lạnh" kia bị tan đá, bọn quốc xã bùng dậy. Sau bao năm dồn nén, Quốc xã phía Đông bùng dậy mạnh hơn lúc nó bị "bỏ vào tủ đông lạnh". Khách quan mà nhìn, nạn kỳ thị và phong trào Tân quốc xã ở Đức hay ở đâu cũng xuất phát từ những điểm yếu trong đời sống kinh tế, cộng thêm sự có mặt của di dân hay tị nạn da màu. Trong năm 1990, có cả thấy 193.000 người đến gõ cửa xin tị nạn ở Đức. Con số trên thật lớn so với một nước chưa quen sống một xã hội đa chủng như Hoa Kỳ.

Bức tường Bá Linh bị phá ra, dân miền Đông thấy dân miền Tây giàu có và sung túc, trong khi đó dân miền Đông nghèo nàn, thất nghiệp cao. Dân miền Đông quay sang trút giận lên đầu dân da màu có mặt tại đó. Họ đổ lỗi cho dân da màu làm họ thất nghiệp, trong khi dân da màu cũng đang thất nghiệp như họ. Họ quên rằng những người da màu này, trước đó đã sống một đời nô lệ, làm việc và sản xuất ra vật chất cho phần đất của

họ. Thí dụ lao nô Việt Nam do Việt cộng xuất cảng. Dân miền Tây cũng bị ảnh hưởng, bởi phải chia bớt phần lợi tức cho dân miền Đông. Thế là dân tị nạn da màu bị lôi ra làm vật tế thần để họ trút giận. Nhưng nạn kỳ thị ở Đức có những nét bạo động hơn ở hầu hết các nơi khác trên Âu Châu. Bọn Tân quốc xã, ném bom vào các trại tị nạn, vây đánh vô duyên cổ dân ngoại quốc, kể cả khách du lịch! Những hình ảnh tụ tập đông đảo thanh thiếu niên đang thẳng tay phía trước chào kiểu Hitler, với những nhân vật trí thức cầm đầu, hô to những khẩu hiệu thù hận ngoại kiều, làm nhiều người lo sợ một viễn ảnh thập niên 30 tái diễn lại tại Âu Châu. Nên nhớ không chỉ riêng gì Đức, khắp Âu Châu, nước nào cũng có thành lập các đảng phái, bè nhóm chống ngoại kiều da màu. Pháp: Le Pen; Na Uy: NMI và FMI; Ý: Cháu nội gái của Mussolini tái xuất hiện tiếp nối đường lối Quốc xã; Bỉ: Vlaams Blok.

Kỳ thị chủng tộc dưới nhãn quan lịch sử

Kỳ thị chủng tộc là nuôi thành kiến khinh thường đối với một sắc dân khác. Không hẳn xã hội nào cũng có nạn kỳ thị chủng tộc và không phải thời kỳ nào sự kỳ thị này cũng có hình thức như hiện nay.

Theo tự điển Bách khoa của nhà xuất bản Na Uy Aschehoug thì "*Không rõ sự kỳ thị chủng tộc đã phát xuất từ đâu và bao giờ...*". Tuy nhiên sự kiện này vốn gắn liền với lịch sử nhân loại và đã trở thành một ý thức hệ qua bao thế kỷ.

Xã hội thời thượng cổ

Xã hội Hy Lạp cổ dựa trên tiêu chuẩn văn hóa hơn là về chủng tộc để phân loại các sắc dân. Bị gọi là bọn rợ gồm tất cả giống dân không thuộc về văn hóa và ngôn ngữ Hy Lạp. Tác giả Cox trong cuốn "Class and Race" (Giai cấp và chủng tộc) viết rằng, trong xã hội Hy Lạp dưới thời Á Lịch Sơn Đại Đế (336-323 trước Tây lịch), sự áp dụng nô lệ có tính cách văn hóa chứ không có sự kỳ thị vì chủng tộc. Sử gia Hoa Kỳ Bois cũng cho rằng "Không hề có vấn đề phân biệt màu da vào thời thượng hay trung cổ". Người Hy Lạp và La Mã bắt nô lệ nhiều nhất từ Âu và Á Châu, trong số này có cả người da trắng lẫn da đen. Trong gia cấp quyền quý và hàng ngũ của Pha-ra-ong đã không thiếu những thành phần da màu. Người Hy Lạp tự nhận "văn hóa Hy Lạp cao hơn văn hóa của các dân tộc rợ". Triết gia Cicéron (106-43 trước Tây lịch) quả quyết "*con người ta tách biệt khỏi nhau vì kiến thức*". Thậm chí nhiều lần ông còn kêu gọi người đồng hương "đừng thêm bắt giống dân Britania làm nô lệ, vì bọn này ngu lăm, đến độ không thể học nổi một phần trong cách chăm sóc nhà cửa của người Hy Lạp".

Vậy theo nhận xét trên, chế độ nô lệ đã khởi nguồn từ thời thượng cổ. Đó là những tù binh bị kẻ chiến thắng sử dụng làm lao công thay vì giết đi. Trong xã hội Hy Lạp xưa, nô lệ là một khâu quan trọng trong hệ thống kinh tế. Nô lệ là thứ tư hữu của người dân, trừ vùng Sparta, nô lệ thuộc tài sản quốc gia. Triết gia Aristotle quả quyết chế độ nô lệ là một sự kiện tự nhiên, cần thiết và có lợi cho cả đôi bên. Tuy nhiên cả Aristotle lẫn triết gia Platon đều cho rằng người Hy Lạp không được phép bắt người Hy Lạp khác làm nô lệ cho mình!

Trong xã hội La Mã thượng cổ, thị

trường nô lệ cũng... phần thịnh không kém gì bên Hy Lạp. Hàng vạn tù binh ngoại quốc bị bắt về làm nô lệ hoặc bị bán cho các dân lân bang với giá rẻ mạt. Trong khi đó, người La Mã cũng tự nhận họ là một chủng tộc cao quý, tài giỏi, thông minh, xứng đáng cai trị các giống dân khác!

Chế độ phong kiến

Chế độ nô lệ đến thời Trung cổ được thay đổi bằng hình thức phong kiến. Vào khoảng thập niên 700, dưới triều đại của hoàng đế Karl, hệ thống xã hội này khởi đầu bằng việc vua chúa ban phát cho các chư hầu những đất đai rộng lớn mà họ đã đánh chiếm được. Hình thức này biểu hiệu quyền uy của một vị đế vương vốn được thực hiện triệt để ở Đức, Bắc Ý và Anh Quốc. Sau khi đại đế Karl qua đời, hệ thống nói trên cũng dần dần phân hóa để rồi đến khoảng thời gian từ niên kỷ 300, biến thành một thứ tổ chức xã hội và kinh tế, theo đó các chư hầu của vua chúa được thay thế

bằng những đại điền chủ và binh sĩ bằng những tá điền. Chủ nhân là những người tiền rừng bạc biển, có những cánh đồng thẳng cánh cò bay. Ngược lại, các tá điền làm thuê cho chủ nhân ông tuy cũng được trả lương, nhưng là thứ tiền công bóc lột. Các tá điền bị tước đoạt sức lao động đã đành mà lẫn cả mọi quyền lợi. Họ cày cấy đồng ruộng, chăm nuôi gia súc, làm việc đầu tắt mặt tối để kiếm lợi tức cho... chủ nhân. Nói cách khác, tuy được đánh giá là thứ đơn vị kinh tế căn bản của xã hội, nhưng thực tế, các tá điền này chỉ là những kẻ vô sản, một gia cấp nô lệ tân thời!

Chủ nghĩa kỳ thị bành trướng

1500, niên kỷ này đánh dấu một mốc thời gian quan trọng, theo đó, lần đầu tiên trong lịch sử sự kỳ thị trở thành một ý thức hệ, bành trướng nhằm đàn áp các dân tộc và các quốc gia khác.

Thập niên 1500 là thời gian của những cuộc khám phá vĩ đại về hàng hải mà tiên

Tổ chức kỳ thị da đen Ku Klux Klan tại Hoa Kỳ.

phong là Bồ Đào Nha và Tây Ban Nha. “Giai cấp tư sản” tìm ra những xã hội sơ khai. Từ đó bắt đầu kỷ nguyên mới về chế độ thuộc địa. Các đế quốc Âu Châu thi đua xâm chiếm những vùng lục địa yếu kém nhưng giàu tài nguyên thiên nhiên và nhân lực. Nào Phi Châu, Á Châu rồi những Tân Mỹ Châu lần lượt trở thành thuộc địa của các chế độ thực dân... đồng thời cũng phát triển việc buôn bán nô lệ đặc biệt ở vùng Đại Tây Dương. Thập niên 1500, giai đoạn lịch sử mới của chế độ nô lệ song song với chế độ thuộc địa ở Mỹ Châu. Người Bồ Đào Nha nhập cảng nô lệ da đen từ Phi Châu vào vùng Bắc Ấn và Nam Phi để bắt làm việc ở các đồn điền mía, thuốc lá và trong hầm mỏ. Thập niên 1600 và 1700 thị trường nô lệ phát triển mạnh tại Bắc Mỹ khi người Âu Châu xâm chiếm nơi đây làm thuộc địa. Những người nô lệ, mà hầu hết thuộc chủng tộc da đen bị đẩy ải tại các đồn điền trồng bông gòn. Các đế quốc quảng bá thứ ý thức hệ về “các dân tộc văn minh” và “các bọn man rợ lạc hậu”. Vẫn theo cuốn Bách khoa tự điển của nhà xuất bản Aschehoug, “chế độ thuộc địa tìm được sự hỗ trợ trong chính sách kỳ thị chủng tộc. Dựa trên căn bản này, người Âu Châu cho rằng chủng tộc da trắng là giống dân đem đến văn minh. Do đó, họ được quyền chiếm đoạt quê hương của những dân tộc khác trên các phần đất còn lại của địa cầu này, đồng thời đối xử với các dân tộc đó như những cá nhân thấp kém”.

Song song với sự phát triển về hàng hải và kỹ nghệ, khoa học cũng đạt được những tiến bộ khả quan, đưa đến thứ khoa học phiến diện về nhân chủng và những dị biệt giữa các chủng tộc.

Sự kỳ thị chủng tộc đội lốt khoa học: Lợi dụng sự bành trướng của các khám phá khoa học, nhiều người đã đưa ra giả thuyết về chủng tộc và về những khác biệt giữa các sắc dân. Một trong những tác giả đương

thời có nhà sinh vật học Thụy Điển Linné nổi danh hơn cả. Ông này phân chia 4 giai cấp/loại và gán cho mỗi hạng những giá trị khác nhau:

1. **Europeus albus** (Âu Châu): trắng, thông minh, có đầu óc phát minh, linh hoạt, biết tuân thủ luật pháp.

2. **Americanus rulescis** (Mỹ Châu): nâu đậm, an phận, yêu thích tự do, nóng nảy, tuân thủ phong tục tập quán.

3. **Asiaticus Luridus** (Á Châu): có đặc tính vàng, hà tiện, đa cảm, lệ thuộc dư luận.

4. **Afer niger** (Phi Châu): đen, thực tế, đứng đưng, bị điều khiển bởi những ý muốn bất thường của chủ nhân.

Từ thập niên 1700 màu da được nhìn nhận như một yếu tố quan trọng nhất và đa

của người Phi Châu không phải là thứ như của chúng ta, thì rõ rệt nó thấp kém hơn chúng ta bội phần”.

Nhà xã hội học Poliakov Leon cho rằng khoa học của Tây phương gần như đã đặt nền móng cho chủ nghĩa kỳ thị chủng tộc.

Thuyết định mệnh sinh vật học xuất hiện vào đầu thế kỷ 19 đã tìm cách giải thích và hợp lý hóa các hiện tượng xã hội. Với đà phát triển của triết thuyết này chủ nghĩa kỳ thị chính hiệu được khai sinh. Từ ngữ “chủng tộc” được tận dụng một cách đại qui mô để phân định ranh giới giữa chủng tộc này với một chủng tộc khác. Đồng thời, trong suốt thế kỷ 19 được dùng một cách giáo điều để chứng minh sự khác biệt “tự nhiên” giữa các nhóm sắc dân.

Số phận của người da đen.

trắng được mô tả là màu sắc “tự nhiên” của con người. Văn hào người Pháp, ông Voltaire (1694-1778) cho rằng “giống người da đen thấp kém một cách đặc biệt vì khoảng cách quá xa đối với tiêu chuẩn da trắng”. Bởi vậy theo tác giả này là điều tự nhiên khi Âu Châu và người Âu có giá trị/địa vị cao hơn tất cả các giống dân khác. Voltaire quả quyết “nếu trí thông minh

Kỳ thị chủng tộc đạt đến tột đỉnh

Giữa cuộc thế chiến thứ nhất và thứ hai, ở nhiều quốc gia Âu châu, đặc biệt tại Ý và Đức, chủ nghĩa Phát-xít trở thành một sức mạnh về ý thức hệ và chính trị. Chủ nghĩa này xây dựng trên tinh thần quốc gia cực đoan, yếu tố xã hội và cộng đồng bắt nguồn từ những tư tưởng của các triết gia như Nietzsche, Sorel, Gobineau và H. S. Chamberlain. Năm 1919, sau khi thất trận, nước Ý rơi vào tình trạng khủng hoảng kinh tế trầm trọng, bị tê liệt bởi nạn lạm phát và thất nghiệp. Đảng Phát-xít lợi dụng thời cơ vùng dậy. Với sự hỗ trợ của giới chủ nhân kỹ nghệ, chủ điền và quân đội, Benito Mussolini lên nắm quyền rồi cai trị nước Ý bằng bạo lực và các phương tiện sắt máu.

Chủ nghĩa Phát-xít gây ảnh hưởng lớn mạnh sang các quốc gia Âu châu, trong đó đáng kể nhất là Đức quốc với Adolf Hitler. Trong cuốn Mein Kampf, Adolf Hitler khai triển tư tưởng Phát-xít bằng học thuyết chủng tộc. Theo đó giống dân Đức (Ariske) thuộc giống quý tộc và xuất chúng. Sức mạnh sinh vật và sự thuần chủng là những tư tưởng căn bản của đảng Đức quốc xã do Hitler lãnh đạo. Tất cả các sắc dân khác phải làm nô lệ cho dân tộc chủ nhân Đức. Dân Do Thái và du mục bị kết án là

“5 năm vào quốc tịch”

Na Uy là một trong những nước khó lấy quốc tịch nhất trên thế giới. (Nước khó nhất có lẽ là Kuwait. Nước này không phát cấp quốc tịch cho ai ngoài dân bản xứ). Hiện nay, muốn xin quốc tịch Na Uy, bạn phải ở đây ít nhất bảy năm vô tội vạ. Mới đây, bộ trưởng nội vụ Na Uy, ông Kjell Borgen lảng xê ý kiến mới “chỉ năm năm có quyền xin quốc tịch”. Ý kiến trên bị Carl I. Hagen, đảng trưởng Cấp tiến (Fremskrittsparti), phản đối kịch liệt. Ông Hagen quan niệm thời gian để vào

quốc tịch là thời gian thử thách và cũng là thời gian để chính phủ đo lường sự trong sạch của người xin quốc tịch. Ông Borgen cho biết đề nghị “5 năm” của ông nhằm để dân ngoại quốc sớm có quyền bầu cử và tạo điều kiện dễ dàng và nhanh chóng hội nhập xã hội Na Uy. Đề nghị này cũng nhằm hóa giải phần nào nạn kỳ thị đang lan tràn ở Na Uy. Dĩ nhiên đề nghị của ông bộ trưởng nội vụ làm dân ngoại kiều lên tinh thần hơn.

thứ “chủng tộc nguy hiểm nhất” và phải bị tiêu diệt. Kết quả 6 triệu người Do Thái và hàng triệu người dân nước khác đã bị giết trong trại tập trung và phòng hơi ngạt.

Hiện đại

Chế độ nô lệ đã bị cáo chung. Luật pháp của Anh Quốc năm 1807 nghiêm cấm ngặt mọi việc buôn bán nô lệ tại các thuộc địa Anh. Năm 1848, Pháp cũng theo gương Anh. Hoa Kỳ cùng với cuộc nội chiến chấm dứt được nạn nô lệ từ năm 1863. Đến năm 1888, Ba Tây mới nghiêm cấm buôn bán nô lệ...

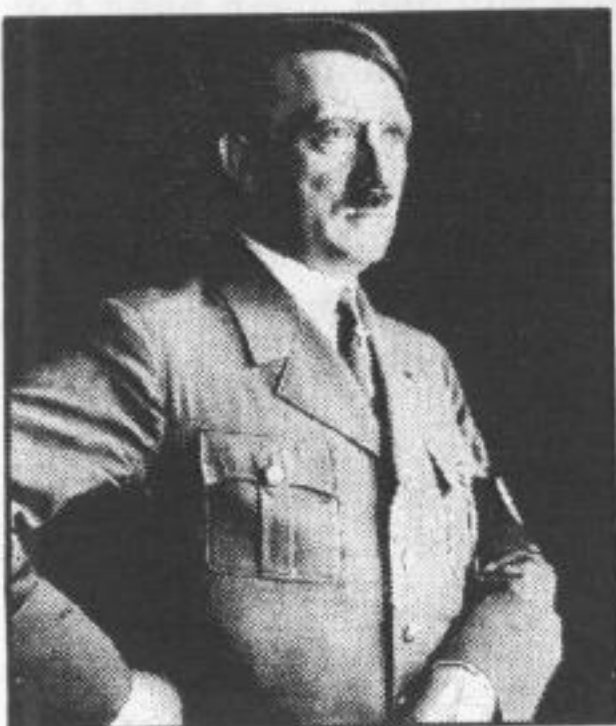
Các chủ nghĩa kỳ thị chủng tộc Phát-xít, Na-xít cũng bị đào thải cùng với số phận của những kẻ chủ xướng cũng như các chế độ độc tài.

Tuy nhiên nói như trên không có nghĩa ngày nay mọi người đã được công nhận có giá trị và được tôn kính như nhau bất kể sự khác biệt về màu da, tiếng nói, văn hóa, tín ngưỡng hay chính kiến,... Trái lại hiện tại hơn bao giờ hết ở nhiều nơi trên thế giới nạn kỳ thị vẫn tung hoành và được thể hiện tinh vi. Điển hình:

Chủ nghĩa Apartheid xuất hiện ở Nam phi từ năm 1929 nhằm phân biệt giống dân da trắng và da đen. Trong khi thiểu số da trắng nắm trọn đặc quyền, đặc lợi thì dân da đen bị tước đoạt các nhân và dân quyền như: Không được tự do đi lại trên đất nước mình, sống nghèo đói và thất học...

Tại Hoa Kỳ, quốc gia được tiếng là văn minh và giàu có nhất thế giới, các sắc dân da màu, nói riêng da đen tiếp tục kéo lê một cuộc sống thấp kém, bị bạc đãi và bỏ rơi. Cuộc “nổi loạn” của người da đen ở Los Angeles trong tháng năm vừa qua chỉ là phản ứng tự nhiên “tức nước vỡ bờ” của những kẻ vốn bị áp bức lâu dài và mịt mù không những trước tương lai mà đen tối cả trong cuộc sống hiện tại.

Tại một số các nước quốc gia ở Đông Âu như Nam Tư, và một số nước Liên Xô cũ, tan rã, nội chiến bùng nổ giữa các sắc dân. Những dân tộc thiểu số này trước đây bị kìm kẹp, đàn áp trong guồng máy cai trị

Adolf Hitler.

Một thành viên của phong trào kỳ thị tại Nam Phi.

của chủ nghĩa Cộng sản. Nay trong hoàn cảnh mới, vùng lên đòi tự trị và xây dựng quốc gia độc lập của mình.

Tại Trung Đông, khối Á Rập vẫn tìm

cách triệt tiêu quốc gia Do Thái. Trong khi đó người Do Thái và Palestin cũng không ngừng giết hại nhau. Từ hành động khủng bố, bắt cóc con tin cho đến trận chiến đại

Một môn học mới

Có thể trong vòng niên học này, các trường cao đẳng sư phạm, y tế và cảnh sát tại Na Uy sẽ có thêm một môn học mới mang tên: “Na Uy, xã hội văn hóa đa sắc” (Norge som flerkulturelt samfunn). Môn học này do bộ nội vụ và nha ngoại kiều soạn thảo. Chương trình học nhằm cho những sinh viên trong những ngành tiếp xúc trực tiếp với ngoại kiều, hiểu biết căn bản về người ngoại quốc trên nước này. Những vấn đề xung quanh ngoại kiều như: Tị nạn, xin tị nạn (aksylsokere), di dân, cư trú lý do nhân đạo, v.v... là gì. Nguyên nhân

họ đến đây,... Cố vấn chính trị của bộ nội vụ, bà Ingunn Yssen nói, theo thống kê gần đây cho biết, 70% dân chúng không biết một tí gì về người ngoại quốc trên xứ này! Cũng theo bà môn học này là một phần trong “Chương trình hành động chống kỳ thị” (Handlingsplan mot rasisme). Chương trình này được đưa ra để phá bỏ quan niệm của Arne Myrdal, ông trùm cực hữu chống ngoại kiều tại Na Uy.

Dân da đen nổi loạn ở Los Angeles, Hoa Kỳ.

qui mô, các chủng tộc nói trên đều áp dụng triệt để lời chỉ đạo của Karl Marx hầu tiêu diệt đối phương: "Cứu cánh biện minh cho phương tiện".

Khôi hài và mỉa mai hơn nữa, khi nạn kỳ thị chủng tộc lan cả đến lãnh vực tôn giáo, vốn dạy dỗ mọi người phải yêu thương lẫn nhau. Hàng ngày tại bắc Ái Nhĩ Lan, tín đồ công giáo và tín lành vẫn bắn nhau một cách quyết liệt. Tại Libanon, phe hồi giáo và thiên chúa giáo tiếp tục triển miên trong hận thù và máu lửa...

Sau nữa, nạn kỳ thị ngày nay đã và đang núp dưới nhiều chiêu bài khác nhau: Quốc gia - Địa dư - Nhân chủng - Văn hóa - Kinh tế - Chính trị. Thay vì xuất hiện dưới danh nghĩa "chủng tộc" thuần túy cách quyết. Gần đây nhất là những chính sách ngăn chặn di dân hoặc những cuộc chống đối ngoại kiều bằng bạo lực như ở Đức, Áo, Pháp, Thụy Điển, Na Uy,...

Tạm kết luận

Qua lịch sử vừa trình bày sơ lược trên đây, sự kỳ thị chủng tộc đã như một ý thức hệ diễn ra liên tục dưới hình thức này hay với kiểu cách khác. Nó không phải là một vấn đề nhất thời hoặc riêng biệt, nhưng là một khâu hay một mối trong hệ thống xã hội. Ý thức hệ về kỳ thị chủng tộc là những học thuyết về bản tính của con người và luôn luôn là các phần liên hệ trong quan niệm của thế giới.

Đã đành sự kỳ thị dựa trên bất cứ lý do nào cũng đều vô lý, mù quáng và vô nhân đạo, thế nhưng nạn này vẫn đeo đẳng triền miên con người. Nhiều người thành tâm thiện chí như Abraham Lincoln, Mahatma Gandhi, Martin Luther King... đã từng đem cả đời mình ra để đấu tranh cho quyền làm người của các dân tộc bị ngược đãi, khinh rẻ, nhưng kết quả dường như vẫn không lâu bền. Trái lại, nhìn vào thực trạng

"Đầu da" Đức và Áo

"Đầu da" (Skinheads) là tên của một băng tàn quốc xã. Băng này có mặt cả trên hai nước Đức và Áo. "Đầu da" tạo nhiều chấn động ghê gớm về kỳ thị. Mới đây, giữa ban ngày tại một bãi đậu xe trong thành phố Bá Linh, một thanh niên Ba Lan 20 tuổi, bị hai tên "Đầu da" Đức kéo ra khỏi xe, đè xuống rồi dùng kéo làm vườn cắt đứt lưỡi người thanh niên Ba Lan. Sau đó, chúng trả lưỡi lại cho nạn nhân và chỉ đường đến nhà thương! Nạn nhân may mắn không bị cầm, nhờ một nhà phẫu thuật danh tiếng Ba Lan giải phẫu. Lãnh sự quán Ba Lan tại Đức đã lên tiếng khuyến cáo dân của họ không nên lái xe trên các xa lộ của Áo và Đức về đêm, vì băng "Đầu da" thường hay "đóng quân" trên xa lộ này lúc về đêm.

ngày nay, người ta có cảm tưởng bao nhiêu hành động, hy sinh,... khác chi "công dã tràng xe cát biển Đông". Câu nói sau đây của nhà tranh đấu cho nhân quyền, ông Angela Davis (1971) phản ảnh phần nào cho nhận xét trên: "... nếu bọn chúng đến tấn công chúng tôi buổi sáng, thì chúng sẽ đến để quật các bạn ngay trong chiều nay đây". Thiết tưởng lời này cũng có thể thích hợp để tạm kết cho bài này vậy. □

● **Đào Vũ Minh Hoan**
(Bergen 14/07/92)

Hội Người Việt Tỵ Nạn tại Na Uy Chi Hội Vùng Đông

Thông báo

v/v Bầu cử Ban chấp hành chi hội nhiệm kỳ 1993-95

Ban chấp hành chi hội Vùng Đông sẽ tổ chức bầu cử vào tháng 10 năm 1992. Ngày giờ, địa điểm cùng chi tiết về cách thức bầu cử sẽ được thông báo sau. Chiếu theo nội quy chi hội Vùng Đông, chỉ có hội viên thuộc chi hội, có đóng tiền niên liễm 1992 và có thẻ hội viên hợp lệ mới có quyền bỏ phiếu hay ứng cử.

Ban chấp hành chi hội Vùng Đông sẽ tiếp tục tiến hành việc nhận tiền niên liễm của hội viên. Hạn chót nộp niên liễm năm 1992 được ấn định vào ngày 31 tháng 8 năm 1992. Sau ngày đó, chúng tôi sẽ khóa sổ.

Chúng tôi sẽ gửi các bưu phiếu kèm theo thẻ hội viên 92 cho các hội viên nằm trong danh sách của chi hội. Các thẻ hội viên phải có dấu bưu điện, ngân hàng hay dấu của chi hội và đề ngày trước 31 tháng 8 thì mới có giá trị. Các vị không nhận được bưu phiếu và thẻ hội viên, xin vui lòng gửi tên họ, năm sinh, địa chỉ cùng tên họ năm sinh của tất cả hội viên trong gia đình về:

Den Vietnamesiske Flyktning Forening
Postboks 8376 Hammersborg
0129 Oslo

Chúng tôi sẽ gửi bưu phiếu cùng thẻ hội viên cho quý vị sau khi nhận được.
Trân trọng kính chào.

Oslo, ngày 17 tháng 5 năm 1992
Ban chấp hành Chi hội Vùng Đông

Thằng Châu chờ đợi mãi mới nghe mẹ nó nói:

— Thôi xin phép anh chị em phải về. Chắc nhà em cũng đi làm về tới nhà rồi đó.

Châu chỉ chờ có vậy là len lén đi ra. Nó tính đứng chờ mẹ nơi cổng. Mẹ nó kêu:

— Châu đâu rồi, ra “ạ” hai bác rồi về con.

Nhưng thằng Châu lờ đi như không nghe thấy. Nó không muốn trở vào chút nào cả vì nó mắc kẹt, hai tay nó đang khệ nệ ôm một vật gì đó. Nó mới chưa đầy hai tuổi nhưng to con, khỏe mạnh lắm. Tuy vậy, cái vật mà nó khư khư ôm trong tay lại to lớn và nặng nề hơn sức của nó nên nó có vẻ khó nhọc lắm. Bỗng có người nắm lấy cổ áo thằng Châu kéo lại làm Châu phải ngoái cổ nhìn, thì ra đó là thằng Cường, đứa con trai út của hai bác Nhung. Cường la lên:

— Không được ăn cắp con chó! Trả lại đây.

Thằng Châu sùng sục! Phải chi hai tay nó không mắc ôm con chó thì nó đã “dụng” cho thằng nhỏ kia một cái cho bõ ghét. Tuy thằng Cường lớn hơn thằng Châu một tuổi nhưng nó ốm và nhỏ con hơn nên thằng Châu đâu có ngán! Nhưng chỉ trong chốc lát là thằng Cường đã có thêm viện binh, đó là hai thằng anh của nó. Thằng Bá, anh hai của Cường xấn đến giằng lấy con chó từ tay thằng Châu còn, thằng Phúc là anh ba thì đẩy thằng Châu một cái té ngồi xuống đất. Vừa lúc đó, những người lớn chạy lại can thiệp. Khi hiểu ra chuyện, mẹ thằng Châu cười lắc đầu:

— Thiệt hết nói, con cái gì mà ngang ngược quá! Chó của người ta mà dám ôm đi thì thiệt gan cùng mình. Thôi, em Châu xin lỗi các anh nha! Em Châu “mượn” một chút mà.

Bấy giờ thằng Châu mới gào lên. Bao nhiêu uất ức trong lòng đều phát ra từ tiếng gào khóc của nó. Nó uất ức vì tại sao nó lại không có con chó nào trong khi anh em thằng Cường lại có một con chó dễ thương như thế kia! Con chó mà nó chỉ muốn ôm mãi trong lòng chứ không muốn rời ra. Anh Bá trao con chó cho thằng Cường ôm rồi ba anh em lũng cũng đi vào, để mặc cho Châu gào khóc. Bác Nhung hứa:

— Thôi để hôm nào bác đi tìm xin cho một con. Còn con này của Cường mới được ông ngoại cho mà. Mẹ Châu và bác gái phải dỗ dành mãi nó mới nín. Nó lủi thủi nắm tay mẹ đi về mà lòng buồn rười rượi. Ngày hôm sau, bố của Châu sửa soạn đưa mẹ con nó về Sài Gòn vì mẹ sắp sanh em bé. Mẹ kêu:

— Châu dắt cái xe đạp ba bánh vô cất đi con.

Bác Khôi, bạn của bố, cũng ở chung nhà với gia đình nó, nói:

— Để lát nữa bác cất cho. Châu về Sài Gòn với cụ và bà nội sướng quá ta. Khi nào xuống đây, nhớ mua quà cho bác Khôi nhé.

Thằng Châu khoái lắm. Từ hôm cụ về Sài Gòn Châu nhớ cụ quá! Mặc dù hồi cụ ở đây, cụ cứ bắt nó ăn tối ngày, lại không cho đi chơi sợ nó “gầy người đi”. Khi chiếc xích lô máy vừa ngừng lại ngoài đầu con hẻm, cụ đã đến ôm lấy nó mừng rỡ. Biết bữa nay gia đình nó sẽ về nên cụ đứng chờ sẵn từ sáng đến giờ.

— Thằng chó con của cụ! Gớm cụ nhớ chó con quá. Đạo này gầy sọp đi rồi đấy. Chắc mẹ mày lại lừa dối xác ra, không cho con ăn chứ gì.

Mẹ của Châu nắm một tay nó:

— Đứa nhỏ nào cỡ tuổi này cũng phải ốm đi cho nhẹ người thì mới chạy nhảy được chứ cụ.

Cụ là bà nội của bố nó. Năm nay cụ đã già, lưng còng nhưng còn khỏe

Thằng Châu

manh nhanh nhẹn lắm. Cụ vui vẻ nắm một bên tay Châu dắt đi, kể đủ chuyện, để bố đi đằng sau cùng với chú Kiềm và mớ đồ đạc linh tinh. Mẹ nói với cụ.

— Chúng cháu có ghé Long Thành mua ít trái cây về làm quà.

— Mua làm gì cho tốn tiền. Chúng mày chỉ phung phí, không biết tiết kiệm là gì. Để dành tiền mà sanh đẻ có hơn không.

Mẹ cãi:

— Sanh đẻ đâu có gì mà lo. Cháu về Mỹ Tho đã có mợ cháu rồi mà.

— Đành vậy nhưng có tiền trong túi vẫn hơn chứ.

Bà nội đang đứng đợi trước cổng nhà, một tay bà cầm điếu thuốc xĩa qua, xĩa lại trong răng, tay kia bà giơ lên vẫy vẫy thằng Châu.

Mẹ con Châu về Sài Gòn được một tuần thì bà ngoại và dì Thuận từ Mỹ Tho lên. Tuy thằng Châu đã biết đi nhưng dì Thuận cứ ẵm nó chum chũm trong tay. Dì Thuận mới 12, 13 tuổi lại nhỏ con trong khi thằng cháu thì to phều phệu nên coi 2 dì cháu như mèo tha chuột vậy. Dì Thuận tha thằng Châu đi và mua đủ thứ, nào bánh kẹo, nào đồ chơi cho nó. Cụ thì từ bữa Châu về tới nay cũng bận rộn về việc mua quà cho nó ăn, bà nội đi bán về cũng mua ngày thì bánh ú, khi thì bánh giò, bữa lại bánh ít nên thằng Châu ăn tới ngày. Nhưng vài bữa sau, khi cụ dắt thằng Châu vô trong xóm mua củ khoai lang luộc về thì nhà vắng tanh. Châu chạy xuống nhà bếp cũng không thấy mẹ. Nó đứng tần ngần một hồi rồi trở vô nhà:

— Cụ ơi! Mẹ đâu?

Cụ ôm nó vào lòng nói:

— Mẹ ra chợ, chốc nữa mẹ về.

— Bà ngoại đâu? Dì Thuận đâu?

— Ở ở, bà ngoại với dì Thuận về Mỹ Tho rồi.

Thằng Châu cảm thấy buồn, nhưng

chỉ trong chốc lát là nó quên ngay và vui vẻ ăn những miếng khoai ngọt lịm do cụ lột vỏ và xắt nhỏ ra cho nó. Thằng Châu đợi mãi đến tối mịt vẫn không thấy mẹ về. Cái bánh ú bà nội mua về nằm lẩn lóc trên bàn nó cũng không thiết ăn. Nó cứ ngồi nơi thềm cửa, một bên là cụ, một bên bà nội cầm quạt phe phẩy đuổi muỗi cho nó. Nó chờ đợi mãi sau cùng ngủ gục trong lòng cụ hồi nào không hay.

Ngày hôm sau nó lại đứng dưới gốc cây chuối tây trước sân nhà đợi mẹ. Nó chỉ quanh quẩn trong sân vì cả nhà đã dọa rằng con nít mà ra khỏi cổng sẽ bị “ông Ba-bị-chín-quai-mười-hai-con-mất” bắt cóc về làm thịt. Cụ thương nó quá, ôm nó vào lòng nói:

— Mẹ về Mỹ Tho sanh em bé cho Châu đấy. Mai kia mẹ đem em bé về cho Châu ẵm nhé.

Thằng Châu không thể nào tin đó là sự thật. Xưa nay mẹ đi đâu cũng cho Châu đi mà, chắc mẹ sẽ về đón Châu chứ. Nhưng nó chờ từ ngày này qua ngày khác cũng chẳng thấy mẹ về. Nó buồn rầu, thất vọng nhưng dần dần cũng nguôi ngoai. Cụ các anh chị con của bác Bình bên cạnh qua chơi với nó. Đêm đêm nó ngủ chung với bà nội nhưng vào cuối tuần thì bố về, nó ngủ chung với bố. Ở Bà Rịa nó phải nằm một mình ở giường nôi, nhưng có nhiều lần nửa đêm chợt thức giấc là nó lại leo qua giường bố mẹ. Nằm ở đó nó cảm thấy êm ái và yên tâm hơn.

Một hôm về đến nhà, bố ôm nó hôn rồi nói:

— Châu có em bé. Mai bố đưa Cụ với Châu xuống Mỹ Tho thăm em bé nhé.

Tự nhiên Châu cảm thấy lạ lùng. Hai chữ “em bé” nghe lạ tai quá. Vậy mà dạo này cả nhà hay nói đến “em bé”, không hiểu đó là cái gì? Nó hỏi bố:

— Bà nội đâu?

— Bà nội xuống Mỹ Tho trước, lát nữa cụ với bố con mình đi sau.

Châu tin rằng xuống Mỹ Tho sẽ gặp mẹ ngay. Nghĩ tới mẹ, nó giận lắm. Mẹ đã bỏ nó để đi một mình. Ai dè về tới nhà ngoại nó cũng không thấy mẹ đâu mà chỉ có bà Thành, người giúp việc nhà của ông bà ngoại và một người con gái ra đón. Trong khi bà Thành hỏi thăm cụ lắng xằng thì người con gái kia bỗng Châu lên:

— Châu đi chơi với chị Hiền nhé.

Châu ngơ ngác nhìn quanh rồi kêu:

— Mẹ! Mẹ!

Chị Hiền dịu dàng trả lời nó:

— Mẹ nằm ở nhà thương với em bé. Lát nữa Châu vô đó thăm em bé nhé.

Châu phụng phịu:

— Châu thăm mẹ.

Khi Châu bước vào phòng thì mẹ đang nằm đọc sách. Thấy mọi người đến, mẹ nhòe mắt chào cụ rồi ôm chầm lấy Châu rơm rớm nước mắt:

— Ôi! Nhớ cu Châu quá chừng là nhớ. Còn Châu có nhớ mẹ không?

Châu vùng vằng như muốn thoát khỏi tay mẹ. Nhưng vì mẹ nó ôm chặt quá nên nó đành chịu thua vậy. Cụ can ngăn:

— Mới sanh đẻ mà mày đọc sách như vậy không sợ mai kia mù à.

Mẹ cười cầu hòa rồi cứ ôm Châu nựng nịu mãi, chợt có tiếng bố:

— Em bé đây này, Châu hôn em bé đi.

Châu quay ra và nhìn thấy một đứa bé nhỏ xíu đang ngo ngoe trong lòng bố. Đứa bé ngộ quá, da đỏ hồng, trên đầu lưa thưa có vài cọng tóc. Bố giơ em bé về phía Châu nhưng nó ôm cứng lấy mẹ:

— Châu không thích em bé.

Cụ đón lấy em bé từ tay bố, ngắm nghía:

— Con trai mà mắt to thế này mai kia lại nhát như cáy, môi thì mỏng dính như môi con gái vậy.

Mẹ cười trên mái tóc thằng Châu:

— Chắc mẹ bà nấn lộn đó cụ à.

Bỗng có người nhẹ nhẹ đẩy cửa bước vô. Châu quay ra nhìn thấy chị Hiền. Mẹ nói:

— Hiền đem giò heo hầm đến cho chị đó hả. À, bữa nay em khỏi phải vô đây ngủ nha, đã có anh ở đây với chị rồi.

Chị Hiền dạ rồi hỏi:

— Bộ người ta chưa đem cơm tới hả chị?

— Đâu phải, chị nói khi nào chị ăn, chị sẽ kêu chứ đem vô sớm để nguội hết.

Rồi mẹ quay ra nói với bố:

— Em Hiền đây là con gái của bác Thành. Mọi đã nói chuyện với bác Thành rồi, khi nào mẹ con em về Bà Rịa, Hiền sẽ đi theo để giữ cháu.

Hiền cười bên lên rồi đi ra. Châu hỏi mẹ:

— Chị Hiền đi đâu?

Mẹ dạy nó:

— Phải kêu bằng “dì Hiền” chứ. Châu nói như vậy nè: “Mẹ ơi, dì Hiền đi đâu đó”. Lập lại cho mẹ coi nào.

Khi Châu lặp lại đúng, mẹ trả lời:

— Dì Hiền ra kêu nhà bếp đem cơm vô cho mẹ. Châu ăn cơm chung với mẹ nha?

Cụ bảo:

— Mày phải cố ăn hết bát giò hầm để có sữa cho thằng bé nó bú.

Khi cụ và bố ra về thì Châu được ở lại với mẹ vì đã có dì Hiền săn sóc nó. Thằng Châu mừng lắm, nhưng không phải chỉ có một mình nó mừng mà cả cậu Quỳnh, cậu Tòng và dì Thuận cũng mừng nữa, nhất là dì Thuận. Từ nay dì lại có dịp cưng thằng cháu mập mập, trắng trẻo đi khoe với bà con lối xóm. Nhưng ông ngoại đã dặn:

— Chúng mày không được “giơ” thằng bé đi đâu xa. Nó mà có bề gì thì tao với mẹ chết với bà cụ. Nhà người ta mới có thằng cháu đích tôn, người ta quý như vàng đấy.

Dì Thuận cũng như cụ, tối ngày lăng xăng bận rộn với việc ăn uống của thằng cháu cưng. Một hôm nhân ngày nghỉ học, dì Thuận ra chợ không nhẽo với bà ngoại. Khi về, bà ngoại mua một tô phở bỏ vô gà-mên để cho dì Thuận đem về dứt cho cháu. Khi Châu ăn xong dì hỏi:

— Châu còn đói không?

— Châu đói.

Dì Thuận bèn xách tô ra đầu đường mua một tô cháo lòng dứt cho cháu ăn. Xong dì lại hỏi:

— Bây giờ Châu no hay đói?

— Châu đói. Dì Thuận phục thằng cháu quá. Nó nhỏ xíu mà ăn nhiều như vậy vẫn còn kêu đói. Dì lại xách đĩa ra mua một đĩa bánh cuốn đem về. Nhưng kỳ này thằng Châu ăn uể oải, Chậm chạp quá. Vừa lúc đó mẹ từ trên lầu đi xuống. Thấy mẹ, Châu kêu:

— Mẹ! Châu đói quá!

Dì Thuận hơn hờ khoe:

— Thằng Châu ăn được nhiều lắm chị ơi! Nãy giờ nó ăn một tô phở, một tô cháo lòng mà vẫn kêu đói. Mẹ Thằng Châu kêu lên:

— Chết cha! nó nói ngược đó.

Không biết có bội thực không? Châu lại đây với mẹ.

Mẹ bồng nó ra nhà sau móc hòng cho nó ới. Thằng Châu ới lênh láng ra sàn trong khi dì Thuận sợ quá khóc thút thít mãi trong phòng.

Nhân dịp cúng đầy tháng cho em bé, mẹ đặt tiệm bánh làm cho cu Châu một ổ bánh sinh nhật vì mẹ của Châu mắc sanh em bé nên sinh nhật của nó bị trễ một tháng mười ngày.

Sau khi về ở nhà bà nội một tuần, mẹ con của Châu lại lếch thếch theo bố về Bà Rịa. Lần này có cả dì Hiền cùng đi, ngoài ra còn thêm một người nữa, đó là thằng “em bé”. Thằng Châu cũng đã quen với sự có mặt của thằng nhỏ tí hon này trong gia đình nó. Châu khoái hôn em bé lắm. Một bữa ở nhà bà nội khi mẹ xuống nhà bếp, Châu leo lên giường để hôn em bé. Vừa lúc đó

bà nội từ nhà bà Ba Tâm về, Thấy thằng Châu leo lên ngồi trên bụng của em bé, bà hết hồn vội chạy lại bồng nó ra rồi la mẹ nó:

— Mày mà không coi chừng, có ngày nó đè thằng bé bẹp ruột đấy. Người nó phùng phực ra, thằng bé thì như cái trứng làm sao chịu cho nổi.

Vừa bước vào nhà, bố búng tay tanh tách rồi kêu:

— Miu Miu! Ra đón hai anh đây này.

Thì ra Miu Miu là một con mèo nhỏ xíu do bác Nhung xin được đem về cho. Lúc bác Nhung đem tới thì nó còn non nớt lắm. Lúc đầu bố Châu pha sữa cho nó uống, nó chưa biết tự uống. Về sau cứ mỗi lần bác Khôi và bố đi ăn cơm về lại mang về cho nó chút thức ăn dư. Bây giờ nó đã nhanh nhẹn và khôn ngoan lắm. Thấy bố về là nó chạy ra, cong cong cái lưng, đi nhón gót rồi chụp bàn tay của bố gặm nhè nhẹ. Thằng Châu thích quá, nó sà xuống ôm

lấy con Miu Miu nhưng bị quào vào tay nên nó hết hồn buông ra. Thấy vậy, bố dụ Miu Miu lại, bồng nó lên đặt vào lòng Châu cho Châu ôm rồi dặn Châu đừng ôm chặt quá làm nó sợ.

Không bao lâu sau, Miu Miu và Châu đã trở thành đôi bạn thân. Chiều chiều Châu hay cho Miu Miu ngồi phía sau chiếc xe ba bánh của nó để chở đi vòng vòng. Miu Miu còn khoái nhảy vô nôi nằm sát vào mình em bé để ngủ chung với em bé nữa. Một hôm khi thằng Châu đang ngồi chơi ở chiếc xích đu ở nhà hàng xóm, nó thấy anh em thằng Cường đang lon ton đi cùng với hai bác Nhung. Nó vội vàng tụt xuống, chạy ra cổng đợi. Khi Cường đến gần nó khoe:

— Châu có Miu Miu rồi.

Thằng Cường vốn ít nói, không trả lời mà chỉ liếc vô trong nhà thằng Châu. Phúc nói:

— Con mèo đó của ba Phúc xin giùm đó.

Bác gái vui vẻ hỏi:

— Miu Miu của Châu biết bắt chuột chưa?

Thằng Châu ngơ ngác không hiểu bác nói gì, còn anh Bá dí cái mặt sát vào mặt của nó ngạo:

— Lêu lêu, con Miu Miu ngu lắm, không biết sửa “gâu gâu” gì hết.

Thằng Châu cụt hứng lùi lại. Bác Nhung trai xoa đầu nó rồi cả nhà bác lại tiếp tục đi. Thằng Châu đứng nhìn theo một hồi rồi đi vào nhà. Khi nó bước vô cửa thì con Miu Miu đã núp sẵn trong kẹt tủ bất thần nhảy ra phóng vào người thằng Châu làm nó giật mình ngã ngồi xuống. Miu Miu cạ bộ lông mềm mại của nó vào người thằng Châu. Châu bồng Miu Miu lên đi lại gần em bé. Nó nói với em bé bây giờ đã biết lật ở trong nôi:

— Em bé ơi! Miu Miu không cần nói “gâu gâu” phải không em bé.

Thấy có anh Châu tới nói chuyện với mình, em bé thích quá, em nhồm nhồm cái đít lên, tay chân đập loạn xạ, cười tít cả mắt lại. Châu lại nói:

— Anh Châu thương em bé với Miu Miu...thương bố mẹ nữa...anh Châu thương cụ với bà nội...anh Châu thương ông bà ngoại, dì Thuận...anh Châu thương hết cả nhà.

Nghe anh Châu nói vậy, em bé chịu lắm. Nó trợn mắt, miệng ư..ư, tay chân quơ lên như muốn nói: “đồng ý”.

Nguyễn Phạm Thy Hảo.

Gia đình chim Sẻ

Mùa xuân trở về đem theo những tia nắng ấm dịu-dàng. Bầu trời trong sáng. Đàn vịt trời từ đâu bay về, thả những tiếng “quạc quạc!” trên không. Tiếng chim thảng-ca ngân dài réo-rất trên mây. Các loài chim khác cũng rủ nhau bay dọc bay ngang và hót líu-lo. Lá non mơn-mởn trên cành. Cỏ bắt đầu xanh xanh. Loài hoa huệ lùn đua nhau nở, khoe sắc vàng, trắng, tím, hồng, cam... Cảnh xuân tươi đẹp quá. Kia, một chú Sẻ Nâu đứng trên cành thông. Chim chưa có bạn sao? Cất tiếng hót đi, chim! Chú Sẻ Nâu cất tiếng hót: “sesê, sesê, sesê!”. Tiếng hót của chú dễ-thương quá! Một cô Sẻ Nâu từ đâu bay đến, đậu trên một cành khác gần đó. Chú Sẻ Nâu tiếp-tục hót. Tiếng hót của chú bây giờ thật dài, thật hay. Cô Sẻ Nâu lúc-lắc đuôi thán-phục. Chú Sẻ hót xong, nhảy-nhót chuyển từ cành này sang cành khác, rồi đến bên cô Sẻ. Cô Sẻ lúc-lắc đuôi mắc-cở. Chú Sẻ hót làm quen. Tiếng hót của chú lần này thật tha-thiết: “su...y! su...y!” Cô Sẻ từ-từ hoà chung tiếng hót với chú Sẻ... Lát sau, cô Sẻ bay đi. Chú Sẻ vội vàng bay theo. Đôi chim đã thương nhau. Chúng bây giờ là đôi vợ chồng. Đôi vợ chồng Sẻ Nâu vừa góp tiếng hót với các bạn, vừa lo làm tổ. Chúng đã chọn một chỗ kín-đáo trên ngọn cây thông và hằng ngày tha về những cọng cỏ, cụm rêu để đan tổ... Chúng chăm-chỉ làm việc... Chẳng bao lâu, một chiếc tổ xinh-xắn và vững chắc đã xong. Sẻ trống ngắm-nghĩa chiếc tổ rồi nói với Sẻ mái:

— Thế là chúng mình đã có nhà. Mai mốt, mình sẽ có một đàn con thật dễ-thương. Gia-đình mình sẽ hạnh-phúc.

Sẻ mái lúc-lắc đuôi rồi vừa hót, vừa bay lên cao. Sẻ trống nhanh-nhẹn bay theo. Ngày đã về chiều. Mặt trời đỏ-đỏ nơi chân trời tây. Đôi vợ chồng Sẻ trở về tổ ấm. Vừa đậu trên cửa tổ, Sẻ mái ríu-rít nói với Sẻ trống:

— Ủa, mình chưa sanh mà sao trong tổ đã có một trứng?

Sẻ trống cũng ngạc-nhiên, nhưng nói:

— Như vậy là hên. Chúng mình sẽ được nhiều con!

Hôm sau Sẻ mái bắt đầu đẻ trứng. Mỗi ngày Sẻ mái đẻ một trứng. Sau khi đẻ được bốn trứng, Sẻ mái bắt đầu ấp. Sẻ trống lo kiếm mồi cho Sẻ mái và canh chừng tổ. Những lúc không phải đi kiếm mồi, Sẻ trống thường đứng ở cửa tổ. Thỉnh-thoảng, Sẻ trống lại hót một tràng. Một hôm, Sẻ trống vừa đem mồi về đến tổ thì thấy có chàng rắn đang bò lên cây. Tức thì Sẻ trống nhào đến, mổ túi-bụi vào lưng rắn. Mổ Sẻ tuy bé nhưng nhọn hoắt. Rắn bị mổ đau quá, phải tụt xuống khỏi cây và chạy mất. Từ hôm đó, Sẻ trống không dám bay đi xa nữa, chỉ kiếm mồi ở gần

đó thôi. Sau mười hai ngày ấp, một chim non trong trứng bắt đầu mổ vỏ chui ra. Cha mẹ Sẻ vui mừng đón nhận đứa con đầu tiên. Chim non nở ra trụi lông, mắt nhắm tịt nhưng khoẻ mạnh và to lớn, khác với loài chim Sẻ. Chim non há mỏ kêu vang đòi ăn. Sẻ trống vội-vàng bay đi kiếm mồi. Chim non ăn khoẻ quá. Sẻ trống đã mớm cho mấy con sâu, mấy con châu-chấu rồi mà nó vẫn còn đòi ăn. Sẻ trống phải bay tới bay lui kiếm mồi. Ngày hôm sau, bốn chim non còn lại trong trứng cũng bắt đầu nở. Nghe tiếng mổ vỏ “bục, bục!” Sẻ mái vội-vàng mổ vỏ trứng phụ với chim non... Bốn chim non nở ra cũng trụi-lông, mắt nhắm, run rẩy-bẩy và bé nhỏ; đúng là loài chim Sẻ. Chim non to không thích bốn chim non bé này. Nó loay-hoay tìm cách đẩy những chim non bé ra khỏi tổ. Một chim non bé không may bị rơi khỏi tổ. Lập-tức, Sẻ trống bay sà xuống, ngậm được chân của chim non bé. Trong khi

đó, Sẻ mái vội vàng ôm lấy chim non to vào đôi cánh mà dỗ-dành: “Con ơi, đừng đẩy các em đi. Cha mẹ sẽ nuôi tất cả chúng con. Đứa nào cũng được ăn no-nê.” Sẻ mái dỗ mãi, chim non to mới chịu nghe lời, không đẩy các chim khác nữa. Đàn con ríu-rít đòi ăn. Sẻ trống bay vút đi tìm mồi. Sẻ mái đứng trên cành cây gần tổ để vừa canh chừng đàn con, vừa ngó quanh tìm mồi. Không còn cha mẹ trong tổ, bầy chim non nằm im.

Sẻ trống về là Sẻ mái lại bay đi. Sẻ trống vừa đậu xuống cửa tổ, đàn chim non đồng loạt ríu-rít kêu. Con nào cũng há mỏ thật to. Nhất là chim non to, nó kêu lớn nhất, há mỏ to nhất. Nó còn chen lấn bốn chim non kia để dành lấy mồi. Sẻ mái đem mồi về, chim non to cũng dành lấy. Các chim bé mãi chưa được ăn, đói quá, kêu vang. Thấy vậy, Sẻ trống đề-nghị với Sẻ mái:

— Cả hai chúng ta phải đi kiếm mồi một lượt thì mới đủ chia cho các con.

Sẻ mái nói:

— Cả hai cùng đi thì ai canh chừng đàn con, nhớ quạ đến ăn thịt thì sao? Hoặc con lớn đẩy các con bé rơi xuống đất thì nguy quá!

Sẻ trống nói:

— Mùa này có nhiều sâu bọ, quạ không thiếu ăn. Hơn nữa, chổm này kín đáo, quạ không nhìn thấy đâu. Còn con lớn, mình sẽ dỗ nó.

Sẻ mái đồng-ý, ôm chim non lớn vào đôi cánh và dỗ: “Con ở nhà chơi với các em đàn-đàng để cha mẹ an lòng đi kiếm mồi, nghe con!” Sẻ mái dỗ mãi, chim non to mới chịu hứa, không đẩy các em ra khỏi tổ nữa. Cha mẹ Sẻ bay đi kiếm mồi.

Bốn chim non bé ăn chẳng bao nhiêu. Mỗi con ăn chừng vài con sâu là no. Riêng chim non lớn thì đòi ăn thật nhiều. Cha mẹ Sẻ phải vất-vả kiếm ăn, nhưng thấy chim non lớn đã chịu chung sống với các em thì vui lắm. Đôi vợ chồng Sẻ cứ ngắm đàn con mà hót líu-lo. Đàn chim non được cha mẹ thương yêu săn-sóc, chóng lớn như thổi. Tất cả đều khoẻ mạnh và xinh đẹp. Bốn chim bé giống hệt cha mẹ từ

hình dáng đến màu lông. Còn chim lớn thì khác hẳn, nó to gấp ba chim Sẻ. Lông của nó lại là màu xám xám xanh xanh. Đôi vợ chồng Sẻ nói với nhau: “Thế là mình có bốn con ruột và một con nuôi.” Bốn Sẻ con líu-lo tập hót. Những tiếng “siếp siếp! se sẻ!” thanh-tao ríu-rít. Chim non lớn cũng há mỏ hót, nhưng nó không thể hót được như Sẻ con. Nó buồn lắm. Bốn Sẻ con rộn-ràng tập bay. Lúc đầu, chúng bay thấp và gần. Dần dần, chúng bay cao hơn, xa hơn... Chim non to cũng cố-gắng tập bay, nhưng đôi cánh của nó tuy to mà vẫn chưa bay lên được. Nó đứng trong tổ nhìn đàn Sẻ con bay lượn mà thèm. Một buổi sáng đẹp trời, đàn Sẻ con thưa với cha mẹ:

— Thưa cha mẹ, chúng con đã lớn. Chúng con phải sống tự-lập. Trời đất bao-la, núi rừng bát-ngát... đang chờ đón chúng con. Vậy xin phép cha mẹ cho chúng con được rời tổ. Cha mẹ Sẻ quyến-luyến nhìn đàn con rời tổ mỉm cười gật đầu. Bốn Sẻ con hót chào cha

mẹ và chim non lớn, rồi tung cánh bay vào trời xanh. Chim non to đứng trong tổ rầu-rĩ.

Vài ngày sau khi đàn Sẻ con rời tổ, chim non to bắt đầu tập bay. Đôi cánh của nó giờ đã khá cứng-cáp. Nó cũng không muốn ở trong tổ nữa. Vì cái tổ xinh xinh kia đã trở nên chật chội đối với nó. Nó nhảy-nhót từ cành này qua cây nọ, làm cha mẹ Sẻ cứ phải bay theo để mớm mồi. Khổ nỗi, Chim non lớn bây giờ to quá. Mỗi lần cho ăn, cha mẹ Sẻ phải đứng trên lưng nó mới có thể mớm mồi cho nó được. Vậy mà cha mẹ Sẻ vẫn cố-gắng nuôi con nuôi. Chim non to đã bay giỏi. Cha mẹ Sẻ thấy nó đang rộng đôi cánh giữa bầu trời mà vui. Nhưng con nuôi vẫn chưa hót được. Một hôm, cha mẹ Sẻ nói với con nuôi: “Con ráng tập hót đi. Nếu con không có tiếng hót, các loài khác không biết con là chim gì.” Chim non lớn nghe cha mẹ Sẻ nói rất có lý. Nhưng nó không làm sao hót được những tiếng “sesé...” hoặc những tiếng

hót khác mà nó đã nghe. Nó lại rầu-rĩ. Cha mẹ Sẻ thương, an-ủi: “Thế nào con cũng biết hót. Đừng buồn nữa.” Một ngày rực nắng, bỗng có tiếng “cú cu!” từ xa vọng lại. Chim non lớn như bị thúc-giục, nó cất tiếng hót theo: “cú cu!”. Cha mẹ Sẻ mừng rỡ nói với con nuôi:

- Thì ra con là chim Cu.
- Chim Cu con cũng reo lên:
 - Bây giờ con không còn là chim vô-danh nữa. Con là chim Cu. Tiếng “cú cu” lại vang lên. Cu con nói với cha mẹ Sẻ:
 - Cám ơn cha mẹ đã nuôi con. Giờ con cũng phải sống tự-lập như bao chim khác. Con xin phép rời cha mẹ. Cha mẹ Sẻ vui-vẻ gật đầu. Cu con hớn-hở tung bay. Thoảng chốc, nó đã biến vào khu rừng xanh thẳm. Đàn con đã khôn lớn bay đi. Đôi vợ chồng Sẻ nhìn nhau hót vang, rồi cũng tung cánh vào không-gian mênh-mông...

● Vũ Thị Nguyên

Ly Hương

Một chiếc thuyền trôi, nửa mảnh đời.
Xa vời kỷ niệm thuở rong chơi
Bạn, thầy, trường lớp giờ xa vắng
Lẻ nhỏ, nhưng buồn chẳng thấy vơi.

Quê người, đất lạ gió hây hây
Gợi lại lòng ta nhớ tháng ngày
Chiều quê, da diết lòng nhung nhớ
Chốn cũ bây giờ đã đổi thay.

Cô bé ngày xưa má đã hồng,
Tóc dài bay xòa giữa thu phong.
Cô còn nhớ đến người năm cũ,
Đôi đứa đôi đàn biệt mấy sông.

Ài thấu lòng ta đang vấn vương.
Trăng, gió nơi đây cũng khác thường
Mây hồi, mây bay cho nhắn gửi
Đôi lời tâm sự đến quê hương.

Song Hà

Vui cười

Chia

Trong giờ toán thầy giáo hỏi cả lớp:

— Nếu các em có một cục thịt và các em cắt cục thịt làm hai thì các em được gì?

— Dạ được hai phần thịt.

— Tốt, nếu các em lại cắt làm hai nữa thì các em được gì?

— Dạ được bốn phần.

— Các em giỏi lắm! Vậy trò Tí nếu em tiếp tục cắt cục thịt như thế một trăm lần thì em được gì?

Tí này giờ lơ đãng khi nghe thầy gọi, chợt giật mình trả lời:

— Dạ... được thịt bằm ạ.

Cả lớp cười ồ.

Ruột dư

Bi và Ti cả hai đều lên tám tuổi đứng tán gẫu với nhau. Bi làm ra vẻ hiểu biết kể với bạn:

— Mấy biết sao không, sau khi cắt ruột dư ba tao mất đi 10 kí-lô.

Yên lặng hồi lâu Ti nói:

— Ờ, vậy khúc ruột dư của ba mày nặng quá hén, tới 10 kí-lô lận.

Xem lộn

Trong phòng mạch, bác sĩ đang khám mắt của bệnh nhân.

Bác sĩ: Ông bệnh nặng lắm. Sau khi khám mắt ông, tôi thấy ông có triệu chứng của bệnh gan, thiếu máu, mắt còn bị kéo mây nữa...

Nghe bác sĩ nói xong bệnh nhân lật đật đứng dậy chuẩn bị về.

Bác sĩ: Ông làm gì vậy? Ông bệnh tuy nặng nhưng mà còn có tôi đây mà.

Bệnh nhân: Nhưng bác sĩ ơi! Con mắt ông vừa khám là mắt giả của tôi đó, "lộn tiệm" rồi ông ơi.

Chia tính từ

Trong giờ học văn phạm tiếng Na-uy cô giáo bảo:

— Trò Sơn, em hãy chia tính từ rik (giàu) ở thể so sánh.

— Dạ, rik (giàu), rikere (giàu hơn), rikest (giàu nhất).

— Giỏi lắm.

— Vậy em chia thử tính từ syk (bệnh) xem nào.

Ngẫm nghĩ hồi lâu, Sơn đọc to:

— Syk (bệnh), sykere (bệnh nhiều hơn), død (chết). Cả lớp được trận cười hả hê.

Trẻ con

Cu Tèo mới học lớp một. Một hôm trong lớp học về toán cộng, thầy giáo hỏi Tèo:

— Trò Tèo, trò có bao nhiêu anh em?

— Dạ thưa thầy, có hai ạ.

— Nếu mẹ trò sanh thêm ba người nữa thì trò có cả thấy bao nhiêu anh em?

— Dạ, có năm ạ.

— Giỏi lắm, vậy nếu mẹ trò lại sanh thêm hai người nữa thì trò có cả thấy bao nhiêu anh em.

— Dạ, có cả thấy năm anh em ạ.

— Trật rồi, trò không biết cộng sao?

— Dạ biết chứ, nhưng mẹ em có bảo mẹ muốn nhiều nhất là sáu đứa con thôi. Nên em không thể có nhiều hơn năm anh em được.

Vì phim mới...

Trong giờ văn cô giáo bảo cả lớp viết luận về một trận bóng đá. Tuấn "lười" vì tối hôm trước mải "ghiền" phim Hồng Kông nên đã ngủ gục trong giờ luận. Khi chợt giật mình thức dậy, Tuấn thấy cô giáo đã bắt đầu thu bài. Anh "lười" vội hí hoáy viết: "Vì mượn được bộ phim mới, nên cầu thủ không ai chịu ra sân thành ra không có trận banh nào cả".

Cách duy nhất

Trên toa xe lửa đi xa có hai người đàn bà đang cãi lộn với nhau. Mọi người cố gắng khuyên giải nhưng hai bà chẳng ai chịu nhịn ai nên cuối cùng người ta phải kêu người soát vé đến để phân xử. Khi người soát vé đến người đàn bà thứ nhất phân trần:

— Ông biết không nếu mở cửa sổ thì chắc tôi sẽ bị viêm phổi, nên tôi muốn đóng cửa sổ lại nhưng bà kia lại không chịu và nếu bị viêm phổi thì chắc tôi chết mất...

Người đàn bà thứ hai nghe vậy vội cướp lời:

— Còn tôi, nếu đóng cửa sổ lại thì tôi cảm thấy ngột lắm, tôi còn cảm thấy muốn ới nữa. Nếu đóng cửa sổ thì chắc tôi chết mất.

Người soát vé chưa biết nên giải quyết thế nào cho ổn thỏa, anh ta nói:

— Nếu vậy... tôi ...không biết làm cách nào để hai bà đừng gây náo, để những người khác ở đây không cảm thấy khó chịu...

Vừa lúc đó bỗng có giọng nói từ sau đưa tới:

— Cách duy nhất là mở lớn cửa sổ ra cho chết toi bà thứ nhất, rồi sau đó đóng chặt cửa sổ lại cho "ngủ" luôn bà thứ nhì như thế thì mọi người ở đây mới được sự yên tĩnh.

Chọn lựa

Trong giờ toán về phân số, thầy hỏi Tí “lém”:

— Cho lựa giữa một phần hai(1/2) và một phần mười(1/10) trái táo em lựa bên nào?

— Dạ... em... em không lấy phần nào cả.

Hỏi bực mình vì câu trả lời của Tí thầy hỏi gần:

— Tại sao kỳ vậy? Em không biết phần nào lớn, phần nào nhỏ sao ?

Tí trả lời chậm rãi:

— Dạ em biết chứ, nhưng em... em không thích ăn táo.

Làm thế

Một người đàn bà nhân từ thấy mũi lòng trước cảnh một người mù đang ngồi xin bên vệ đường. Bà tiến lại gần người đó và bảo:

— Ông thật là tội nghiệp, tôi sẽ tặng ông mười đồng.

Nhưng tìm mãi trong bóp (ví) bà chỉ còn có năm đồng lẻ. Sau khi bỏ năm đồng vào nón ông lão và định quay đi bà chợt nghe ông ta nói:

— Bà mới cho tôi có năm đồng hà.

Ngạc nhiên quá bà hỏi:

— Tại sao ông biết? Ông không bị mù sao?

— Dạ không. Tôi không bị mù, tôi chỉ làm thế cho người bạn mù thường ngồi xin ở đây.

— Vậy chứ ông ta đi đâu?

— Đi coi xi-nê.

Nhảy cảm lăm

Ngày khai trường đến. Bé Nam đến trường đó là buổi đầu tiên. Mẹ bé có vẻ lo lắng cho con rất nhiều, bà bèn xin gặp thầy giáo của bé.

— Thưa thầy, bà nói, tôi xin báo trước để thầy biết trước là thằng bé con tôi có tật nhảy cảm đặc biệt khác thường lăm đó.

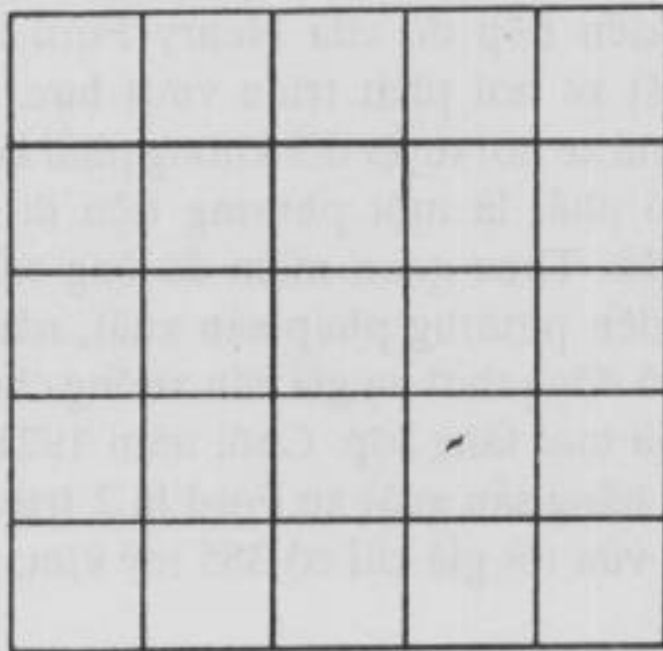
— Bà đừng lo, thằng bé sẽ chẳng sao đâu, ông thầy mỉm cười trấn an bà mẹ.

— Thưa thầy, xin thầy gia ơn cho tôi một điều đó là nếu thầy thấy cháu phạm lỗi cần phải trừng phạt xin thầy đừng đánh cháu, hãy tát thằng bé ngồi bên cạnh nó, như thế nó cũng đủ sợ lăm rồi, vì nó nhảy cảm lăm.

• Song Hà sưu tầm.

Đố vui có thưởng kỳ 4/1992

1. Trước hết bạn vẽ các ô vuông như hình dưới đây.

Sau đó bạn hãy đặt 5 đồng tiền (có thể thay thế bằng 5 dấu gạch chéo(X)) vào 5 trong số các ô vuông trên, sao cho mỗi hàng ngang, mỗi hàng dọc, và mỗi đường chéo đều chỉ có 1 đồng tiền.

2.

Đố ai đánh Tống, bình Chiêm
Ba ngày phá vỡ Khâm, Liêm hai thành
Ung-châu đổ nát, tan tành
Mở đầu bắt phạt, uy danh vang lừng?

3.

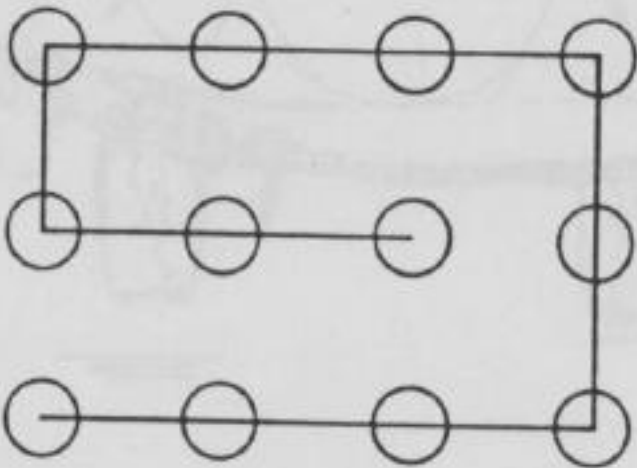
Đố ai trung liệt sáng ngời
Đã không khuất phục bọn người ngoại dương.
Xé đồ băng bó vết thương
Nhịn ăn mà chết, chọn đường tự do.

4.

Sông nào chán ghét chiến tranh
Do ba sông nhỏ hợp thành mà ra.

Giải đáp đố vui có thưởng kỳ 3/1992

1. Các em có thể vẽ đúng câu này bằng nhiều cách khác nhau. Dưới đây là 1 cách giải điển hình.

2. Mạc Đĩnh Chi

3. Mặt trăng và các vì sao

4. Trung-trùng-trúng-trùng.

Sau khi rút thăm 3 em(bé) sau đây đã trúng giải:

Hà Thanh Vân (Drammen)

Lê Thị Hồng Vân (Hafslund)

Phan Thị Kim Châu (Haugenstua)

Henry Ford

ông vua xe hơi

Năm 30 tuổi Henry Ford đã hoàn thành chiếc xe hơi đầu tiên bên Hoa-kỳ chạy bằng xăng. Ông lái xe vào thành phố Detroit trước con mắt kinh ngạc của mọi người. Henry Ford là ai? Ông đã làm gì để được người đời tặng danh hiệu vua xe hơi?

Henry Ford sinh vào ngày 30 tháng 7 năm 1863 trong một nông trại thuộc tiểu bang Michigan Hoa-kỳ. Cha ông là trại chủ một nông trại nên muốn ông nối nghiệp nghề nông của mình. Nhưng từ nhỏ cậu bé Henry Ford chỉ ưa thích về máy móc và cơ khí. Ngày sinh nhật cậu người ta tặng cậu ta một chiếc đồng hồ nhỏ, cậu thích quá cả ngày chỉ mãi mê chơi với bánh xe, dây cót. Cậu còn mở tung

nó ra và làm thành động cơ cho chiếc xe bằng giấy cũng do chính cậu làm. Thấy con có khiếu về máy móc gia đình gợi cậu vào tập việc trong một xưởng máy sau khi cậu học xong trung học. Lúc đó Henry Ford vừa được 17 tuổi.

Ban ngày làm việc trong xưởng máy, đêm đến ông lại làm thêm nghề sửa đồng hồ để kiếm thêm tiền. Đến năm 27 tuổi ông lập gia đình và xin vào làm việc trong công-ty điện lực Detroit. Thời giờ rảnh rỗi ông dùng để nghiên cứu và thí nghiệm thêm về máy móc. Với sự hăng say học hỏi chẳng bao lâu ông đã trở thành một trong những thợ chính của Công-ty điện lực Detroit.

Năm 35 tuổi Henry Ford đã trở thành tay chế tạo xe hơi có hạng. Với bản tính cực kỳ thông minh, sự tự tin và lòng hăng say học hỏi ông đã bước những bước dài trên đường cải tiến chiếc xe hơi ngày càng tiện nghi hơn, dễ sử dụng hơn. Tuy nhiên ông vẫn chỉ có những dụng cụ thô sơ, thủ công của người làm xe tài tử. Công việc trong công-ty điện lực chiếm hơn 2/3 thời giờ trong ngày, may nhờ ông giám đốc trong công-ty mến tài ông nên cho phép ông được làm việc riêng sau khi ông đã làm xong công việc của công-ty.

Năm 1899 Henry Ford quyết định chọn hướng đi cho đời mình. Ông xin thôi việc trong công-ty điện lực và quyết định mở xưởng chế tạo xe hơi. Xin nghỉ việc thì dễ, còn mở xưởng chế tạo xe hơi lại là vấn đề khác. Khó khăn đầu tiên là tiền vốn. Tiền lương kiếm được ông đã dùng vào chi phí trong gia đình, dành dụm được chút đỉnh ông lại bỏ vào các cuộc chế tạo thí nghiệm. Cách duy nhất là tìm đến các nhà tư bản để trình bày kế hoạch và vạch cho họ thấy những mối lợi nếu họ chịu hợp tác với ông. Với sự tự tin và lòng hăng say làm việc của mình cộng vào những thành công mà ông đạt được ông đã thuyết phục được các nhà tư bản và họ chịu bỏ vốn cho ông chế tạo xe hơi.

Sự cầu tiến của Henry Ford không cho ông dừng lại ở đó và năm 1903 ông đã được 25% cổ phần trong Công-ty Ford Motor Company vừa mới được thành lập với tiền vốn là 100.000 mỹ kim và ông được bầu là kỹ sư giám đốc. Với tài điều khiển của ông công ty đã phát triển rất tốt đẹp và năm ông 43 tuổi ông đã có được tổng cộng 51% cổ phần trong công-ty và hoàn toàn ở vào thế đa số. Ông trở thành người có quyền hành tuyệt đối trong công-ty. Những sáng kiến tiếp đó của Henry Ford đã làm cho ngành sản xuất xe hơi phát triển vượt bậc. Theo quan niệm của ông thì xe hơi tuyệt đối không phải là xa xỉ phẩm mà trái lại nó phải là một phương tiện di chuyển đại chúng, bình dân. Theo quan niệm đó ông cố gắng bằng mọi cách cải tiến phương pháp sản xuất, nâng cao chất lượng của xe và đồng thời hạ giá bán xuống cho thích hợp với túi tiền của mọi tầng lớp. Cuối năm 1921-1922 tổng sản lượng của hãng sản xuất xe Ford là 2 triệu chiếc. Xe Ford vừa bền, vừa tốt giá chỉ có 355 mỹ kim, rẻ nhất thế giới.

Đến khi ông mất ông đã trở thành một trong những nhà tỷ phú giàu nhất Hoa-kỳ, gia tài ông đã lên tới hàng trăm triệu mỹ kim và con cháu ông lại tiếp tục con đường của ông là sản xuất xe hơi kéo dài cho đến ngày nay.

Sanh ra và lớn lên trong một nông trại, bằng vào hai bàn tay trắng với sự tự tin, sự hăng say trong công việc cộng với sự cực kỳ thông minh, chịu học hỏi ông đã cống hiến đời mình cho sự tiến bộ của nhân loại. Ông là người đã có công đầu trong việc phát triển và cải tiến xe hơi thành một phương tiện di chuyển đại chúng. Nhờ vào ông xe hơi đối với nhân loại ngày nay không còn là thứ hàng xa xỉ phẩm, chỉ dành cho giai cấp thượng lưu, mà xe hơi đã trở thành một tiện nghi cần thiết cho cuộc sống hàng ngày của chúng ta. Cho nên chúng ta có thể nói ngày nay xe hơi đối với chúng ta không còn là vật xa lạ nữa là nhờ vào ông vua xe hơi HENRY FORD.

Song Hà

(Trích lược từ " Những khuôn mặt tài phiệt ")

Cha Tôi

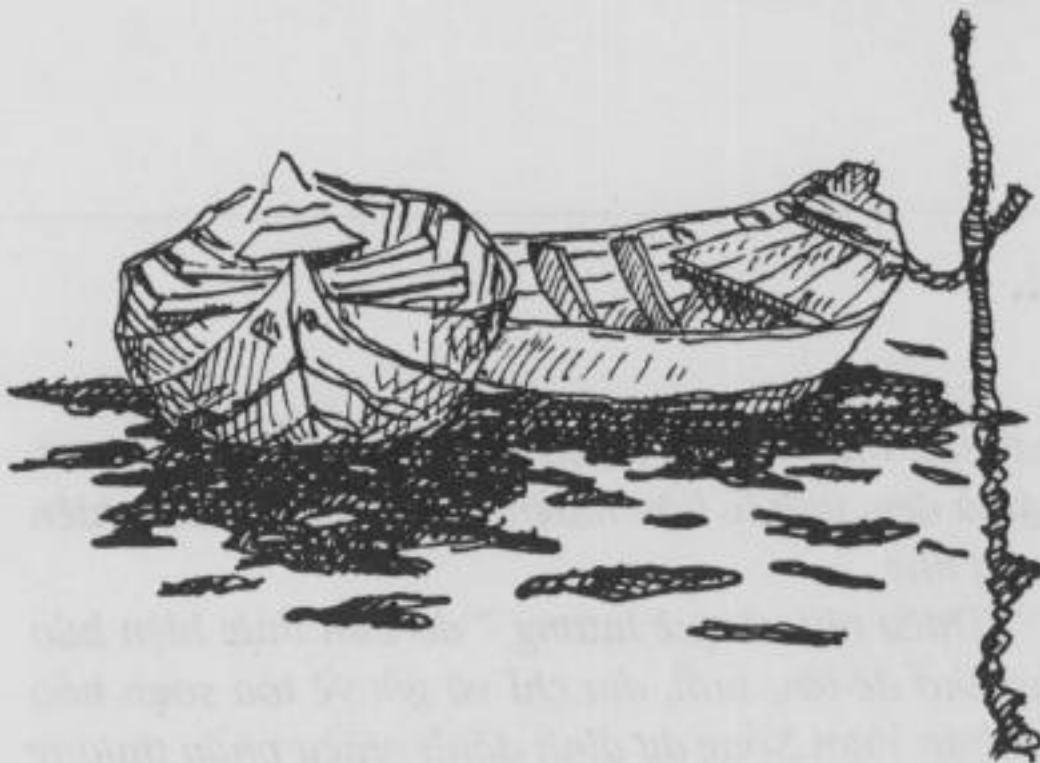
Cha tôi cuộc đời gió sương
Làm trai trong thời chinh chiến
Bàn đời là cây súng nhỏ
Thương nhớ là nhật ký buồn
Ba lô cha mang trên vai
Môi mòn, bước chân vượt núi
Cha vẫn mỉm cười sung sướng
Vì lỡ mang dòng máu Việt

Thế rồi lệ đầm bờ mi
Vì ai lỡ quên lời thề
Xóa bỏ tất cả lời hứa
Để sầu cho biết bao người

Mẹ già khóc đợi con về
Vợ trẻ ôm con chờ chồng
Con thơ khóc gọi cha ơi!
Quê hương chìm trong tăm tối
Người người cất bước ra đi
Chôn thương nhớ vào trong tim
Để tìm cuộc sống tự do

Và bây trẻ dại ngây thơ
Mong được cuộc đời tươi sáng
Trở về quê hương đất tổ
Dừng lại quê hương đổ nát
Sau bao ngày tháng điêu tàn
Cha ơi! quê hương còn đó
Với bao ước muốn đợi chờ
Làm sao con dám lãng quên
Vì còn mang kiếp tha hương...

Trang Thanh Huyền

Biệt Ly

Vẫy tay chào mẹ con đi
Không ngờ có buổi biệt ly thế này
Tình mẹ con vẫn còn đây,
Mong rằng ta sẽ có ngày gặp nhau.
Rưng rưng con bước lên tàu
Lệ tuôn như suối mối sầu biệt ly
Mẹ ơi! Khóc nữa làm chi
Để con dứt rút ra đi buồn phiền
Cầu trời ban phước thiêng liêng
Xóa đi những lúc mẹ hiền âu lo
Chờ ngày đất nước reo hò
Dẹp tan quân giặc, tự do ngày về
Con sẽ bước xuống đường đê
Mẹ con ta sẽ đi kề bên nhau
Từ nay sẽ không có tàu
Ra đi vì ý mong cầu tự do!!!

Mèo con

Chim Noọc

Chú chim nho nhỏ
Cái mỏ màu đỏ
Lông nó màu vàng
Chú đậu hành lang
nhà tôi buổi sáng

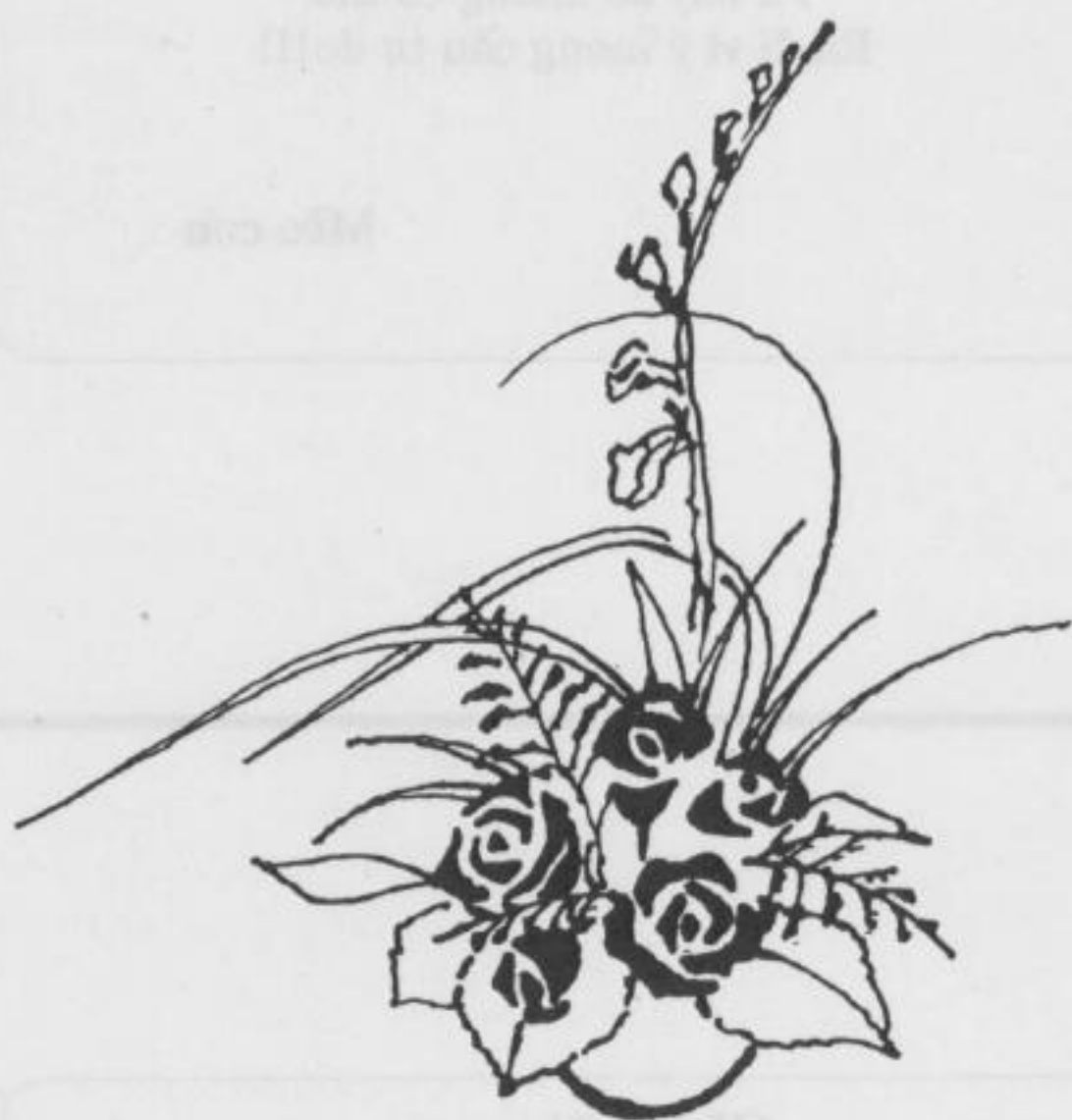
Tôi muốn kết bạn
vội ra mở cửa
Cánh cửa bật mở
chim vụt bay đi
Hỏi với "tên gì?"
cậu ta mất dạng
cảm thấy chán nản
Rõ chim "cũng khi"
"vo hét-tờ duy"
chắc chim trở lại...

Nguyễn Lê Kiều Trang

Vườn hoa nhà em

Cứ mỗi độ hè đến, vườn hoa nhà em bắt đầu đơm hoa kết lá. Bất cứ ai đi qua khu vườn nhà em cũng dừng lại trầm trồ: “Ồ! Bông hoa nhà ai trồng đẹp mắt quá.” Cứ vậy mỗi mùa hè đến, những cây hoa thơm ngào ngạt ấy trở thành vật trang điểm cho khu vườn nhà em.

Hè năm nay lại đến với những tiếng hát líu lo của bầy chim sáo, trên những cành hoa bắt đầu nở rộ, với màu sắc

thanh nhã, hòa lẫn trong màu xanh của lá. Mùi hương tỏa ngào ngạt quyện theo gió bay xa, khiến cho những người khách qua đường phải dừng chân lại để thưởng thức mùi thơm dịu hòa ấy. Trong những vòng hoa uất-kim-hương với nhiều màu sắc tuyệt vời, có một vũng bùn, mà em

thường gọi là “Vũng bùn kim cương” vì nó tô điểm khu vườn đơn sơ ấy càng tăng thêm vẻ đẹp. Mỗi đêm khi trăng mọc lên khỏi đồi, em thường ra vườn để lắng nghe và xem cảnh thơ mộng của những chiếc lá kêu xì xào như ru nhau ngủ. Còn gì thú vị hơn khi ngồi ngắm ánh trăng óng ánh trong những đêm dài vô tận? Những tia sáng rực rỡ ấy làm cho “Vũng bùn kim cương” biến thành ra những màu sắc tuyệt vời như viên ngọc quý. Vũng bùn tuy không sạch nhưng vẫn có một loài hoa trắng tinh khiết mọc trên mặt nước tanh hôi của nó. Loài hoa tuy không có mùi hương nồng thắm, nhưng em rất yêu quý nó, vì hoa rất đơn sơ, không đua sắc như các loài hoa khác, ong bướm không đùa chơi, hút nhụy loài hoa này, vì vậy nên nó rất tinh khiết. Nhớ lúc còn thơ ấu, mẹ em thường ngâm nga bốn câu thơ về loài hoa xinh đẹp này:

“Trong đầm gì đẹp bằng sen,
Lá xanh bông trắng lại chen nhụy vàng.

Nhụy vàng bông trắng lá xanh,
Gần bùn mà chẳng hôi tanh mùi bùn.”

Suốt mùa hè hoa quả đua nhau thi sắc, thì mùa thu buồn bã lại đến, khiến cho những màu sắc rực rỡ kia phải biến đổi theo mây mùa thu. Chiếc lá vàng cuốn mình bay theo gió, để lại khu vườn trơ trụi với bao nhiêu kỷ niệm đậm đà của mùa hè qua.

Em yêu những cành hoa lộng lẫy của em lắm. Không những chúng tô điểm thêm phần lộng lẫy của khu vườn nhà em, mà chúng còn gắn liền với niềm vui, nỗi buồn của em trong suốt những tháng hè. Em mong sao mùa đông đừng bao giờ đến, để mùa hè mãi mãi mang lại sức sống cho khu vườn hoa nhà em.

Nguyễn thị hoàng Thu., 8C
Haugenstua skole

Nhắn Tin...

Các em thiếu nhi thân mến !

Hè đã thật sự về rồi đó. Hoa lá, cỏ cây đua nhau nở khắp nơi như muốn vươn mình đón ánh nắng hè rực rỡ. Nhân dịp này chị chúc tất cả các em được hưởng một mùa hè thật là đẹp, thật là hồn nhiên và vui nhộn. Tuy nhiên các em nên nhớ thường xuyên viết bài, và làm thơ để gửi về cho chị nhé.

Ồ! Còn vụ thi vẽ tranh dành cho các em thiếu nhi với chủ đề “Thiếu nhi và quê hương” do ban thực hiện báo Vượt Sóng tổ chức nữa. Các em đã vẽ tranh xong chưa, nếu xong nhớ đề tên, tuổi, địa chỉ và gửi về tòa soạn báo Vượt Sóng trước ngày 1 tháng 9 các em nhé. Các anh chị phụ trách báo Vượt Sóng dự định dành nhiều phần thưởng lớn cho các em trúng giải. Ngoài ra tranh trúng giải nhất còn được dùng làm trang bìa cho số báo kỳ tới nữa, Nghe oai chưa? Các em hãy cố gắng lên. Thôi chị chào các em nhé. Hẹn gặp các em trên trang thiếu nhi của chúng mình vào những số báo tới.

Chị Minh Thư.

Trang Phụ Nữ

Hai khía cạnh của một vấn đề

Một buổi sáng đẹp vào tháng năm tôi bước chân đến hội trường của Hội Người Việt Ty Nạn Oslo. Thường ngày nơi đây có lớp học dạy kèm cho thanh niên thiếu nữ Việt đã học xong khóa học căn bản dạy tiếng Na Uy nhưng chưa có việc làm hay chỗ học tiếp lên trường nghề, trường trung học. Lại thay mới một giờ trưa mà cửa hội trường đóng kín mít! Tôi bèn ghé ngồi vào chiếc ghế gỗ kê ngoài sân. Sấm trời ầm, tôi gỡ bánh mì ra ăn chờ xem tí nữa có ai tới thì tôi vào ké.

Hội trường nằm trong khu vực hăng xưởng và nhà kho khi xưa, phía sau một khu phố bốn tầng sát ngay mặt đường Helgesensgata. Giữa hội trường và nhà ở của người ta là một cái sân nhỏ. Những người ở khu phố này đặt vài chiếc bàn gỗ, ghế gỗ để ngồi hóng gió vào những ngày trời đẹp như hôm nay. Chính nơi đây là nơi tôi ngồi ăn bánh mì chờ ông thầy và lớp học trở lại để tôi có thể vào hội trường.

Một bà Na Uy lớn tuổi đẩy cửa bước ra từ khu phố ở mặt tiền. Bà đi lại cái bàn gần tôi nhất, đặt ví xuống và lục lọi trong ví. Tôi gật đầu chào. Bà không chào lại nhưng buột miệng nói:

— Bàn ghế này là của những người ở đây, trong khu phố này!

Tôi hơi ngạc nhiên nhưng vội trả lời ngay:

— Thưa bà tôi biết, nhưng tôi sẽ vào Hội Người Việt, vì cửa đóng, tôi không có chìa khóa vào nên tôi ngồi chờ một tí.

— Bàn ghế này là của khu phố này! Máy người có thể đi ra và đi vô hội ngang cái sân này thôi chứ không có ở ngoài sân!!!

Vừa nói bà vừa đi ra, dáng điệu như không muốn nói chuyện thẳng với tôi. Ở xứ Na Uy này mười mấy năm rồi, đây là lần đầu tiên tôi gặp một bà già khó tính! Thái độ của bà làm tôi bức bối, tôi vội trả lời:

— Tôi chỉ ngồi chờ ở đây chứ không làm gì khác. Ngay bây giờ không có ai ngồi đây, tôi không chiếm chỗ của ai. Không lẽ bà định đuổi tôi ra hay sao?

Bà già thấy tôi dữ quá le te bỏ đi. Tôi định bụng bà này mà còn trở lại lằng nhằng

thì tôi sẽ nói thêm cho nghe. Ngồi một hồi nguôi cơn giận tôi mới suy nghĩ về việc vừa xảy ra. Tôi tưởng tượng nếu bà là một người hiểu biết thì bà sẽ lại nói với tôi:

— Bàn ghế này thuộc quyền sử dụng của dân trong phố này, Hội Người Việt không thể dùng hàng ngày được. Tôi chỉ nói cho cô biết thôi, nhưng hôm nay không ai ngồi thì cô ngồi chỉ một lúc thì cũng được!

Tôi lại tưởng tượng nếu tôi là một người Na Uy, công nhân của một trong những hãng xưởng ở đây, tức cũng không có quyền sử dụng bàn ghế này, ngồi ăn trưa thì bà có phản đối hay không??? Hay chỉ vì tôi tóc đen da vàng nên bà không thích tôi sử dụng bàn ghế này? Bà này có kỳ thị hay chăng? Tôi có thể gọi thái độ của bà là kỳ thị hay không?

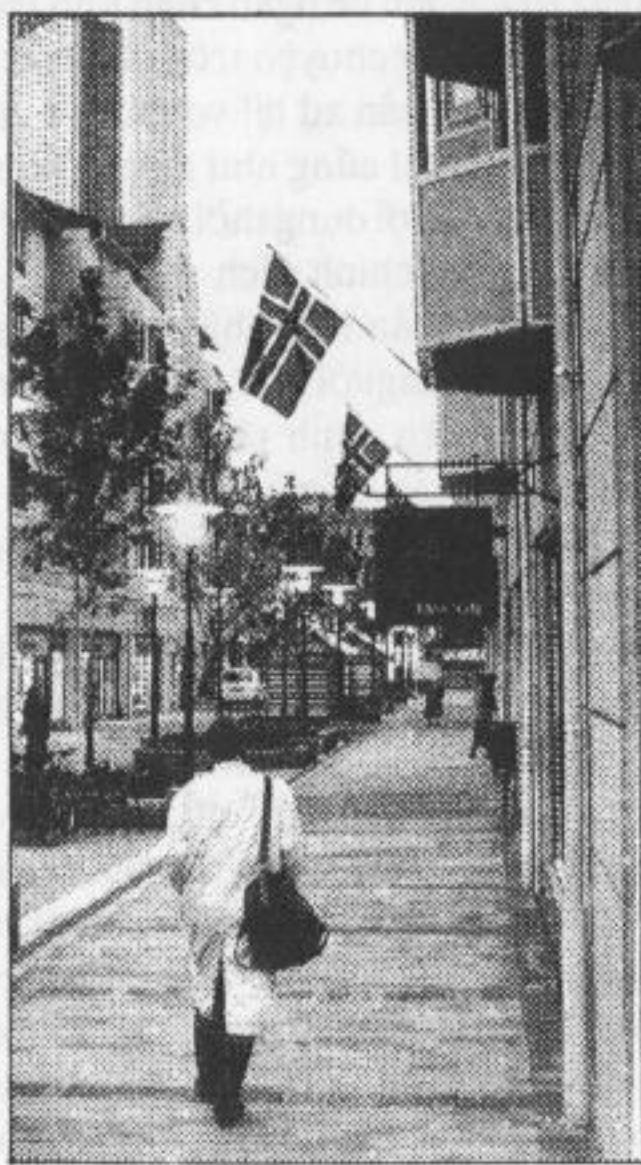
Việc này làm tôi nhớ đến một bà già Na Uy khác, bà này không phải khó tính như bà trên. Bà này thuộc loại bất bình thường. Khi tôi mới dọn nhà vào khu chung cư tôi ở, tôi hay chào hỏi bà. Một đôi khi tôi trò chuyện với bà trong khi chờ xe lửa. Cho tới một hôm, cô hàng xóm người Việt bảo có

người Na Uy viết thư bỏ vào thùng thư nhà cô. Cô không biết mình có hiểu hết ý hay không nhưng lời lẽ trong thư rất kỳ lạ. Cô lấy bức thư ra cho tôi xem. Tôi đọc. Tôi đọc đi đọc lại nhiều lần, không tin những gì mình đọc.

Đây là một bức thư nặc danh, người viết thư phàn nàn gia đình cô hàng xóm người Việt đã dám cả gan sơn hàng rào màu khác, không giống như các nhà kế bên! Không những thế mà họ còn không chịu lau chùi hành lang. Đã vậy, “những giống ngoại kiều tới Na Uy cứ sanh sôi nảy nở như cỏ”!!!

Vợ chồng tôi bèn mang thư lên ban điều hành của chung cư. Chung cư họp lại. Lúc ấy tôi mới biết có rất nhiều người nhận những thư nặc danh như vậy. Buổi họp ấy chỉ có một người vắng mặt, đó là bà già tôi hay chào hỏi. Sau đó bà không chào tôi nữa. Buổi sáng tôi ra ngang cửa nhà bà, gặp lúc bà ra lấy báo, thấy tôi bà đóng xấp cửa lại, nét mặt giận dữ! Sau này bà làm quá mức nên bị trục xuất khỏi chung cư.

Nghĩ đến hai bà già tôi mới ngồi suy nghĩ. Tại sao người ta lại kỳ thị, và kỳ thị là gì? Tôi thường hiểu đơn giản “kỳ thị” là khi ta không xem con người, vì màu da, ngang nhau và có những quyền lợi như nhau, cũng giống như khi xưa Đức Quốc Xã muốn tiêu diệt dân Do Thái vì họ thuộc giống thấp kém hơn, hay khi thực dân xem dân da màu không hơn con thú. Kỳ thị giữa màu da lại thường xảy ra ở giống da trắng đối với da màu, người ta cho rằng dân da trắng hơn dân da màu ở nhiều điểm, người ta không muốn có sự trộn lộn giữa da trắng và da màu, chia vùng chỉ có da trắng ở và vùng nghèo nàn cho dân da màu. Điển hình là chế độ Apartheid ở Nam Phi. Tại Na Uy nạn kỳ thị chưa phải là vấn đề có tầm mức như những quốc gia khác như các quốc gia đông Âu đang có chiều hướng hữu khuynh cực đoan. Nếu có thì cũng lẻ tẻ như phong trào FMI, tức Folkebevegelse Mot Innvandring. Trong nhóm này có anh chàng Arne Myrdal chống di dân hơi tích cực quá, như âm mưu đặt chất nổ ở trung tâm tiếp nhận

người tỵ nạn. Vì FMI tự nhận chỉ chống việc di dân chứ không chống dân di trú nên Arne Myrdal bị mời ra khỏi tổ chức. Điều tiết anh ta bèn lập một tổ chức gọi là Norge Mot Innvandring, thu thập thành phần đầu trâu mặt ngựa để “đấu tranh” đòi đuổi dân di trú ra khỏi Na Uy. Dù là FMI hay NMI hay là gì đi nữa thì đây cũng là những nhóm người kỳ thị nhưng không dám tự nhận mình kỳ thị. Dân di trú tỉ số cao nhất ở Na Uy vẫn là người da trắng như Đan Mạch, Mỹ, Anh. Đây là những người di trú tại đây vì lý do nghề nghiệp và vì họ yêu thích xứ này. Họ còn nắm những công việc mang lợi ích cho xứ sở này như trong ngành dầu hỏa. Những người chống di dân quên rằng nếu đuổi hết những người này đi thì nền kinh tế đang tụt hậu của Na Uy sẽ suy sụp tới đâu nữa? Na Uy cũng chẳng thể đứng một mình một thân mà cạnh tranh với một cộng đồng Âu Châu ngày càng liên hợp chặt chẽ với nhau.

Nhóm dân di trú bị mũi dùi nhiều nhất chỉ là dân da màu, trong đó có dân Hồi (Pakistan), dân Phi châu và Á Châu như chúng ta. Trong một buổi họp báo tại Stavanger về vấn đề kỳ thị và phân biệt chủng tộc, bộ trưởng Bộ Nội Vụ, ông Kjell Borgen, đã nhắc rằng vấn đề di trú không chỉ xoay quanh việc ai được nhận vào Na Uy, ai được những quyền gì, mục đích chính là quyền bình đẳng thực sự giữa dân di trú và dân bản xứ. Tôi đồng ý hoàn toàn với ông ta. Lâu nay báo chí nhắc nhở đến xu hướng “snillisme” và vị trí của dân di trú tại Na Uy. Hiện tượng này nêu lên vấn đề mà xưa nay chúng ta đã biết rõ nhưng chỉ rì rào bàn tán sau lưng, không ai dám đứng lên nói tới. Trong những lúc gặp nhau chúng ta kể cho nhau nghe những câu chuyện xảy ra chung quanh, người nào lãnh bao nhiêu tiền ở văn phòng xã hội nào, người nào ăn không ngồi rồi, mọi chi phí Xã hội lo cho vân vân và vân vân. Khi một người rời bỏ xứ sở vì lý do chính trị, đến nơi này với hai bàn tay trắng, người ấy cần sự giúp đỡ thuở ban đầu để tạo dựng một nếp sống cho chính mình và gia đình. Sự giúp đỡ này, bằng hình thức tài chánh, là việc cần thiết, nhưng nếu tình trạng ấy kéo dài từ năm này sang tháng nọ thì tôi cho đó cũng là một hình thức kỳ thị, bởi vì nó gây ra hiện tượng đối xử với dân tỵ nạn một cách đặc biệt, xem họ như người chân yếu tay mềm, không đủ khả năng tự lo lấy cho bản thân mình, nói một cách khác: không xem chúng ta ngang hàng với dân bản xứ.

May thay, chính quyền Na Uy đã thay đổi chính sách. Khi xưa mỗi khi một tỉnh (kommune) có chi phí liên quan đến dân tỵ nạn thì quốc gia (Staten) sẽ đền bù lại tổng số chi phí ấy. Do đó đã xảy ra tình trạng lạm dụng, các tỉnh cứ đổ tiền ra cho dân tỵ nạn, “đến xin cái gì thì xã hội cho cái đó”, nhà này xin được một khoản trợ cấp thì nhà khác cũng bắt chước xin theo. Người này rí

tai người khác, người tới trước chỉ người tới sau, dạy nhau những mảnh khốc để ăn tiền trợ cấp. Đành không phải ai cũng làm vậy, đa số đều có lương tâm không bán rẻ lòng tự trọng, nhưng ta phải nhìn nhận việc trên có xảy ra. Tôi cho là một số nhân viên làm ở những cơ quan cứu trợ ít kinh nghiệm, họ lại có khuynh hướng giải quyết vấn đề cấp bách hơn là nghĩ đến hậu quả sau này. Một gia đình được tiền trợ cấp lúc đầu, dùng vào việc sắm sửa trong nhà, vợ chồng rủ nhau đi mua tivi (việc làm hợp lý) và giàn nhạc đắt tiền (xa xỉ phẩm) đến nỗi tháng đó không còn tiền mua thức ăn cho con. Ta phải làm sao đây? Gặp nhân viên xã hội để

than khóc là họ cấp cho tiền khác vì “tại Na Uy không ai để trẻ con chết đói”. Khoản tiền ấy rồi sau này cũng sẽ được quốc gia bù lại, nhân viên xã hội không phải lo, mà Văn Phòng Xã hội cũng chẳng thấy cần thiết phải nghĩ tới một cách thông báo rõ rệt ngay từ lúc đầu để ngăn chặn tình trạng lạm dụng. Những chuyện trên nếu báo chí nêu lên thì dân bản xứ lại vợ dưa cả nắm, nghĩ dân tỵ nạn ai cũng như ai, còn bọn kỳ thị chủng tộc thì lợi dụng thời cơ để rêu rao.

May thay với chính sách mới, quốc gia chỉ đưa một khoản tiền nhất định để tỉnh sử dụng cho mỗi người tỵ nạn. Món tiền này không chỉ là tiền dành cho việc chu cấp trực tiếp mà bao gồm tất cả những tài khoản dính líu đến công việc lo cho người tỵ nạn trong thời gian đầu đến cư ngụ tại Na Uy. Trên thực tế có nghĩa là nếu tỉnh khôn khéo, biết cách giải quyết vấn đề cho đúng chỗ và khả năng thì tỉnh có thể dư được một khoản tiền “lời” để sử dụng vào việc khác. Nếu tỉnh sử dụng bữa bãi đến nỗi thiếu thì phải lấy tiền từ ngân sách riêng của tỉnh mà dùng, quốc gia không cho thêm nữa. Một số “khách hàng xã hội” bỗng nhận thấy nhân viên xã hội khu vực sao mà khó khăn, “lúc trước ông A, bà B được tiền ấy, tại sao tôi, ông C, không

được?” Ông C nên biết không phải tại nhân xã hội khó khăn hay thù riêng gì ông mà tại chính sách trợ cấp đã thay đổi.

Hiện tượng kỳ thị do kiểu snillisme còn có một hậu quả đặc biệt liên quan tới phụ nữ. Mỗi lần báo chí đề cập đến phụ nữ ngoại kiều, họ cứ mang phụ nữ hồi giáo ra để bàn thảo. Họ đưa ra hình ảnh người phụ nữ không biết chữ, không nói tiếng Na Uy, không giao du tiếp xúc với bên ngoài, hoàn toàn lạc lõng trong xã hội này. Người dân bình thường nghĩ phụ nữ ngoại kiều ai cũng như vậy. Hình ảnh trên hoàn toàn không thích hợp với phụ nữ Việt Nam. Đành rằng có những người, vì lý do gia cảnh, ở nhà giữ con, không hiểu biết nhiều vì kém tiếp xúc hơn chồng mình. Nhưng đa số vẫn có công ăn việc làm và ưa thích tiếp xúc với những người lân cận. Phụ nữ Việt Nam ở thế hệ thứ hai lại có trình độ học vấn cao, nếu chúng ta có cảm thấy lạc lõng trong xã hội Na Uy thì cũng không phải vì chúng ta ăn bám xã hội. Chị em chúng ta cũng không thể để người Na Uy nắm tay chúng ta mà dắt dìu từng bước. Học tiếng Na Uy, tìm hiểu về xã hội, luật lệ, quyền lợi là việc ta tự quyết định chứ không ai lo giùm được. “Nhập gia tùy tục”, chị em mình không cần phải bắt chước Na Uy ở mọi khía cạnh, nhưng cái hay của người ta mình cũng nên học, và quan trọng nhất là chứng tỏ cho dân bản xứ thấy chúng ta không chỉ ngồi nhà giữa bốn vách tường và lãnh tiền xã hội.

Không ai muốn hiện tượng kỳ thị bành trướng. Muốn thế dân ngoại kiều phải được xem và đối xử ngang hàng với người khác. Về phía chúng ta, việc cần thiết là chứng tỏ mình không cư ngụ tại đây vì muốn có một cuộc sống vật chất cao. Chị em phụ nữ Việt Nam không cần phải dùng lời nói để giải thích hay cãi cọ với những người có thành kiến về phụ nữ thuộc thế giới thứ ba. Mình dùng hành động để chứng tỏ. Mình hòa hợp vào lối sống ở đây, tìm hiểu về tập tục và luật lệ, theo dõi tình hình chính trị để có thể sử dụng quyền bỏ phiếu của mình và học hỏi những cái hay của nền dân chủ xã hội. Một ngày nào đó đất nước cần bàn tay của cả nam giới và phụ nữ để xây dựng lại từ sự sụp đổ, nhưng trong hiện tại chúng ta ở đây, hãy để con cái ta hãnh diện vì cha mẹ chúng góp tay vào sự phát triển xứ Na Uy này, hãy để chúng ta tự hào rằng mình cư ngụ tại đây không vì vật chất lôi cuốn, chúng ta ở đây để chuẩn bị cho một ngày trở về.

ĐỨC HIỆU

Trước ngưỡng cửa hôn nhân

Người phụ nữ Á Đông ngày nay phần đông không còn giữ “vai phụ” trong gia đình nữa. Bối cảnh xã hội thay đổi khắp nơi, vai trò người phụ nữ được hiểu và chấp nhận dưới cái nhìn rộng lượng hơn. Tuy thế cô gái Việt Nam vẫn còn giữ một quan niệm cổ kính nhưng rất đáng yêu đáng quý. Nàng giữ trinh tiết cho người chồng tương lai của mình. Nàng xem đó là giá trị của mình đo lường trên nhận thức đạo đức.

Cho đến ngày bước chân lên xe hoa, cô gái bỗng “khám phá” rằng vì lâu nay quan

đời đã có trong buồng trứng hàng trăm ngàn trứng. Nhưng rồi từ đấy cơ thể không sản xuất thêm nữa, khác với nam giới ở chỗ tinh trùng được liên tục sản xuất từ tuổi dậy thì cho tới khi chết. Ta hãy đơn giản hóa một chu kỳ kinh nguyệt như sau để các chị em chúng mình dễ hiểu.

Một chu kỳ kinh nguyệt tính từ ngày đầu tiên có kinh nguyệt cho tới ngày đầu tiên của kỳ kinh nguyệt sau. Thường là 28 ngày, có người có chu kỳ dài hơn. Trứng rụng khoảng từ ngày thứ mười bốn TRƯỚC KỶ

xuất”. Nhưng ngược lại, nếu ta muốn ngăn ngừa thì sao?

Có nhiều phương pháp ngừa thai khác, như trên đã đề cập đến, ta có thể tránh thời gian trứng rụng để ngăn việc thụ thai. Tuy nhiên, nếu kinh nguyệt không đều hòa thì cũng khó mà biết lúc nào trứng rụng. Thật ra không có phương pháp ngừa thai nào là lý tưởng và bảo đảm một trăm phần trăm. Yếu tố tôn giáo là một điều đáng chú ý tới, nhưng quan trọng nhất là mỗi cặp vợ chồng phải tự tìm lấy phương pháp thích hợp nhất cho cả hai. Ngày nay việc kế hoạch hóa gia đình không chỉ là trách nhiệm riêng của phụ nữ, nói một cách khác, nếu các phương thức ngừa thai đều không thích hợp với người vợ thì người chồng có thể sử dụng cách ngừa thai cho nam giới. Các lợi hại trong phương pháp ngừa thai đã được đề cập trong Vượt Sóng trước đây do bác sĩ Lê Văn Mộ viết. Chúng tôi trong khuôn khổ hạn hẹp của tờ báo chỉ viết tắt như sau.

Các cách ngừa thai sử dụng tại Na Uy gồm: thuốc ngừa thai (P-pill), thuốc ngừa thai chứa ít kích thích tố (Mini-pill), vòng xoắn, vật chắn cổ tử cung, các chất thuốc diệt tinh trùng, bọc cao su tức “áo mưa” (kondom), buộc hay cắt ống dẫn tinh, dẫn trứng. Ngoài bọc cao su và các thứ thuốc diệt tinh trùng có thể mua tự do ở nhà thuốc, các phương thức trên đều cần sự khám nghiệm của bác sĩ. Các trạm y tế, tiệm thuốc tây và phòng mạch bác sĩ đều có hướng về các vấn đề ngừa thai. Nhiều bạn gái trước ngưỡng cửa hôn nhân ngần ngại, e thẹn không dám đề cập đến việc tình dục và ngừa thai với người chồng tương lai của mình. Đó là điều dễ hiểu nhưng ta nên nhớ: nhiều khi anh ấy cũng e thẹn và đang chờ ta ngỏ lời trước đấy! Vậy, hãy mạnh dạn thẳng thắn tìm hiểu vấn đề với nhau, hãy trao đổi tư tưởng với nhau, để tìm một đường hướng chung cho hôn nhân và hạnh phúc. Điều cốt chúng tôi muốn nhắc với các chị em chúng mình là hạnh phúc vợ chồng và tình dục đi đôi với nhau, tình dục không phải là điều xấu xa ta chỉ to nhỏ xì xào không dám nhắc thẳng đến, tình dục (trong khuôn khổ giới hạn đạo đức) và con cái (tức kết quả của tình dục) là sợi dây nghìn đời gắn liền giữa hai con người với nhau, ta có chia sẻ cho nhau niềm vui và trách nhiệm thì ta có hạnh phúc.

TPN

tâm đến việc giữ sự trong trắng nên nàng quên đi một việc. Trước ngưỡng cửa hôn nhân nàng nhận ra rằng lâu nay nàng không tìm hiểu về thể xác, tình dục. Tìm hiểu không phải để thỏa mãn thị hiếu nhưng để giải quyết một thắc mắc rất lớn mà ngày nay nàng cảm thấy. Thế nào là cơ thể một phụ nữ? Làm sao để thụ thai? (Hay ngược lại, là làm sao để không thụ thai trong thời gian đầu khi hai vợ chồng đang cố gắng xây dựng nền tảng gia đình, chuẩn bị chào đón những đứa trẻ, những quả ngọt tạo dựng từ tình yêu cao đẹp giữa hai con người?)

Trên ghế trường trung học chắc hẳn nàng đã được học qua về cơ thể con người, nhưng lúc ấy nàng nghĩ “đến lúc cần sẽ tìm hiểu”. Rồi đến lúc cần thì nàng hoảng hốt, không biết hỏi ai. Các chị đã đi trước mỗi người một lối giải thích, có chị mang cái nhìn rất đơn giản về cuộc sống vợ chồng: mất kinh, tức thụ thai.

Thụ thai và thai nghén không phải là vấn đề đơn giản như thế. Từ khi đứa bé gái ra

KINH NGUYỆT SAU (tính từ ngày đầu tiên có kinh nguyệt). Lúc ấy trứng có thể thụ tinh trong vòng khoảng 24 tiếng đồng hồ. Thường chỉ rụng một trứng, đôi khi cũng có trường hợp rụng hai, ba hay hơn nữa tạo sanh đôi sanh ba vân vân...

Trong thời điểm này, nếu có giao hợp, hàng triệu(!) tinh trùng đi ngược dòng mà tìm trứng. Tuy nhiên chỉ MỘT tinh trùng may mắn vào tới nơi, xuyên nổi qua màng bọc quanh trứng để hòa với nhân của trứng, bắt đầu cho việc chế tạo đứa bé. Điều đáng để ý đến là trong khi trứng chỉ có thể được trong vòng 24 tiếng thì tinh trùng khi vào tử cung có thể sống từ 24 đến 72 tiếng, tùy theo chất lượng và khối lượng của tinh trùng. Ta suy ra sự thụ thai xảy ra chỉ trong vòng 4 hay 5 ngày trong một chu kỳ. Vì lượng tinh trùng càng nhiều càng gây tỉ số tạo thụ thai cao nên việc giao hợp quá liên tục không có lợi cho việc thụ thai vì số lượng tinh trùng sản xuất giảm đi và kém chất lượng. Giao hợp cách ngày là điều thích hợp nếu ta nghĩ đến việc “tăng gia sản

Tai nạn trong nhà

Trẻ con thấy vật lạ gì cũng cho vào mồm, đây là một cách học hỏi, tìm hiểu của các em. Nhưng các em chẳng phân biệt được vật nào ăn được vật nào không nên cho vào mồm. Các chị em có con nhỏ hãy chú ý đến những phương pháp cứu cấp sau đây.

- Khi trẻ nuốt thuốc lá: thường thường vì thuốc lá cay nên bé sẽ phun ra, nhưng nếu bé đã nuốt cỡ 1cm thuốc lá ta phải cho bé uống nhiều sữa vào làm cho bé ói ra rồi đưa đi bác sĩ ngay. Nên nhớ một điều thuốc lá chứa lượng nikotin đủ để giết chết một đứa trẻ.
- Khi bé nuốt đồng 10 xu (tioering): đồng 10 xu đường kính chỉ 15mm nên sẽ đi ra tự nhiên ở ngõ hậu. Đôi khi bé chơi ngoài đường nuốt ít cát hay đá nhỏ thì những vật này cũng thông qua được hệ thống tiêu hóa của bé, nhưng nếu bé nuốt vật lớn hơn bị mắc ở cổ thì ta phải tìm cách lấy ra, nếu không được ta phải đưa trẻ đi nhà thương ngay.
- Khi bé cho vật lạ vào mũi: ta dùng cây bông gòn (bomullspinne) để khơi vật ra. Hãy cẩn thận không khéo ta lại đẩy vật ấy vào sâu hơn. Đưa bé tới ngay bác sĩ hay trạm y tế để lấy ra.
- Khi bé nuốt và bị mắc nghẹn: nắm chân lật ngược bé xuống, vỗ vào lưng cho vật bé nuốt văng ra. Ở đứa trẻ lớn hơn ta cho trẻ cúi xuống ra phía trước, dùng hai lòng bàn tay để ấn giữa lưng và trước ngực trẻ để "ép" vật nghẹn ra. Nếu trẻ thở không được và bắt đầu tái mặt ta phải đưa ngay vào nhà thương.
- Khi bé bị ong chích: lấy nước đá chườm (hay để chỗ bị ong chích ngay vò nước lạnh cho giảm đau). Thuốc Xilocain
- Liniment mua ở tiệm thuốc tây làm tê và giảm đau ta nên có ở tủ thuốc gia đình. Nhiều trẻ phản ứng mạnh khi bị ong hay muỗi chích, nếu bé bị chích ở cổ hay vùng quanh môi ta nên đưa đi bác sĩ ngay lập tức.
- Khi trẻ uống rượu và rượu mạnh: nếu chỉ một hớp nhỏ thì chẳng có gì nguy hiểm. Nhưng bé bắt chước ba ực hết cả ly thì ta phải cho bé ói ra ngay và kêu bác sĩ.
- Khi bé ăn xà phòng: cho bé uống nước hay sữa cho nhiều vào và gọi bác sĩ. Ta cũng có thể gọi "Giftinformatjonssentralen" để hỏi phương cách đối phó.
- Khi trẻ uống bột giặt dùng cho máy rửa chén và các loại thuốc tẩy sử dụng trong nhà: hãy cho bé uống sữa hay kem (floete). Khi bé uống những hóa chất có a-xít ta **chớ làm cho bé ói ra** mà đưa ngay vào nhà thương!
- Khi bé đụng phải những cây ngứa như brennesle: ta hãy rửa nơi bị ngứa bằng nước lạnh. Có thể dùng kem Xilocain để làm dịu ngứa.
- Khi bé bị phỏng (bàn ủi hay lò): để nơi bị phỏng dưới vòi nước lạnh ít nhất 20 phút. Các chị em ở Na Uy nên nhớ mùa đông nước rất lạnh nên ta nhớ dùng nước mát thôi kéo bé đã bị phỏng rồi còn bị thương vì băng lạnh nữa (forfrysningsskade)!!! **Chớ thoa kem hay các thứ có chất mỡ lên vết thương.** Nếu vết phỏng to hơn bàn tay của trẻ ta phải đi bác sĩ ngay. Vết phỏng nhẹ ta có thể dùng Xilocain để giảm đau.
- Khi trẻ ăn nấm độc và các loại trái dâu độc: cho bé ói ra và gọi trạm y tế, bác sĩ trực hay giftinformatjonssentralen.

- Khi bé bị con bọ trên thú vật (như chó và trâu bò) cắn: các loại bọ này bám vào da người rồi cắn hút máu, ta chớ nắm lấy mà giựt ra vì sợ phần mồm của bọ còn nằm lại trong da gây nhiễm trùng. Ta hãy dùng chất mỡ hay dầu thoa lên ngay đầu của bọ, nó bị "ngẹt thở" đương nhiên phải buông ra, lúc ấy ta lấy nhíp nắm nhẹ ra. Trong vòng từ một đến bốn tuần lễ nếu thấy vết cắn đỏ lan dần ra ta phải đưa trẻ đi bác sĩ vì có thể bé bị nhiễm trùng, trường hợp này phải chữa bằng trụ sinh.
- Khi bé bị táo bón: lê, mận tây (plomme), trái đào và mận khô (svisker) là những thứ làm dễ tiêu. Bé còn nhỏ quá chưa ăn được những thứ ấy thì ta ngâm nước, lấy cho bé uống. Nhớ cho trẻ uống nhiều nước. Tập cho bé ăn nhiều rau cải để tránh táo bón.
- Khi bé bị tiêu chảy: Nên nhớ khi tiêu chảy cơ thể mất chất nước, do đó điều quan trọng là cho bé uống nhiều nước. Hãy nấu hỗn hợp 1 lít nước, 2 thìa cà phê đường và 1 thìa cà phê muối. Cho bé uống hỗn hợp trên, bé không chịu ta cũng phải dùng thìa đút cho bé.
- Muốn cho bé ói ra ta cho bé cúi xuống, lấy hai ngón tay (sạch và không có móng!) cho sâu vào mồm trẻ, cử động nhẹ hai ngón tay cho tới khi trẻ ói ra chớ phải chỉ ho sặc sụa.

TPN

*“Chị Mộng Thường mến,
Đầu thư hai em xin chúc chị luôn luôn trẻ,
đẹp và thông minh để... giải đáp thắc mắc
của tụi em! Đây chẳng phải chuyện liên can
tới “tình yêu” nhưng có chút chút về chuyện
“traị gái” ở lứa tuổi mới lớn như chúng em.
Thắc mắc của tụi em là: trai và gái có thể
làm bạn với nhau được không? Đôi lúc tụi
em đi chơi chung với bạn khác phái cứ bị
ghep là “bồ bịch” mĩ nhau. Như vậy thì phải
làm sao? Có nên tiếp tục hay dứt? Giữ tình
bạn trong trắng giữa trai và gái có phải là
tham lam và đòi hỏi nhiều quá không? Mến.*

● Thanh và Hải- Kristiansand.”

Thanh và Hải thân mến,

Hai em ở lứa tuổi mơ mộng, lẽ ra chị phải chuyển thư hai em sang “Khung trời mơ mộng” cho cô Thanh Tâm giải quyết. Nhưng, vì hai em chúc chị thông minh (điều này rất đúng) và trẻ (lời chúc này khó thành sự thật) nên chị cảm động mà giữ thư lại bên Phụ Nữ. Hơn nữa câu hỏi của hai em cũng rất thích thú đối với giới xồn xồn như chị.

Tại sao không thể có tình bạn giữa hai người khác phái? Thế nào là tình bạn? Tại sao có sự ngăn trở tình bạn giữa nam nữ? Làm thế nào để giữ tình bạn giữa nam nữ?

Khi trai và gái mới lớn, điều tự nhiên trời sanh ra là trai và gái tự tìm đến nhau. Ở một lứa tuổi nào đó bỗng nhiên đưa trẻ đến với người khác phái. Đứa bé ba tuổi chợt thấy sự khác biệt cơ thể và tò mò tìm hiểu. Trẻ bảy tuổi chia rõ vai trò nam nữ qua trò chơi, cách ăn mặc, cung cách xử sự v.v... Đến mười hai, mười ba tuổi sự khác biệt càng rõ ràng, các cô bé cơ thể nảy nở, trí tuệ cũng phát triển, trên mặt giao tế nhanh hơn các bạn trai cùng tuổi. Các cô bé đã bắt đầu khóc nức nở khi đêm nghĩ đến thần tượng như New Kids on the Block, Michael Jackson... Rồi bỗng nhiên, một ngày nhiệm màu, chỉ vài năm sau, thằng bé khù khờ học cùng lớp (hay ở lớp kế bên) bỗng trở thành một thanh niên lịch sự tuấn tú, không những thế mà cậu ta còn ăn nói lịch thiệp và thông minh vô cùng! Chẳng trách gì khi ta tò mò muốn tìm hiểu...

Cuộc chạy Marathon bắt đầu! Con trai gặp nhau nhận xét về con gái và con gái nhóm lại rúc rích cười chia nhau những

nhận xét về phe bên kia. Rồi xảy ra chuyện dành giựt nữa chứ! Hai cậu bạn thân cùng mến một cô, rồi giận nhau. Hai cô cùng yêu anh chàng gồ ghề nhất trường chẳng chịu nói chuyện nhau nữa. Có những cô gái thích chơi với lửa, chẳng chịu quyết định mình thích ai, để bao trái tim tan vỡ vì mối tình đặt không đúng chỗ...

Nhưng có những người mến nhau, không phải do trái tim thu hút, nhưng do ý thích quan niệm, lối sống giống nhau. Có những người thì chính sự quá khác biệt lôi cuốn họ lại gần nhau. Họ không cảm thấy đó là tình yêu, nhưng những người khác, nhất là những người thương thầm nhớ trộm lại hiểu lầm đó là tình yêu “bình thường”. Chị tự đặt câu hỏi: nếu người khác hiểu lầm thì có sao không? Nếu ta có cô bạn gái yêu thầm anh bạn trai của mình chị nghĩ mình nên đặt lại vấn đề. (Chị rất mong Thanh và Hải không nằm trong trường hợp này). Đã gọi là “chỉ bạn mà thôi” thì mình có thể

Chị em tâm sự

nhắc nhẹ với anh ta: “Ê bồ! Hôm qua ngủ ở nhà con bạn tui, tối nằm mơ nó kêu tên bồ. Bồ tính sao???” Đối với cô bạn ta chỉ nhắc khéo: “tui với chàng thật ra không có gì hết, nếu thật lòng bồ có... thích thích thì, vaer saa god!”

Khi mình và một người con trai đi chơi với nhau mà mình không thích bị người khác gán là bồ bịch thì mình làm sao? Chị cũng không biết trả lời như thế nào cho vừa ý hai em. Chị tự tưởng tượng mình trẻ lại mười mấy hai chục năm, nếu chị bị gán như thế thì chị có hai lối chọn. Thứ nhất là chị cảm thấy khó chịu tới mức đi chơi với anh ta không còn hứng thú nữa, nhất là khi anh chàng mình thật sự chú ý đến đã hiểu lầm và đang sang số de. Trường hợp này, vì bản năng sinh tồn, chị sẽ “bỏ bạn” để theo con tim. Trường hợp thứ hai là trường hợp của Larry và Sally.

“Khi Larry gặp Sally” là một cuốn phim dí dỏm. Larry và Sally gặp nhau trong một dịp tình cờ. Lúc ấy Larry có một cô bồ xinh xắn, bạn của Sally. Larry và Sally không ưa nhau nổi vì tính tình khác biệt. Cả hai dọn đến cùng một thành phố nhưng mỗi người đi một ngả, mạnh ai nấy sống. Vài năm sau Larry lấy vợ. Sally có người yêu. Cả hai gặp nhau trong nhiều dịp tình cờ. Giữa hai người từ từ cảm thấy nổi bật một sự liên hệ gần như tình bạn nhưng tánh tình quá khác nhau. Bỗng đi một hồi gian, gặp lại thì Sally biết được Larry bị vợ bỏ. Sally tìm cách an ủi Larry. Một thời gian sau Sally bị người yêu ruồng rẫy, lần này Larry an ủi Sally. Rồi từ từ, qua nhiều năm, một ngày đó Larry và Sally chợt hiểu rằng thứ tình cảm nổi bật hai người thật ra đó là tình yêu...

Đó chỉ là chuyện phim. Trên thực tế, tình bạn giữa hai người khác phái có thể đưa đến rắc rối nếu chồng/vợ của người kia hiểu lầm và ghen. Tuy nhiên chị tin tưởng rằng tình bạn giữa hai người khác phái là một việc tự nhiên, không có gì dấu diếm, không có gì xấu hổ. Điều cần nhớ là tình bạn và hạnh phúc gia đình là hai vấn đề có liên quan với nhau, ta chớ vì giây phút mềm yếu, vì sự dèm pha của kẻ bên ngoài mà trộn lẫn hai điều cao quý ấy để gây đổ vỡ cho mọi người. Chị hy vọng hai em bớt thắc mắc sau những dòng tâm sự của chị. Thân mến!

● Mộng Thường

Thân em như tấm lụa đào...

— Mày có chắc không đó Thủy?

Tôi gật đầu. Bà chị tôi chùi tay vào chiếc khăn treo trên tường cạnh cái lò. Chị nhìn thẳng vào mắt tôi. Tôi nhìn lại.

— Di Ba dặn tao phải trông coi mày mà tao thấy khó quá! Mày ba mươi tuổi rồi, mày muốn làm gì sao tao cản được? Nhưng mày có chắc nó thương mày không? Cái thằng này tao cũng có nghe loáng thoáng, nó như thế nào ấy. Thủy à, lấy chồng phải chọn cho đúng nghe cưng, cả cuộc đời mình ấy!

Tôi mỉm cười. Mớ rau thơm đã rửa xong, tôi cầm từng cọng rau phẩy nước đi và đặt vào đĩa. Chị tôi loay hoay với miếng thịt quay trong lò.

— Chị hơi đầu lo cho em, lo cho con Cẩm Trinh kìa!

Chị quay phắt lại. Tay chị đụng phải cái vỉ sắt nóng bỏng, chị rút vội tay và xuýt xoa, vậy mà bà còn nhớ lườm cho tôi một cái thật dài.

— Con Cẩm Trinh hả? Nó con Na Uy chứ chẳng phải con tao! Con cái gì mà nói chi cũng cãi cho bằng được. Thủy, mày nghe đây. Làm mẹ tao phải có sự chọn lựa. Trước nó cặp bồ với thằng Na Uy tao lo gần chết, bây giờ nó cặp thằng Duy là tao phải mừng đấy mày ạ!

Tôi phì cười.

— Bộ Na Uy không xứng đáng với con chị à?

— Không phải vậy! Nhưng làm sao tao nói chuyện với con rể được, mày tưởng tượng, tao đi làm, đi mua, đi bán tiếng Na Uy được, nhưng làm sao tao nói chuyện tình cảm bằng tiếng Na Uy? Làm sao rể Na Uy nó hiểu tao? Tụi nó có gì làm sao tao dạy bảo?

— Chị có chắc chị dạy bảo Duy và Cẩm Trinh được không?

Bà chị tôi lấy tay chống cằm, mày nhíu lại, không nói một tiếng. Tôi để bà đứng suy nghĩ một mình trong bếp, tôi đi ra mở cửa. Duy và Cẩm Trinh bước vào. Cẩm Trinh mặc một chiếc áo bó sát người, tay nó vẫn đeo chiếc nhẫn tôi cho. Quái lạ, tôi thương Cẩm Trinh, tôi thương Nguyễn mà thấy nó đi cạnh Duy tôi vẫn thấy như thế nào ấy, thấy hơi tức tức... Duy vòng tay cúi đầu chào tôi.

— Thưa đi!

Cả hai cười rúc rích. Tôi đỏ mặt, quay vào trong phụ chị tôi dọn bàn. Cẩm Trinh đi vào bếp nếm thức ăn. Duy và ông anh tôi bắt đầu khui rượu ra nhấm. Trung lúc ấy cũng mở cửa bước vào. Cả nhà lắng xắng lộn xộn. Tôi cảm thấy thấy sung sướng, cái gia đình này là gia đình của tôi bao năm nay, đây là chỗ duy nhất tôi có thể tự nhiên

nói hết những gì mình nghĩ và thật sự bộc lộ con người của mình.

*

Bữa ấy cả nhà chờ bốn mươi lăm phút. Như thường lệ, Nguyễn đến trễ. Không ai nói gì với tôi hết nhưng tôi áy náy vô cùng. Chừng nào Nguyễn mới học được cái tánh đúng giờ giắc? Bà chị tôi đi ra đi vô, sợ miếng thịt quay cháy khét. Con Cẩm Trinh ngồi sơn móng tay. Trung mở bao khoai chiên ra ăn. Anh tôi và Duy lui cui bày bàn cờ ra còn tôi đứng ngay cửa ngóng bóng của chàng.

Nguyễn đến tay cầm một bó bông thật lớn. Chàng chưa vội chào mọi người mà đi thẳng đến chị tôi.

— Em đi mua hoa tặng chị mà gặp phải tiệm nó không có loại hoa vừa ý, em đi lòng vòng mãi mới tới được chỗ này. Em biết chị thích hoa huệ. Xem em hên ghê chưa? Màu hoa còn hợp với áo chị nữa chứ!

Tôi không chắc chị tôi thích hoa huệ, nhưng từ nay chắc bà sẽ đổi ý. Khuôn mặt cau có lúc chờ đợi đã biến mất, thay vào đó vẻ mặt hớn hờ, hoan hỉ với nụ cười “buôn bán” rất hiếm khi được sử dụng trong gia đình. Anh tôi tăng hăng, mỉm cười ngưỡng nghịu khi bắt tay Nguyễn. Cả mười năm nay hình như ảnh chẳng mua hoa cho chị tôi. Mọi người lần lượt chúc Tết cho nhau trước khi bước vào bàn ăn. Tôi cảm thấy hạnh phúc. Nguyễn hòa hợp với tất cả mọi người. Chàng và Duy bỗng trở thành hai người bạn. Cả hai ngồi bàn tán đến những vấn đề hợp ý với nhau, mãi đến hai giờ sáng Nguyễn và Duy mới chịu đứng dậy đi về. Tôi ngồi đánh bài với Trung và Cẩm Trinh, lòng tràn đầy thú vị hạnh phúc xưa nay chưa từng thấy. Tôi thầm nghĩ cuộc mình bây giờ mới thật sự bắt đầu và thầm cảm ơn con Liên đã lôi kéo tôi đi dự tiệc cưới ngày nào

của Hân và Kiêm.

*

Sang mùa Xuân tôi đã có quyết định. Tôi không thể nào sống xa Nguyễn mà cũng thể trở thành gái già ngồi chờ câu ngỏ của chàng. Nguyễn chẳng nói gì hết. Cuối tuần không đi chơi riêng thì chúng tôi về nhà anh chị tôi. Ít khi nào chúng tôi về nhà ba má Nguyễn. Tôi nghĩ đến không khí ngột ngạt trong gia đình ấy. Chàng cũng tránh không nhắc đến. Đôi khi tôi có cảm giác như tôi và chàng đi quanh đồng lửa, thấy nóng, thấy cháy mà không ai dám dập tắt.

Đã có quyết định nhưng cái tánh thiếu tự tin chưa bỏ, phải đợi đến lúc Cẩm Trinh thả trái bom nguyên tử tại nhà, tôi mới có gan ngỏ lời với Nguyễn. Cẩm Trinh về thưa với mẹ là nó mang thai gần hai tháng. Chị tôi té xỉu nhưng tỉnh dậy ngay để chửi nó một mánh. Bà bù lu bù loa một ngày một đêm, nhưng sáng hôm sau tỉnh trí ra, chị hạ lệnh cho anh tôi kêu Duy đến nói chuyện. Đồng thời bà ra nhà băng kiểm soát xem mình có bao nhiêu tiền để chuẩn bị đám cưới cho Cẩm Trinh. Chỉ hai ngày chị và anh đã quyết định đám cưới cho vào tháng sáu. “Càng sớm càng tốt vì qua tháng bảy là mùa cưới làm sao kịp đặt nhà hàng? Hơn nữa sợ cái bụng con Trinh chỉ bì ra thiên hạ nói thúi đầu tao!!!”

Thấy vậy tôi mới hoảng. Tôi đặt vấn đề với Nguyễn. Chàng đắm chiêu suy nghĩ và rút cuộc đồng ý với tôi là đã tới lúc chàng và tôi cũng phải nghĩ đến việc tiến tới. Chàng hỏi tôi.

— Em có chắc bụng không? Em suy nghĩ kỹ chưa?

— Chắc bụng cái gì? Mà cái gì không không chắc? Em thấy mình đâu thể kéo dài như vậy? Anh à, tụi mình đều hơn ba mươi tuổi hết rồi, còn tương lai, còn chuyện con

cái nữa. Anh nghĩ sao?

— Anh thương em Thủy à. Em yên tâm. Anh chỉ không rõ là mình có phải nghĩ đến cưới ngay bây giờ hay không? Đang lúc này là lúc Duy bù đầu bù óc, Cẩm Trinh lo đám cưới. Không lẽ mình thi đua với người ta hay sao?

Tôi và chàng lại chạy quanh đồng lúa. Tôi đành để chàng suy nghĩ và hy vọng chàng sẽ bàn với ba má. Tôi đặt trí óc mình vào việc sắm cưới với Cẩm Trinh. Con bé này nhất quyết không thiếu món gì trong đám cưới của nó. Tôi phải đi theo nó sang bên Anh để kiếm cho được chiếc áo vừa ý nó. Một chiếc áo huy hoàng lộng lẫy và trắng tinh. “Màu trinh tiết”. Tôi phì cười nghĩ đến trinh tiết của nó nhưng không dám nói ra. Về lại Na Uy nó đi may hai chiếc áo dài, một chiếc màu đỏ thêu rồng phượng và một chiếc áo gấm màu vàng. Sau đó ghé tiệm may Na Uy để may một chiếc áo satin tím và trắng cho buổi dạ vũ sau tiệc cưới ở nhà hàng. Tôi hỏi Cẩm Trinh liệu có đủ giờ để thay bốn chiếc áo trong một buổi chiều hay không thì nó nghiêm khắc nhìn tôi.

— Một đời người chỉ có một lần đi Thủy à. Cháu muốn ba má hãnh diện, nở mày nở mặt với người ta. Cháu muốn đẹp hơn tất cả những cô dâu khác. Cháu muốn anh Duy không thể tìm thấy một người nào đẹp bằng cháu!

Thì ra cô cháu gái có cái vỏ tự tin bên ngoài nhưng bên trong chỉ như con chim non bé bỏng đang run rẩy không biết ngày mai mình bay hướng nào. Tôi tự hỏi mình có tự tin hơn Cẩm Trinh hay không? Tôi vẫn chưa nghe Nguyễn nói gì, tôi tâm sự với Liên thì nó khuyên tôi phải giữ thể diện đừng hỏi han gì nữa, nhưng tôi cảm thấy số tuổi ba mươi của tôi không cho phép nghĩ đến danh giá con gái nữa, tôi nghĩ bụng sau đám cưới Cẩm Trinh sẽ đưa tôi hậu sự. Một là Nguyễn quyết định tiến tới, hai là tôi sẽ không gặp chàng nữa, mà cũng sẽ không bao giờ lấy chồng!

Ngày đám cưới Cẩm Trinh tôi thức dậy từ năm giờ sáng để phụ giúp nó trang điểm. Trong chiếc áo trắng nó đẹp lộng lẫy, cặp mắt to của Cẩm Trinh chứa đầy hạnh phúc. Anh chị tôi hãnh diện nhìn con. Chị tôi đưa tay vuốt nhẹ tà áo của nó và gật gù: “Không đến nổi nào!” Tôi cũng phải phì cười. Cẩm Trinh chọn một chiếc áo ôm sát thân người mà vẫn chưa thấy bụng, không ai có thể nói nó mang thai hai tháng. Lúc đưa dâu nó hí hửng bước chân ra khỏi nhà trong khi tôi lại là đứa đứng khóc sụi sụi. Tôi khóc vì tủi thân nhiều hơn là vì cảm động. Liên là đứa duy nhất hiểu tâm tôi, khi tới nhà hàng nó chạy ngay đến tôi ghé tai hỏi nhỏ.

— Sao, thấy thế nào? Người mình từng yêu đi cưới vợ, người mình đang yêu thì không nói gì hết?

Tôi lườm nó một cái rồi phì cười. Con gái

mỗi người một kiếp, kiếp của tôi ươn ươn dờ dờ, người khác khó khăn vì tôn giáo, vì môn đăng hộ đối, tôi khó khăn vì không biết chàng nghĩ gì và muốn gì. Như thường lệ Nguyễn tới trễ hơn người khác. Tôi tha thứ cho chàng khi chàng đến nắm tay tôi và mỉm cười bí mật.

Trong buổi dạ vũ đêm ấy chàng hỏi tôi câu hỏi mà tôi chờ đợi đã từ lâu, một câu ngắn ngủi, đơn giản mà tôi lâu nay vẫn nghĩ rằng sẽ không ai nói với mình. Chắc chỉ có tôi vì chờ đợi lâu quá nên mới hiểu hàm ý, bởi chàng chỉ nhẹ nhàng nói:

— Anh vừa mua nhà mới, em chịu về ở chung với anh không?

Tôi nhìn Nguyễn, vừa bực mình, vừa tức cười.

— Anh hỏi em có chịu làm vợ anh không đó hả?

— Ừ!

— Tại sao anh không hỏi thẳng như người khác?

— Tại vì anh không tầm thường như người khác. Tại vì anh biết em thông minh, hiểu anh muốn nói gì. Tại vì anh thấy em còn nghi ngờ anh, anh muốn chứng tỏ với em anh là người đứng đắn, anh đã mua nhà để mời em vô làm chủ, em còn hỏi gì nữa.

— Anh không đặt trường hợp em nói không hay sao?

— Để làm chi??? Em nói không thì anh lại phải bán nhà. Em phải ừ thôi chứ!

*

Thời gian sau đó trôi nhanh như chớp. Nguyễn làm việc gì cũng chậm trễ, nhưng việc này chàng lại tỏ vẻ nóng nảy, không muốn chờ đợi. Chàng muốn làm đám cưới liền. Chàng sắp đặt mọi việc. Ba má anh nghĩ thế này, ba má anh bảo thế kia. Em chỉ lo áo cưới, bánh cưới, mọi việc anh lo hết. Mọi việc chàng lo hết. Đám cưới tổ chức ở đâu, hình thức thế nào chàng lo xong hết mới cho tôi hay. Cả đến danh sách khách chàng cũng viết sẵn rồi đưa tôi hỏi: “Em có muốn mời ai nữa không thì ghi vào

để mình tính phần ăn”. Tôi cảm danh sách thấy nhiều tên lạ, hỏi ra mới biết người này quen thân ba má chàng, người kia là dân cùng xứ, rồi nào là ân nhân, bạn thân, bà con... Vào thời điểm này tôi được dịp quen biết nhiều với mấy cô em gái của Nguyễn. Mấy cô tự đặt cho mình trách nhiệm giúp tôi mua áo cưới. Tôi thấy mấy cô hăng say nên cũng vui lây, mong dịp này làm chị em gần gũi thương mến nhau hơn. Té ra mấy cô chỉ theo tôi để trông chừng và chỉ trích, áo nào tôi chọn mấy cô cũng chê, nào là tầm thường, nào là kém mỹ thuật, nào là mắc tiền mà xấu... Đến khi bà mẹ Nguyễn đưa cho tôi xấp vải gấm tôi mừng gần chết, vậy là khỏi ai chê nữa! Khi tôi đi thử áo, Kim-Thy đi theo. Thấy tôi chỉ có cặp áo, mắt cô bé tròn xoe. “Chị chỉ có một bộ áo thôi à? Người ta thay ít nhất ba cái áo, chị định mặc bộ này từ sáng đến tối hay sao?” Tôi gật đầu. Tôi thấy không cần thiết phải rình rang phung phí. May thay, Nguyễn đồng ý với tôi. Chàng bảo nói chàng chỉ muốn hai đứa đi ký giấy rồi về nhà ăn bữa cơm gia đình, nhưng ba má chàng không đồng ý, ông bà muốn làm đám cưới lớn cho con trai trưởng. Mọi việc thật ra là theo sự sắp xếp của ông bà. Còn tôi, con dâu tương lai, mong ước gì không ai hỏi tới. Tôi nhìn Nguyễn chạy tới chạy lui lo mọi chuyện mà thờ dài. Đến lúc này trễ rồi, tôi đành để mình trôi theo định mệnh.

Tôi đi trong một cơn mộng dài. Mọi giác quan như tê dại. Chân tôi bước, nhưng tôi không kiểm soát được bước đi của mình. Nguyễn dìu tôi đi từ nhà anh chị tôi đến nhà hàng và về nhà. Những lời chúc tụng của từng người khách lọt vào tai tôi nhưng không đi tới não bộ. Những câu nói giễu cợt làm cho tôi cười, nhưng tôi cười vì người khác cười chứ không phải vì hiểu, trong lòng chỉ có một câu hỏi lớn, một câu hỏi không câu trả lời. Sự lựa chọn của tôi có đúng không? Về sau này tôi cứ bị ám ảnh bởi một ý nghĩ đen tối: tôi yêu Nguyễn hay quyết định lấy chồng vì Cẩm Trinh mang thai với Duy? Khi sống chung với Nguyễn tôi dứt khoát cắt đứt quá khứ của mình nên không còn tâm sự với Liên nữa, có lẽ vì vậy mà tôi cứ tự làm khổ mình, tự hành hạ mình với những chuyện tâm tư không có ai để chia sẻ, bởi vì Nguyễn đặt hết tâm trí vào gia đình và cách làm đẹp lòng cha mẹ. Tôi chỉ là người vợ.

Căn nhà nhỏ nhắn chàng mua thay hình đổi dạng sau khi tôi vào ở. Nguyễn đi công tác liên miên, tôi ở không đi mua mấy tạp chí về thiết kế trang trí nhà mà đọc. Xong tôi đi mua giấy dán tường, mua sơn, mua gạch về sửa nhà. Tôi tự làm lấy. Làm xong căn phòng nhỏ tôi rút kinh nghiệm làm tiếp qua phòng ngủ của chúng tôi. Hoan đến phụ. Anh chàng này vui vẻ thẳng thắn nên chiếm nhiều cảm tình của tôi. Nhiều buổi chiều Nguyễn đi vắng, chị dâu em chồng ngồi nói chuyện với nhau tới khuya.

Nguyễn chẳng bao giờ nói chuyện với tôi như vậy, chàng không thích tôi đưa ra ý kiến của mình. Khi chàng có bạn bè tới chơi chàng chỉ muốn tôi ăn mặc đẹp, nấu cơm ngon, còn lúc chàng bàn chuyện chính trị với bạn bè chàng không thích tôi tham dự. Hoan và tôi hợp nhau trên nhiều quan điểm nên nói chuyện nhau thật lý thú. Một buổi chiều khi Hoan lột gạch xong trong buồng tắm, tôi đi pha cà phê, mang cái bánh mới nướng xong ra bàn, định bụng ngồi uống cà phê ăn bánh nghỉ mệt. Tôi vừa đặt hai cái tách lên bàn thì Nguyễn mở cửa bước vào. Hoan từ buồng tắm bước ra. Tôi hỏi Nguyễn uống cà phê không thì chàng chỉ trả lời gọn là đi họp về mệt quá chỉ muốn đi ngủ. Hoan liếc mắt nhìn tôi và từ giả về. Nguyễn đi thẳng vào phòng thay quần áo ngủ còn tôi đem cái bánh cho vào tủ lạnh. Định đi theo Nguyễn vào phòng nhưng tự ái nên tôi ngồi lại bếp uống hết tách cà phê. Nguyễn chẳng đá động gì đến việc này nữa. Tôi cũng im không hỏi đến dù trong thâm tâm thấy chàng đối xử không đúng với tôi và với em ruột của chàng. Nhưng từ đó về sau, Hoan chỉ tới lúc Nguyễn có ở nhà và lúc nào cũng có mấy cô em chồng yêu quý của tôi đi theo.

Khi xưa tôi có nghe một chị bạn nói rằng “giặc nhà ngô không bằng mấy mụ cô bên chồng”, bây giờ tôi mới hiểu tại sao. Mấy cô em chồng của tôi, mỗi người một kiểu, thay phiên nhau mà hành hạ tôi. Tôi làm gì mấy cô cũng chê, nhà cửa tôi trưng bày “quê mùa”, tức thiếu những món xa xỉ mà tôi cho là thừa thãi, thức ăn tôi làm không đúng khẩu vị (của mấy cô) và tôi ăn mặc

không đúng thời trang!!! Cái khổ tâm của tôi là Nguyễn lúc nào cũng bên em. Tôi không bao giờ có dịp để giải bày. Tôi có cảm giác như Nguyễn chỉ nghe thấy tiếng nói của chính mình, nhiều khi tôi cũng không hiểu tại sao chàng cười tôi. Khi trước tôi vẫn tưởng tượng rằng vợ chồng là hai người có thể hiểu nhau, giải bày với nhau, tâm sự với nhau, nương tựa lẫn nhau và một người chồng có thể xem vợ mình như một người bạn thân. Nhưng có lẽ tôi lầm. Bà mẹ chồng tôi thường dạy bảo rằng: “Vợ lúc nào cũng phục tùng chồng. Trách nhiệm, bốn phần của một người phụ nữ Việt Nam là thế, miếng ngon miếng ngọt lúc nào cũng cho chồng cho con trước. Hy sinh là thái độ đúng đắn của một người vợ

hiền. Chỗ đứng của người vợ là trong bếp, trong nhà, đàn bà chỉ nên làm những công việc thích hợp với đàn bà, mà những công việc đó là cơm nước, may vá, sinh con, nuôi con. Vai trò của đàn ông đàn bà đã rõ rệt như vậy rồi, có theo đúng thì mới giữ được hạnh phúc trong gia đình...” Chỉ một thời gian sau tôi không đi làm nữa. Nguyễn giải thích rằng chúng tôi không thiếu thốn vật chất đến mức độ tôi phải đi làm vì lương chàng cao mà tôi chẳng còn nợ nần gì nhiều vì trước kia tôi đã dành tiền để trả nợ tiền mượn đi học trước kia. Sẵn thích may vá thêu thùa nên tôi ở nhà. Lâu lâu có một vài công việc dịch thuật tôi nhận làm cho vui, thì giờ còn lại tôi tìm sách báo để đọc. Tôi vào thư viện mượn nhiều sách về tâm lý, về thiếu nhi, về dinh dưỡng và về giáo dục trẻ con để đọc. Nguyễn không để ý mấy về những việc làm của tôi. Tôi cũng im không nói gì, đợi đến lúc nói chuyện với bác sĩ rồi tôi mới báo cho chàng hay là tôi mang thai. Nguyễn mừng rỡ dẫn tôi đi ăn nhà hàng tây. Nỗi vui mừng của chúng tôi không thể nào so sánh với nỗi vui của ba má Nguyễn. Đây là thời gian hạnh phúc nhất của đời tôi. Tôi được xem như trung tâm vũ trụ. Tất cả mọi người chú ý lo lắng cho tôi. Mấy cô em chồng cũng bớt chỉ trích tôi. Kim-Ngân lui tới phụ giúp tôi may vá. Hai chị em ngồi may áo cho nhau, áo bầu cho tôi và áo kiểu cho cô nàng. Kim-Ngân là cô nàng dễ chịu nhất và ít nói, chẳng bao lâu tôi thật sự xem Kim-Ngân như em ruột của mình và tâm sự rất nhiều với cô bé. Về sau này tôi hối hận vì đã cởi mở tâm tư với người khác, nhưng lúc ấy đã trẻ. Trong thời gian này, tôi tận hưởng hạnh phúc của mình, tin tưởng vào một tương lai mới, đầy hạnh phúc. Tôi nghĩ mình đã thật sự mở một trang giấy mới cho cuộc đời, tôi lạc quan và đặt mọi niềm tin vào đứa con trong bụng.

Thụy-Vy đến với chúng tôi vào một buổi sáng mùa Xuân. Khi các thân cây trơ bất đầu điểm những chiếc lá xanh đầu tiên, con gái tôi cất tiếng khóc chào đời. Thụy-Vy có cặp mắt to đen láy và mái tóc dày óng mượt. Khi tôi cho con bú, đứa bé bỗng mở mắt nhìn tôi và nhếch miệng như muốn cười. Một niềm hạnh phúc vô tả dâng lên ngực tôi, tôi cúi xuống hít mùi thơm từ mái tóc của con, thầm nghĩ tôi đã tìm thấy hạnh phúc và tình yêu chân chính...

Nguyễn Kim

Mời độc giả hãy đón xem kỳ tới về sự thay đổi của cuộc đời Thụy. Nàng có tìm được hạnh phúc hay chăng? Nguyễn có thay đổi cách cư xử của mình hay chàng tự lừa mình vào một vai trò mới?

Chúc Mừng

Nhận được tin ông bà chủ bút Lâm Viết Trường và Nguyễn thị Minh Diệp, ngày 21 tháng 7 năm 1992 vừa qua đã tặng cường cho trang phụ nữ Vượt Sóng một phụ nữ bụ bẫm, mỹ miều. Trang phụ nữ cùng toàn thể ban thực hiện Vượt Sóng, ban chấp hành trung ương hội Người Việt Ty Nạn tại Na Uy, ban chấp hành chi hội vùng Đông và tất cả thân hữu xa gần xin hoan hỷ chúc mừng cùng ông bà chủ bút.

Truyện ngắn

Mặt trời đêm

• Hoài Mỹ

— B...A...O, điện thoại!

Bảo ngừng tay, nhúu mày nhìn cô thư ký Linda, nghi ngờ.

— Nhanh lên! Cảnh sát gọi.

— Ủa, chuyện gì vậy?

— Ai mà biết!

Cô ta nhún vai, quay đi. Ánh mắt của Bảo vô tình đậu lại trên bộ móng to tròn của Linda. Bảo theo vào văn phòng.

— A lô?

Giọng đàn ông khàn đục ở đầu dây nói bên kia:

— Politi Trondoya muốn tiếp xúc với ông... Nguyễn... Bảo.

— Tôi đây.

— Phiên ông tới bệnh viện Sentralsykehuset ngay bây giờ. Chúng tôi cần sự giúp đỡ của ông.

— Về việc gì đấy ạ?

— Một người đồng hương của ông đang trong tình trạng khó khăn.

— Người Việt?

— Phải, một bà Việt nam...

— Có lẽ các ông lầm rồi. Ở đảo này chắc chắn không có người Việt nào khác, ngoài tôi.

— Ông cứ đến ngay cho. Chúng tôi đã dàn xếp với sở làm của ông để ông được vắng mặt ít giờ.

Bảo thay bộ đồng phục công nhân màu xanh lục dính đầy sơn dầu. Lúc Bảo đi ngang chỗ làm, mấy thanh niên đồng nghiệp ngược nhìn, cười:

— Mày làm gì mà cảnh sát chiếu cố vậy?

— Tao cũng cóc biết.

— Chắc tối qua loạng quạng chơi phải em bé vị thành niên nào chứ gì.

Bảo đành cười theo, nháy bên mắt:

— Có thể.

— Ê, Bảo.

— Gì?

— Lần sau nhớ bắt các con nhỏ đó cho xem căn cước trước khi nhập cuộc đấy.

Tiếng cười hồ hồ của cả đám đông phát rộ lên. Bảo giơ hai ngón tay theo hình chữ V tỏ dấu chịu chơi. Linda thò đầu ra khỏi cửa sổ văn phòng:

— Gì mà họ vui quá vậy, Bảo?

— Chúng nó nói chính Linda thưa tôi về tội... hiếp dâm.

Linda đỏ mặt, ném cây bút chì về phía Bảo:

— Fy fan!

Vừa ra khỏi bãi đậu, Bảo đã nhấn mạnh ga cho xe phóng nhanh về hướng trung tâm. Hòn đảo nhỏ, dân số ít, sinh hoạt

trầm, giữa ngày mà đường xá trống vắng giao thông. Bảo tha hồ cho xe chạy. Trời mới vào thu mà đã không có mặt trời ban ngày. Cảnh vật co lại trong khí lạnh và bóng tối. Tuy nhiên với Bảo — ba năm ở đây rồi — Bảo dường như không còn chú ý tới thiên nhiên. Hay nói đúng hơn, Bảo “chịu” như vậy, nếu không thì Bảo đã chẳng ở lại đây. Cuộc sống của Bảo đã đóng khung vào cảnh vật trầm buồn này. Ăn. Ngủ. Làm. Đều đặn hàng ngày. Cuối tuần, những ngày nghỉ: Ăn. Ngủ. Ngoài những đồng nghiệp trẻ tuổi, vui tính trong sở, Bảo không tiếp xúc với ai. Gặp những người ở cùng chung cư, thời gian đầu Bảo còn “hei” hoặc lịch sự hơn “god morgen! God dag!”, riết rồi Bảo cũng lười cất tiếng, chỉ khẽ gật đầu, quên cả nhếch mép cười gượng. Thế mà bỗng lại có điện thoại gọi đến Bảo. Lần đầu tiên kể từ khi Bảo tới đảo này. Lại liên hệ đến một người Việt nam mới kỳ lạ. Bảo không tin. Chẳng ai chạy trốn như Bảo. Và cũng chẳng ai có thể mò tới được hòn đảo nằm chơi vơi ngoài biển của miền bắc Na Uy này.

Bảo giảm tốc độ, cho xe chạy vào con đường một chiều dẫn đến bệnh viện. Tim Bảo bỗng đập nhanh hơn. Tuy nhiên Bảo cũng không hiểu tại sao mình lại hồi hộp. Chắc chắn không phải lý do “một người đàn bà Việt nam”. Bảo không tin rồi mà. Bảo sốt sắng tới đây chỉ vì người gọi điện thoại đã xưng là cảnh sát. Không lẽ mình có chuyện gì dính dáng tới pháp luật? Vô lý, nếu có thì điểm gặp phải là văn phòng an ninh chứ, đằng này lại là nhà thương. Họ nói rõ rết là “chúng tôi cần sự giúp đỡ của ông”. Bảo thầm thích thú với ý nghĩ sắp

được gây cho cảnh sát sự ngỡ ngàng khi Bảo khua tay cười nói: “Bà này không phải Việt nam. Đó, tôi đã nói mà, chỉ có tôi duy nhất là người Việt ở đảo này!”

Còn từ xa Bảo đã thấy chiếc xe Volvo sơn trắng với hàng chữ đen Politi bên cánh cửa đậu cạnh chiếc cửa thương màu đỏ. Bảo dừng xe dưới một tàn cây trụ lá.

Chợt có tiếng gọi “Hallo! Hallo!” khi Bảo đang còn dỗi mắt đọc bảng sơ đồ chỉ dẫn các phòng ốc trong nhà thương. Hai người cảnh sát trong bộ đồng phục dạ đen vội vã tiến lại phía Bảo, bắt tay, giới thiệu:

— Tôi tên Terje.

— Topland.

— Tôi, Nguyễn Bảo.

Sau khi đáp lễ, Bảo hỏi nhỏ:

— Có chuyện gì vậy các ông?

Người cảnh sát tên Topland trả lời thay bạn:

— Bà ta được đưa xuống giải phẫu rồi. Bác sĩ nói chúng ta chờ.

— Mà bà ta là ai mới được chứ?

— À, một phụ nữ Việt nam mà chúng tôi chưa kịp biết tên.

Bảo vừa cười mỉm vừa nói với giọng bông đùa:

— Các ông có chắc bà ta là người Việt không đã? Dám là người Nhật hay Tàu hoặc Phi hay Thái lắm. Không cứ tóc đen, da vàng đương nhiên là người Việt. Tôi dám cá các ông đã bị bề ngoài của đương sự đánh lừa.

Hai người cảnh sát cũng cười theo. Terje nói:

— Nhưng trong trường hợp này có lẽ chúng tôi không lầm. Theo những người hàng xóm, bà Việt nam này mới tới đảo chưa đầy hai tuần lễ và chỉ biết chút ít tiếng Na uy, thành thử chúng tôi mới phiên ông đến thông dịch.

Bảo cắn nhẹ môi, buột miệng:

— Lại!

— Ông Bảo nói gì?

— À, không. Thế bà ta bị gì vậy?

Do dự giây lát, Terje liếc nhìn đồng nghiệp rồi mới trả lời:

— Chúng tôi chưa rõ nguyên do, chỉ nhận được lệnh cấp cứu do một người thợ sửa ống nước gọi tới. Hình như ông này vô tình nhìn qua cửa sổ thấy bà Việt nam nằm xỉu trên sàn nhà... Mà thôi, chúng ta vào trong kia xem sao.

Bảo và hai cảnh sát viên vừa tới đầu hành lang dãy A, một nữ y tá cũng vừa từ phòng giải phẫu bước ra. Cô ta nói ngay:

— Bà ấy uống quá độ thuốc an thần. Rất tiếc cái thai...

Như có một luồng điện chạy khắp người Bảo. Hai người cảnh sát nhìn nhau rồi nhìn Bảo. Giọng cô y tá vẫn bình thản:

— Bác sĩ trưởng nói các ông cứ về. Có gì, bác sĩ sẽ thông báo sau.

Đúng lúc đó cửa phòng giải phẫu xịch mở. Hai người đàn ông đẩy một chiếc giường có bánh xe ra, trên đó một bệnh nhân nằm bất động. Dù khuôn mặt người bệnh được chụp ống thở dưỡng khí, Bảo vẫn nhìn được cặp mắt có hàng mi cong dài nhắm nghiền, mái tóc đen huyền xõ trên nệm gối trắng. Những điểm đó cho phép Bảo xác đoán người này còn rất trẻ. Hai bàn tay của thiếu nữ thò ra khỏi tấm vải

người Việt. Cất bỏ những gì khả dĩ nhắc nhớ Bảo nghĩ về dĩ vãng. Rã ngũ. Tù đầy. Đòn thù. Trăm cay nghìn đắng. Vượt biên. Mang theo hoài bão “làm được cái gì cho quê hương”. Nuôi hy vọng nơi những người đã ra hải ngoại trước. Nhưng rồi tất cả đều tiêu tán khi chạm mặt thực tế. Chẳng thấy hào quang lý tưởng đâu, chỉ toàn những an phận, hưởng thụ. Chẳng gặp đồng chí đâu, chỉ đối đầu với những chia bè, kết cánh. Kể có tâm huyết thì xuôi tay cầm nín để những đối gạt, bịp bợm khuấy đảo và đục khoét chân tình của đồng hương chất phác. Đao to búa lớn được đất dụng võ. Cuồng tín, bạo động như điều gặp gió. Thành thử những hăng say khởi đầu của Bảo nguội dần. Chấn chương, tuyệt vọng đã cô lập hóa Bảo

phủ, nổi những đường gân xanh. Những ngón tay búp măng thon dài hơi co lại. Chất dịch và huyết thanh được truyền từ hai cái chai treo lủng lẳng trên đầu giường xuống cổ tay bệnh nhân. Đầu các mũi kim ngập sâu trong da thịt được giữ chặt bằng những đường băng keo trắng. Bảo hết nhìn mái tóc, vàng trán lại nhìn những ngón tay của người bệnh. Không hiểu có một sức hút vô hình nào như buộc Bảo cố thu nhanh vào ký ức mình hình ảnh người thiếu nữ này. Cho đến khi chiếc giường được đẩy vào trong thang máy, Bảo vẫn còn thần thờ.

— Đành vậy, thôi về.

Tiếng nói của người cảnh sát đưa Bảo trở về thực tại. Bảo nén tiếng thở dài:

— Vâng... về thôi.

Ba người bắt tay nhau:

— Hẹn gặp lại!

Bảo gặt đầu thay câu chào.

Trên đường lái xe trở lại sở làm, đầu óc Bảo mông lung với hình ảnh của người thiếu nữ bệnh nhân. Khuôn mặt ấy, mái tóc ấy, làn da ấy phải là của người Việt nam. Bảo không nghĩ ngờ nữa. Sự việc bất ngờ quá đối với Bảo. Tuy nhiên Bảo không rõ mình đang khó chịu hay hứng khởi. Bảo chỉ mơ hồ cảm thấy những tháng ngày trầm lặng của mình khởi sự máy động. Như mặt hồ gặp gió, gợn sóng.

Trở về thật. Bảo lập đi lập lại câu nói trong đầu. Bảo tưởng đã được an thần. Xa

một thời gian. Cuối cùng Bảo đành chạy trốn đến nơi “khỉ ho cò gáy” này. Quên. Quên hết. Bảo muốn chôn vùi tất cả, con người mình, đầu óc mình, trái tim mình trong cái nhịp điệu máy móc của cuộc sống thường nhật, trong cái hoang vu của ngoại cảnh, trong cái buốt giá và tối tăm của thời tiết nơi đây và nhất là trong cái vô-nghĩa-lý của thực tại và tương lai. Và Bảo đã thành công trong ba năm nay. Tưởng dòng suối sẽ một chiều chảy mãi như định mệnh đã an bài. Nào ngờ hôm nay đột ngột xuất hiện một khuôn mặt đồng hương. Không trở về sao được.

Suốt những giờ còn lại trong sở làm, Bảo mang về trăm tư. Bảo thoa mỡ trên các cây ski trượt tuyết một cách máy móc hơn bao giờ hết. Hình ảnh người thiếu nữ không ngừng khuấy động tâm trí Bảo. Rồi cả buổi tối, Bảo cứ mãi thức mắc về nàng. Bao nhiêu câu hỏi lũng bùng trong đầu óc Bảo. Nàng là ai? Nàng sống một mình? Lý do nào khiến nàng tới đảo này? Nàng có thai tức là nàng có chồng. Vậy chồng nàng đâu? Ừa, có thai hẳn nàng phải biết chứ, sao lại uống thuốc an thần quá độ? Giờ này nàng tỉnh chưa? Tự đặt câu hỏi nhưng rồi Bảo cũng chẳng thể tự đáp được. Có lúc Bảo đã tự cười mình, chê lắm lắm. Coi như người xa lạ. Dĩ nhiên xa lạ rồi. Phiền. Đồng ý. Nếu cần, bỏ đây đi nơi khác. Bảo lên giường trễ hơn thường lệ.

Trong giấc ngủ, Bảo mơ mình ôm hôn một cô gái.

Sáng thức dậy Bảo hơi uể oải. Có lẽ tại ba ly rượu mạnh hồi tối hay tại những ý nghĩ quấy rộn tiềm thức? Bảo cố nhớ lại đầu đuôi giấc mơ, nhưng các chi tiết đều hỗn độn. Bảo nhìn đồng hồ thấy trễ, húp vội ly cà phê rồi chạy lẹ xuống ga-ra lấy xe.

Cả ngày tâm trạng Bảo ngổn ngang bất an. Thỉnh thoảng Bảo lại quay nhìn về phía văn phòng như mong được Linda báo có điện thoại. Bảo tìm cách này cách khác để gạt bỏ ý nghĩ về thiếu nữ trong bệnh viện. Vừa làm vừa hát nhảm những bản quân hành cũ. Chọc đồng nghiệp. Tăng gấp đôi nhịp làm. Nhưng lại im lặng hồi lâu. Vài người Na uy nhận ra có cái gì khác lạ nơi anh chàng Á châu da vàng này. Tối giờ nghỉ trưa, vào phòng ăn, Bảo rót một ly cà phê rồi rút vào ngồi trong một góc.

— Bảo, mày có sao không?

Dù không ngẩng lên, Bảo cũng nhận ra giọng nói của bác cai Knut lớn tuổi:

— Không sao cả.

— Nếu bệnh, mày lấy giấy bác sĩ mà nghỉ.

— Tôi vẫn khỏe. Cảm ơn bác.

— Từ ngày mày vào làm đến giờ, tui tao chưa thấy mày... bệnh lần nào. Tội quái gì phải cố gắng. Thương cái thân của mình trước đã, cái sở này đã có lão chủ lo.

Bảo lặng thinh, hớp một hớp cà phê, về điều thuốc. Những người Na uy khác cười nói vang căn phòng. Bình thường họ mang về trầm lặng khép kín. Nhưng khi họp mặt, họ cởi mở phóng khoáng. Bảo vẫn thầm nhận rằng người Na uy bản chất hiền lành tốt bụng dù họ vốn dòng giống Viking. Ở đâu Bảo cũng thường nhận được niềm cảm thông sâu đậm. Trong sở này với khoảng gần 20 công nhân, Bảo là ngoại kiều duy nhất. Ai cũng dành cho Bảo tấm chân tình. Nhờ vậy Bảo nguôi ngoai phần nào nỗi chán chường cố hữu.

Đến lượt Linda mở cửa bước vào phòng ăn. Tươi mát như nụ hoa Snoklokke. Dường như không lúc nào Linda thiếu nụ cười trên môi. Thân hình Linda căng đầy nhựa sống. Linda vui tính, hoà đồng nên chiếm được cảm tình của nhân viên trong sở. Chợt thấy Bảo, Linda la lên:

— Mọi người coi kìa, Bảo nó đang tương tư.

Tiếng cười nói trong phòng quả nhiên lắng xuống. Linda tiếp:

— Hôm qua Bảo nó được gặp một cô gái Việt nam.

Nhiều người “ồ” đồng loạt. Chia mừng Bảo! Rồi tới tấp những câu hỏi thăm. Cứ như thể có sự liên hệ gần gũi giữa Bảo và thiếu nữ đó. Bảo vui lây với sự nhộn nhằng của những người cùng sở:

— Linda này, cô quảng cáo sai rồi.

— Sai? cảnh sát chỉ điểm mà sai. Xạo!

— Đúng, tôi đã gặp cô gái đồng hương, nhưng cô ta có chồng rồi.

Lại “ồ”. Chia buồn nhé! Lại bàn tán. Linda nuốt vội miếng bánh mì trong miệng, nói như hét:

— Đó không phải là vấn đề. Ở Na uy này, có chồng, có vợ, mặc! Khoái ai thì cứ nhào vô, cao tay ấn thì cuồn về với mình. Đời là thế!

Bảo cười hì hì, búng hai ngón tay vào nhau:

— Ok. Vậy Linda đá thẳng bồ đi, tôi cười Linda liền!

Cả phòng rộn lên tiếng cười. Có vài người, vỗ tay tán thưởng câu nói của Bảo khiến Linda đỏ bừng đôi má.

Sau giờ ăn trưa trở lại làm việc, Bảo thấy mình bình thản hơn. Đầu óc dần ra. Công việc của Bảo rất đơn giản: Bảo cùng với ba người nữa thay nhau khuôn các cặp ski từ lò sấy điện ra, phân loại rồi chà bóng trước khi chuyển cho khâu tráng lớp mỡ và in dấu hiệu. Ngày nào cũng như ngày nào. Độc điệu kinh khủng. Nhưng Bảo đã chịu đựng được qua bao ngày tháng. Kể từ khi vào đây làm, chỉ một thời gian ngắn, Bảo đã tập được cho mình trở thành một cái máy. Không ý thức, không chú ý vào công việc. Tay làm mà đầu óc lảng du. Nhờ vậy Bảo đã không bỏ cuộc. Dĩ nhiên Bảo có nhiều lý do. Thứ nhất đảo này chuyên sản xuất loại ski gỗ to bản cho người di chuyển trong rừng tuyết của miền bắc Na uy, không có nhiều cơ sở hay xí nghiệp để người ta có thể rộng rãi lựa chọn việc làm. Mặt khác Bảo muốn kiếm phương tiện sinh sống dù phải làm bất cứ công việc gì chứ không lệ thuộc vào đồng tiền của quỹ an sinh xã hội. Ngoài ra và cũng là chính yếu hơn cả, mối thâm tình của những người đồng nghiệp khác màu da, tiếng nói này đã giữ chặt chân Bảo...

— Dừng tay thôi, Bảo.

Sau khi liếc nhanh xuống đồng hồ trên cổ tay, Bảo nhìn John:

— Mới hơn hai giờ rưỡi.

Tuy vậy Bảo vẫn chà tiếp cây ski dở dang rồi xếp gọn vào góc tường, lau tay vào nùi giẻ. John đã ngồi dựa lưng vào chiếc thùng lớn, hỏi Bảo:

— Thường cuối tuần và những ngày nghỉ mày làm gì?

— Tao hả? Thì... ngủ, ăn, đọc sách bậy bạ.

— Sao không kiếm đại đứa con gái nào?

— Gái Na uy chê tao ngoại quốc.

— Bậy. Tại mày đại đột cổ thủ trong nhà, không chịu ra ngoài. Hay tối nay mày thử mò tới con Linda xem.

— Tao đâu muốn chết yếu.

— Thằng bồ nó mới dọt về Oslo. Chớp cơ hội đi. Tao dám cá con Linda khoái mày. Nó vẫn khen với chúng tao là mày hiền và ga-lăng.

Giọng nói của John trịnh trọng, trái ngược với bộ mặt non choẹt của nó, khiến Bảo phải bật cười lớn. John cũng cười theo.

Ở những chỗ khác công nhân cũng đã

ngừng tay. Nhiều người cũng đã thay quần áo sạch sẽ, đứng tụm lại nói chuyện gẫu. Chuông báo hiệu tan sở vừa reo, người ta nối nhau ra bấm thẻ. Từng búng trao đổi lời chúc cuối tuần.

Bảo không vội — bởi có ai chờ đâu — nên thường là người ra gần chót. John quay cửa kính xe xuống, nói vọng ra khi thấy Bảo tiến vào bãi đậu xe.

— Bảo, nhớ lời tao dặn đó.

— Ok.

— Sáng thứ hai vào báo cáo!

Bảo ra dấu tay tỏ vẻ ưng thuận.

Các xe khác đã vụt đi, Bảo vẫn chưa mở máy. Đột nhiên Bảo cảm thấy trống vắng. Căn phòng lạnh lẽo. Bốn bức tường câm nín. Mấy củ khoai tây luộc. Ổ bánh mì khô cứng. Ít loong thít hộp. Vài vỏ chai bia. Đống quần áo bẩn. Tất cả hiện ra nháy múa trước mặt Bảo. Bảo rùng mình, lắc đầu xua đuổi mọi hình ảnh. Xe nổ máy, Bảo từ từ nhả ga. Ánh sáng từ hai ngọn đèn quét thành hai đường dài tối đục. Đèn đường vàng ủa không đủ sức đuổi hết sương mù. Bảo vẫn cho xe chạy chậm chậm. Chợt một ý nghĩ nảy sinh trong đầu óc Bảo. Hay ta lại nhà thương xem nàng... tỉnh chưa. Ý nghĩ này bám riết lấy Bảo. Ủ lại thì lại, coi như đi thăm một người bệnh. Và nhanh chóng vòng tay lái của Bảo đã quay đầu mũi xe, hướng về trung tâm. Tốc lực xe tăng lên. Chiếc Ford Fiesta màu đen lao đi như một con tuấn mã.

Bảo cũng đậu xe vào đúng chỗ hôm qua đã đậu. Dưới một tàn cây trụi lá. Bảo ghé vào phòng trực để hỏi người dân bà Việt nam nằm phòng số mấy, lầu nào. Cô y tá dò trong sổ rồi trả lời Bảo. Mắt của cô ta xanh như nước biển.

Do dự giây lát Bảo mới gõ nhẹ vào cánh cửa phòng số 138. Im lặng. Bảo đẩy nhẹ cánh cửa. Ánh đèn mờ dịu đủ cho Bảo thấy ngay được người nằm trên giường. Vẫn mái tóc đen huyền xõ dài trên nệm gối trắng. Bảo tiến vào giữa phòng, hơi luống cuống tay chân:

— Chào... cô.

Người bệnh đang nằm nghiêng, giật mình quay lại. Đôi mắt thoảng nhú lại rồi mở tròn. Bảo biết nàng ngạc nhiên, vội tự giới thiệu:

— Tôi là... Bảo, được tin có... người Việt ở đây nên... lại thăm. Vừa nói xong Bảo kéo đại chiếc ghế gần đó ngồi xuống. Nàng không nhìn Bảo, nói khẽ:

— ...cám ơn... ông.

— Cô đã khoẻ chưa?

Hỏi xong Bảo mới thấy mình vô duyên. Đương nhiên nàng chưa khoẻ mới còn nằm đây chứ và Bảo mới có cớ mà vào thăm. Tuy nhiên nàng vẫn trả lời:

— Tôi... đỡ nhiều rồi.

Bảo làm thinh, không biết nói gì nữa. Bảo thầm công nhận nàng có khuôn mặt rất đẹp dù nước da tái xanh. Đôi mắt nàng mệt mỏi, buồn thiu. Nàng đắp chiếc mền trắng dày, nhưng Bảo vẫn như thấy được thân hình nàng mảnh mai. Bảo đưa mắt nhìn quanh, chợt dừng lại trên tấm syke-journal treo ở cuối giường bệnh nhân. Patients navn: THUY TIEN TRAN THI. May mà Bảo giữ lại kịp nếu không đã “à” lên khi bất ngờ khám phá ra tên của nàng. Thấy ngồi yên lặng lâu cũng kỳ, Bảo dè dặt lên tiếng:

— Ở đảo này... chẳng có người Việt nào, giờ hên quá có... cô tới đây. Bảo ngưng lại liền vì thấy câu nói của mình không ổn. Chưa bao giờ Bảo thấy việc ăn nói khó khăn như vậy. Chắc tại lâu quá mình không dùng tiếng Việt. Bảo tự bào chữa rồi đổi lại câu nói cho... văn vẻ:

— Tôi tưởng chỉ mình tôi... lạc loài tới hòn đảo xa xôi thanh vắng này...

Nhưng Bảo chợt thấy trên khuôn mặt nàng nước mắt vừa trào ra khoé mi, lăn xuống thái dương, quện vào những sợi tóc mai. Nàng khóc. Bảo hoảng quá, nghĩ mình đã vô ý nói sai quấy điều gì. Nàng nức nở, nghẹn ngào. Bảo không biết phải làm sao, bối rối vô cùng. Trong đời Bảo chưa một lần hiện diện trước một người khóc, nhất là người khóc lại thuộc phái yếu. Bảo đành ngồi chết trân như một pho tượng. Lúc sau, nàng lấy cánh tay áo lau nước mắt:

— ...xin lỗi ông...

Bảo vội vàng đỡ lời:

— Tiên đừng nghĩ ngợi. Tôi tới đây trước để thăm Tiên, sau nữa... nếu có thể được... xin được chia sẻ với Tiên... mọi điều.

Bảo nói một hơi dài, nhưng không nhận ra mình đã gọi nàng bằng tên thật thay cho tiếng cô. Nàng vẫn nằm ngửa, mắt nhìn lên khoảng không. Giọng nàng yếu mệt, đứt quãng:

— Sao... ông biết... Tiên ở đây mà...

— Thật ra thì chính tôi cũng không biết. Hôm qua tôi đang làm thì cảnh sát gọi điện thoại tới sở...

Nàng quay vội đầu lại, thoảng cau mày:

— Cảnh sát?

— Vâng. Lúc đầu họ nói có người Việt ở

bệnh viện, tôi đã không tin, nhưng họ bảo tôi cứ tới. Tuy nhiên khi tôi đến đây thì Tiên còn trong phòng giải phẫu...

— Thế cảnh sát... định gì?

— Tôi cũng không rõ nữa. Họ chỉ bảo tôi tới thông dịch vì Tiên... chưa thạo tiếng Na uy. Nhưng bác sĩ trưởng nói Tiên mới mổ, không thể nói chuyện được, cảnh sát cứ về rồi bệnh viện sẽ thông báo sau.

Im lặng. Nàng lại nhìn mông lung lên trần, có vẻ nghĩ ngợi. Mãi ít phút sau, nàng mới mấp má môi, giọng run run nhưng vẫn rõ từng tiếng:

— Tiên muốn nhờ... ông... anh một việc.

— Tiên đừng ngại, cứ nói, tôi sẵn sàng.

— Nhờ anh về nhà Tiên lấy... cuốn sổ tay và một phong thư Tiên để trong ngăn kéo bàn viết.

— Được, tôi sẽ về ngay bây giờ lấy cho Tiên.

— ...Không sao. Quan trọng là anh lấy rồi... giữ cho Tiên, mai anh đem lại cho Tiên cũng được. Sắp tới giờ y tá làm thuốc cho Tiên. Nhưng...

— Sao Tiên?

— Anh đừng cho ai đọc nhé.

— Dĩ nhiên. Tiên yên trí.

— Đây chìa khóa và địa chỉ của Tiên.

— Chỗ này tôi biết. Tiên còn cần gì nữa không?

— Không, anh ạ... Cảm ơn anh nhiều.

Bảo nói thêm ít câu nữa vừa để trấn an Tiên vừa biểu lộ thịnh tình của mình, sau đó từ giả nàng, hẹn mai trở lại sớm.

Ngồi vào xe mà Bảo thấy lòng mình lâng lâng. Như có một niềm vui khó tả vừa chợt tới. Chiếc xe vun vút trên đường vắng. Bảo ôn lại những giây phút vừa qua gặp gỡ Thủy Tiên. Khuôn mặt, đôi mắt, mái tóc, giọng nói của nàng sinh động hiện hữu. Bảo khe khẽ hát một bài ca trữ tình.

Bảo tìm thấy chung cư Thủy Tiên ở không khó khăn gì. Mở cửa bước vào, Bảo lần tay tìm công tắc đèn. Chỉ có ánh sáng yếu ớt của một ngọn đèn đứng duy nhất trong góc. Căn phòng trống trải không chút sinh khí. Một chiếc giường gỗ với mền gối bừa bãi, một chiếc tủ và một cái bàn con. Không tranh ảnh, hoa kiếng. Bảo tò

mò nhìn xuống nơi đun nấu: Một cái ấm nước cũ kỹ.

Tiến lại bàn viết, Bảo thấy trong ngăn kéo quả đúng như nàng nói, một cuốn sổ lớn hơn bàn tay và một phong thư niêm kín. Bảo đọc trên phong thư dòng chữ mềm mại: "Til Trondoyapoli". Sự nhớ câu nói của nàng *Anh đừng cho ai đọc nhé*, giờ Bảo mới chợt hiểu lời dặn này nhằm ngăn chặn chính Bảo vì trên đảo này làm gì có người nào khác đọc được chữ Việt. Bảo nhún vai, cho cuốn sổ và phong thư vào ngực áo. Đảo mắt nhìn quanh căn phòng một lần cuối trước khi Bảo tắt đèn, khoá cửa.

Chiếc xe lại hăm hở lao nhanh đưa Bảo về nơi ở của Bảo.

Đã lâu lắm hôm nay Bảo mới lại tìm được sự ngon miệng trong thức ăn. Thật ra thì Bảo uống nhiều hơn ăn. Hết chai bia này tới chai khác. Khói thuốc cuộn lên, quán quanh chụp đèn treo thấp. Dòng nhạc cổ điển dịu dặt như sưởi ấm căn phòng. Những bức tranh hoạ cảnh Việt nam gắn trên tường như vừa được truyền sự sống, linh hoạt hẳn lên. Những cuốn sách, những tờ tạp chí Việt ngữ đứng trên kệ tủ hay nằm trên mặt bàn như đang thủ thỉ những lời ngọt ngào. Bảo thấy cả cảnh và đồ vật chung quanh đều thay đổi toàn diện và như có linh hồn. Bảo bỗng thấy chúng đáng yêu — như thể Bảo vừa khám phá ra được sự hiện hữu và trân quý của chúng mà bấy lâu nay bóng tối và sự hư vô đã trấn ngự trên chúng. Tuy nhiên Bảo cũng đồng thời ý thức rằng sự trọn hảo chỉ có những khi Bảo lim dim đôi mắt tưởng tượng lại khuôn mặt của Thủy Tiên. Tự nhiên Bảo thấy thêm được nói tiếng Việt. Bảo thấy nhớ da diết bạn bè, ước ao có bất cứ đứa nào cũng được để tán gẫu với nhau. Rồi từng khuôn mặt những người Bảo đã gặp, đã từng giao cảm hay phiền trách, mền mọ hay giận oán... như những cận ảnh được rọi chiếu trên màn ảnh ký ức. Lại một điều: tất cả bỗng trở nên thân quý gần gũi. Bảo thấy nhớ cả cái mùi cơm tẻ, mùi nước mắm, nhớ tô phở, nhớ bát canh, những cọng rau muống, lá ngò, nhánh húng... Như cả một

hầm chứa lâu nay bị dây kín, đột nhiên được giải thoát, bùng lên, vươn toả không gian. Hình ảnh Thủy Tiên dù Bảo mới chỉ gặp gỡ lần đầu, tình cờ, vẫn như chiếc chổi thần quét sạch bụi thời gian để cho phục sinh những vốn liếng Việt nam hiện hữu trong từng mạch máu, từng thớ thịt ở người Bảo, trong tâm hồn Bảo... Nước mắt bỗng trào lên, lăn dài xuống má Bảo.

Ngoài trời thình lạng và bóng đêm phủ đầy.

Quen với giờ giấc hàng ngày đi làm, Bảo thức dậy sớm dù hôm nay thứ bảy. Bảo với tay bật chiếc đèn đọc sách trên đầu giường. Bảo nghĩ thèm tách cà phê nóng, nhưng lười ra khỏi giường. Thân hình Bảo co lại trong chăn ấm. Bảo chợt thấy cuốn sổ tay của Thủy Tiên mà tối qua Bảo đã để trên mặt bàn. Sức cảm dỗ lôi cuốn Bảo. *Anh đừng cho ai đọc nhé*. Bảo quay đi, lấy tờ báo nằm dưới sàn nhà. Những hàng chữ như nhảy múa trước mắt, trong khi đầu óc Bảo không rời cuốn sổ tay của Thủy Tiên. Cường lực cảm dỗ tăng cao. *Anh đừng cho ai xem nhé*. Bảo đốt điều thuốc, hít những hơi dài. Những cuộn khói đan tròn do Bảo thở ra bay dong đưa lên cao, loăng ra.

Cuốn sổ tiếp tục hiện hữu rõ nét. Cơn cảm dỗ như những đợt sóng thần ập xuống mạnh mẽ trên tâm trí Bảo. *Anh đừng cho ai đọc nhé*. Bảo dụi mạnh điều thuốc, nhòai người lấy cuốn sổ, lật từng trang:

Thứ ba, 19.8... Vắng thì con sẽ đi. Con sẽ đến một nơi thật xa mà Ba Má sẽ không bao giờ tìm thấy con — không ai tìm ra con — để Ba Má giữ được thể diện với cộng đồng người Việt, để Ba Má không bị xấu hổ vì con. Con không oán than gì cả, chỉ không ngờ được rằng những thành kiến cũ, những quan niệm cổ hủ xưa cũng... vượt biên được sang đây!

Vả lại, con còn có lý do gì đâu để oán than. Con yêu. con chịu. Con tự chọn, con nhận trách nhiệm. Con cho, con lãnh hậu quả.

Quả thực đời con có còn gì để oán than.

Tình yêu đầu đời bị lường gạt. Nếu có còn, phải chăng là cái thai vô tội!

Thứ tư, 20.8: Mở bản đồ mình chọn đại một địa điểm. Trondoya, một hòn đảo bé nhỏ nằm chót vót trên miền bắc Na uy. Mình hỏi văn phòng du lịch, họ bảo dùng máy bay lên Hammerfest rồi đi phà chừng hai tiếng đồng hồ thì tới. Nơi đây chắc chắn không có người ngoại quốc nào chứ đừng nói người Việt. Người Na uy kể trên đó mùa đông dài hơn sáu tháng. Xuân, thu, đông dường như không có ánh nắng. Mặt trời chỉ mọc vào mùa hè. Khí hậu lạnh buốt quanh năm và không gian lúc nào cũng u ám.

Cũng được, Đời mình vốn giá băng và tối tăm rồi!

Thứ sáu, 21.8: Cuộc đời đã xoá tên tôi! Thôi nhé, tôi đi!

Thứ hai, 24.8: Mình chỉ phải thuê tạm căn nhà nhà nghỉ mát có ba ngày thì tìm được căn phòng trong chung cư quảng cáo trên nhật báo. Dân ở đây nói giọng địa phương khó nghe quá, mình cứ phải hỏi lại mới hiểu.

Chẳng cần khai báo cư trú làm gì. Mình vô danh và vô gia đình mà!

Mình tính số tiền vay cho niên học hẳn đủ sống cho tới ngày sinh nở.

Sinh nở? Trời ơi!

Thứ năm, 27.8: Đã không dễ như tôi tưởng. Mới mấy ngày giam mình nơi đây mà tôi có cảm tưởng như đã cả một thế kỷ. Trống vắng vô cùng. Liệu mình có chịu nổi mãi không? Nổi cô đơn hành hạ tôi cay nghiệt ngay từ khởi đầu. Tôi muốn quên hết mà dĩ vãng cứ kéo về gặm nhấm từng thớ óc, từng hơi thở tôi, phá phách không cho tôi ăn, ngăn chặn không cho tôi ngủ, bắt tôi phải nghẹn ngào, phải quần quai, phải đờn đau từng giây, từng phút...

Ồi tình yêu sao đất giá quá thế này!

Chủ nhật, 30.8: Tôi cô đơn quá! Bây giờ là ngày? Bây giờ là đêm? Tôi không còn ý thức gì về thời gian. Chung quanh tôi là lạnh lẽo, là ngục tù. Cố gắng quá mà nước mắt cứ chảy. Ước chi tôi chợp mắt được ít phút mỗi khi nằm xuống. Những viên thuốc an thần chẳng giúp gì được tôi.

Ừ nhỉ, nếu bây giờ mình nuốt trọn ống thuốc Valium này thì sẽ ra sao? Chắc mình sẽ tìm được một giấc ngủ yên lành... thật dài... thật dài...

Thứ năm, 31.8: Tạo hóa thương dân miền bắc Na uy vẫn cho mặt trời mọc ban đêm trong mấy ngày hè, sao không cho

cuộc đời tôi lấy vài tia ánh sáng nhỏ? Tuổi tôi đang giữa thanh xuân mà đã héo tàn. Trái tim tôi đang còn rung nhịp mạnh mà đã gặp băng giá phủ quanh. Tương lai thì đã đành, sao hiện tại thì cũng chỉ toàn những đêm đen dày đặc...

Giá tôi được gào lên cho đến vỡ cổ họng, giá tôi được đập phá tan tành những vật dụng chung quanh hẳn cơn đau quần quai trong tôi sẽ vơi đi phần nào. Nhưng tôi bất lực, chỉ biết nằm khóc!

Bà hàng xóm gõ cửa hỏi tôi có cần giúp đỡ gì không, mình ra đầu không hiểu tiếng Na uy. Làm sao ai có thể giúp tôi được? Quyền năng nào trả cho tôi đây những ngày tháng hồn nhiên thơ mộng? Quyền năng nào có thể trả cho tôi sự trinh trắng ngọc ngà? Quyền năng nào có thể xóa hết những lọc lừa, gian dối, những thiếu cận, hẹp hòi, những tủi nhục, đờn đau này? Quyền năng nào có thể giúp tôi lấy lại cuộc đời châu báu ngày xưa? Không, không ai giúp tôi được! Không quyền năng nào cứu tôi được!

Tôi cô quạnh tuyệt đối!

Thứ ba, 01.9: Ý tưởng chết cứ chờn vờn trong trí mình. Lại, nghĩ đến chết sao mình bình thản ghê đi!

Thứ tư 02.9: Tôi có còn gì đâu để quyến luyến ở cõi đời này. Tôi muốn tới một nơi thanh tịnh, có hoa thơm cỏ lạ, có suối mát ngọt ngào, có tiếng chim líu lo, có ánh sáng chan hòa, có nhạc điệu du dương... và nhất là có tình yêu chân thật.

Thôi nhé, vĩnh biệt tất cả!...

*

Bảo soi mình trong gương. Bộ quần áo may khéo mà Bảo tưởng sẽ chẳng bao giờ có dịp mặc tới, vẫn vừa vặn với thân hình nở nang của Bảo. Thêm một chút nước hoa. Sửa lại mái tóc cho gọn sóng. Rồi mỉm cười.

Bảo ôm ra xe chiếc hộp gói bằng giấy hoa và buộc sợi dây đỏ mà trong đó Bảo đã đặt chiếc phong thư và cuốn sổ tay của Thủy Tiên. Miệng huyết sáo.

Xe ra khỏi ga ra là được trớn phóng nhanh ngay.

Trước khi tới bệnh viện, Bảo ghé vào một tiệm hoa. Bảo không chút kinh nghiệm gì về hoa nên hỏi cô bán hàng rằng:

— Cô giúp tôi nhé. Tôi muốn bày tỏ... những mỹ cảm chân tình và sâu đậm của tôi với một... thiếu nữ thì theo cô tôi nên tặng loại hoa nào?

Cô bán hoa bọc trong tờ giấy bóng kính trắng hai bông hồng. Bảo cười nụ:

— Uả, sao chỉ có hai bông? Tôi muốn nói tôi có nhiều, nhiều thật nhiều tình cảm với... người ta mà. Tôi tưởng ít nhất phải cả bó to tướng chứ?

Cô bán hoa cũng mỉm cười:

— Phẩm quý hơn lượng. Chúc ông may mắn!

Bảo nghiêng đầu, nói cảm ơn cô nhiều lắm.

Bầu trời trên đảo Trondoya đang vẩn vù mà Bảo thấy như vừa bùng lên ánh nắng rạng ngời.

Hoài Mỹ

CÁO PHÓ và CẢM TẠ

Chúng con xin chân thành cảm tạ và tri ân quý cha, quý sơ, quý thân bằng quyến thuộc và các đoàn thể đến viếng thăm, phân ưu, dâng thánh lễ, dự lễ, cầu nguyện và tiễn đưa chồng, cha, ông, cố chúng con là:

Gioakim Nguyễn Chương

đã được Chúa gọi về ngày 17 tháng tư năm 1992, hưởng thọ 81 tuổi.

Nghi thức an táng đã được cử hành tại nghĩa trang Assiden, Drammen ngày 25 tháng tư năm 1992.

Nguyện cầu Thiên chúa nhân từ, cùng mẹ Maria, trả công bội hậu và để tràn muôn vàn hồng ân xuống trên quý cha, quý sơ, các đoàn thể, cùng tất cả quý vị.

Trong lúc tang gia bối rối, có điều gì thiếu sót, kính xin niệm tình tha thứ.

Tang gia đồng cảm tạ.
Bà quả phụ Nguyễn Chương,
cùng các con, các cháu và chắt.

Giữa lý tưởng và tình yêu

• Đỗ Kim Khánh

Tôi về đến nơi không kịp! Oanh đã rời thành phố xuống miền tây để vượt biên. Thế là một lần nữa đành chậm chân, chỉ vì chiếc xe đồ thổ tả đáng lên án của tuyến đường Đắc Nông - thành phố bị ban lớp nằm bẹp dí ở giữa đường. Nhưng dù sao cũng còn lá thư Oanh để lại, lạ thật! Cũng làng xóm này, căn nhà đó, khoảng sân kia; nơi mấy lần tôi về phép, hầu như chỉ để làm những cuộc chia tay với những người thân yêu nhất đời tôi. Năm ngoái ba tôi mất trong cơn bệnh nguy kịch. Dì tôi qua đời cũng trên chiếc giường của ba tôi đã nằm. Bây giờ đến lượt Oanh ra đi, thế đấy! Còn có gì thê thảm hơn những lần về phép như vậy?!

Đứng giữa ngôi nhà Oanh, tôi thần thờ không nói. Ý niệm về sự mất mát khiến tôi không tài nào nói được. Ngôi nhà cao trọng, ba gian mênh mông đã từng lún sâu dấu chân Oanh, vang vọng tiếng Oanh cười nói vui vẻ. Chiếc giường đó, chỗ Oanh nằm. Khung cửa đó, nơi Oanh thường đứng hong tóc. Bàn ghế này, chỗ Oanh ngồi học bài, viết thư vào trang giấy ép cánh bướm, lá thuốc bài; hay vuốt ve, nâng niu từng giò phong lan treo trước hiên. Ngồi hàng giờ trên xích đu chờ hoa Ti-gôn hé nhụy. Vậy mà, về chậm một bước, đã thực mất nhau! Tôi cố moi trong óc xem còn những gì thuộc về Oanh, những gì Oanh còn sót lại. Nhưng loáng thoáng xung quanh tôi đây đây người bên cánh công an, họ đang lập biên bản. Nể nang bọn thanh niên xung phong chúng tôi lắm nên họ mới cho tôi vào, chứ giờ này gia đình Oanh đã can tội phản quốc, ngôi nhà bị niêm phong, đặt dưới sự quản lý của nhà nước thì đồ ai dám bén mảng...

Tôi trở ra ngồi xuống xích đu. Bên kia hàng rào là ngôi nhà thờ cổ đầu lưng với hồ nước. Thuở trước chúng tôi thường trốn nhà ra mò ốc, bắt cua, bơi đùa thỏa thích. Tắm xong không dám về nhà, sợ bố biết bố mắng, phạt đòn! Chúng tôi núp dưới bóng cây bàng tàn rộng. Oanh gom lá vàng nhóm lửa, nướng ốc. Tôi trèo lên ngọn bắt chim non. Tuổi thiếu thời vậy đó! Thật hồn nhiên, trong trắng. Lớn hơn một chút, chúng tôi biết làm thơ. Những vần thơ học trò ngây ngô, ngô nghĩnh; nhưng sao dễ thương lạ! Mỗi đêm hè, như thường lệ, chúng tôi làm thơ trên lá vàng, kết bè thả trôi mặt nước dưới trăng thanh gió mát. Rồi thẹn thùa, yêu đương. Rồi hờn giận vu vơ, bắt tôi năn nỉ ỉ ôi. Rồi xa nhau, tôi hằng say vào thanh niên xung phong góp phần với thanh niên thời đại chủ nghĩa. Oanh tuy

không đồng ý, song vẫn gửi cho tôi từng cánh thư bì hồng. Trách móc, yêu thương chất chứa cả một khung trời nhưng nhớ ấy...

Giờ trở về, một mình ra hồ vắng, chỉ bắt gặp chiếc bóng mình đục lờ, dài ngoằng, run rẩy trên phiến nước; ném trả tia nhìn cười cợt chế diễu. Trời đã vào thu, cỏ ẩn dật dưới lòng đất nhú lên đầy ăm ắp. Từng tàn lá bàng, như được gội rửa, chợt sống dậy xanh mơn mớn. Chim từ muôn phương cũng kéo nhau về đây xây tổ. Ngược lại bầy kiến cánh nối đua nhau đi trốn mưa. Lại tiếng chuông đổ nhà thờ; và giai điệu lê thê của bầy ve bệnh hoạn, cửa sầm vào buồn bã trào dâng. Và tôi! Căn bệnh thực dụng lắng xuống tiềm thức, để lại từng mảng thạch nham bám víu tàn tạ trên thân cây bàng già cỗi. Và đời sống thường nhật còn có biết bao điều giả chân như thế nữa? Đấy! Tất cả khung cảnh đây kỷ niệm này. Không khí này là nơi chốn của chia tay, nhịp vẫy. Của nước mắt nghẹn ngào, tiếc nuối. Của xúc động, bồi hồi, xao xuyến. Của ký vãng ngổn ngang sau những ngày về phép...

Ngày đó! Đêm 30 tháng 4 huyền hoặc, thành phố hiền hòa, bình lặng với nắng, với mưa, với gió trắng, bừng sáng trưng ánh đèn màu. Tôi được phép về thăm nàng:

— Xin lỗi! Anh đến trễ. Em chờ anh lâu chưa?

— Hai tiếng!

— !!!

— Hai năm!

— !!!

— Hai mươi năm! Oanh nói liên miên trong ngây dại, hờn dỗi và tôi vẫn tỉnh bơ, cười cười như mọi chuyện đã rồi! Lạc quan, nghịch ngợm, khôi hài là bản chất của tôi mà:

— Hôm nay là ngày kỷ niệm 4 năm giải phóng!

— Ừ!

— Người ta chỉ đợi những ngày này để ồn ào và dễ gần nhau!

— Vớ vẩn!

— Rồi mình cũng phải thế thôi!

— Mình nào nhỉ?

— Em và anh! Tôi nhấn mạnh tỉnh bơ.

— Đừng hòng! Sẽ không có ngày ấy, nếu...

— Sao?

— Anh đừng lầm lẫn nữa chứ sao!

— Ồ! Anh vẫn bình tĩnh, tự tin và sáng suốt.

Oanh lắc đầu, tôi đưa nâng cao cầm Oanh. Ánh mắt nàng đêm nay sao chơi vơi quá đỗi. Có lẽ đây là lần đầu tiên, từ lúc yêu

nhau tôi thấy Oanh thật buồn.

— Em thành thật xin lỗi anh.

Tôi trở mặt ngạc nhiên:

— Ủa lỗi gì vậy? Chắc lại có chuyện phải không? Nói anh nghe đi!

— Em muốn anh đi cùng. Gia đình em tổ chức...

— Vượt biên?

— Dạ! Oanh nói thật nhỏ. Tôi nghe tim mình vù lồi đi một nhịp đập thông thường rồi bập bẹ:

— Em mang ý nghĩ ấy từ bao giờ?

— Đã lâu và mãi mãi giữ ý nghĩ ấy!

Tôi xoa tay, không ngăn được bối rối qua giọng nói; và giọng nói của tôi chỉ để nhờ Oanh xác định lại một điều hiển nhiên:

— Lý do nào khiến mình phải bỏ trốn kia chứ?

— Tất cả. Quyền làm người, được sống.

Tôi vội nắm lấy tay Oanh, cố gắng điềm nhiên rất kịch:

— Oanh đừng bắt anh phản bội lại lý tưởng. Hơn nữa anh sắp đạt được mục đích.

Oanh nhìn tôi nhếch miệng cười chua chát:

— Đúng ra anh mới là người bị chân lý, xã hội phản bội, cạm bẫy chứ! Lý tưởng hoang đường đã lôi anh ra khỏi cuộc sống bình thường mà, phải không? Phải không? Rồi như không kèm chế được, Oanh khạc vào tôi từng loạt đạn tóe lửa:

— Em biết anh định lấy chỗ này bù đắp chỗ kia, nhưng anh à! Anh đã quên rằng đất nước này, dân tộc này đang bị lừa phỉnh, phản bội và dần chìm trong u tối. Đang bị nhân danh cái gọi là lẽ phải, sự công bằng, nhân danh đảng và nhà nước để thất lương buộc bụng những kẻ thấp cổ bé họng, giành lấy về phần mình những gánh nặng, lo toan cho con em “cách mạng” đi xuất ngoại, nghĩa là gánh nặng “tiền” và “hàng” về cho gia đình? Còn lý tưởng của anh đang hằng say đóng góp là cái “vinh quang” người ta có nhả tâm nhượng lại với những nắm mồ tập thể “quân tình nguyện” ở biên giới tây nam hay những địa danh thanh niên xung phong xa lắc. Đấy! Bao bất công xã hội đã, đang lan rộng một cách cụ thể như vậy mà anh chưa thức tỉnh. Hay lý tưởng của anh là lý tưởng hèn hạ, khoác áo anh hùng hoặc những anh hùng chưa rõ bỏ được xác áo sang hèn? Anh nói đi! Anh nói đi!

Oanh ngồi sững sững, nghiêm trang, tôi quả thật không ngờ bị câu chuyện tình lôi vào lĩnh vực khác thường. Oanh kết tội tôi, cái tội tôi không hề phạm phải, có chăng là cấp trên của tôi. Oanh giận dữ gì lạ vậy?

Oanh xoay tôi, truy đuổi tôi, khắc vào tôi những loạt đạn làm tê liệt cả trí giác. Và đúng vậy, nàng nói không chút khoan dung:

— Cuối cùng em cũng đành mắt anh!

— Nhưng... Tôi không còn nói được nữa. Tai tôi lùm bùm, mắt tôi hoa lên, đầu rối như tơ vò trăm mối. Oanh nói thật nhiều, nói triền miên, dăm dăng về ý nghĩa xã hội, chiến tranh, về kỷ niệm hai đứa. Tôi ôm đầu rũ xuống, chợt thấy mình như thân gỗ mục nằm sâu dưới hồ nước lâu ngày rồi sẽ vữa tan. Cuối cùng tôi chỉ nghe rõ một câu:

— Anh hãy suy nghĩ và chọn lựa.

Tôi đã lấy lại bình tĩnh, thần kinh hết căng thẳng nhưng hơi rối:

— Oanh đừng nói thế! Hãy để tình yêu của chúng mình thật đẹp. Anh không muốn mất em. Ở em anh muốn giữ mãi những kỷ

— Thôi đi! “Hết rồi thuở một túp lều tranh hai quả tim vàng, húp nước cháo mà nhìn đời vẫn đủ màu sắc được.”

— Là sao?

— Đói quá hoa cả mắt thì nhìn cái gì mà chẳng đủ màu sắc!

Tôi phì cười nhận ra mình ngỡ ngàng:

— Anh! Hay anh đi... với em...

— ?!

— Đi với em nhé anh!

— Bỏ tất cả những gì anh đang phấn đấu?

— Vâng! Giọng anh nghiêm lại — Em nói thật mà, đừng mơ ước viễn vông nữa anh ạ! Hãy nhìn vào thực tế, tương lai để sống, thành công trong cuộc sống. Lý tưởng của anh đang cố hiển chẳng có gì ngoài bộ đồ bạc phếch cùng tinh thần khắc khổ, trái tim rướm máu!

niệm êm đẹp ngày nào. Anh mãi yêu em, chỉ mình em.

Oanh im lặng nhìn xuống hồ nước trước mặt. Tháng tư, lạ! Từng cơn gió phàn phật, gào thét, phần nộ toan bắt lia từng cánh lá bàng, mái tranh. Tôi nói bâng quơ về câu chuyện cũ mới, chẳng ăn nhập gì vào đêm về phép bên nhau. Oanh chắc hiểu tôi muốn nàng thay đổi quyết định, an tâm liên tưởng đến tôi. Một mẫu đàn ông có xu hướng rõ ràng, biết nuôi mộng sau này chuyển công tác, được ngồi ghế ở bộ Nông lâm nghiệp; hay ít nhất một cơ quan béo bở nào đó ở thành phố. Có địa vị, tài sản để làm chồng, còn gì bằng? Lúc đó hẳn cuộc sống sẽ trôi dài, đầm ấm. Oanh nhắm mắt lại, khẽ buông một tiếng thở dài buồn bã:

— Oanh, em thay đổi ý kiến chứ?

— Không. Sắp tới anh có đi với em không?

— Chẳng nên Oanh ạ! Và chợt nhớ câu chuyện khôi hài dạo nọ, tôi mua vui:

— Chắc em còn nhớ có lần em bảo anh họ “Đỗ” viết ngang; nhưng mai này anh sẽ thành “Đỗ” lên, thời thế tạo anh hùng mà!?

Bất giác Oanh bật cười, đầu đang buồn:

— Đùa gì ghê vậy cô bé! Tôi gàn — Anh tin rằng em sẽ thay đổi ý kiến. Chúng ta sẽ lập gia đình đầm ấm, hạnh phúc...

Giọng tôi trùng dần, nhỏ hẳn. Cơn gió hoang nào ào đến. Từng chiếc lá úa bay vương vào mái tóc Oanh. Tôi đưa tay lên đỡ nàng quay lại. Mắt với mắt chạm nhau âu yếm. Tôi hôn lên đôi môi mộng quyến rũ. Oanh khép hờ đôi mắt, thở dồn. Trời đất mông mênh như phụ họa, đồng lõa. Từ đó... Tôi tiếp tục lên rừng...

Và lần phép này, Oanh ra đi thiệt. Tôi đứng một mình nơi chốn cũ. Yêu nhau. Xa nhau trong lúc tình yêu đang chín mùi, bỏng cháy. Chỉ có điều đẹp, trọn vẹn nhất là không có kỷ niệm nào xác thực cả. Nhưng đúng thật! Trái tim tôi đã hằn sâu, rướm máu mối tình đầu. Tôi bắt đầu thấy sợ từng cơn gió xô tới, từng chiếc lá rơi, từng bài thơ viết trên lá úa ướp trắng thả nước. Sợ hình tôi in bóng dưới mặt hồ. Tiếng chuông đổ mỗi chiều tà. Xóm nghèo. Thành phố Hồ Chí Minh. Rồi những địa danh gai góc, chết người phải lần mò qua bản đồ tìm tới. Đắc Nông. Lê Minh Xuân. Duyên Hải. Bao căn bệnh sốt rét kinh niên. Kiệt lý. Tiểu ra máu. Da bủng trắng xanh. Bất chợt đâu đó

một tiếng nổ kinh hồn chất chứa của quả đạn còn sót lại sau chiến tranh trên con kênh thủy lợi; hoặc lưỡi cuốc ở luống dưa, nương khoai, bụi sắn. Cực nhọc. Đói lả. Khát lòng. Đọa đầy. Nổi trôi. Phấn vân...

Thời gian ngỡ vậy mà trôi nhanh. Hai cuốn lịch rụng dần tự lúc nào không hay biết. Oanh thì biến biệt bến bờ nào? Tôi chuyển đơn vị về Duyên Hải, ngã nước đồng tranh nhuộm bệnh. Suốt bốn tháng nằm lì chẳng thuốc men trong trạm xá, nếu không nhờ sự giúp đỡ tận tình của cô hộ lý chắc tôi đã xanh mờ. Bình phục, tôi ưu tư trăn trở nhiều. Mối tình đầu còn đeo đẳng chưa buông. Với Liên — cô hộ lý, chỉ là ơn nghĩa, song tôi vẫn lấy nàng làm vợ. Tình yêu đến như cơn gió, nghe thật phi lý nhưng rất đúng với môi trường thanh niên xung phong. Thế cũng xong cho một đời. Nào tưởng xong để bám víu hy vọng chuyển ngành. Nhưng thân tượng đã xụp, đổi thay! Thanh niên trong thời đại lao động, bảo vệ buồng tay cày với tay súng. Kênh thủy lợi đã nối liền, rừng khai hoang đã cạn. Thú không còn đất để dung thân hướng chi thanh niên xung phong. Liên đội 4 tổng đội thanh niên xung phong tiếp viện cho chiến trường K chiến đấu. Mộng ước của tôi như vậy dĩ nhiên vỡ. Bắt đầu là bất mãn, mặc cảm. Tiếp đến sự khinh mạn, đay nghiến của người vợ. Gia đình tôi lục đục luôn. Tai tiếng lắm!

Chiều đầu xuân năm 1981, từ tổng đội tôi đạp xe về nhà. Mới yên vị trước hiên, Liên - vợ tôi đã góp phần cuồng nhiệt:

— Người ngợm đi đâu tài thế! Có mỗi mảnh giấy thuyền chuyển công tác cũng mất cả ngày.

Tôi ậm ừ:

— Tại trên đây đông anh em, cánh văn phòng làm việc không xuể. Họ cũng bị sút qua chuyển lại tựa quả bóng chữ ít sao!

— Rõ chán! Liên nguýt tôi đi thỏa:

— Anh đạp xe ra chợ mua hộ tôi bó rau về làm canh.

— Em đi bộ, anh hơi mệt!

Liên cố ý vùng vằng, cuối cùng cũng đành đẩy xe đi. Tôi khép cánh cửa che nắng hắt buổi chiều. Căn nhà này mẹ tôi nhượng lại, nó nằm cách xa và không đối diện với khoảng sân nhà thờ, hồ nước. Hơn hai năm bình lặng nhìn cuộc đời trôi nổi, ôm mối tình đầu vỡ vụn của Oanh còn sót lại. Chẳng dám mộng mơ nhưng nắm nuôi nhiều. Việc lấy Liên với tôi chỉ là trăm chỗ trống, thẳng thường địa vị. Liên tuy đảm đang, song thiếu hiền dịu, ăn nói lỗ mãng. Hai đứa sống chung tựa hai thái cực, gần nhau sẽ nổ tung. Chả bì với Oanh, mái tóc xòa lưng, nét đẹp dịu dàng, duyên dáng rất thơ. Đêm nàng là vàng trắng trong sáng ngọt mát, khối nam châm cực mạnh, ngày là mặt trời chói bùng thấp lửa, cuồng nhiệt trong từng nhịp thở. Oanh đi. Liên đến. Tình đời trở trêu, trơ trên. Cuộc sống phũ phàng, bội bạc. Tôi vô vẽ viết lại những vần thơ học

trò, nét chữ nhòe mực trên trang giấy thô, vãi vương khắp sàn nhà mỗi sáng khi thức giấc. Quạnh hiu giữ trưa hè thỉnh vắng, rúng động khi chiều tà khát khởng ngà say:

— “Tôi nhốt kỷ niệm trong khung nhớ. Đây đừng lay động nhé giấc mơ tôi. Đừng mở nữa quá khứ đã khép rồi!”

Bàn viết là bàn ăn, lâu ngày gỗ ngả màu sẫm nâu thẫm buồn. Tôi chẳng tha thiết phết lên nó lớp sơn xanh mênh mang hy vọng. Bản tính tôi cũng dần dịu lại như thơ. Những ngày phép ở nhà tôi cũng chỉ có rượu và thơ...

Trời đã tối lờ mờ, ngọn đèn đường bằng khung buồng từng sợi hắt hiu xuống con đường đất. Dọn dẹp các thứ vật vãnh xong, tôi ngồi vào bàn viết. Bất ngờ Oanh bước vào, như nàng thơ xuất hiện. Tôi bàng hoàng sửng sốt:

— Oanh đó sao? Phải Oanh không?

Tôi kêu lên! Tiếng kêu thẳng thốt trong xúc động mạnh, chỉ là dấu nhạc bị nghẹn, không thành ngôn ngữ thông thường. Tôi cố nén xúc cảm:

— Trời ơi lâu quá rồi... Oanh ngồi xuống ghế đi!

Oanh từ từ ngồi xuống chiếc ghế tôi chỉ. Dù đã chuẩn bị từ trước nhưng nàng vẫn chẳng đủ bình tĩnh:

— Hơn hai năm rồi nhỉ. Anh vẫn vậy chứ?

— Vẫn vậy! Tôi nói dối. Dưới ánh đèn mờ mờ đủ cho Oanh thấy rõ tôi hốc hác tiêu tụy, hai mắt lõm sâu, không còn đẹp trai phong độ như dạo nào sóng bước bên Oanh. Tôi ngượng cho chính mình, đành cười bẽ bàng:

— Bất ngờ quá phải không Oanh?

— Bất ngờ và cảm động!

Oanh nhìn tôi đầy cảm thông, tha thứ. Oanh của tôi vậy đó! Vẫn đẹp, vẫn vị tha.

— Em vượt biên bị bắt, ở tù. Anh ở nhà, lấy vợ. Em không muốn đến thăm, nhưng sáng nay trong nhà thờ gặp bác...

— ...Em lại tới! Tôi lắc đầu chua chát:

— Lập gia đình là buồn chán!

— Không, phải gọi là hạnh phúc mới đúng chứ! Hơn hai năm qua hẳn anh đã sống những ngày tháng thật đẹp?

— Oanh nhận xét như thế?

— Vâng!

— Và giữa những manh nha, lũng đoạn của xã hội, em đứng tách riêng!

— Đúng vậy! Rồi Oanh nhìn thẳng vào mắt tôi:

— Lúc ở tù em có gởi cho anh rất nhiều thư; cùng cái điện tín...

— Thư anh không nhận được vì chuyển nông trường liên tục, còn cái điện tín... Có! Anh về ngay...

Quả đúng! Khi nhận được điện tín Oanh báo tin sẽ ra đi trong vòng vài hôm nữa, tôi hốt hoảng mất ăn mất ngủ. Tôi lo đường tơ có thể giăng qua đầu ngọn sóng đại dương. Với lại nó có quá nhiều gút. Những gút

thắt, tôi chịu! Không tài nào mở được. Yêu nhau, mất nhau là chuyện tình thường. Ấy vậy tôi vẫn như bị ong chích rần rần...

Vì quá hoang mang, tôi cầm tờ điện tín chạy tìm anh liên đội trưởng. Đọc xong anh cười ha hả:

— Chỉ vậy mà tinh thần bị chấn động. Kiện tướng phá rừng... Dở ẹt!

— Đây! Anh nói nhỏ nhỏ chứ. Đến tai anh em, ngày mai trở thành “giai điệu tình ca đàm tiếu” cho toàn lán!

— Vậy mất năm bao thuốc thơm, một cân đường, hai hộp sữa tôi cho cậu về ngay. Hai ngày!

Tôi cảm ơn rồi rít rồi chạy một mạch ra mặt lộ, dốc cạn tiền túi của mẹ vừa tiếp tế đón bất cứ chiếc xe nào. Thế nhưng vẫn không kịp...

— Đủ rồi anh ạ, đừng nói nữa. Oanh lắc đầu, giọng thảm nảo. Anh mắt, giọng nói, thái độ của anh, em hiểu!

— Bây giờ em về đây, ở đâu?

— Em ở tạm nhà nhỏ bạn, chờ vài tháng nữa ba em ra...

— Vẫn không thay đổi quyết định?

— Vâng!

— Cầu xin sự may mắn mỉm cười với gia đình em. Ước được vậy!

— Cảm ơn anh! Oanh cười như khóc. Tôi đau đớn sau nụ cười của Oanh. Chúng tôi nhìn nhau... im lặng. Oanh sửa lại thế ngồi, đầu ngả hẳn về phía sau, đôi mắt buồn mọng mọng khép kín. Hai chân nàng cố duỗi thẳng ra cho khỏi tê, làn da thịt tươi mát, kêu gọi lộ rõ dưới lớp vải soa mỏng. Tôi then thùa quay mặt đi nơi khác. Bên ngoài màn đêm bất tận của tao loạn, chia xa đã phủ trùm...

Lát sau Liên về. Tay cầm bó rau dẩy xe đạp vào nhà. Hai người đàn bà chào nhau. Tôi đứng dậy giới thiệu qua loa:

— Liên... Tôi ngập ngừng quay sang Oanh — Đây là Oanh, bạn cũ! Còn đây...

...Oanh bên lên nhỏ nhẹ:

— Chào chị!

Liên cười đáp lại. Giọng đều đều không biểu lộ ra ngoài:

— Tôi biết chị qua bản kiểm điểm của anh... Liên trở sang tôi — Hai năm về trước khi còn ở thanh niên xung phong!

Lại im lặng. Mẩu đối thoại ngắn mào đầu báo trước điều chẳng vui làm cho chúng tôi bối rối. Cả ba đều tránh né nhìn nhau. Nét mặt Liên chợt lạnh tanh, kiêu hãnh. Về xa lạ đột nhiên hiển hiện. Đã đến lúc cần giải quyết, nàng nói trước:

— Nghe nói chị vượt biên, nhưng sao còn ở đây nhỉ?

— Tôi bị bắt vừa được tha!

— Nghĩa là tán gia bại sản? Chị tính thế nào, về lại chốn cũ, “tình cũ không rủ cũng tới” chứ?

Tôi bật dậy. Cả tôi và Oanh không hẹn cùng nói một lượt:

— Liên...

Liên ngượng ngập, tự ái vụt nói nhanh. Giọng cao như hét:

— Anh thường bảo: hơn hai năm cho mối tình chấp nối, hình ảnh cũ trong suốt khoảng đời qua luôn cuồng nhiệt, ồn ào vô vấp lấy anh; anh quên rồi sao?

Tôi ê chề buông người xuống thành ghế, không khí ngột ngạt khó chịu vây lấy tôi. Liên tiếp tục ném tia nhìn sang Oanh, lần này dịu hơn:

— Xin lỗi, chị ở chơi. Tôi vào bếp làm cơm...

Liên xô ghế đứng lên, đi nhanh vào bếp. Tôi tần ngần mân mê điều thuốc lá. Điều thuốc gây làm hai vì thấm ướt mồ hôi tay của tôi. Một mất mát. Một ân hận. Tiếc nuối chẳng đủ đưa tôi ra khỏi trạng thái hụt hẫng vừa qua của vợ mình.

— Anh đang nghĩ gì vậy?

— Chẳng nghĩ gì cả!

— Cuộc sống của vợ chồng anh có vẻ không thuận lắm?

— Dĩ nhiên rất thuận và hiền lành!

— Anh nói dối...

— ...Vì sự có mặt của em...

— Em hiểu!

Oanh nói bình thản, không khí căng thẳng lắng xuống. Chiếc bàn ngăn chia giữa chúng tôi là một khoảng cách thật nhất.

— Anh... Oanh khẽ chớp hàng mi dài cong vút, trông giống như hai bức rèm kéo lên hạ xuống để cho tôi thấy suốt khoảng đường đời.

— Bao giờ thì anh sang Campuchia?

— Ngày kia!

— Mau quá nhỉ?

— Biết làm sao được. Quân lệnh phải chấp hành nghiêm minh.

— Mai một khi vượt thoát em sẽ viết thư cho anh!

— Chẳng cần thiết nữa đâu, Oanh ạ! Gạch nối giữa chúng ta bây giờ là tình cũ, kỷ niệm nào rồi cũng phôi pha theo thời gian. Hết rồi!!!

Tôi lắc đầu, bóp nát điều thuốc gầy trong tay. Oanh nhìn tôi đôi mắt đỏ hoe, lệ nóng sắp húp môi. Nàng đi. Tôi ở. Chiến tranh. Lần này là lần chính thức biệt ly, tan nát...

Từ hôm hạnh ngộ, tao phách ở nơi chốn có nhiều tiếng người ta khóc, lệ rơi, Oanh biệt hẳn tin tức. Nàng đã tới được bến bờ tự do xa xứ nào, hay cài hồn trên sóng biển, hoặc kiếp kỹ nữ chốn lầu xanh, tôi làm sao biết được? Còn tôi vùi mình thả trôi định mệnh trong bão lửa khốc liệt. Chiến tranh quả có sức quyến rũ khủng khiếp, biến biết bao thanh niên chúng tôi còn ước mơ, yêu đương cuồng nhiệt thành những tay súng ngang tàng say máu bắn giết, khiến hàng vạn người nằm xuống mãi mãi không về được. Khác với Oanh! Tôi khinh miệt, hãi sợ nó nhưng cúi đầu chấp nhận, chứ không đứng tách riêng. Để đến khi ý thức được mình nhầm lẫn, ân hận thì quá muộn. Thường cuộc đời tôi luôn như vậy! Quá vội vàng và quá muộn...

Rồi một đêm hành quân trong chiến dịch tổng tiến công, mười tay súng trinh sát đụng độ với năm tay súng địch cạnh bìa rừng Kongpomsom. Vậy mà một tiểu đội trưởng trinh sát như tôi lại được phong chức “thương binh loại 4”! Kết quả: giải ngũ. Vợ bỏ đi lấy chồng khác. Mẹ già tội nghiệp! Cần cù lo toan trong cuộc sống nhiều khê để nuôi con tàn phế. Đời tôi ắt đã mất ý nghĩa. Tình yêu với Oanh. Tình vợ

chồng với người vợ cơ hội, xu hướng, thích địa vị giàu sang. “Đồng sàng dị mộng”! Sống ngược ngạo bên người vợ không yêu, khi tôi rơi xuống đáy vực cùng cực của xã hội, nàng rũ áo quay lưng. Thái độ đó không đáng ngạc nhiên. Tôi bình thản như chẳng có gì xảy ra. Nhưng lạ! Kỷ niệm cũ cứ âm vang từng lời kể lể trong tâm tưởng, đưa oán hờn, khổ đau và ngọt ngào vào không khí này. Để mỗi lần chợt nhớ đến người xưa bên bờ hồ làm thơ trên lá ứa ướp trắng thả nước, tôi không khỏi cắn chặt môi nén khóc:

— Vô duyên cho cô nào lấy nhầm anh, suốt cả đời chả được gì ngoài bộ đồ thanh niên xung phong bạc phếch.

— Rất tiếc người vô duyên ấy lại là em!

— Em nhất quyết không lấy anh!

— Em phải lấy anh.

— Người gì lớn rồi mà vẫn thế, vẫn bướng bỉnh, nghịch ngợm chẳng chịu được!

Dạo ấy tôi chỉ cười rồi quên đi trong muôn ngàn câu chuyện hỗn độn, xô bồ khác...

Bây giờ khi nhớ lại thì thân tàn ma dại. Anh thương binh lăm lũi lê bước trong ngõ vắng. Xóm nghèo những mái tranh dột nát. Cây bàng còn trơ trọi những cành khô. Hồ đã cạn nước, chắc sang năm cát đất sẽ lấp đầy. Người ở đây cũng thưa dần, lang bạt khắp muôn phương cầu thực. Một ông cha

xử già chết. Đổi linh mục khác về được vài hôm lại bị bắt, nghe đâu ông có dính líu đến một tổ chức chống phá cách mạng nào đó. Thăng Phương, thăng Dũng bạn thân cũng gởi xác bên biên giới Thái - Miên. Chỉ có Oanh vậy hẳn đúng! Ra đi là đích đến chân lý, hạnh phúc cho người dám quyết tâm vượt biển!? Cũng như tôi mấy năm trước còn khoác áo thanh niên xung phong. Tôi nuôi mộng tang bồng hồ thủy, sau này chuyển ngành làm cán bộ. Tôi tập tành bắt chước nhân vật “Paven” trong tác phẩm văn học một thời được coi như “kinh điển” của đoàn thanh niên cộng sản Liên Xô “Thép đã tôi thế đấy!” Tác giả là một cái tên khó nhớ, nhưng cuốn tiểu thuyết tôi nhớ mãi không thể nào quên. Chẳng ngờ đó là cuộc sống của chính tôi bây giờ: “Nạn nhân của một lý tưởng. Tàn phế. Mất người yêu. Mất vợ. Và những nỗi buồn triền miên khác...”

Tôi cũng như Paven kia thôi! Sẽ chết mà nhà nước không cần, không cần biết tôi là ai. Chỉ có xóm làng xác xơ này, hồ nước, cây bàng kia phải chứng kiến tôi là ai và tại sao tôi chết!!!

Đỗ Kim Khánh
(Sungai Besi)

Hot tót **Hiệp**

**Kiểu mới
Rẻ, Đẹp**

Giá phải chăng, kr. 50,-

**Địa chỉ: Jerikovn. 99 B
Gần Furuset senter**

Điện thoại: 02-307539

Heavy Video

**Để có một cuốn
phim đám cưới
thật giá trị**

**Xin liên lạc
Hồ Minh Quang
Tlf. 07 88 86 79**

**KUNN 1000 LAPP
+
FILM**

Đời Mang Nho

Tên của tôi là gì? Tôi cũng không hay biết. Nói thật cái bụng, là tôi không có cái tên như lũ làng. Ngày tôi biết lớn nghe cánh đi trỉa bắp rầy kể lại: tôi chui ra từ cái bụng của người gái Rắc-Lây ở rìa doi núi Suối Bay. Cái ngày, cái tháng, cái năm ai mà gút cho tôi. Bởi cha mẹ của tôi đã đi theo Nghi (ông trời) từ lúc tôi mới khóc chào rừng ở trong cái ụ lá che bên bờ suối như tục sinh đẻ của bộ lạc thờ cúng Nhặng Văng (tên vị thần). Cái tên cúng rầy của tôi như tục lệ người núi cũng không có nữa. Người cùng núi quen gọi tôi là cháu thằng Đá. Vì cái nhà của cậu tôi ở là một cái hang đá. Tôi chui chung với hai vợ chồng và hai đứa con một đực một cái của cậu. Người núi ở đây còn ít hơn cánh Ó-ma-Lai, vậy mà mấy ai nhớ đến cái mặt của tôi hơn con hươu, con nai trong rừng.

Rồi không biết đã qua bao nhiêu mùa rầy. Hôm ấy, có ông tây râu rìa lông ngực dẫn lính lên núi lửa cả lũ làng xuống đồng bằng định canh định cư, họ dồn dân bản vào một cái xóm nhà sàn mái lợp rất tranh sang, rải dọc theo chân núi giống hình bộ xương khô, ở hai bên xương hom là nhà, giữa xương sống là đường đi. Nơi ở mới này có tên là thôn Suối Giếng, thuộc quận Cam Lâm, tỉnh Khánh Hòa. Từ đó tôi cũng được lần ngón tay trên giấy có viết chữ, rồi cũng nhiều đêm tôi theo lũ làng ra nhà rông để nghe người con trai kinh làm bàn giấy cho ông tây trắng, nó nhìn mặt từng đứa trong làng rồi dặn cho mỗi đứa nhớ cái tên, cái họ, cái tuổi của mình. Người trai kinh này như đẻ ra sắc tộc Rắc-Lây ở đây vậy. Người trai kinh đó biểu tôi có tên là Mang Nho — Cái họ “Mang” mà người trai kinh đã chọn cho sắc tộc của tôi, bởi vì người bản làng quen đan gùi bằng tre nửa để mang các thứ của ăn ở sau lưng. Chuyện đó sau này tôi mới biết.

Nhiều mùa rầy bẻ trái, dọn gốc xa với cái ngày ông Tây đến buôn. Thì có số người giống như người Tây mà cũng có một thầy thông ngôn nói lại họ là người Mỹ, trong số đó có một ông đầu đàn râu rể tre, trông mặt xanh nhợt như màu nụ trái thị nhưng bị lũ ong dú hút hết nhựa. Họ đến từng nhà ở cho tiền, cho gạo, thức ăn và có cả xi măng, tôn lợp nhà... thầy thông ngôn nói Chúa thương lũ làng nên giúp đỡ cho mọi người. Mà thật, kể từ hôm đó, người làng của tôi cũng thường nhận của ăn từ nơi Chúa. Hồi đó tôi cử tưởng Chúa là các ông bà Mỹ. Sau này tôi dần dần quen với người đồng bằng và mỗi đêm được đi học bình dân, nói quen tiếng kinh rồi học Kinh Thánh, lúc đó tôi mới hiểu Chúa ở ngôi cao. Ngày tháng trôi qua. Tôi bây giờ có cái tên là Nho: nho nhả,

nho chín... chứ không phải Nho - nho nhuốc, như đã có tên trước đây, cũng nhờ vị mục sư người Mỹ đọc tên của tôi bỏ quên cái “dấu sắc”. Và cũng chính ngài mục sư biết nói tiếng Việt này tin cái bụng của tôi, biết tôi sống có một mình nên người giao cho tôi coi sóc cái nhà nguyện ở tại buôn nơi thờ phượng Chúa; Ngày thứ bảy, chủ nhật hay ngày lễ mới có thầy giảng hoặc mục sư đến.

Thời gian trôi qua êm đềm, đời tôi có chuyển biến tốt, khác còn lúc ở núi cao. Nhưng rồi đâu có được bình yên trong hạnh phúc.

Tháng-ba-bảy-mười-lăm lũ Việt Cộng tràn vào buôn. Chúng gỡ cây thánh giá khắc tượng Chúa bằng gỗ sến chẻ làm củi, chiếm nhà nguyện làm trụ sở ban quân quản thôn. Đó, hoàn cảnh qua lý lịch của tôi là như vậy. Mà bọn bộ đội và lũ an ninh nhân dân muốn có cơ cướp nhà nguyện nên chúng chụp cho tôi cái mũ CIA. Chúng bắt trói tôi rồi dẫn ra trước sân trụ sở thôn, chúng nói với người làng rằng tôi làm tay sai cho đế quốc Mỹ. Nào là ác ôn, có nợ máu với nhân dân... và xúi giục người làng tố khổ tôi. Người làng không một ai nói ngược lại cái bụng của mình. Chúng dùng phương pháp vừa đánh vừa xoa bắt buộc tôi tự thú nhận mình làm CIA. Tôi đâu hiểu CIA là cái món gì! Tôi chỉ biết gìn giữ, quét dọn, lo đèn dầu cái nhà thờ Chúa ngoài việc đó ra, tôi chẳng biết gì hơn nữa. Tôi trả lời với bọn Việt cộng thiệt với cái bụng của người dân tộc thiểu số quen với núi rừng. Còn bọn bộ đội và an ninh nhân dân thì khoe: “Chúng tao là người làm cách mạng có núi rừng che chở. Từ đó mà nhân dân mới được giải phóng”. Đều quân vong ân bội nghĩa. Chúng nó ăn bắp, ăn đậu... của người Suối Bay đến mòn cái kẻ răng mà bây giờ chúng nó trở mặt với người làng, chúng

ác độc thật mà. Thời còn ở núi cao rừng sâu, người bản cũng biết nghe con suối nó reo, cái cây nó hát. Lũ làng cũng biết nhảy quanh lửa, biết múa phèng la, biết thổi tù và... vào mỗi mùa hái xong trái, đào xong củ. Còn cái lũ Việt Cộng như loài Ó-Ma-Lai ban ngày trốn, ban đêm đi tìm rút ruột người. Nó ác hơn con cọp, con beo thì ra cách mạng là thứ đó.

Cái đêm cuối cùng ở trụ sở thôn, bọn an ninh nhân dân hiểm ác và ngược ngạo hơn loài quỷ sứ. Cái thằng mặt giống như con A-Sâu (con chó) của nhà mú (bà) Nia. Nó nói với dân bản: “Bây giờ đã khuya, bà con muốn về nghỉ thì dơ cao cánh tay lên rồi ký hoặc lặn tay vào biên bản buổi họp”. Nghe nó nói người làng một lượt đưa tay lên mà mừng trong cái bụng tưởng được thoát nạn.

Nào ngờ, khi người làng không còn một ai trong trụ sở. Bọn chúng gồm bốn thằng dí súng vào người của tôi, một thằng nắm bàn tay phải của tôi bẻ thẳng ngón trỏ chấm vào mực đỏ rồi in vào biên bản. Bây giờ tôi mới hiểu bàn tay của người Rắc-Lây ở thôn Suối Giếng đã bị Cộng Sản bôi máu. Vấy máu một cách có hệ thống. Và ngón tay của tôi cũng đã vậy máu, ngón tay đồng tình với bàn tay. Biên bản rõ ràng, đồng bào đồng ký tên đưa tôi đi cải tạo và chính ngón tay của tôi đã lặn vào biên bản chịu nhận tội lỗi của mình. Tòa án nhân dân là như vậy đó!!

Chuyến xe chở tù lặn bánh còn đủ cho tôi hình dung lá cờ sao vàng nằm trên nhà máu của nhà nguyện, loang tanh cả bản làng, lan tràn trên cả đất nước tôi. Vương theo bánh xe có ít hương rừng còn sót lại cái ngày “đại thắng mùa xuân” từ bản nhỏ trong tôi. □

Nguyễn văn Cường

Phải chăng thủy tổ của chúng ta là hâu nhân?

• Hy Văn

Cộng sản dựa vào thuyết tiến-hóa của Darwin cho rằng xưa kia đã có những người “tiền-sử”, giống khỉ nên gọi là “hâu-nhân”. Họ cho rằng “hâu-nhân” là những người trung-gian giữa loài người và thú-vật, nhưng ngày nay không còn nữa. Tập san Science News Letter trong số ra ngày 29/5/65 đã viết về “hâu-nhân” như sau:

“Họ (cộng sản, cùng những người chủ trương thuyết tiến-hóa) cho rằng thủy-tổ loài người là những hâu-nhân mình đầy lông lá, không có đuôi, phần nào to lớn hơn giống vượn Ấn-Độ ngày nay. Hâu nhân có bắp thịt trên mặt có thể chuyển-động, nhưng không có dấu hiệu gì về một trí-tuệ thượng-đẳng cả. Hâu-nhân leo trèo rất giỏi và sống hầu hết thời gian trên cây cối. Chúng có thể đứng được trên hai chân sau và người khom khom trên mặt đất. Chúng cũng có thể đi được bằng bốn chân và chạy trên hai chân sau... Hình như người tiền sử này không biết nói”.

Bàn về giai đoạn trung gian giữa loài người và thú vật, nhà khoa học chủ trương thuyết tiến hóa Rostand đã viết như sau:

“Chúng ta còn đang tranh luận và có lẽ sẽ còn tranh luận một thời gian rất lâu nữa về thời kỳ trung gian đưa tới loài người hiện nay... Loài người có phải là con cháu của một giống khỉ có hình dạng giống người ngày nay hay là con cháu của một giống khỉ có hình dạng như con khỉ ta thấy hiện nay? Hay là thủy tổ của loài người thấp kém đến nỗi không đáng được gọi là khỉ nữa?”

Tại sao lại có sự khó khăn như thế? Tập san New Scientist trong số ra ngày 25/3/1965 đã trả lời: “Một trong những khó khăn chính là những sọ người hóa thạch thật sự có thể dùng được để nghiên cứu thì rất hiếm hoi, tất cả các xương sọ kiếm được cho tới ngày nay có thể đựng được trong một cái hòm lớn mà thôi. Người ta phải căn cứ vào những cái gì khác để nghiên cứu về người tiền sử.”

Tập san Scientific American trong số ra tháng 6/56 cũng bàn luận về vấn đề này:

“Các nhà chuyên khảo về loài khỉ lớn có thể được tha thứ về sự mò mẫm của họ trong công việc nghiên cứu, bởi lẽ có những khoảng trống mênh mông hàng triệu năm trong đó chúng ta không tìm được bộ xương khỉ nào toàn vẹn cả. Chứ đừng nói đến một bộ xương người tiền sử... Chúng ta đành phải nghiên cứu lịch sử tiến hóa nhờ vào một ít mẫu xương hay mảnh xương gãy vỡ mà thôi. Hơn nữa, những hóa thạch này lại nằm rải rác cách xa nhau hàng nghìn dặm khắp năm châu... Sau cùng chúng ta đành phải lắc đầu, bàng hoàng ngơ ngẩn... Đường như chúng ta đang đứng giữa một

mê lộ, và chúng ta không còn nhớ tại sao lại đi vào giữa một mê lộ như thế này.”

Tập san New Scientist năm 65 đã viết rằng: “Sự tương đồng rõ rệt giữa loài người và loài hâu nhân cho thấy có chung một tổ tiên, tuy nhiên mãi cho đến nay chưa tìm ra được tổ tiên chung này và người ta có lẽ sẽ khó khăn nhận biết nếu gặp”. Như vậy thì trong khi các nhà chủ trương thuyết tiến hóa cho rằng loài người chắc chắn phải tiến hóa từ loài vật có hình dáng giống khỉ, tức tổ tiên chung của người và khỉ hiện nay. Nhưng họ không có một bằng chứng nào để chứng minh cả. Năm 1965, các nhà nhân chủng học danh tiếng đã nhóm họp trong một hội nghị và soạn thảo một bản chiết tính thời gian, một sơ đồ và một bài khảo luận căn cứ vào sơ đồ ấy đã được đăng trên tờ New York Times số ra ngày 11/4/65. Bài báo viết rằng: “Thật đáng kinh ngạc vì mãi đến ngày nay người ta vẫn biết rất ít về nguồn gốc của loài người... vẫn còn những khoảng trống mênh mông.” Tuy vậy bài báo bắt đầu trình bày về vật hóa thạch bằng một lời quyết đoán rằng: “Ít ra 30 triệu năm về trước, những hình thái phân biệt loài người với tất cả các loài vật đã bắt đầu hiện rõ ra, mẫu người tiền sử đầu tiên được vẽ ra trên một sơ đồ là một động vật có hình dạng giống khỉ, được gọi là Propliopithecus, và hình vẽ căn cứ vào mấy mẫu xương hóa thạch mà người ta đã tìm thấy được ở Ai cập.”

Giai đoạn kế tiếp trong sơ đồ là gì? Tờ Times tường thuật: “Trong giai đoạn đó, khoảng 19 triệu năm về trước, một giống động vật xuất hiện có răng giống như răng của loài người và của loài khỉ to lớn”. Người ta đặt tên động vật này là Dryopithecus, tìm thấy được ở Phi châu và giữa hai châu Âu-Á. Như vậy là từ động vật Propriopithecus khoảng 30 triệu năm về trước Tây lịch đến động vật Dryopithecus khoảng 19 triệu năm trước Tây lịch, như vậy có một khoảng trống mênh mông dài khoảng 11 triệu năm mà người ta không tìm thấy một bằng cứ nào cả.

Tất cả những điều trên đây cho chúng ta hiểu biết gì? Trước hết, những sự kiện chứng minh quan điểm cho rằng loài người và loài khỉ đã có cùng một tổ tiên chung quả thật là mơ hồ. Sau nữa là những thời kỳ đầu tiên được xem là giai đoạn khởi thủy bao gồm hàng triệu năm trong tiến trình tiến hóa của loài người lại là một khoảng trống hoàn toàn. Sau cùng cái mà người ta cho là bằng cứ đầu tiên xuất hiện cách đây 30 triệu năm, từ đó đến nay lại có thêm 18 triệu năm và có những khoảng trống nữa. Một số nhà nhân chủng học không xếp động vật Propriopithecus vào hạng tổ tiên của loài người mà cho rằng đó là tổ tiên của loài khỉ nhỏ, một số khác lại xếp động vật Dryopithecus vào hạng tổ tiên của loài vượn. Họ cho rằng động vật có trước nhất trong tổ tông của loài người là Ramapithecus. Giống này đã được tìm thấy trong vùng đồi núi Siwalik phía tây bắc Ấn-độ. Dĩ nhiên điều này có nghĩa là khoảng trống còn rộng lớn hơn kể từ thời kỳ động vật được xem là tổ tiên chung của loài người và loài khỉ. Từ động vật Ramapithecus tới tổ tiên kế tiếp của loài người được kê khai trong sơ đồ và được gọi là Australopithecus thì lại có một khoảng trống lớn nữa. Tờ The Saturday Evening Post viết: “Động vật ấy trông giống như một con khỉ đột Phi châu loại nhỏ, chân tay nhanh nhẹn, và toàn thân cũng có một vẻ nhanh nhẹn của một con khỉ thường... Người ta tin rằng chắc hẳn động vật Ramapithecus là loài mà người ta biết đến đầu tiên (chứ không phải loài đầu tiên) trong tổ tiên của gia đình nhân loại, và loài này ít nhất cũng nhanh nhẹn khéo léo như loài khỉ đột nhỏ cùng thời ấy. Chúng ta chỉ có một hình ảnh rất thiếu sót về động vật Ramapithecus, tương tự như là có được một vài khung ảnh của một cuộn phim xi-nê vậy.”

Trong cuốn sách nhan đề “Bằng chứng hóa thạch chứng minh cho sự tiến hóa” (The Fossil Evidence for Human Evolution) tác giả là người chủ trương thuyết tiến hóa đã viết:

“Chúng ta có thể tạo ra một hình ảnh lý thuyết về các giai đoạn trung gian giữa thời kỳ tổ tiên của loài khỉ và thời kỳ người Australopithecus bắt đầu xuất hiện, tuy nhiên bởi lẽ không có những bằng chứng cụ thể trong vật hóa thạch để dẫn chứng cho nên phương pháp đã tỏ ra không được thỏa đáng lắm.”

Thật vậy, phương pháp đưa ra một lý thuyết mà không có bằng chứng khó thể làm hài lòng người ta được, khi người ta nhận thấy rằng suốt một tiến trình dài được xem là bắt đầu từ tổ tiên chung đó. Cho đến thời kỳ có người Australopithecus mà không có bằng chứng nào trong vật hóa thạch thì người ta hiểu rằng lý thuyết đó chỉ hoàn toàn do ước đoán mà thôi. Nhưng tại sao một lý thuyết thuần lý không có sự kiện chứng minh như vậy mà lại có người chấp nhận?

NGƯỜI AUSTRALOPITHECUS

Người ta cho rằng giống người này đã xuất hiện vào khoảng năm 2 triệu trước Tây lịch. Người ta cũng cho rằng những người Australopithecus biết làm ra các khí dụng, tuy nhiên người ta nhận rằng khối óc của những người này chỉ bằng khoảng một phần ba khối óc của con người hiện nay.

Vật hóa thạch về người Australopithecus đã được tìm thấy ở Úc châu, cách đây vài năm Tiến sĩ L. Leakey đã tìm thấy ở Phi châu một vật hóa thạch tương tự. Tờ Nữ ước thời báo, số 11/4/65 đã tường thuật như sau: “Giống người mà Tiến sĩ Leakey đặt tên là Homo Habilis đã được Tiến sĩ Robinson và các nhà khoa học khác nữa xếp loại cùng giống với những người Australopithecus. Dường như họ cũng biết dùng các loại khí dụng. Nhưng có chắc rằng giống người Australopithecus là những hầu nhân không? Nhà khoa học của thuyết tiến hóa Le Gros Clark đã tỏ ra dè dặt: Từ ngữ “người” hay “con người” được áp dụng cho những động vật ấy một cách dè dặt, vì thật sự không có một bằng chứng nào chứng tỏ rằng những động vật ấy có những đặc điểm thường thấy ở loài người hiện nay”.

Thế người ta nói gì về khả năng chế tạo khí dụng của những người Australopithe-

cus? Tập san Science ấn hành ngày 13/12/57 có một bài khảo luận nhan đề “Phải chăng giống động vật Australopithecus sống cùng thời với loài người?”. Tác giả bài khảo luận đã viết: “J.T. Robinson tường trình về việc khám phá 58 đồ khí dụng bằng đá... ở Sterkfontein thuộc Nam phi. Cuộc khám phá này được người ta rất chú ý bởi lẽ những đồ đá này cũng chứa đựng dấu vết vật hóa thạch của những người Australopithecus, “hầu nhân” của thời kỳ khởi thủy Pleistocene ở Nam Phi... Robinson kết luận rằng đặc điểm tiến bộ của những đồ khí dụng bằng đá làm cho người ta nghi ngờ không phải do những người Australopithecus làm ra... Ông tin rằng những đồ đá ấy đã do những người thật gọi là Euhominid làm ra... Mason thì cũng nghĩ rằng việc làm những khí dụng phức tạp tìm thấy được ở Sterkfontein vượt quá khả năng của động vật Australopithecus, tuy nhiên ông nghĩ rằng những khí dụng ấy hẳn phải do một loài hầu nhân khác cao hơn và giống người hơn làm ra.”

Trong tập san Science, 29/1/57 có một bài nhan đề “Thợ săn hay con mồi”. Bài này viết: “Trong những năm gần đây, Raymond A. Dart, một nhà khoa học có công đã khám phá ra những người Australopithecus đầu tiên, đã viết rất nhiều về đời sống hợp quần của những động vật “hầu nhân” này... Tuy nhiên những dữ kiện mà ông dựa vào để suy đoán thêm và từ đó rút ra những kết luận, đã tỏ ra thiếu vững chắc và không hài lòng đối với một số người chuyên tâm nghiên cứu về sự tiến hóa của loài người. Các bằng chứng do Dart trình bày để biện luận cho khả năng biết sử dụng lửa của các sinh vật này đã tỏ ra không đứng vững nổi trước sự phân tích phán xét.

Vì các lý do nói trên và một số lý do khác nữa, nhiều nhà khoa học chủ trương thuyết tiến hóa cho rằng các mẫu xương vật hóa thạch này là của một loài khỉ còn tồn tại thời kỳ đó chứ không phải tổ tiên của loài người. Một nhà chủ trương thuyết tiến hóa khác, R. L. Lehrman, đã viết rằng: “Động vật Australopithecus chỉ là một giống khỉ thông minh có dáng đi thẳng như người chứ không phải là một giống người. Xương sọ có lõp nh陷 trên trán, từ phía trên mắt chạy

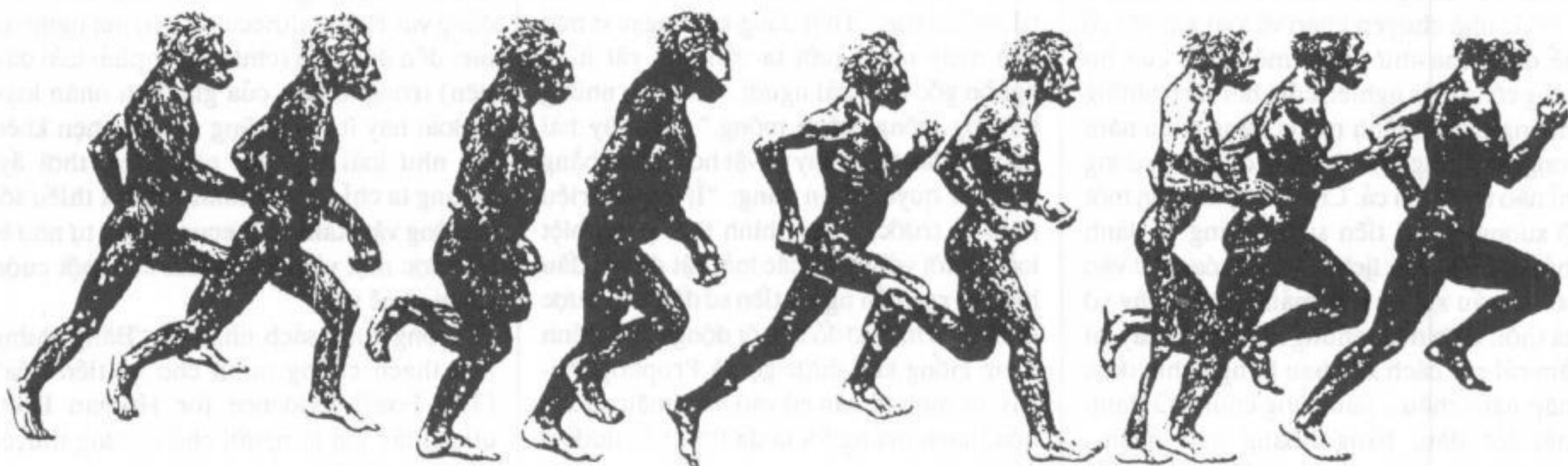
ra phía sau trán xuống tới tận tâm điểm của sọ như bất cứ chiếc sọ của con khỉ nào”.

NHỮNG VẬT HÓA THẠCH GẦN ĐÂY HƠN

Giai đoạn quan trọng kế tiếp trong tiến trình tiến hóa của loài người do các nhà khoa học chủ trương thuyết tiến hóa kê khai là giai đoạn mà người ta tìm được nhiều vật hóa thạch trước kia coi là rời rạc không liên quan với nhau, ngày nay được xem là cùng một giống với loài người hiện đại tức Homo-Sapiens (người khôn ngoan), nhưng thuộc loại người khác gọi là Homo-Erectus (người đứng thẳng). Cuốn Bách khoa tự điển thế giới (The World Book Encyclopedia), xuất bản năm 1966 viết: “Homo erectus, là tên mà các nhà khoa học gán cho những động vật hóa thạch có một thân thể như loài người và một khối óc khoảng chừng 700 đến 1100 phân khối. Người Homo erectus được xếp hạng cao hơn người Australopithecus một bậc và thấp hơn con người hiện đại Homo Sapiens. Trong loài Homo erectus lại có xếp loại ba bậc rõ rệt: Trước hết là người Java... có lẽ đã sống vào khoảng 500 ngàn năm trước đây; thứ nhì là người Bắc kinh... có lẽ đã sống chừng 360 ngàn năm trước đây; sau cùng là người Chellean, tìm thấy được ở Taganyika... chừng 400 ngàn năm trước đây”.

Chúng ta cũng ghi nhận rằng tập san Scientific American, 11/66, cho biết một cuộc khai quật địa khai để tìm vật hóa thạch đã xảy gần đây tại Hung gia lợi “chứng tỏ có một giống người tiến bộ hơn và sống cùng thời với giống người Homo erectus.”

Như vậy, nếu giống người Homo erectus là người thì phải thuộc một nhánh của gia đình nhân loại không hơn không kém, nhưng đã có thể thoái hóa và sau đó bị diệt chủng như nhiều chủng tộc khác vậy. Ngoài ra lại còn nhiều vật hóa thạch khác mà hồi trước người ta tưởng là của những người thấp kém hơn người hiện đại rất nhiều, nhưng bây giờ xét lại thấy tương đương với người hiện đại và bây giờ cũng được vào giống Homo sapiens. “Bách khoa

tự điển thế giới” đã nói vấn đề này như sau: “Người Homo sapiens” hay “người khôn ngoan” là danh từ dùng để gọi tất cả mọi chủng loại có một thân thể như người ta và một khối óc đo được ít nhất 1100 phân khối và thường thì khối óc trung bình từ khoảng 1350 phân khối. Nhóm này bao gồm tất cả mọi người ngày nay. Giống người Tiên-Neanderthal là những người homo sapiens đầu tiên. Họ đã xuất hiện vào khoảng 300 ngàn năm trước Tây lịch. Các nhà khảo cổ học đã tìm thấy nhiều mảnh xương sọ gần vùng Swanscombe Anh quốc, và gần vùng Steinheim, Đức”.

Trước kia người ta nghĩ rằng người Neanderthal là những hầu nhân thủy tổ trực tiếp của loài người hiện đại, và là giai đoạn trung gian trong tiến trình tiến hóa từ loài khỉ đến loài người. Nhưng tạp chí Harper's số 12/62 đã viết: “Người Neanderthal không phải thấp lùn, lưng cong xuống và hung dữ như người ta thường tưởng đâu. Tuy nhiên đa số những người ấy thường bị chứng sưng khớp xương”.

Có nhiều vật hóa thạch trước kia được kê khai là thuộc về thời tiền sử nhưng thật ra chẳng phải, bởi vì người ta cũng tìm thấy trong cùng một lớp thủy tra, hoặc có khi trong lớp thủy tra trước đó nữa, những vật hóa thạch mang dấu tích của người hiện đại. Nhiều nhà khoa học chủ trương thuyết tiến hóa đã im lặng trước sự kiện này, bởi vì sự kiện này không tương ứng với quan niệm họ sẵn có về sự tiến hóa của loài người từ khỉ mà ra.

MỘT SỰ LỪA DỐI

Một sự thay đổi bằng chứng có tính cách lừa dối như vậy chẳng phải là mới mẻ gì. Đã có nhiều trường hợp xảy ra. Khi giáo sư Dubois, một nhà giải phẫu người Hòa lan, đã tìm ra mẫu xương hóa thạch của giống người Java, nhưng ông tìm thấy nó ở đâu? “Bách khoa tự điển Anh quốc” cho biết như sau: “Năm mẫu xương hóa thạch đã tìm thấy được gồm có: một chóp xương sọ nhìn bề ngoài giống như xương sọ của một con khỉ lớn, một mẫu xương đùi bên trái và ba cái răng.”

Những mẫu xương nằm rải rác cách nhau tới khoảng 20 bước, sau đó lại thêm vào một mẫu xương khác cách đó hàng cây số, rồi cho rằng tất cả các mẫu xương đó cùng thuộc một giống người. Phương pháp như thế có gọi là khoa học được không? Một trường hợp khác được nhà khoa học chủ trương thuyết tiến hóa Le Gros Clark tường thuật như sau: “Có một mối nguy hiểm khi chúng ta dựa trên một số dữ kiện quá ít ỏi... Một thí dụ tiêu biểu là trường hợp nghiên cứu động vật mệnh danh là Hesperopithecus. Người ta đã tìm thấy một cái răng hóa thạch ở vùng Nebraska năm 1922, và người ta cho rằng cái răng đó là của một giống hầu nhân đã bị diệt

chủng... Như mọi người đều biết, sau đó người ta chứng tỏ được rõ ràng cái răng đó là của một giống lợn lòi hóa thạch (giống như con lợn nhà)... Chẳng mấy nhà cổ sinh vật học lại không bị lầm lẫn như thế, khi này hay khi khác”.

Chắc hẳn những ai thường đọc sách nói về vấn đề tiến hóa đã nhận ra rằng giống người nói trên đây được các nhà khoa học công nhận là người “Piltdown”, tuy nhiên sự đồng ý của các nhà khoa học có thẩm quyền của Anh quốc có chắc chắn chính xác không? Tạp san News Science số ra 25/2/61 cho biết: “Một trong những vụ ngụy tạo bằng chứng khoa học nổi tiếng nhất đã bị bại lộ là vụ tìm ra giống người ở Piltdown, Sussex Anh quốc,... mà nhiều người tưởng đã sống 500 ngàn năm trước đây. Sau nhiều tranh luận, người ta mới vỡ lẽ ra các mẫu xương không phải của giống người xưa nào cả mà của một người hiện đại và cái hàm thì là cái hàm của một con khỉ... Cái xương hàm đã được ngụy tạo bằng chất “bichromate of potash” và chất muối sắt làm cho xương hàm có vẻ như hóa thạch.” Ngoài việc xương sọ được phết lên một lớp sơn, hai cái răng còn được dũa mòn đi cho có vẻ như răng lâu đời bị hư mòn. Tạp chí “Reader's Digest” số tháng 10/1956 đã viết: “Tất cả những bằng chứng quan trọng đều đã bị ngụy tạo. Vụ người Piltdown chỉ là một vụ lừa bịp từ đầu đến cuối... Tất cả bằng chứng và mọi chi tiết cho thấy chính Dawson là tác giả vụ lường gạt này.”

Một số nhà khoa học chủ trương thuyết tiến hóa đã ngụy tạo các sự kiện để cố gắng dẫn chứng cho lý thuyết của họ. Mức độ của các sự ngụy tạo này đã được tạp san Scientific American số tháng 1 năm 65 cho thấy về vụ khám phá một vắn thạch có chứa chất hữu cơ mà người ta là một bằng chứng về sự tiến hóa: “Một mảnh vắn thạch từ trên trời rơi xuống miền tây nam nước Pháp hơn một thế kỷ trước, đã bị chứng tỏ qua một cuộc khảo sát gần đây rằng mảnh vắn thạch ấy đã bị ngụy tạo một cách khôn khéo bằng các chất hữu cơ có trên địa cầu này... Tác giả vụ ngụy tạo có lẽ đã ngâm mảnh vắn thạch trong chất lỏng để làm cho nó mềm ra, rồi đắp thêm vào bằng vật liệu

và dùng keo gắn lại, sau cùng làm cho vỏ vắn thạch cứng đen lại giả vờ như do sức nóng của bầu khí quyển tạo ra để thay thế lớp vỏ đã bị đục bỏ.” Một sự lừa dối khác là trong cách trình bày các dữ kiện khiến cho người nông nổi bị sai lầm. Nhiều khi các vật hóa thạch được sắp xếp làm cho người xem tưởng rằng sinh vật này đã tiến hóa từ sinh vật kia mà ra, nhưng nếu điều tra ra thì thấy rằng các nhà khoa học chủ trương thuyết tiến hóa cũng không chấp nhận như vậy. Một thí dụ khác là quan niệm cho rằng loài người đã tiến hóa từ loài khỉ mà ra mặc dù đã bị chính các nhà khoa học chủ trương thuyết tiến hóa bác bỏ rồi, vậy mà quan niệm này vẫn còn tồn tại ngày nay, nhất là trong trong các sách vở của người cộng sản. Quả thật, khi xem xét các vật hóa thạch và các cố gắng để dùng các vật hóa thạch làm dẫn chứng cho các giả thuyết về sự tiến hóa của loài người, chúng ta thấy có một sự thiếu kém rõ rệt về phương diện khoa học. Học thuyết tiến hóa được xây dựng trên những quan niệm vô đoán, những giả thuyết căn bản dựa trên sự tưởng tượng, dây xích của tiến trình tiến hóa thiếu các khoen xích cho nên dây dầy khoảng trống rộng lớn về thời gian, không gian, và hình dáng. Sự kiện khoa học trung thực chứng tỏ rằng loài người không phải từ thú vật tiến hóa mà ra, nhưng được sáng tạo là một loài riêng biệt và tách biệt hẳn khỏi các thú vật, từ lúc ban đầu cho đến tận ngày nay. Loài người không thể kết hợp và sinh sản với thú vật được vì hợp chất DNA không cho phép làm thế. Loài người vẫn ở trong ranh giới của loài người, và sẽ mãi mãi vẫn ở trong ranh giới của loài như thế. □

Sưu tầm và trích dịch từ:
“Did Man Get Here by Evolution
or by Creation?”

Hy Văn

Nguyễn Hữu Nhật

gửi Nguyễn Thị Vinh

Chưa từng thấy phượng múa
chỉ nghe nói rồng bay,
đọc thơ Cao Bá Quát
nhật nguyệt cũng lung lay

Thiên hạ ba bờ chữ
một mình ta chiếm hai,
loáng một nhát gươm dài
chém cụt đầu ba họ

Ta là Cao Bá Quát
ướm hỏi người đời sau
ai đau hơn ngày trước
hắn sẽ thấu lòng nhau

Máu chảy vọt tới trời
ruột mềm ra như sáp
sần lòng nước mắt rơi
cần chi thủ lệ nên

Sóng cuồng nổ tung Cao
đập vào lòng Bá tánh
đội ra tiếng kêu gào
Quát lên vàng đá nát

Mồ cha kiếp vọng ngoại
trước sau bỏ mẹ đời
lên dân đen sát đất
đề đầu, vít cổ chơi

Ta muốn làm Miêu sinh
hóa hổ và vào mặt
bọn làm thơ cung đình
không nghe Bồ Tùng Linh

Nhìn hổ qua ống nứa
chỉ thấy độc một văn,
giương lên hai mắt ếch
nào biết dân đói ăn

Hào phơi xương khô trắng
oan khuất máu thành tinh
lo việc xây lăng đẹp
nhục mất nước mặt tình

Khói tàu giặc đen kịt
khăn trắng Lục tỉnh đeo
nghĩa sĩ chết như rạ
cờ tung bay đuôi nheo

Dân đói vàng cả mắt
réo rất khúc kim tiền
đầy tai tiếng sênh phách
từ thuyền rồng vọng lên

Giốc tiền mua đồ sứ
mang về đập vỡ ra
lấy mảnh vụn ghép lại
thành những bức tranh hoa

Cũ, mới hai triều chính
giống nhau như một khuôn
đúc ra từ thủ tính
tim chẳng hề biết buồn

Nguyễn Trường Tộ xưa đại,
vua quan đâu có ngu,
chúng bảo nhau: Mở cửa
dân khôn khó cầm tù

Tối tăm sinh nghèo đói
khốn khổ càng thêm ngu
đốt nát coi như mù
nhắm mắt theo gian dối

Nghìn lần sau hơn trước
tội ác mãi chất đầy
hồn oan đêm mưa khóc
quỷ không đâu đòi thay

Chiều cao hăm mấy thước
mỗi tấc bao xác người
sống đời riêng lơ khổ
họa chết chung lắm thời

Xung quanh hàng cột đỡ
khối hoa cương chất phiến
vây kín nhà quần xác
lồng kính đời lãng quên

Ba giòng thác cách mạng
mặt nạ son phấn hồng
nền mái hình tam cấp
cửa địa ngục phượng đông

Tường cao ốp sắc trắng
bệ thấp lát màu đen
giữa tranh tối tranh sáng
gỗ đá nằm ngủ yên

Đá huyền đen Vĩnh Linh
máu người dân thấm lại
năm tháng dài chiến chinh
toát mồ hôi sợ hãi

Gỗ mun chắc óng ánh
cuộn vân sóng, thợ thuyền
nhàu nát mặt kêu đói
đòi công cướp chính quyền

Đá vàng nâu đất Nghệ
sốt rét rừng chiến khu
buông bút, rơi nước mắt
văn nghệ sĩ đi tù

Gỗ vân màu Hương tía
đỏ quạch rắng trời chiều
năm Mậu Thân ở Huế
xăm máu lá cờ điều

Đá Cao Bằng mặn chín
nghìn vạn hòn như một
con người mất đảng, đoàn
tâm tập đều hạt nhân

Gỗ Nu vân tít tít
rối bung lòng tơ tằm
hạnh phúc về đêm đến
công an gõ cửa nhăm

Đá đỏ cờ xù Thanh
nông dân đi bán máu
lấy tiền mua cơm canh
sống chờ ngày bán tiếp

Đá xanh màu mơ non
tái mặt cha mất con
vợ lạc chồng sơ tán
mất sổ gạo kinh hơn

Đá hoa găm mã não
giữ gấp từ trong Nam
ra ngoài Bắc xây vội
rạn vỡ nền gian tham

Chắc chắn như gỗ Đinh
lõi vàng xen vân trắng
xương, da người tượng hình
chết thẫm bao cay đắng

Này trái tim gỗ đá
trong lòng đá gỗ kia
có nghe tiếng đập lạ
thời gian nhịp mộ bia

Hàng triệu người sống khổ
chết vẫn còn lất lay
trẻ thơ khát nước cháo
rụng hết cả chân mày

Trụi dọt bầu, ngọn bí
xơ xác vồng khoai lang
rau má bật gốc rễ
dân cuốn gói, bỏ làng

Độc thơ Cao Bá Quát
ruột gan nát như tương
cùm lim chân đóng đế
xích sắt bước thời vương

Sống giữa trời đất chết
người tù nằm làm thơ
đêm khuya giương tre gãy
trăng sao sáng vật vờ

Nghĩ ngợi nhiều rối tóc
tã rách bung vành khăn
gió lộng thổi buốt óc
đói xé thơ ra ăn

Tiếng lính thét bật dậy
vội vàng run đêm thu
gồng nặng kéo lê bước
đề gậy bóng người tù

Nằm sắp xuống nền đất
hốt hoảng như con dê
bị trói chặt đem tế
khiếp sợ hóa hôn mê

Hỏi đất, đất không nói
kêu trời, trời chẳng nghe
roi song nọc ra đánh
cái bụi ngầu máu me

Lòng ngay thẳng đau quá
cứng mấy cũng nhũn ra
như sắt cuộn vào đực
quanh ngón tay tài hoa

Roi thúc mạnh người hét
cắn lưỡi đứt tiếng kêu
động lại thành máu hột
bầm tím nền đất rêu

Chao ôi, chiếc roi song
sao mây lại không thấy
tùng bách thân gãy nửa
đường thẳng dưới trời đông?

Hịch vang ngoài bờ cõi
văn tế hồn trận vong
gậy tầm vông đánh giặc
hào khí ngất non sông

Bó tay nhìn thành mất
danh tướng thất cố theo
dân khóc như cha chết
Hồng hà đỏ lệ gieo

đọc thơ Cao Bá Quát

Mồ cha kiếp nó lệ
chúng bay bỏ mẹ đời
Hoàng Sa vốn đảo quý
làm lẽ vật dưng người

Đọc thơ Cao Bá Quát
lòng hổ thẹn khôn nguôi
chỉ muốn bẻ ngay bút,
xé bản thảo cho rồi

Vấy mực bắn trang giấy
tội đáng đem chặt tay
sách mỗi ngày mỗi dày
ý càng viết càng mỏng

Không thấy sóng dâng cao
sao biết lòng biển rộng
đọc thơ Cao Bá Quát
cần răng nuốt lệ trào

Chẳng đi, nào ai biết
cá lớn ngoài dặm xa
đọc thơ Cao Bá Quát
đất cần cỗi nở hoa

Suốt ba năm tra tấn
một người làm thơ hay
lao Thừa phủ có biết
chính là nỗi nhục này

Người xưa họa vãn tự
vui đập chẳng tiếc tay
nay những ai nói thật
thoát chết, thấy đi đây

Nhà thơ bị tra tấn
rách nát hết thịt da
khiêng vào giam, máu ngất
chờ tỉnh lại gọi ra

Cai ngục tự mài mực
mang lụa đến xin thơ
vịnh Cái Gông Dài Nặng
người tù cười mà cho

Ngồi một mình vắng vẻ
tình thương hiện ra lời
không tài nào nhin được
tiện thể múa bút chơi

Đêm khuya lòng tự hỏi
nào thẹn thùng chi đâu
gông dài ời có biết
ta chẳng hợp mày râu

Hạt mai vất lên núi
hoa vàng giũ đá xanh
đọc thơ Cao Bá Quát
thấy trước diêm chẳng lành

Nghìn dặm thu vào mắt
khói mây ngọn bút đề
đời mất nửa hừng sáng
bởi lụy tình người mê

Chim bay cao dứt sức
sao bị nhốt trong lồng
hạc, gà cùng đất đường
sóng gió đành chịu chung

Lạnh lẽo thua đói khát
cám đất như ngọc châu
cổ gài đem cầm áo
quên sương gió qua cầu

Trên đồng cao sáng sớm
nặng nhọc kéo đôi gầu
người tát nước bụng lép
áo ướt run môi đau

Bỏ làng đi khát thực
mất mùa sống lang thang
trở về thiếu thóc thuê
đánh vào ruộng bỏ hoang

Nợ chồng chất thêm mãi
làm đầy tứ bốn phương
chủ nhà ăn thừa bữa
người ở gầy gò xương

Thời sâu cao, thuế nặng
người không dám kêu ca
ăn xin che nón rách
chó sủa, cắn nát da

Phùng Gia Lộc viết: Cái
Đêm Hôm Ấy Đêm Gì
người đọc thấy quý sử
giờ không ở âm ty

Bó gối quỳ lạy sống
vái gửi về thủ đô
tuổi già xin mở thóc
ăn một bữa chết no

Đọc thơ Cao Bá Quát
muốn vùng lên phá gông
đời chất làm cách mạng
để trở về thời ông

Tình cờ, một sáng sớm
qua chợ Phúc Lâm, vào
thấy người dân chạy trốn
giục nhau cùng xôn xao

Nhanh lên quan về đấy
đến gần hỏi ông già
bên cạnh liền cho biết
cùng khôn chạy đâu xa

Đêm lần trốn như chuột
năm nay bắt dân công,
ông không nghe sao hả,
cho bằng được mới xong

Hết hạn, người còn thiếu
tóm bữa chẳng kể ai
quan huyện như cha mẹ
khỏi xét xử đồng dài

Nọc dân ra đánh đập
như dẫn trúc ấy thôi
nhà tôi sống bao đời
tổ nghiệp ở hai huyện

Ruộng nương, nhà cửa có
năm ngoài bị mất mùa
năm nay trời chẳng thuận
biết đi đâu bây giờ

Phía tây nhà hoang vắng
phía đông nhà đói dài,
trong mười phần thoát chết
chỉ còn được một hai

Trốn lính đã đủ khổ
lại thêm nạn tránh phu
bỏ làng đi cả lũ
con cháu nghèo đâm ngu

Thuế cũ đóng đã khó
lại tăng, chết mất thời
năm năm tăng một suất
bao thuế khổ khác rồi

Sang năm còn tăng nữa
biết đào đâu ra tiền
nhớ thuế đời vua trước
thu lấy lệ, dân yên

Người không bị làm khổ
làng xóm khỏi tận vong
dân sống hết lo sợ
quan lấy thế làm mừng

Chỉ vào bức tường đổ,
ông già đứng trước tôi
gạt nước mắt mà nói,
lão già rồi, than ôi!

Đọc thơ Cao Bá Quát
hiếu con sáo, trời ơi
muốn nói lên tiếng Người
đâu lưỡi bị cắt cụt

Bọn bạo quyền sau, trước
thích cắt, chặt như nhau
Tư Mã Thiên mất giống
Cao Bá Quát bay đầu

Cắt tem phiếu, hộ khẩu
có khác gì chặt đầu
đau còn hơn bị thiến
mất tự do bấy lâu

Đọc thơ Cao Bá Quát
giận lây đến miếng ăn
nó đây dọa chữ nghĩa
khoảng bốn trăm nhà văn

Nó nhục mạ sách vở
cầm bút muốn yên thân
viết những điều không thích
ý đẹp tàn lụi dần

Đọc thơ Cao Bá Quát
nghe dạy cách vào Thiên
là ra ngoài thiên nhiên
yêu đời như hoa cỏ

Áo bọc trắng mười sáu
tà lụa vàng nâng lên,
thương cây tùng bị chặt
núi lạnh nhớ người hiền

Chỉ vào bức tường đổ,
ta chột bật cười ra
ngày nay chúng đối mới
trẻ còn khôn nữa già.

● Nguyễn Hữu Nhật
Na Uy, Oslo
12.7.1992

Một Lần Gặp Gỡ

Truyện dài phóng tác của Sa Vi

CHƯƠNG MỘT

Hải Nhu không thất vọng cũng không ngạc nhiên khi nhận thấy nàng là kẻ duy nhất đưa cha đến nơi yên nghỉ cuối cùng. Mặc cho bao ánh mắt tò mò lạ lùng dõi nhìn, nàng vẫn không màng. Chỉ đứng sững đó, trơ trơ bất động, mắt ráo hoảnh nhìn theo quan tài đang dần hạ xuống huyết mộ. Làm như nàng hoàn toàn không liên hệ với người đã mất.

Khoảng thời gian cuối cùng cha nàng còn sống, nàng và ông đã là hai kẻ xa lạ. Ngay cả lúc người cảnh sát trẻ đến báo hung tin khủng khiếp về cái chết của cha nàng, Hải Nhu vẫn không ngạc nhiên. Làm như nàng đã chờ đợi trước việc đó.

Từ khi mẹ mất đi, một tay nàng chăm sóc cha, cố mong sao ông được khuây khỏa nỗi sầu. Nhưng đau thương thay, lòng hiếu thảo của con cái có nhiều đến đâu cũng không thể làm cho cha nàng nguôi ngoai được niềm tiếc nhớ người vợ yêu quý. Trước tìm lãng quên trong cờ bạc, sau lại thêm say sưa cố quên đời với men rượu. Nợ nần cờ bạc ngày càng chồng chất, tiền bạc không đâu kiếm đủ để trang trải. Lúc ấy nước mắt nàng đã không ngừng rơi. Khóc cho cuộc đời cha nàng bị bỏ phí, khóc cho một người trước kia thanh tao cao quý giờ chỉ còn là một xác khô kiệt rũ, bại hoại. Nàng khóc cho đến khi nước mắt cạn ráo và hồn lịm chết chài đá. Giờ đây một giọt lệ nàng cũng không còn để khóc tiễn đưa cha cho đúng lễ.

Hải Nhu đứng lặng yên cạnh mộ phần một hồi lâu rồi quay lưng đi về. Đầu cúi thấp, trầm tư trong niềm riêng nàng không nghe tiếng ai gọi tên. Tiếng gọi lại vang lên lần nữa, lần này thật lớn, vọng vang khiến nàng giật mình dừng lại, ngẩng đầu lên ngỡ ngác.

Vị sư già vội vã đi về phía Hải Nhu. Nỗi lo ngại đã khiến ông cất tiếng. Chưa bao giờ ông chứng kiến qua một đám tang quanh hiu như vậy, người thân chỉ đơn độc lẻ loi một cô gái gầy yếu. Ông nhìn Hải Nhu, chăm chú dò xét. Cô gái hẳn xinh đẹp

lắm nếu đầu tóc không xơ xác, luộm thuộm và ánh mắt... Phải, ánh mắt đã xóa lấp hết cả vẻ đẹp. Cô gái nhìn ông với ánh mắt trầm mặc, mệt mỏi buồn xuôi, bất cần. Đắn đo, ông dềnh hắng giọng, cất tiếng hỏi:

— Nhu con, Thầy có thể giúp gì được cho con không? Không thân bằng quyến thuộc để nương tựa trong cảnh tang gia thật...

Miệng Hải Nhu thoáng gượng một nụ cười biết ơn. — Dạ cảm ơn Thầy đã có lòng lo, nhưng con thật không sao. Con có thể tự lo cho mình. Nói rồi nàng vội vã bỏ đi.

Lắc đầu thở dài, vị sư già đứng yên thương hại nhìn theo vóc dáng cô liêu của cô gái cho đến khi nàng đã đi khuất hẳn sau bức tường cao của nghĩa trang.

*

Ban sáng trời mưa rả rích nhưng giờ đã có mặt trời ló dạng. Hải Nhu vừa đi vừa đắm chìm trong lo nghĩ. Môi cắn chặt đến rướm máu, nàng cố tìm giải pháp cho tất cả những khó khăn dồn dập đưa đến. Về thờ ơ bất cần nàng đã giả tạo bao phủ bên ngoài không bao lâu nữa sẽ rạn vỡ. Không thể trốn chạy thực tế mãi được, nàng biết cần phải đương đầu đối chọi với khó khăn càng sớm càng tốt.

Điều trước tiên nàng phải làm là tìm một nơi khác để ở. Nơi nào phải thật rẻ vì thời buổi này chủ nhà nào cũng đòi hỏi ứng trước tiền thuê một tháng. Nhưng rẻ cho đến đâu đi nữa thì cũng chỉ có trời mới biết làm sao nàng có thể tìm ra đủ tiền! Rồi nàng phải kiếm cho bằng được một việc làm... để có thể trang trải nợ cho cha. Nỗi lo âu chất chứa trĩu lòng bấy lâu giờ chợt dậy lên. Hồn Hải Nhu rối bời, kinh hoàng. Trời ơi, biết làm sao đây...?

Không phải là nàng không quen đương đầu với khó khăn. Trong bao năm qua, hết việc này lại đến chuyện khác, tất cả mọi sự cũng đều do một tay nàng quán xuyến. Nàng lo chạy trả nợ cho cha, những nợ nần mà nàng biết, chất chiu trong phần tiền ăn cha nàng đưa. Cất giấu đi rượu, cầu mong ông ngừng uống thôi say. Hết van nài cầu khẩn lại khóc than hăm dọa, Hải Nhu cố thuyết phục cha rảnh tính trí nghĩ lại. Nhưng tất cả chỉ là vô vọng, ông Phan vẫn lặng lẽ như người không hồn, trơ trơ như

gỗ đá, ngày càng lún sâu vào con đường suy bại.

Giờ đây không việc làm, không nhà ở, nàng thật không có quyền lựa chọn. Cần tiền nên nàng chỉ mong kiếm được việc làm, bất cứ việc gì cũng được. Thời hạn chủ nhà cho nàng chỉ vốn vẹn có hai ngày ngắn ngủi.

Nhớ hôm đi nhìn xác cha về, cơn xúc động chưa qua thì nàng đã thấy Cổ Mân đứng sầm sầm trước cửa, chờ đợi. Tiếng gõ gần mạnh từng chữ đến giờ này Hải Nhu vẫn còn nghe rõ mồn một: — Làm ơn trả tiền nhà ba tuần, cảm ơn!

Hải Nhu sững sốt, tái xanh. — Nhưng tôi đã trả rồi mà! Nàng thẳng thốt la lên. — Mỗi tuần tôi đều có trả, ông biết rõ mà! Số thuê nhà với biên lai từng kỳ tôi đều còn giữ.

— Đúng vậy, nhưng tiền đó ông Phan mượn lại còn mau hơn là lúc tôi được nữa. Và tôi có đủ giấy tờ để chứng minh điều đó!

Xây xẩm, choáng váng, Hải Nhu những tưởng đã ngã quỵ ngay lúc đó. Có lẽ tia nhìn nham nhở cùng nụ cười thâm hiểm của gã chủ nhà đã khiến nàng cố gượng giữ bình tĩnh, quyết không để lộ vẻ yếu mềm, thấp giọng hứa sẽ chạy trả đủ tiền nhà.

Nợ mượn nhà không phải là món nợ duy nhất ông Phan đã để lại. Cùng lúc với tin ông qua đời được loan đồn ra, không biết bao nhiêu chủ nợ đã hối hả gởi thư đến nhà đòi trả. Ngoài việc mang nợ trong lúc cờ bạc, rượu chè, còn có những món nợ khổng lồ vì thua cá độ. Cả bộ âu phục đắt tiền ông Phan mặc trên người lúc được vớt từ sông lên cũng chưa được đóng trả sòng phẳng. Và linh tinh biết bao nợ khác nữa. Hải Nhu co rúm người khi nghĩ đến. Số tiền nhỏ nhoi nàng chất chiu dành dụm được cùng với nữ trang mẹ nàng để lại chỉ vừa đủ để những chủ nợ hung hăng nhất tạm thời chịu để nàng yên.

Cổ Mân đã được trả lại tiền nhưng gã vẫn kỳ hạn Hải Nhu đến cuối tuần phải ra khỏi nhà. Không hẳn gã có quyền đuổi nàng trong một thời hạn ngắn ngủi như vậy nhưng Hải Nhu không còn đâu hơi sức để gây trả lại. Hơn nữa trước sau gì nàng cũng phải dọn đi mà thôi. Nơi này quá mắc, nàng

không đủ sức muốn ở tiếp được.

Về đến đường Hàm Nghi, Hải Nhu chợt chậm bước lại. Nàng đưa mắt nhìn thật lâu xóm nhà nàng cư ngụ bao năm qua. Những phố lâu san sát chen chúc xô bồ náo nhiệt với tiệm từng hàng quán từng trệt và nhà ở bên trên. Dọn khỏi nơi đây nàng thật không có gì hối tiếc, chốn này đã đem lại cho nàng quá nhiều kỷ niệm thương đau. Nàng nhớ lại đêm xưa nào Hương Nhâm đã giận dữ diên cuồng bỏ nhà ra đi. Chị nàng không chịu đựng nổi nữa đời sống túng quẫn nơi đây. Ông Phan mất trí, cuồng loạn bởi men rượu, phần nộ rượt đuổi theo để rồi vừa ra khỏi cửa ngã nhào từ thang lầu xuống đất. Chừng Hải Nhu hay biết hối hả chạy xuống thì đã có mặt Cổ Mân. Gã chẳng phụ giúp gì hơn là cố ngon ngọt dụ nàng theo vào nhà. Chỉ cần Hải Nhu biết “để thương” với gã thì chẳng những tiền muốn nhà mà cả những khó khăn khác gã cũng đều có thể lo dùm!

Hải Nhu cúi đầu moi tìm chìa khóa mở cửa cổng khi về tới nơi nên không để ý đến một chiếc xe hơi màu kem sữa bóng ngời lộng lẫy đậu sát lề đường. Chiếc xe tạo một sự tương phản gay gắt với khu nhà xưa cũ như một đóa lan kiều sa tươi mát lạc giữa cánh đồng cỏ úa.

Một mỗi, nàng đi từng bước một lên thang lầu. Tới trước cửa riêng vào nhà, Hải Nhu chợt giật mình đứng sững lại. Cánh cửa sao không đóng chặt mà chỉ khép hờ!

Đẩy cửa mở toang, bỏ mặc chiếc áo mưa ướt đầm xuống đất, nàng e dè bước vào nhà. Hồi hộp, lo lắng nàng cố lắng nghe động tĩnh.

— Giờ này mới về tới, dữ không!

Tiếng nói khiến Hải Nhu giật nảy người, quay phắt lại. Mắt mở to kinh ngạc, nàng sững sờ nhìn chăm chăm người đàn bà dài các hiện ra nơi khung cửa. Một đôi mắt to tròn đen láy in hệt như mắt nàng nhìn trả lại Hải Nhu, xoi mói khinh thị thấu nhận lấy vóc hình nàng tiêu tụy, xơ xác.

— Trời ơi, sao thảm tệ quá vậy!

Nghẹn lời, Hải Nhu chỉ đứng yên nhìn Hương Nhâm, nghe niềm cay đắng chua xót dâng lên ngập lòng. Một thuở nào đó như đã xa xưa lắm, mỗi lần nhìn chị cứ y

như là mỗi một lần nàng tự soi gương. Hải Nhu và Hương Nhâm là chị em song sanh đồng noãn nên giống hệt tựa hai giọt nước. Lúc nhỏ những khi đỡ chứng trên nghịch cổ lừa gặt đến cả ông bà Phan cũng khó phân biệt được hai người. Ánh mắt, nụ cười, làn da, mái tóc, ngay cả đến tiếng nói cũng in hệt như một. Mãi đến sau này mọi người mới có thể phân biệt được hai cô gái vì Hải Nhu và Hương Nhâm trưởng thành với hai cá tính hoàn toàn khác biệt. Xông xáo, hoạt bát, bất kỳ dịp nào, ở đâu Hương Nhâm cũng đều nổi bật. Bản chất sống động, táo bạo của cô gái đã khiến Hương Nhâm bỗng dưng trở nên tươi đẹp quyến rũ hơn một Hải Nhu hiền lành, ít lời.

Giờ thì không ai có thể tưởng tượng rằng cả hai thật sự là song sanh, Hải Nhu cay đắng thầm nghĩ.

— Chị làm gì ở đây? Nàng khẽ hỏi, giọng không hồn. Một lần nào đó xưa kia, có lẽ

nàng đã cuống quýt mừng rỡ khi được gặp lại Hương Nhâm nhưng giờ thì không, bây giờ thì thật hoàn toàn không. — Cha đã mai táng xong hơn cả giờ đồng hồ rồi. Chị không nghĩ là đã đến hơi muộn rồi sao?

Hương Nhâm nhún vai. Bộ âu phục bằng lụa gấm đầy màu đỏ xậm khoác trên người vừa vắn mang một nét giản dị thật sang trọng quý phái.

— Tôi không phải là một kẻ đạo đức giả. Lúc còn sống ông ấy và tôi đã không ưa nhau ra mặt, không, phải nói là thù ghét thì mới đúng! Vì vậy tôi lẽ gì bây giờ tôi lại buộc phải giả vờ thương tiếc ông chứ?

Hải Nhu chỉ khẽ cười buồn, không đáp.

— Chỉ cần xem ông ta đối xử Nhu đó thì cũng đủ biết. Trông thảm tệ thật đó!

— Chị chê một lần đầu là đã nghe quá đủ rồi, đâu cần phải nhắc đi nhắc lại! Giọng Hải Nhu chán chường pha lẫn chút bức dọc. — Vả lại xấu hay đẹp cũng đâu ai hỏi ý kiến chị bao giờ. Nàng quay về phía bếp. — Chị uống trà không?

— Trà hử? Thôi, cho cà phê đi.

— Làm sao chị vô nhà được? Hải Nhu mệt mỏi.

— Cổ Mân mở cửa dùm. Hương Nhâm khẽ rùng mình. — Gã kinh tởm thật! Lặng yên, Hải Nhu khẽ gặt đầu đồng ý.

— Gã nói cha cuối cùng rồi cũng đã biết thân nên nhảy sông tự tử.

— Tầm bậy! Phần nộ, Hải Nhu la lên. — Cảnh sát không hề nghi ngờ rằng đây không phải là một tai nạn rủi ro.

— Nói cách khác, có nghĩa là ông đã say sưa đến độ quên cả trời đất như thường lệ chứ gì! Tôi tưởng là Nhu canh giữ không cho ông dụng tới rượu chè chứ?

— Em cố ráng làm, nhưng đâu thể nào theo bên cha tò tò từng giây phút một được.

Không thể chối cãi được điều Hương Nhâm ám chỉ. Trong túi áo ông Phan cảnh sát đã tìm thấy một chai rượu rỗng không.

— Sự việc xảy ra như vậy kể cũng tốt thôi. Chai đá, Hương Nhâm thần nhiên trơ tráo nói. — Trông Nhu mệt mỏi xơ xác như vậy thật đã đến lúc cần phải chấm dứt. Từ đây rảnh nợ! Giờ Nhu định làm gì? Có việc làm gì không?

Hải Nhu lắc đầu để trả lời, lòng thầm

Hơn bao giờ hết nàng cảm thấy bàn tay mình thật thô kệch, khô cằn khi so sánh với đôi tay mượt mà, móng dài đỏ bóng của Hương Nhâm. Chợt nàng nhận ra tay Hương Nhâm trống không, chiếc nhẫn cưới đã biến mất.

ngạc nhiên trước sự ân cần thăm hỏi bất ngờ của Hương Nhâm. Có đến cả hơn năm năm rồi cả hai không liên lạc nhau. Nàng nhìn Hương Nhâm, dò xét. Bề ngoài trau chuốt, áo quần sang trọng, tất cả nói lên một cuộc sống giàu sang nhàn hạ. Hơn bao giờ hết nàng cảm thấy bàn tay mình thật thô kệch, khô cằn khi so sánh với đôi tay mượt mà, móng dài đỏ bóng của Hương Nhâm. Chợt nàng nhận ra tay Hương Nhâm trống không, chiếc nhẫn cưới đã biến mất. Ngạc nhiên nàng ngẩng đầu lên, bắt gặp ánh mắt người đàn bà nhìn nàng, tính toán.

— Nhu biết tôi không còn sống chung với Đạt Luân nữa chứ? Hải Nhu gật đầu khi nghe Hương Nhâm chợt hỏi.

— Chị đã ly dị chưa?

— Chưa... Nhu có còn nhớ bà Cang Linh, dì của Đạt Luân, chủ những tiệm Diễm mà tôi một thời có làm người mẫu ở đó không? Tôi và Đạt Luân gặp nhau là nhờ qua trung gian của bà ta. Chính vì vậy bà ấy mới khó chịu đau đớn, cảm thấy có trách nhiệm khi tụi này rã đám. Phải biết là bà ấy gần gũi lo lắng cho Đạt Luân như một người mẹ vậy. Nói tóm lại ngắn gọn chỉ cần biết là bà Cang Linh bị lên cơn đau tim nặng vừa sau khi tôi bỏ đi. Chính vì vậy Đạt Luân mới đồng ý tạm thời đình hoãn, đợi ít nhất năm năm rồi mới ly dị. Thật ra làm vậy cốt chỉ để trấn an chiều lòng bà Cang Linh mà thôi, chứ tôi thì không đời nào trở lại với hắn nữa!

Nụ cười tự tin trên môi, Hương Nhâm đốt điếu thuốc, hít vào một hơi dài.

— Có lẽ bà ta nghĩ rằng lúc nào tụi này chưa ly dị là còn có hy vọng. Riêng tôi thì sao cũng được. Hiện tại tôi chưa có ai khác... và hơn nữa hắn trợ cấp rộng rãi lắm, tội gì!

— Mặc dù chị đã bỏ hắn à? Thật bất công khi sự việc sao quá dễ dàng đối với nhiều người. Dĩ nhiên Đạt Luân thật giàu có và dĩ nhiên hắn mù quáng sẵn sàng làm tất cả mọi việc cho dù Hương Nhâm đã bội bạc. Hắn nhiên hắn hy vọng một ngày nào đó sẽ thuyết phục được Hương Nhâm trở về. Về mặt tự tin và nụ cười kiêu căng của Hương Nhâm đã nói lên điều đó. Hải Nhu

không quen biết Đạt Luân nhưng nàng thật rõ những gì về chị. Tất cả những người đàn ông Hương Nhâm gặp qua đều quì lụy si mê chị, và Hương Nhâm, dĩ nhiên chị không thể không làm cho những người ấy say đắm điều đứng vì mình.

— Hắn tất nhiên hy vọng tôi sẽ trở về. Hương Nhâm nói tiếp, giọng vun đầy niềm thỏa mãn, tự đắc. — Dĩ nhiên không đời nào có chuyện đó, nhưng tôi không ngu gì mà không lợi dụng năm năm này để rút rĩa hắn cho thỏa thích.

Không một lời đả kích nhưng mặt Hải Nhu hẳn lộ rõ vẻ chán ngán khinh tởm.

— Đây đừng có khắt khe khó chịu như vậy! Nhu đâu biết là như thế nào khi phải sống chung với một kẻ như Đạt Luân. Không cần gì nhiều hơn việc tôi chỉ nhìn một người đàn ông khác thôi là đủ để hắn ghen tức điên cuồng. Tôi đâu thể sống thiếu sự ngưỡng mộ của phái nam chứ! Việc làm của tôi tựu trung chỉ là bấy nhiêu đó thôi mà...

— Việc làm gì chứ? Hải Nhu không đành được, cắt lời.

— Dĩ nhiên kiểu mẫu chứ còn làm gì nữa! Hương Nhâm gạt gồng đáp vội để che dấu sự bất ngờ, lúng túng. Muốn hỏi loại người mẫu nào mà phải cần như thế, nhưng Hải Nhu dần lại, im tiếng.

— Hơn nữa hắn chỉ thích ở Vũng Tàu!

— Vũng Tàu! Chị đã ở Vũng Tàu à? Ồ, thích thật!

— Thích? Ưa thích gì một nơi như vậy chứ! Không có gì để giải trí hết và cũng chẳng có ai đáng để quen biết! Tôi thật muốn phát điên luôn. Nóng nảy, Hương Nhâm dụi dụi thật mạnh điếu thuốc xuống tàn gạt. — Tự này giờ cũng chưa trả lời câu hỏi của tôi nữa. Bây giờ Nhu định làm gì chứ?

— Em không biết. Kiếm đại một việc làm và dọn khỏi chỗ này. Em không đủ sức mướn ở tiếp nữa.

— À há, vậy thì khỏi lo nữa rồi! Cả hai vấn đề tôi đều có thể dễ dàng giải quyết cùng một lúc.

— Thật sao? Tại sao bỗng dưng chị lại muốn giúp em chứ?

— Giúp Nhu và cũng là để tự giúp tôi đó

mà. Và thời cơ đến thật là đúng lúc, không thể thuận tiện hơn nữa được. Vậy thì đi theo tôi nhé. Hương Nhâm đứng lên cầm bóp tay.

— Đi đâu chứ?

— Về nhà của tôi. Gần đây thôi, ở đường Nguyễn Huệ đó. Nhu cần phải được thay đổi không khí mà. Soạn lấy theo đồ đủ vài ngày thôi.

— Nhưng em... Bối rối, ngớ ngàng Hải Nhu không còn đủ hơi sức để phản đối. — Được rồi, đợi em năm phút. Giọng nàng mệt mỏi, buông xuôi.

— Tôi xuống đợi ở xe, Hương Nhâm khinh miệt nhìn quanh. — Tôi chịu hết nổi chỗ này rồi!

*

Như những căn lầu khác nằm trong các tòa cao ốc ở đường Nguyễn Huệ, nhà của Hương Nhâm thật lộng lẫy sang trọng. Dù lòng không muốn Hải Nhu vẫn không khỏi ngưỡng mộ. Hành lang trải thảm thật dày và trang trí thanh nhã với hai màu vàng và trắng. Hương Nhâm dẫn nàng vào phòng khách với những cửa sổ kiếng thật to khoảng khoát. Bàn ghế đánh láng bóng ngồi toàn bằng gỗ dày, đắt tiền. Hương Nhâm thờ ơ vứt đại chiếc bóp cầm tay xuống một chiếc ghế dài.

— Đứng đứng đó ngơ ngáo như một thằng ngốc! Làm như chưa từng bao giờ thấy một nhà nào như nơi này vậy! Hương Nhâm xĩa xối đay nghiến.

— Ngoài trừ xem phim ra thật tình em chưa từng có được hân hạnh đó. Không nhìn được, Hải Nhu đáp trả lại. — Những người em và cha quen biết đó giờ đâu phải là giới thượng lưu, chị quên rồi sao?

Chua chát cho lắm cũng vô ích, Hương Nhâm là mẫu người vị kỷ chai đá, chỉ nghe hiểu những gì mình muốn. Thản nhiên phớt lờ lời Hải Nhu, người đàn bà đứng cạnh tủ rượu, ở tay cầm một ly đầy nước vàng óng ánh.

— Uống gì không?

— Dạ thôi, cảm ơn. Nàng nói thêm khi nhìn thấy Hương Nhâm nhướng mày bĩu môi. — Chắc chị cũng còn nhớ là em đã thấy qua quá nhiều những tệ hại của rượu mạnh.

Hương Nhâm nhún vai, buông mình ngồi xuống chiếc ghế dài.

— Làm ơn ngồi xuống dùm đi! Cú đứng lì đó, xoi mói phê phán chỉ trích hoài, thật ớn quá đi!

Hài Nhu nhè nhẹ ngồi xuống ghế bành. Nàng e dè hỏi sau một hồi lặng yên. — Chị nói chị có ý kiến gì đó?

— Đúng vậy, nhưng đó là trước khi tôi nhìn kỹ lại Nhu kia! Hồi nhỏ mình giống nhau lắm, nhớ không? Ngay cả mẹ và cha cũng không phân biệt nổi. Nhưng bây giờ

thì nói! Quan hệ giữa hai đứa mình vẫn không có gì thay đổi cả, phải không Hương Nhâm? Lúc nào chị cũng nghĩ là chị tài giỏi khôn ngoan hơn em nhiều mà. Vậy hãy quên đi những việc gì có dính líu em trong đó.

Nàng đã ra đến cửa khi Hương Nhâm hối hả rượt theo kịp. Hài Nhu ngạc nhiên khi nhìn thấy ánh mắt Hương Nhâm van nài, cầu khẩn.

— Hài Nhu, xin lỗi nhé! Tôi thật không có ý sỉ nhục Nhu mà. Tôi biết Nhu đã khổ

buộc phải có cho bằng được sự đồng ý tiếp tay của Hài Nhu.

— Như tôi đã có kể, đến giờ đối với pháp luật tôi vẫn còn là vợ của Đạt Luân. Và hẳn trang trải cho... tất cả mấy thứ này đây.

Hương Nhâm ơ hờ đưa mắt nhìn quanh, vẻ mặt miệt thị làm như “mấy thứ này đây” thật sự không gì đáng kể.

— Bao nhiêu tiền tôi kiếm được với nghề làm mẫu đều được bỏ thẳng vào trương mục ngân hàng, không đụng tới. Dần dà đến giờ tôi dành dụm cũng đã được khá nhiều. Đến một khi nào đó tôi cảm thấy chán thì bắt buộc Đạt Luân phải ly dị, mặc kệ bà Cang Linh có ra sao thì ra.

— Nếu hẳn biết được chị nghĩ tính như thế nào về việc này thì... Hài Nhu bỏ dở câu nói, cố dần xuống niềm kinh tởm khi nghe những lời bạc tình, trơ tráo của Hương Nhâm.

— À, thì hẳn sẽ đòi ly dị ngay lập tức chứ sao! Và nhất là khi tôi là người đã bỏ đi thì hẳn sẽ được chấp thuận dễ dàng. Điều cốt yếu ở đây đó là tôi chưa muốn hẳn xúc tiến việc ly dị, chưa vì theo ý tôi tiền trong ngân hàng vẫn chưa đủ để tôi tiếp tục mức sống như hôm nay. Hiểu chứ?

— Quá rõ nữa là khác! Hài Nhu đáp lại, cộc lốc miệt thị.

— Nếu Đạt Luân khám phá ra những gì về tôi mà hẳn không thích thì hẳn nhiên hẳn sẽ tiến hành việc ly dị ngay lập tức. Và vì vậy mới phải nhờ đến Hài Nhu đó! Hương Nhâm nói tiếp thật nhanh, như sợ bị chặn ngang không cho nói hết.

Mãi đến khi Hương Nhâm đã ngưng tiếng, những ý nghĩa của lời đề nghị táo bạo như mới thật sự thông sâu vào trí não Hài Nhu. Nàng sửng sốt nhìn Hương Nhâm, hỏi lại. — Chị muốn em ở đây và giả vờ em là chị?

— Cốt yếu của vấn đề là đó!

— Như vậy để chị có thể tự do bay nhảy trong khi chồng chị vẫn tưởng rằng chị sống ngay thẳng trong sạch.

Hương Nhâm nhún vai.

— Có thể Nhu không tin nhưng Đạt Luân canh giữ tôi nghiêm ngặt lắm. Chỉ cần tôi vắng mặt sáu tháng là đủ để cho việc ly dị thành hình. Lối sống của tôi có dễ dàng

thì, thật tình nhé Hài Nhu, không ai làm tưởng nổi hai đứa mình đâu!

— Điều đó em đã rõ. Hài Nhu cố gượng dần lại sự bức dọc đang dậy lên trong lòng khi nghe những lời phê bình trắng trợn, tàn nhẫn.

— Mặc dù vậy... nếu ráng sửa soạn lại vẫn còn giống lắm. Hương Nhâm dăm chiêu suy tính, giọng rộng lượng kẻ cả.

— Ý chị thật muốn gì chứ? Tại sao em lại phải trông giống như chị chứ? Hương Nhâm, chị...

Tất cả nỗi niềm đau thương sâu khổ những ngày qua giờ như nước vỡ bờ, ồ ạt tuôn trào. Hài Nhu đứng lên, mắt như tóe lửa.

— Em không theo về đây để cho chị nhục mạ xía xối. Mặc dù có vẻ như là chị có được tất cả và em hoàn toàn trắng tay, nhưng điều đó không có nghĩa là chị muốn nói gì

cực bận rộn đến bậc nào và vì vậy không khỏi ảnh hưởng đến... bề ngoài. Tôi thật sự cần Nhu giúp đỡ, ít ra là cũng một thời gian. Vừa nói Hương Nhâm vừa nắm tay Hài Nhu kéo trở vào phòng khách.

— Trở vào đây và cho tôi được giải thích. Vui lòng dùm đi nhé? Nụ cười trên môi người đàn bà chợt thật dịu mềm, thuyết phục.

— Ừ... thôi vậy. Hài Nhu buông xuôi.

— Sự việc là như vậy... Hương Nhâm vừa nói vừa ngồi xuống trước mặt Hài Nhu, lần này không ngả người nằm dài mà ngồi thật ngay ngắn, hai tay nắm thật chặt ly rượu. Đắn đo cân nhắc, Hương Nhâm biết mình phải hết sức khôn khéo, cẩn thận trong cách nói mới có thể khuyến dụ được Hài Nhu. Sau lớp vỏ tâm thương, an phận không ngờ Hài Nhu lại cứng rắn cương quyết dữ dội như vậy. Và với mọi giá bắt

Đạt Luân thật cao lớn, khuôn mặt xương xương
sống động toát ra một sức thu hút mãnh liệt.
Quyến rũ nhưng đồng thời thật xa cách, đe dọa
vì nụ cười mỉm trên môi.

bay nhảy chỉ là vì nghề nghiệp đòi hỏi như vậy. Tôi được nhà may Giang Uyên - biết Giang Uyên chữ hử, hiệu may nổi tiếng đó - chọn để trình diễn giới thiệu những kiểu áo mới, không chỉ trong nước mà còn ra xứ ngoài nữa. Một cơ hội ngàn vàng như vậy tôi đâu thể bỏ qua! Nhu không cần làm gì khác hơn là cuốn gói dọn khỏi cái chốn tồi tàn đã cư ngụ trước kia để đến đây ở cho sung sướng, Hương Nhâm uốn giọng thuyết phục. — Tôi đã sắp xếp kỹ càng rồi. Chỉ cần đến đây ở sáu tháng và để cho mọi người thấy mặt tướng Nhu là tôi, đơn giản có vậy thôi!

Phân vân, do dự, không tán thành ý định lương gặt của Hương Nhâm nhưng Hải Nhu cũng không tránh khỏi được thường tình yếu đuối của con người. Sau những năm tháng dài khốn đốn khổ cực, lời đề nghị của Hương Nhâm đến quyến rũ mời mọc như lối vào cõi tiên. Nàng bắt đầu mềm lòng.

— Em thật không biết nữa, nàng ngập ngừng lo ngại. — Làm như vậy là gian dối.

— Gian ở chỗ nào chứ? Tiền của tôi, tôi muốn xài như thế nào thì đó chỉ là chuyện riêng của tôi mà thôi!

— Tại sao không đi nói thẳng với Đạt Luân cho xong? Trước sau gì chị cũng muốn ly dị mà! Bây giờ hay sáu tháng nữa có gì khác biệt nhiều đâu?

— Có lẽ vậy. Nếu lần này em trôi tốt đẹp thì chắc sẽ không thiếu công việc đâu. Trình diễn thời trang kỳ này là do Phi Bằng chủ xướng đó. Biết Phi Bằng là ai không? Chủ nhân của một dây chuyền các tiệm đồ thời trang với chi nhánh ở khắp toàn quốc. Giàu có nứt vách đổ tường và nếu tôi không lầm thì hẳn rất... ái mộ tôi. Ánh mắt Hương Nhâm nheo lại, tự cao đắc chí. — Nhưng tôi không ngu dại gì mà cất bỏ hết mọi liên hệ quan trọng. Lúc nào cũng phải còn có lối trở lại.

— Làm như vậy là không phải với chồng chị.

— Không phải với Đạt Luân à? Chính hẳn mới là không phải khi chờ đợi tôi sẽ sống thu hình ẩn cư như một kẻ tu hành. Hơn nữa hẳn đáng tội vì có quá nhiều tiền bạc tài sản cho chỉ một thân mình!

— Nhưng này Hương Nhâm, hai chúng ta đâu còn giống nhau như xưa. Ngay cả ông phát thư già lẩm cẩm cũng không lầm nổi em là chị được nữa!

— Vấn đề con con đó mình hẳn sẽ giải quyết được, Hương Nhâm tự tin. Và quả thật lời Hương Nhâm tiên đoán thật không sai.

*

Hải Nhu đứng trong phòng ngủ, mắt ngó ngang ngó dọc hoặc nhìn bóng hình mình trong gương. Liên tiếp mấy lần, nàng nhắm nghiền mắt lại thật chặt rồi mở to ra nhưng người con gái trong kiếng vẫn không biến mất. Mái tóc dài bóng mượt óng ả thả mềm xuống vai như một làn suối tơ huyền. Làn da mịn màng, tươi mát. Ánh mắt trong sáng, linh động. Bộ quần áo đắt tiền trên người trông thật lịch sự, thanh nhã. Lòng rộn ràng, Hải Nhu vui sướng mỉm cười. Đây quả là sự thật mà!

Chỉ mới cách đây vài phút, Hương Nhâm - chọn rộn trêu tay với những va-ly đầy ắp - đã hối hả lên xe đi đến phi trường. Giờ Hải Nhu chỉ còn lại một mình. Tuần lễ vừa rồi qua đi nhanh chóng trong sự rối loạn quay cuồng. Quyết không để lộ sơ hở, Hương Nhâm nghĩ đến từng chi tiết một nhỏ nhặt. Hải Nhu bị cưỡng bách kéo đi viếng hết tiệm may sang trọng này lại đến thăm mỹ viện nổi tiếng kia. Mái tóc, khuôn mặt, bàn tay, áo quần..., toàn thể con người Hải Nhu được chăm sóc sửa soạn, tân trang lại để trở thành một Hương Nhâm thứ hai.

— Nhu có thể xài đồ của tôi, Hương Nhâm đã có nói. — Mặc dù Nhu ốm hơn tôi nhiều nhưng tôi không lấy theo hết quần áo, để Nhu có thể lựa chọn thay đổi được. Ghé sang Nữ Ước thể nào tôi cũng sắm lại trọn bộ áo quần mới.

Giờ thì mọi sự đã xong. Mặc cảm tội lỗi đè nặng Hải Nhu lúc ban đầu giờ cũng phai. Nhưng nghĩ lại nàng đã làm gì quấy chứ? Nhất định sẽ sung sướng thoải mái lắm khi được ở đây, không cần suy nghĩ lo lắng gì cả, quên đi những tháng ngày gian nan vừa qua, có thời gian để lấy lại sức chuẩn bị đối mặt với thực tế ngày sau. Đúng vậy, có thể nàng là công chúa Lọ Lem nhưng buổi dạ hội nàng đi dự sẽ kéo dài đến

những sáu tháng! Và nàng quyết sẽ tận hưởng từng giây phút một.

Tuy lớn lên ở Sài Gòn nhưng những thú vui giải trí ở nơi đây đối với Hải Nhu cũng xa lạ như đối với một du khách phương xa mới đến. May mắn một điều là sở thích của Hương Nhâm và Hải Nhu hoàn toàn khác hẳn nhau nên nàng không sợ bị chạm trán với những người có quen biết Hương Nhâm.

Một đêm nọ nàng chợt quyết định lần đầu tiên đi dự nghe nhạc đại hòa tấu. “Hồ Thiên nga” đó giờ chỉ nghe qua mấy thanh hân sẽ tuyệt vời lắm với âm thanh sống. Chọn mặc một chiếc áo dài thanh nhã màu xanh trời với cổ hở sâu có viền hoa thêu chung quanh và tay phồng ôm dần bó sát xuống cổ tay, Hải Nhu trông vừa xinh đẹp lại vừa quý phái. Những tuần lễ thanh thoi nhàn hạ vừa qua đã đem lại cho nàng sắc mặt hồng hào tươi tắn và thân hình không còn khô cằn gầy còm như trước. Không thiếu những ánh mắt chiêm ngưỡng ái mộ dõi nhìn theo lúc nàng rời khỏi rạp hát ra về.

Hồn nhẹ tênh sáng khoái, Hải Nhu vẫn còn bồng bênh ngất ngây trong tiếng nhạc. Suốt cả đường về, ngồi trong tắc-xi, âm thanh tuyệt vời như vẫn còn vang vọng không dứt. Hòa nhịp chân mang giày cao đi cóc-cách, nàng khẽ ngậm nga lúc bước lên mấy bậc tam cấp, không nghe nhận tiếng một cửa xe hơi đóng mạnh lại và cũng không nhìn thấy một người đàn ông đi liền theo sau, bước lẻ làng cương quyết.

Lên đến cánh cửa cổng chánh dẫn vào chung cư, Hải Nhu đưa tay định đẩy mở nhưng chưa kịp làm thì như có phép màu, cánh cửa chợt mở toang ra trước nàng. Giật mình thẳng thốt, Hải Nhu quay lại, chới với nhìn thẳng vào một đôi mắt bí ẩn chứa một trời nghi kỵ. Một giọng nói trầm trầm rần rỏi nhưng lạnh tựa băng cắt lên nhạo báng:

— Sao thế, cô vợ xinh đẹp của tôi, ông nào đi với cô tối nay sao lại vô tình hờ hững kỳ lạ đến độ để cô ra về nhà lẻ loi một mình như vậy?

Đạt Luân! Chưa hề gặp hẳn tận mặt bao giờ nhưng Hải Nhu nhận ra nhờ lúc trước

Lục bát tháng 7 gởi Trần Văn Lệ

Tháng bảy lục bát như mơ!
Trời mưa giăng giắc lời thơ chợt buồn
Tháng bảy nước mắt trào tuôn
Của anh tôi đổ để luồn mây qua!

Tháng bảy đâu nữa câu ca?!
Vỗn trưà mẹ hát thiết tha đoạn trường...
Tháng bảy sao gọi ý thương
Nỗi đau buộc mãi chữ thường xót xa!

Tháng bảy lạ! Nhớ người ta.
Gió thu xao động bướm xà nhánh bóng!
Tháng bảy vẫn nhớ núi sông.
Ồi chao! Chợt thấy nỗi lòng của ai...

Tháng bảy người hời có hay!
Quê hương mình chắc mưa cay mắt người?!
Tháng bảy khóc đó rồi cười
Ngôi Lang - Chúc Nữ đoạn lìa dây oan...

● Tháng bảy tại trại cấm Sungai Besi

Nhớ người xưa

Cuối trời đó mưa gọi thu.
em chốn ấy biết mắt môi có cười?
hoa lài ướp gió chắc tươi.
đêm trăng nhạt e ấp người tình tôi!

Nhớ — ừ! Hương thâm đọng môi.
lối cuộc rồi mưa rồi bởi tóc nhung.
đò từ bỏ bến mịt mù!
ở sau chỉ mãi trùng trùng cách ngăn.

Uyên ương lẻ bạn — thân anh!
hai sao thăm hai mắt xanh ngấm buồn?
mưa nhĩ! lệ cũng vừa tuôn
rắc từng hạt nhỏ để luồn về em!

Thả hương người yêu trước thềm
đầu ghềnh cuối bãi chẳng mềm lòng ai!
nhớ mãi nhé một buổi mai
vòng tay lại quện hương lài thân quen...

● Sungai Besi
ĐỖ KIM KHÁNH

có thấy qua trong một bức hình nhỏ. Nổi bật ngờ khiến nàng nghẹn lời, Hải Nhu đứng lặng cầm súng sờ nhìn chăm chăm người đàn ông trước mặt, thấu nhận lấy những chi tiết mà hình chụp không nói lên được. Đạt Luân thật cao lớn, khuôn mặt xương xương sống động toát ra một sức thu hút mãnh liệt. Quyến rũ nhưng đồng thời thật xa cách, đe dọa vì nụ cười mỉm trên môi. Miệt thị, lạnh lùng, một nụ cười tàn nhẫn hơn có lẽ Hải Nhu không bao giờ nhìn thấy được.

— Tôi thật không hiểu vì sao cô lại ngạc nhiên như vậy khi nhìn thấy tôi. Bình thần, bằng giá, giọng Đạt Luân sắc lạnh. — Tôi có nói là sẽ canh chừng cô mà, phải không?

Lần này Hải Nhu đã lấy lại được chút bình tĩnh, gắng gượng khẽ gật đầu để đáp trả. Gật đầu đồng ý bởi nguyên do khiến nàng có mặt nơi này dĩ nhiên duy nhất chỉ là vì Đạt Luân quyết "canh chừng" người vợ hư thân mất nết của mình. Nhưng tại sao hẳn lại đến đây muộn màng trong đêm như thế này? Có phải...

(Tiếp theo kỳ sau)

Hãy tin vào con tim

Thuyền đứng cuối bãi biển trên đảo Bi-đông, ngắm nhìn mặt trời đang lặn dần khuất sau dãy núi phía đằng xa.

Thuyền đứng lặng im, như đã dừng đứng ở đây nhiều lần. Nàng suy nghĩ về cuộc cãi vã với Lâm cách hai tuần trước. Thuyền nhớ lại, thoát tiên Lâm đã phủ nhận chuyện tình cảm của chàng đến với nàng như thế nào. Nhưng rồi Thuyền đã lên tiếng lớn bắt ép Lâm phải thú nhận chuyện “bí mật” Lâm đã cố tình lừa dối nàng bấy lâu nay. Lâm nổi giận cãi chạnh, và bênh vực cho hành động của mình. Chàng cố giải thích cho Thuyền biết chàng làm việc đó với mục đích tốt, ngoài ra chàng không có ý lừa dối nàng.

Sự nghi ngờ và lòng ghen tuông đã đốt cháy trong lòng Thuyền từ lâu, nay đã có dịp bùng nổ, Thuyền đã nặng lời với Lâm trong lúc hai người đang đối thoại. Niềm tin yêu của Thuyền dành cho Lâm đang bị một cơn lốc của sự nghi kỵ, đang có nguy cơ cuốn phăng đi. Lâm, một chàng trai cứng rắn, cương nghị thường ngày, đã rút nước mắt tức tưởi khi biết người yêu không tin tưởng nơi mình.

Sau cuộc cãi vã một người đi một hướng, tự ái và sĩ diện đã là bức tường quá ác ngằn chặn sự chấp nối của hai người. Giờ đây Thuyền nghĩ thấy mình lúc ấy quá cố chấp và ương ngạnh thật. Thuyền biết sở dĩ nàng có thái độ như vậy, chẳng qua là vì tình yêu của nàng dành cho Lâm mà thôi.

Đã gần hai tuần nay, Lâm cố ý tránh mặt Thuyền, có lẽ chàng muốn dứt tình cảm với mình để vậy sao? Tự ái của Thuyền đã hạ xuống sau nhiều đêm nàng suy nghĩ và phân tích những hành động hơi trẻ con của mình đối với Lâm. Thuyền công nhận rằng nàng hơi bất công khi không chịu tiếp nhận lời giải thích của Lâm. Thuyền hối tiếc cho lời nói của mình khi đã gọi Lâm là kẻ phụ bạc, và giờ đây một mình đứng trên bãi Thuyền suy nghĩ miên man về những lời nói mà sắp sửa nàng sẽ nói ra cố tránh làm tổn thương tình cảm của Lâm, nhưng liệu Lâm có muốn gặp nàng hôm nay không? Một tiếng động nhỏ dội từ đằng xa bãi biển, xen lẫn với tiếng sóng đang vỗ. Nàng có cảm tưởng rằng tiếng động quen thuộc này đã quá quen thuộc với nàng từ lúc nàng quen với Lâm.

Thuyền quay lại và qua bóng mờ ảo của hơi sương, Thuyền nhận ra một bóng người từ đằng xa.

Thuyền lẩm bẩm “có phải chàng chăng?”. Một luồng điện chạy khắp toàn thân làm Thuyền giật nảy người. Lặng người trong giây lát Thuyền cố gắng giương đôi mắt thật lớn để nhận dạng cái bóng đang tiến dần về phía nàng.

Khoảng cách rút ngắn dần, cái bóng đen lặng lẽ bước vào ánh nắng của tia sáng mặt trời. Bấy giờ Thuyền không thể nào không nhận ra, Lâm dáng người tầm thước, với mái tóc dài đen bóng. Lâm bước đến gần Thuyền với một khuôn mặt phẳng phất nổi buồn và niềm vui khó tả khi được gặp lại nàng.

— Thuyền em!

Thuyền cố nén sự hồi hộp, thở mạnh khi nghe tiếng gọi quen thuộc của người yêu. Một tiếng gọi thân thương, quen thuộc, mà Thuyền ngỡ rằng có lẽ từ đây Thuyền sẽ không bao giờ nghe lại nữa. Thuyền nhú mồm! “Lẽ nào Lâm không giận mình, Lâm cao thượng đến thế sao?” Thuyền nở nụ cười đáp trả, thay cho câu trả lời. Bốn mắt nhìn nhau ngỡ ngàng. Thuyền cúi đầu khẽ nói:

— Em tưởng anh không đến!

— Tại sao?

Thuyền nhìn Lâm cười ngượng ngùng không đáp. Sự im lặng bao trùm đến ngập thở. Thuyền muốn được nghe Lâm nói ra trong lúc này, nhưng Lâm vẫn kín đáo im lặng làm nàng hơi chột dạ lo lắng.

Thuyền cảm thấy bầu không khí nặng nề đang vây quanh hai người. Nàng cố vận dụng sự can đảm để xóa tan đi sự ngăn cách đang hiện hữu.

— Anh còn giận Thuyền không? Bỏ qua chuyện cũ đi nhé!

Lâm cười xóa gợn giận hờn:

— Không sao đâu Thuyền ạ! Anh hiểu em lắm.

Nói xong Lâm mạnh dạn nắm lấy bàn tay

của Thuyền bóp mạnh. Dường như đã lâu chàng không được cái hạnh phúc nhỏ đó. Thuyền cúi đầu để mặc cho hạnh phúc len lỏi vào trong tận đáy lòng.

— Anh tha lỗi cho Thuyền nhé!

— Dĩ nhiên rồi, em không có lỗi gì cả, tại chúng mình hiểu lầm nhau mà, Thuyền đừng nhắc đến chuyện ấy nữa. Nhưng Thuyền phải hứa với anh một điều.

— Vâng em sẵn sàng, anh cứ nói.

— Từ đây trở đi em sẽ không bao giờ nghi ngờ lòng chung thủy của anh nữa, được không?

Thuyền cười ngượng ngùng gật đầu nhẹ.

Lâm kéo Thuyền sát vào người, chàng hôn nhẹ mái tóc thơm mùi hoa lài, mùi hương quen thuộc mà Thuyền đã làm cho Lâm ngây ngất.

Thuyền ngả đầu lên vai người yêu, nghe hơi ấm tỏa ra từ thân thể chàng. Thuyền nhỏ nhẹ:

— Em có một món quà cho anh.

Nói xong Thuyền luồn tay vào áo ngực lấy ra một hộp nữ trang màu đỏ. Lâm cảm động chớp mắt.

— Em vẫn có thói quen ấy à! Làm như anh thích quà lắm!

Lâm đón nhận cái hộp còn mang hơi ấm của Thuyền, chàng cảm động mở nhẹ, sợ gây tiếng động phá tan đi hạnh phúc của hai người.

Một tiếng “cắc” nhẹ vang lên từ trong cái hộp, một chiếc nhẫn với hình hai trái tim, văng nhẹ ra ngoài rơi xuống bãi cát.

Quá xúc cảm với món quà, Lâm đã đánh rơi nó một cách vô ý. Lâm cúi người xuống để nhặt lên. Nhưng đúng ngay lúc đó, chiếc kính cận của anh xệ xuống từ sống mũi và rớt xuống cùng một lúc.

— Quý thật! anh đã làm rơi món quà của em rồi, anh không thể nào tìm được nó nếu anh không có kính.

Thuyền mỉm cười sau câu nói tiểu lâm của chàng.

— Để em giúp anh nhé!

Thuyền vừa nói xong thì bàn chân của Lâm đã dẫm lên chiếc kính, tiếng vỡ của thủy tinh kêu lạo xạo. Lâm cố nâng nhẹ chân lên, nhưng không kịp, chàng la lên:

— Ô! anh đã dẫm lên kính rồi, anh thật đúng là không nên hôn, nên đáng gì cả.

Tiếng cười giòn tan của Thuyền vang từ phía sau lưng của Lâm.

— Ô! không hề chi đâu, đó chính là lý do mà em yêu anh nhất.

Oslo 10/7/92

Tặng người em Lê-M Holmlia.

Triều Nam

Khung trời mơ mộng

Na uy 20.06.92

Chị Thanh Tâm kính mến!

Em sang Na uy chưa được bao lâu và cũng là độc giả mới của báo *Vượt Sóng* hơn cả năm nay. Có điều em rất cảm ơn các chú bác, các anh chị, đã dành cho tuổi trẻ chúng em trang "Khung trời mơ mộng" trên báo *Vượt Sóng* để chúng em có thể học hỏi và hiểu biết nhiều hơn nữa.

Chị Thanh Tâm mến! Từ khi bước chân ra đi và xa gia đình lẫn bạn bè, và luôn cả người mình đang yêu. Tối nay em có nhiều nỗi khổ tâm lắm. Em không biết tâm sự cùng ai cho nên càng ngày càng chổng chất.

Đến nay người bạn em còn ở Việt Nam, em vẫn thường thư từ xem như là bạn bè mà thôi. Nhưng sao những kỷ niệm cũ khơi dậy trong lòng làm em buồn vô hạn. Đến bây giờ ở nơi đây em có quen một người bạn đời. Anh ấy đã lớn tuổi, chín chắn, điềm đạm và hiện giờ đang là thầy giáo dạy tiếng Việt cho mấy em nhỏ.

Khi đầu mới quen nhau tại em đã trải qua một giai đoạn hơi khó khăn. Mặc dầu cả hai không có gia đình bà con ở nơi đây ràng buộc. Chuyện này nó dài dòng và khó nói lắm. Riêng em có một người em trai, bạn đầu anh ấy chiều chuộng thương em và lần người em trai của em. Thời gian tìm hiểu trôi qua, em thấy nơi con người của anh ấy càng ngày càng thay đổi và có nhiều lúc hơi nhỏ mọn đối với em. Cho nên bây giờ giữa anh ấy và người em trai của em, mỗi lần gặp nhau giống như mặt trăng mặt trời vậy.

Em không biết phải xử sự ra sao, bởi một bên là người yêu và một bên là em ruột của mình. Chính vì thế mà mỗi khi buồn hay suy nghĩ, em lại nhớ đến người cũ ở Việt Nam. Có lẽ em hơi lãng mạn phải không chị?

Bởi vì chị không hiểu em đâu. Mỗi tình đầu bao giờ cũng đẹp và thơ mộng phải không chị? Cho nên bây giờ tình cảm ở nơi đây, em thấy nó không có ý nghĩa gì cả.

Em với anh ấy quen nhau không có một chút kỷ niệm nào đẹp cả, mà chỉ gây phiền não cho nhau mà thôi. Anh ấy không có một lời tranh luận hay là một câu ngọt ngào đối với em. Em nghĩ rằng anh ấy đến với em bây giờ chỉ là lợi dụng, ý nghĩ riêng của anh ấy mà thôi.

Chị có cách nào sớm giải quyết chỉ hộ cho em, để em khỏi đỡ nỗi khổ tâm vương vẩn không chị. Em mong chị giúp em hay an ủi em trong lúc này, em chờ thư trả lời của chị

trên số báo *Vượt Sóng* sớm chừng nào tới chừng nấy nhen chị.

Em chúc chị dzui dzẻ, trẻ mãi yêu đời, giúp tuổi trẻ chúng em ngày càng tiến bộ hơn và chín chắn hơn trong cuộc sống, chào chị.

Em

• Tường Viên

ĐÁP:

Em Tường Viên mến!

Quá khứ chỉ là những kỷ niệm đã trôi qua mà con người hằng ấp ủ trong hiện tại. Trước mắt tương lai là những gì ta chiến đấu để đi đến mai sau. Hiện tại là tất cả những gì ta đang có ở trong tay.

Vậy tại sao em còn mãi ôm ấp mối tình xưa trong khi em đã có người yêu mới? Theo em cho biết em vẫn thường xuyên liên lạc thư từ với người ấy và xem chỉ là tình bạn!!

Đừng để mất thời gian vì những kỷ niệm của quá khứ. Hãy xác định rõ, đâu là hướng đi của mình trong hạnh phúc hiện tại.

Em có nhận thấy rằng chỉ có trong những lúc buồn, thì em mới nhớ đến người "cũ" không? Còn những lúc vui và hạnh phúc thì anh ta đang ở nơi đâu? Có ngự trị mãi trong tim em không? Tương lai trước mắt em là những sự rắc rối mà em đã nhận thức được từ khi em quen với người mới. Vậy tại sao em mãi dấn chân trên con đường đó để tiến tới?

Trong tình yêu tốt nhất là em nên thẳng thắn và dứt khoát, nếu anh bạn trai em không chấp nhận được một vài xung đột còn con ngoài ý muốn, với đứa em trai của em. Theo chị nghĩ nếu em để tình trạng này kéo dài mãi, e rằng nó sẽ gây khó khăn cho cả hai phía rất khó xử!

Hãy tìm hiểu nguyên nhân nào, đã tạo nên sự xung khắc giữa "bồ" em và đứa em trai để tìm biện pháp giải quyết cho ổn thỏa cả đôi bên, tình và nghĩa.

Em cho biết anh bạn em, tính tình ngày càng thay đổi và hơi nhỏ mọn đối với em. Tường Viên em! hãy suy nghĩ kỹ nhé... Thà một lần chia tay, còn hơn là suốt đời phải sống trong sự chịu đựng và đau khổ với một người yêu "nhỏ mọn" không biết quan tâm đến người khác.

Hiện tại chị thấy chuyện của em, chẳng có gì khó xử cả. Bởi vì em đang đi tìm một

cái gì đó để lấp vào khoảng trống của hiện tại. Trong lúc này em không có sự ràng buộc nào từ phía gia đình, thì em nên tự quyết định cho mọi hành động cho chính bản thân em.

Chị khuyên em nên tạm quên những quá khứ và người yêu nhỏ mọn, để tìm cho mình một người khác thích hợp hơn. Đâu phải trên thế gian này chỉ có một người con trai đầu em!!

Chào em.

(Thanh Tâm sẽ không đăng phần câu hỏi của bài này, theo như lời yêu cầu của người hỏi)

ĐÁP:

Thùy Dung em! một người đã trưởng thành như em, đâu cần phải xin ba má, nghĩ lại vấn đề chọn người lý tưởng trong cuộc sống lứa đôi, nghĩa là mọi vui buồn sướng khổ, em phải gánh vác, chứ đâu phải ba má em sẽ chịu.

Theo kinh nghiệm của chị, thì ba má của em không phải cổ hủ như em đã tâm sự với chị, nhưng chỉ vì em không dám mạnh dạn nói lên những tư tưởng riêng của em cho ba má hiểu mà thôi.

Nếu ba má em là người hiểu biết rộng, chịu lắng nghe ý kiến của con cái, thì em cũng nên dùng những lời lẽ tốt đẹp để bàn luận với ba má. Chị tin chắc rằng ba má em sẽ thông cảm cho em, nhớ đừng để đuối lý nghe!

Ai ai cũng vậy, nếu em thử đặt mình vào vai trò, bốn phận làm cha, làm mẹ, thì ai cũng mong muốn cho con cái của mình có một tấm chồng đáng hoàng, cho nở mặt nở mày với bà con, khi "xuất giá tòng phu".

Cũng như em có lối suy luận. Thương nhau bằng tấm lòng, chứ tình yêu không nhất thiết phải dựa trên địa vị học vấn, với mảnh bằng kỹ sư, bác sĩ mới đi đến hôn nhân.

Nhưng đối với ba má em, thì lại nghĩ cách khác "Con nhà có học thì phải lấy những người có học". "Môn đăng hộ đối" thời nay dần dần không còn hợp thời nữa, nó chỉ là một câu nói đang phai mờ trong cuộc sống mới ở hải ngoại, cho nên em đừng nên quá bận tâm. Chị nghĩ em đang sống ở một xã hội tự do, em cũng hiểu rõ lẽ luật và cuộc sống ở đây ra sao rồi.

Điểm quan trọng là em có thể xuôi tay, để cho ba má quyết định chuyện trăm năm của em hay không? Em hãy định hướng, chọn cho mình một hướng đi trong cuộc sống lứa đôi. Sống thực tế không có nghĩa là yêu nhau để đi đến hôn nhân, nhưng mình sẽ gánh vác trách nhiệm nặng nề hơn đó là bốn phận làm cha mẹ, để dạy dỗ con cái nên người.

Đối với anh bạn LH của em, thì chị thiết nghĩ là không cần phải giải thích gì cả. Vì em quá thương anh ta thôi. Chị khuyên em hãy nhận định và hiểu rõ hai giai đoạn của thương và yêu. Cần phải thận trọng hơn, tình yêu lúc nào cũng vậy nếu vội đến thì cũng vội đi. Chiếm đoạt nhanh thì dễ, giữ nhau bền lâu mới là chuyện khó. Cũng như trường hợp của em, thời gian quen biết thật quá ngắn ngủi, chưa đi đến giai đoạn chín mùi để hiểu sâu về nhau. Em có thật sự xác định đó là tình yêu chưa? Riêng chị thì, đối với em một người con gái đã lớn thì chuyện tình yêu cần phải dè dặt hơn, tìm hiểu và luôn tìm hiểu.

Em cũng đừng nên lo lắng, và bận tâm quá về vấn đề tuổi tác. Thật sự già hay trẻ chỉ là một đơn vị để đo lường về mức sống

của con người trên thế gian. (Tư tưởng lạc quan chút xíu nhé!)

Hình dáng và cách ăn mặc bề ngoài chưa đủ để đánh giá trị của một người. Nhưng cá tính, cuộc sống giao thiệp và cách đối xử của người đó mới là điểm đáng quan trọng.

Thùy Dung em! đừng nên quá bi quan nhìn cuộc sống một cách buồn chán, chị nghĩ nếu anh bạn trai thật sự thương em thì anh ta sẽ tự động tìm hiểu về em và hoàn cảnh gia đình và chị tin rằng anh sẽ sẵn sàng thông cảm cho em nếu giữa hai người có vấn đề.

Ngược lại nếu bạn em không thông cảm cho em, luôn luôn hối thúc em trong lúc nội chiến gia đình, đó sẽ là cơ hội tốt cho anh ta có dịp lợi dụng.

Em nên biết người con trai được sanh ra đã sẵn có bản năng thiên phú là hiếu kỳ, thích tìm tòi, sẵn đón hơn là đón nhận. Bởi vậy trong tình yêu một khi họ đã nhận hoặc chiếm đoạt được điều gì họ muốn quá sớm, thì họ sẽ nhàm chán và có cơ hội họ sẽ đi tìm cuộc chơi mới thích thú hơn.

Thời gian chính là điểm then chốt để em có dịp thử thách lòng thành của anh ta. Trong tình yêu không thể thiếu đi lòng

chung thủy, nó chính là nền tảng hạnh phúc gia đình mai sau.

Lời cuối chị muốn nhắn nhủ với em. Mình là phái yếu, hãy nên vận dụng trí óc, chứ đừng bằng hành động em nhé! Nhớ luôn luôn giữ bí mật về phần mình và tìm hiểu về người khác phải càng nhiều càng tốt!!!

Chúc em luôn lạc quan trong cuộc sống.

Thanh Tâm

Thư cho "Khung Trời Mơ Mộng"
xin ghi rõ địa chỉ:

Vượt Sóng
"Khung Trời Mơ Mộng"
Postboks 8376 - Hammersborg
0129 OSLO

Mồ hoang & Thông già

Thương tặng người yêu

Hỡi người anh hiền ngang
Thương anh mỗi thu vàng
Đôi vai anh gánh chịu
Hồn anh ướt lại lãng

Em anh từ hai nẻo
Gặp nhau khi lạnh lẽo
Anh cô đơn trong đời
Em sầu héo tình héo

Những chiều anh nhỏ lệ
U uất tóc bờ phờ
Em ướt đôi vai gầy
Anh em ta tái tê

Chiều nay thu về đây
Phong thu nhạc ngủt ngây
Điệu buồn anh ru em
Hồn nhẹ lãng trên mây

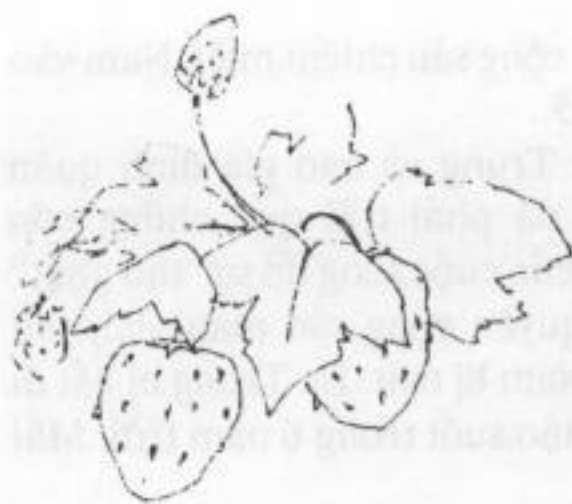
Hỡi người anh cô đơn
Hãy khóc cho em hờn
Nghĩa trang em và anh
Nhịp tình nào đưa đường

Minh Tâm

Một chiều nắng đẹp của ngày đầu hạ tại Hamar.

Hái dâu

Reng! Reng! Reng! Trung giật mình tỉnh giấc vì tiếng chuông đồng hồ quá ác. Mắt nhắm mắt mở, Trung nhào người với tay lên chiếc bàn con kê ở đầu giường, tóm lấy chiếc đồng hồ và nhấn mạnh nút “Stop”.

Căn phòng trở lại yên tĩnh, liếc mắt nhìn kim đồng hồ Trung lẩm bẩm “Mới năm giờ còn sớm chán”. Chưa dậy vội, Trung nằm vật xuống giường tính “phê” thêm một vài phút nữa. Nhưng vừa chớp mắt thì ý nghĩ của công việc hôm nay lại lớn vồn hiện lên trong đầu, làm Trung không tài nào ngủ tiếp được.

Tung chăn qua một bên Trung ngồi bật dậy, cố giương đôi mắt “ngái ngủ” thật lớn, để chống lại cơn buồn ngủ đang kéo tới. Trung nhìn ra bên ngoài trời qua khung cửa kiếng phòng ngủ, ánh sáng lờ mờ yếu ớt của buổi sáng sớm mùa hè hắt vào căn phòng làm Trung nheo mắt. Gió thổi nhẹ mang hơi mát lạnh của hơi sương lùa qua cánh cửa sổ mở hé phần nửa.

Trung bất giác rùng mình rửa thầm “Mẹ kiếp! giờ này là giờ ngủ đã nhất, vậy mà mình phải dậy sớm trong khi mọi người đang “phê”. Trung lắc đầu ra chiều ngao ngán. Sau một vài động tác tập thể dục, theo thói quen của mỗi buổi sáng, Trung bước ra khỏi phòng, tiến về phía căn phòng kế cận để đánh thức anh chàng Liêm dậy. Trung lắc vai Liêm:

— Liêm! Dậy đi mày, năm giờ rồi.

Anh chàng Liêm bị lắc vai mấy cái, trở mình rên hừ hừ mấy tiếng như thể người bị sốt rét “rùng”. Liêm lè nhè:

— Dậy gì nổi, hôm nay mình ở nhà một bữa đi, em đau lưng quá.

Liêm biết tổng cái tính lười của cậu ta nên gắt:

— Muốn khai bệnh hả? Thôi dậy đi cha nội, chỉ còn một vài ngày nữa thôi là có tiền bỏ túi rồi, chịu hổng nổi hả!

Liêm ngọ nguậy ngóc đầu lên:

— Hai nhỏ Uyên, Nguyệt dậy chưa?

— Chưa! để tao qua thức tụi nó dậy.

Cạnh phòng bên Uyên và Nguyệt, hai cô em gái, hình như đã nghe giọng của hai ông anh, cho nên hai cô bé cũng đã thức giấc cùng một lúc. Trung đưa tay gõ mạnh cửa, nói vọng vào trong:

— Ê! hai nhỏ dậy đi thôi, tới giờ rồi.

Nghe tiếng gọi của Trung, Uyên và Nguyệt không cô nào buồn đáp lại, nhưng đưa mắt nhìn nhau với đầy vẻ chán chường vì bị thức dậy sớm ngoài ý muốn. Uyên,

Nguyệt là hai cô gái út trong nhà, hai cô bé tuy sanh khác năm, nhưng người ngoài cứ lầm tưởng là sinh đôi. Cả hai từ nhỏ tới lớn chỉ lo học hành, rất ít khi làm những công việc nặng nhọc, cho nên hè năm nay “jobb” hái dâu để kiếm tiền bỏ túi, thực sự là một công việc cực khổ đối với hai nhỏ.

Trung biết mình đánh thức hai cô em dậy sớm, nghĩ cũng hơi “dã man” nhưng công việc vẫn là hơn.

Khi Trung rửa mặt và mang áo quần xong thì trong gia đình, ba của Trung và mấy đứa em, cũng đã sửa soạn tươm tất đầu vào đó cả. Cái làn đựng thức ăn trưa và bình nước uống đã để sẵn. Gia đình Trung đã hơn nửa tháng nay, sáng nào sáng nấy, mọi người ai cũng phải dậy thật sớm, bị mất ngủ, gồng mình đi hái dâu. Riêng chỉ có má Trung là giờ này đang còn say sưa trong giấc mộng đẹp. Đã nhiều lần má của Trung cũng muốn đi theo mấy cha con cho vui, nhưng mấy anh em Trung ngăn cản, viện cớ:

— Má hái không nổi đâu! Ngồi lết cả buổi dưới trời nắng, đau lưng lắm.

Hai nhỏ Uyên, Nguyệt cứ chọc má:

— Thôi má ơi! Ở nhà cho khỏe, chớ tướng của má mà ngồi xuống hàng dâu của người ta chắc tiêu hết.

Nói cho có vậy, chớ mấy anh em Trung không thích má phải đi làm, chỉ vì mục đích không muốn má phải đi làm cái công việc đau lưng mỏi cổ, so với lứa tuổi của má. Cái mà anh em Trung thích nhất, cứ mỗi lần đi làm về là đã thấy má dọn sẵn một mâm cơm thịnh soạn, hấp dẫn chỉ việc ngồi vào bàn.

Sáu giờ kém, anh em Trung lục tục bước ra khỏi nhà, tay xách giỏ thức ăn, Trung bước theo sau hai nhỏ em gái, mang trên vai mấy chiếc áo khoác đã ngả màu. Ba và em trai đang lăm lăm tiến về phía trước. Trung xốc cổ áo lên cao bước nhanh cho kịp Liêm.

Trời mùa hè sáng sớm sương mù giăng giăng khắp nơi, những giọt sương trắng rơi xuống cỏ, đọng lại thành những giọt nước trong vắt, treo lơ lửng trên nhánh cỏ non. Cảnh vật yên tĩnh trong màn sương trắng mờ ảo.

Trung ngồi vào trong xe, cánh cửa xe đóng sập lại nặng nề. Liêm ngồi vào tay lái, đề máy nổ bằng ổ công tắc điện tự chế, vì ổ khóa xe đã bị hỏng từ lâu. Tiếng máy đề vang lên nghe như tiếng vòi nước bị tắc nghẽn. Chiếc xe vẫn chưa chịu nhúc nhích. Trung nghĩ hình như chiếc xe nó cũng có

nổi khở, sáng nào cũng đèo gia đình Trung đi hái dâu.

Cuối cùng thì tiếng nổ giòn giã vang lên ai nấy đều mừng rỡ. Liêm nhắm hướng xa lộ trực chỉ, ngồi trên xe nghĩ đến nguồn gốc và thân phận của chiếc xe, bất giác Trung chợt cười thầm. Đúng ra chiếc “TALBOT” cà rịch cà tang này trước kia nó là của ông anh rể Trung. Anh ta mua nó đã lâu đời, gần đây sẵn dịp bán nhà có tiền, anh ta “dốt” đẹp chiếc Honda mới, còn chiếc Talbot cũ chẳng lẽ cho nó vào nghĩa địa cũng hơi uống.

Gia đình Trung từ lâu đã có ý định dành dụm tiền để mua một chiếc xe cũ, cho nên đây là một cơ hội tốt cho gia đình Trung thừa hưởng nó “miễn phí”.

Lúc đầu mới nhận về, xe chạy cũng mạnh ác, trên xa lộ thỉnh thoảng cũng vượt qua mặt được một vài chiếc xe, do mấy bà già Na Uy lái. Trung, Liêm hai anh em tưởng đầu phen này “trúng mánh” rồi. Vì hè đến có xe chạy đi chơi, tắm biển, chở em đi phố lai rai, đỡ tủi với bạn bè.

Nhưng niềm vui của mấy anh em chưa kéo dài được bao lâu, thì chiếc xe đã đến thời kỳ “khai bệnh”. Thử nhất ổ khóa xe bị hỏng, phải chế dây để đề máy. Kế đó hộp số “de” bị liệt luôn. Xe chỉ chạy tới chữ de lui thì chịu thua, vì vậy mỗi lần đi đâu, kiếm chỗ để đậu xe thì cả là một vấn đề. Xe đến chỗ nào phải “canh me” tìm chỗ ra trước rồi mới tính sau.

Bởi thế cho nên mỗi khi Trung hoặc Liêm muốn đi phố chơi bằng xe là phải dụ cho được một người đi kèm để nếu có kẹt thì nai lưng đẩy. Hai nhỏ em gái Uyên và Nguyệt bị mắc lừa hai anh trai mấy lần, cho nên lần sau chẳng còn nhỏ nào muốn đi chơi phố với hai ông anh, bằng chiếc xe cà rịch cà tang này nữa. Nhưng bị đẩy riết rồi anh em của Trung cũng thấy quen đi, lâu dần không ai cho đẩy xe là một cực hình, mà thậm chí còn ghiền nữa là khác.

Vậy mà vẫn chưa hết, gần đây không biết tại sao bỗng dưng ống bô xe lại bị lủng một lỗ thật lớn, khói xe bị thoát tự do ra ngoài, cho nên tiếng nổ xe nghe thật kỳ quái, giống y hệt như tiếng xe xích lô máy ở Sài Gòn, khi ở Việt Nam Trung vẫn nghe mỗi ngày. Chẳng vì thế mà chiếc xe của anh em Trung được bạn bè đặt cho một cái tên nghe ngẫu lắm: “Xe tăng”.

Ba má của Trung cứ bảo cho xe vào nghĩa địa được rồi, nhưng Trung và Liêm cứ chần chừ chưa muốn cho nó về hưu sớm. Dẫu sao Trung nghĩ đi nghĩ lại có chiếc xe trong nhà cũng đỡ lẩm. Ở đâu có bán đồ hạ giá là có mặt nó hai bốn trên hai bốn.

Giờ này xe đang chạy ngon trơn trên xa lộ E18 thẳng hướng Drammen, thấy hơi lạnh, Trung quay vội cửa kiếng xe lên. Ngồi bên cạnh Trung là hai nhỏ Uyên và Nguyệt. Uyên ngồi tựa lưng ngả đầu ra phía sau mắt lim dim dường như đang tìm giấc ngủ.

Nguyệt thì tỉnh táo hơn, cô bé ngồi sát

bên cửa kiếng bên phải, quay đầu ra phía bên ngoài để ngắm cảnh vật buổi sáng với đôi mắt mơ màng, thỉnh thoảng cô bé xoay người ra phía sau để nhìn lại một cảnh vật gì đó mà xe đã vượt qua mà cô bé không theo dõi kịp.

Bên ngoài Trung cũng ngồi xoay người ra phía ngoài để thưởng thức cái thú ngắm cảnh. Trung vẫn thích nhìn những cánh đồng lúa mì rộng lớn, trải dài dọc hai bên lộ ở miền quê. Một vài căn nhà nằm rải rác, cô đơn, lọt giữa cánh đồng, trông chúng thật nhỏ bé và dễ thương làm sao. Xa xa những rặng núi nhấp nhô nằm thoải thoải, phủ đầy màu xanh cây lá, tạo nên một bức tranh thiên nhiên thật xinh đẹp.

Trung thầm nghĩ phong cảnh của đất nước Na Uy này thật là tuyệt, cái đẹp của nó là vẻ đẹp của thiên nhiên, chẳng vì thế mà phong cảnh thiên nhiên của Na Uy được nhiều người ưa thích. Cứ mỗi độ hè về khách du lịch thập phương từ khắp châu Âu đến Na Uy viếng thăm những danh lam thắng cảnh nổi tiếng trong nước.

Đang mãi suy tư với cảnh vật, Trung không để ý xe đang chạy trên cây cầu lớn, bắc ngang eo biển Drammen. Có tiếng Nguyệt khẽ gọi, Trung xoay người lại, Nguyệt đưa tay chỉ về bên cảng. Từ trên cầu xa lộ phóng tầm mắt, Trung có thể thấy toàn bộ bến cảng Drammen rộng lớn với hàng trăm chiếc tàu buôn lớn nhỏ đủ cỡ đang thả neo. Xa hơn nữa hàng dãy canô màu trắng nằm dọc theo hàng lối nhấp nhô trên mặt nước. Trên đất liền những ngôi biệt thự cao tầng được xây theo lối kiến trúc hiện đại, một vài ống khói nhà máy vươn cao giữa khoảng trời bao la.

Đẹp nhất trên một bãi đất rộng nằm trên cảng, có đến hàng ngàn chiếc xe hơi nhập cảng mới toanh, đang nằm chờ bốc đi nơi khác. Lúc này mặt trời đang lên cao dần, những tia nắng chói chan chiếu rọi như báo hiệu một ngày nắng đẹp lại đến. Thành phố Drammen nằm im lìm, yên tĩnh trong buổi sáng sớm bình minh.

Drammen là một thành phố công nghiệp lâu đời của Na Uy với nhiều nhà máy và hãng xưởng. Nhìn những công trình xây cất đồ sộ ở đây, Trung chợt thở dài nhớ về quê hương yêu dấu Việt Nam “Ôi! biết bao giờ quê hương của mình trở nên giàu mạnh như Na Uy nhỉ?!!

Ngồi trên xe mất đã mãi vì mãi theo dõi cảnh vật ở bên ngoài, Trung ngả người ra sau ghế, mắt nhìn lên khoảng không hồi tưởng về Việt Nam, nơi mà Trung đã có những kỷ niệm của một thời “thơ ấu” khó quên.

Trước năm 75, gia đình Trung là một gia đình quân nhân. Ba Trung phục vụ trong quân đội với quân hàm thiếu tá. Khi ấy anh em Trung sống như những “ông hoàng con”. Đi đâu cũng có tài xế riêng đưa đón về tận nhà. Nhưng cuộc sống hạnh phúc và ấm cúng ấy không kéo dài được bao lâu,

cho đến khi cộng sản chiếm miền Nam vào mùa xuân 75.

Gia đình Trung và bao gia đình quân nhân khác, đã phải trải qua những cơn thăng trầm của cuộc sống do sự “thù ghét” của chính quyền cộng sản mang lại, sau ngày miền Nam bị mất. Ba Trung bị bắt đi học tập cải tạo suốt trong 6 năm trời. Mãi

đến năm 85 ông mới được trả tự do. Ngày ba Trung trở về, cả nhà ai cũng cảm động mừng đến rơi nước mắt. Không còn nỗi vui mừng nào hơn khi một người như ba của Trung, từng đã phải chết lần mòn nơi ngục tù cộng sản, nay đã sống sót trở về với gia đình sau bao năm xa cách.

Từ trại cải tạo trở về, ba Trung không còn mang dáng dấp vẻ mạnh khỏe và phong độ như lúc xưa nữa. Nhưng thay vào đó thân hình ốm o, tiêu tụy, da cháy đen vì dãi dầu sương gió. Trung tính nhẩm thầm thoát chỉ mới ngày nào đây thôi, vậy mà đã hơn 3 năm Trung và gia đình rời xa quê hương.

Trung còn nhớ hồi còn ở Việt Nam, gia đình của Trung nhận được giấy tờ bảo lãnh của em Trung gửi về hồi thúc ra đi từ năm 88. Nhưng khi ấy gia đình đang lâm vào hoàn cảnh khó khăn, không thể tự lo giấy tờ, thủ tục để ra đi sớm được. Chánh quyền cộng sản tại địa phương cũng như ở trung ương đã làm khó dễ, hạch sách đủ điều, chung quy cũng vì tiền.

Tất cả mọi thủ tục “xuất nhập cảnh” đều phải biết ý “chí” thật đẹp thì mới mong được giải quyết sớm còn không thì cha con nó “ngâm cứu” đơn không biết đến bao giờ mới giải quyết. “Đa kim ngân phá luật lệ” một câu nói mà Trung đã được nghe bà con ở Việt Nam truyền miệng mách bảo cho nhau, mỗi khi đi lo thủ tục giấy tờ. Ai không biết điều này tức là không “thông suốt” đường lối hành chánh của đảng!!!

Thời gian ba Trung vừa mới ra tù chưa được bao lâu, ông còn ở trong tình trạng bị “quản thúc” không thể tự do đi lại ngoài phạm vi của địa phương. Một mình má Trung phải tần tảo ngược xuôi, bán buôn để nuôi anh em Trung được cấp sách đến trường với chúng bạn.

Cuộc sống nhiều khi tưởng chừng “bế tắc” vì miếng cơm manh áo, do hoàn cảnh khó khăn của xã hội nghèo nàn lạc hậu mang lại. Má con của Trung phải tự lực cánh sinh về mọi cái, cuối cùng Trung và một vài anh chị phải ngậm ngùi bỏ học dở dang để phụ giúp má một phần nào.

Rồi sự gì đến tất nó phải đến. Đó là cái

ngày mà Trung và gia đình, nửa vui mừng, nửa luyến tiếc rời bỏ quê hương để đến một chân trời mới xa lạ. Ngày cuối cùng ra đi của Trung ở Việt Nam, thật là một ngày đáng nhớ. Cái cảnh kẻ tiễn người đưa thật náo lòng. Trung cố cầm những giọt nước mắt thương cảm để cố gắng thốt ra những lời nói tạm biệt với bạn bè và bà con xa gần.

Bạn bè Trung buồn bã khi thấy Trung ra đi, đưa nào đưa nấy chỉ biết đứng lặng lẽ nhìn Trung, quay mặt đi cố giấu đi những cảm xúc đang đến với từng đứa. Vy Vy cô bạn gái của Trung cũng có mặt trong hôm ấy. Sự có mặt của Vy Vy làm Trung xúc động khôn tả. Trong giây phút biệt ly, Trung và Vy Vy chỉ biết đứng lặng cảm nhìn nhau. Có lẽ Trung đã đọc được những lời nhắn nhủ yêu thương nhất mà Vy Vy gửi Trung qua ánh mắt buồn với vợi.

Cả hai muốn níu kéo lại một cái gì đó đáng quý nhất sắp sửa bay đi thật xa. Vy Vy chỉ nói được với Trung những lời nói ngắn quăng, úp mở. Những giọt nước mắt trào ra, Trung siết chặt tay Vy Vy tìm hơi ấm của giây phút cuối.

Thế là hết thật rồi! Trung ra đi trong tháng sáu, cái tháng mà ở nơi quê Trung có những cơn mưa tầm tã, nặng hạt, rớt xuống trên những mái tôn xiêu vẹo, tạo nên một âm thanh như muôn ngàn tiếng suối róc rách.

Mưa tưới mát những cánh đồng lúa phì nhiêu ở quê Trung, mưa đem lại không khí mát mẻ của một ngày nắng oi bức, mưa gội sạch bụi bặm trên cây lá. Nhưng đối với với Trung, mưa đã để lại trong ký ức bao kỷ niệm của thời thơ ấu khó quên. Đúng! làm sao Trung có thể quên được những ngày tắm mưa, đùa vui, nghịch phá với bọn trẻ con trong xóm. Ôi! thú vị làm sao, bọn trẻ rất thích Trung bày trò chơi dưới mưa. Đồi

Trung xếp cho bằng được những chiếc ca nô bằng giấy, thả xuống nương mặc cho giòng nước cuốn trôi đi.

Rồi thời gian trôi nhanh, những trò chơi trẻ con không còn thích hợp với Trung nữa. Thay vào đó Trung tìm đến những thú vui của tuổi mới lớn, thơ mộng và dễ thương hơn. Giờ đây bạn bè ở thế hệ thuộc lứa tuổi của Trung ở Việt Nam, đứa nào đứa nấy đã trưởng thành. Một vài đứa đã lập gia đình, trở thành bố mẹ. Cuộc sống riêng tư của mỗi đứa thật sự thay đổi khá nhiều sau ngày Trung ra đi.

— Anh Trung! Tối nơi rồi, làm gì mà mơ mộng dữ vậy?

Trung giật mình, tiếng kêu của nhỏ Uyên đã kéo Trung trở về thực tại.

Trung mỉm cười ngó ra ngoài, thì ra mãi thả hồn suy tư, xe đã đến nông trại từ lúc nào.

Nhảy ra khỏi xe, Trung hít một hơi khoan khoái sau hơn tiếng rười rềnh hồ ngồi chết đĩnh trong xe.

Đảo mắt nhìn quanh bãi đậu xe một lượt. Quang cảnh ồn ào náo nhiệt ở nơi đây làm Trung bỗng thấy vui lây. Bà con có đến mấy trăm người, kẻ ngồi người đứng, tán dóc, trò chuyện. Tiếng cười tiếng nói vang lên tạo nên một khung cảnh y hệt như một bãi chợ trời. Cạnh đó hàng trăm chiếc xe đủ màu, đủ kiểu, cũ có, mới có, sắp thành mấy hàng thẳng tắp muốn chật cả một bãi đất rộng.

Có tiếng xe máy cày từ trong nông trại

— Thăng Tư đâu tới lấy hộp lệ lên con.
— Má ơi bưng hết cả thùng luôn!
— Ê! từ từ coi, làm gì chen lấn dữ vậy.
— Để dành cho người sau với!

Chẳng mấy chốc, cả một đồng thùng, hộp to tổ tướng, mà chỉ còn lại leo teo mấy cái nằm ngổn ngang trên mặt đất.

Hai nhỏ em gái của Trung đã lấy được số hộp vừa đủ để mấy anh em hái. Trung rất ghét cái cảnh đi giành hộp giữa đám đông người hỗn độn như vậy. Tự nghĩ Trung thấy quê quê làm sao ấy. Bởi vậy Trung thường bị mấy nhỏ em chọc hoài:

— Cái tướng của anh Trung mà cưới vợ về chắc dài dài.

Trung giả bộ ngạc nhiên:

— Sao mà dối hả mấy nhỏ?

— Chứ gì nữa, gì đâu mà có cái đi lấy hộp để hái, mà cũng sợ quê nữa.

— Anh mà không dối, thì thế nào cũng bị vợ chửi cả đời cho mà coi.

Trung cười chống chế:

— Ê! Anh hai tội mày đâu có thêm lấy vợ dữ đâu mà sợ cơ chứ!

— Ờ, ờ, để đó mà coi, anh ghét của nào thì trời trao của đó cho mà xem.

Sau màn lấy hộp, Trung hòa vào đoàn người sắp thành hàng dài đi theo sau bà già đốc công người Na Uy để nhận hàng dâu của mình.

Mùa dâu năm nay đến sớm hơn mọi năm. Nắng nhiều, dâu chín sớm cho nên bà con ta mới nghỉ hè chưa được bao lâu đã bắt đi “cày”. Mấy năm về trước cái “jobb”

hỏi người xin phải qua một hệ thống giấy tờ xin xỏ, phỏng vấn, rườm rà như những công việc khác thì mới được nhận vào làm. Nó chỉ đòi hỏi người ta ở sự cần cù, kiên nhẫn là được. Nếu có dâu chín nhiều, trung bình một người một ngày có thể kiếm được 300kr. Nhưng cũng có một số người có thể hái một ngày đến 700-800kr, con số này tương đối hiếm trong năm nay.

Cứ mỗi dịp hè về là cơ hội cho bà con ta, từ cụ già cho đến các em nhỏ có dịp kiếm tiền bỏ túi xài lai rai. Còn các gia đình đông con thì quả là “trúng mánh” vì số tiền một gia đình đông người đi hái suốt cả mùa có thể lên tới 50.000-60.000kr. Số tiền này không phải nhỏ so với bà con ta.

Xung quanh Trung giờ này mọi người đang cầm cúi hái nhanh như “rô-bô”. Mới sáng sớm đang là giờ cao điểm cho nên ít có ai chịu nói chuyện với ai để lãng phí thời giờ vàng ngọc. Trung ngồi bệt xuống đất đưa hai tay hái thoăn thoắt.

Càng về trưa, ánh nắng mặt trời càng lên cao. Sức nóng của nó gay gắt, không một ngọn gió thổi qua. Trung mỗi nhử cả người, nhể nhại mồ hôi, muốn ngồi nghỉ xả hơi một lát, nhưng thấy chung quanh mọi người ai nấy đang hái say sưa, Trung lắc đầu ngao ngán.

Có tiếng quát tháo, nạt nộ của bà già người Na Uy vang lên cạnh bên. Trung giật mình ngẩng lên. Cách đó không xa, bà ta đang chỉ trỏ mắng một anh thanh niên bê bối, hái dâu thúi bỏ ở dưới đáy hộp, nguy trang dâu bị ở bên trên. Thấy bà già đang sắp sửa tiến về phía luống dâu của mình. Trung vội vàng quơ vội thêm mấy trái chín bị bỏ lên trên hộp cho đẹp mắt. Đúng như Trung dự đoán bà ta đi tới hàng của Trung, cặp mắt đảo trên mấy hộp dâu Trung đang hái. Thấy hộp nào hộp nấy đầy tràn trề, bà ta cười mỉm với Trung và bỏ sang phía hàng khác.

Trung tiếp tục hái, nhưng đầu óc lại xoay quanh về hình ảnh của bà già mới đi ngang qua.

Bất cứ ai đã từng hái dâu qua cho nông trại này, thì không thể nào quên được cái bà già “hắc ám” này. Bà ta là mẹ vợ của ông chủ vườn dâu, được giao nhiệm vụ đi theo dõi và giám sát đám công nhân hái dâu. Hành vi và lối cư xử của bà ta đối với hầu hết người làm, thật đáng căm tức. Nhiều cuộc xích mích giữa bà ta và đám công nhân đã nổ ra, cũng vì sự thiếu lịch sự do chính bà ta gây ra.

Chính vì vậy mà năm ngoái tại vườn dâu này, một cuộc đình công lớn đã diễn ra. Trung đã có mặt và chứng kiến buổi đình công dạo ấy, nó đã để lại cho Trung một kỷ niệm khó quên.

Nguyên do dẫn đến cuộc đình công, được khơi mào từ sự bất bình của người hái dâu đối với lối cư xử thiếu nể nang của bà ta, thêm vào đó bà con đòi hỏi quyền lợi, yêu cầu chủ vườn dâu tăng lương cho họ xứng

chạy ra, kéo theo sau nó một cái “rờ mọc” chất đầy thùng xốp và hộp nhựa để đựng dâu. Chiếc xe lăm lăm tiến chậm chạp về hướng mọi người đang tụ tập. Trên xe anh chàng tài xế người Ba Lan mập ú giơ tay vẫy chào mọi người bằng một nụ cười thật tươi.

Xe vừa ngừng, tất cả thùng, hộp được đổ xuống đất. Mọi người chạy đến tranh nhau lấy hộp. Tiếng gọi nhau vang lên ới ới:

hái dâu ít được mọi người chú ý đến. Nhưng những năm trở lại đây công việc này đã trở thành một công việc được bà con ưa chuộng, bởi lẽ nền kinh tế của Na Uy trong mấy năm gần đây xuống thấp, nạn thất nghiệp gia tăng nhanh, khó có ai kiếm được một công việc hề cho thích hợp, dù chỉ là cái “jobb” lau chùi văn phòng, nhà cửa v.v...

Trung biết “jobb” hái dâu được bà con ta khoái là bởi công việc này nó không đòi

đáng với công sức đã đổ ra.

Cuộc đình công đã diễn ra sau giờ ăn trưa. Đám công nhân đòi gặp ông chủ ngay lập tức, và đưa ra yêu sách của họ, đòi ông chủ phải đáp ứng.

Khi ấy ông chủ trại thương lượng với đám công nhân không xong. Ông ta sợ bà con nổi loạn phá vườn dâu, cho nên lật đặt gọi cho “politi”. Không đầy mười lăm phút sau xe cảnh sát đến. Thế là một cuộc đấu lý tay đôi giữa đám người làm và cảnh sát đã diễn ra.

Phía cảnh sát yêu cầu đám công nhân cho người cầm đầu ra nói chuyện để giải quyết. Bà con người làm “ranh mãnh” biết ý của cảnh sát muốn bắt giữ kẻ chủ mưu, cho nên không một ai chịu đứng ra tự cho mình là “thủ lãnh” của cuộc đình công.

Vì nếu làm như vậy chỉ tạo cơ hội cho cảnh sát bắt giữ người cầm đầu. Giằng co một hồi, cuối cùng vì không thấy ai đứng ra điều đình với cảnh sát. Một anh thanh niên gan dạ bước ra tự nhận mình là người thông dịch mang nhưng ý kiến của bất bình của đám công nhân trình bày với cảnh sát.

Thấy anh thanh niên quá liều lĩnh cả đám người đình công la ó lên, hơn một nửa số người phản đối về hành động của anh ta, còn lại là những tiếng cổ vũ và khích lệ vang lên:

— Đúng rồi đó, phải có một người can đảm như vậy. Không ai dám ra thì làm sao tụi “politi” nó biết mình muốn gì.

— Ê! cố gắng trình bày lý do của mình, nói tiếng “norsk” cho rõ ràng nghe mậy!

— Ê! nói cho tụi nó biết đây không phải là một vụ biểu tình gì cả, chỉ đòi hỏi quyền lợi thôi.

Nhưng trong những tiếng nói cổ vũ ấy, lại vang lên không ít những giọng nói phản đối:

— Chết mẹ, mày mà ra là tụi “politi” nó tóm liền.

— Ê! đừng có dại mà ra, nó biết mày cầm đầu là chết đó con.

— Đúng đấy, đừng có ai ra hết để xem tụi nó làm gì mình.

— Nó muốn làm “nổi” thì cho nó chết!

Cả đám người đình công đã lộ rõ cái sự thiếu đoàn kết trong hàng ngũ, tạo thêm sự hoang mang, lo lắng, thiếu tự tin cho nhiều người. Họ nhìn nhau bằng những tia mắt sợ sệt như thăm bảo nhau rằng cuộc đình công này sẽ thất bại.

Vừa thoáng thấy anh thanh niên hiên ngang bước ra trong đám người ồn ào, hỗn độn. Cảnh sát có vẻ hài lòng ra mặt, nhưng trong ánh mắt của họ nhìn anh thanh niên tỏ vẻ không được thiện cảm cho lắm.

Anh thanh niên trình bày với cảnh sát những lý do dẫn đến cuộc đình công, có lẽ anh cố vận dụng hết khả năng ngôn ngữ của mình để diễn tả ý với cảnh sát.

Phía cảnh sát sau khi nghe anh ta trình bày xong họ yêu cầu mọi người giải tán và muốn dẫn anh thanh niên về bót để điều tra

lý lịch vì họ viện cớ anh thanh niên không mang một mảnh giấy tờ tùy thân nào cả.

Anh thanh niên viện cớ vì đi hái dâu cho nên không mang theo giấy tờ, sợ rớt mất. Cảnh sát không tin đòi giải anh ta về bót. Không biết làm gì hơn anh thanh niên chỉ biết quay lại nhìn đám người biểu tình bằng ánh mắt thất vọng, cầu cứu một sức mạnh hỗ trợ từ phía bà con.

Thấy vậy hàng trăm cánh tay giơ cao lên phản đối. Cảnh sát im lặng tra công vào tay anh thanh niên kéo vào xe.

Trước tình thế này, tự đứng không ai bảo ai, cả đoàn người biểu tình có cả Trung nữ hùng hổ lao vào đánh giạt anh thanh niên từ tay cảnh sát. Quang cảnh khi ấy diễn ra thật là hỗn loạn chưa từng thấy. Mấy anh chàng cảnh sát cầm “batong” lăm lăm dọa đám người, nhưng không dám đánh vào đầu một ai.

Cảnh sát xô mấy người bu quanh họ, lẫn cù về xuống đất, xách tóc mấy cô gái đòi ăn thua với họ.

Giải được anh thanh niên vào trong xe cảnh sát tính chạy, nhưng đâu dễ, cả đám ngồi biểu tình dữ tợn hùng hổ lao ra chặn đầu xe lại. Cảnh sát không dám chạy, lại xuống xe dẹp đường.

Cuối cùng vì biết thân phận của người tỵ nạn, và cũng hơi nể uy của cảnh sát Na Uy. Cho nên cả đám người biểu tình đành bất lực để cho cảnh sát áp tải anh thanh niên về bót.

Xe chạy đi rồi chỉ còn lại đám bụi mờ, cả đám người im lặng, xuôi vai mệt mỏi nhìn nhau bằng ánh mắt bất lực. Mọi người lo lắng cho số phận anh thanh niên.

Nhưng nỗi lo lắng của bà con hái dâu đã chấm dứt khi xe cảnh sát quay trở lại sau khi đã điều tra xong, anh thanh niên là người tỵ nạn Việt Nam có giấy tờ hợp pháp sống tại Na Uy, không phải là thứ dân trốn

từ các nước khác đến như họ nghĩ.

Vừa thấy dáng anh ta trở về, bà con mừng rỡ bu lại hỏi thăm rồi rít. Sau đó tất cả đồng loạt yêu cầu ông chủ vườn dâu đáp ứng đòi hỏi của họ về lương bổng, và thay thế bà già nếu bà ta còn tỏ thái độ coi khinh người làm.

Qua cuộc thương lượng, ông chủ vườn dâu vẫn một mực không chịu tăng lương trên số thùng dâu cho công nhân, vì viện cớ nông trại sẽ lỗ lã.

Không đòi hỏi được quyền lợi cho mình, tất cả mọi người kéo nhau lên xe bỏ về không thềm hái nữa, và cảnh cáo với ông chủ nếu không được tăng lương, họ sẽ nghỉ ở nhà cho đến điều kiện được chấp thuận.

Ông chủ vườn dâu bề ngoài cứ khăng khăng, nhưng trong thâm tâm của ông rất là lo lắng, bởi vì nếu công nhân đình công không hái dâu cho ông, thì có cơ hội ông ta sẽ lỗ nặng vì dâu sẽ thúi không có người hái.

Sự cầm cự của ông chủ không kéo dài được quá hơn hai ngày, sau ngày thứ ba ông ta phải trực tiếp liên lạc với mọi người qua điện thoại để cho biết là ông ta đã chịu tăng lương và đáp ứng theo yêu cầu của họ.

Mấy ngày sau đó, mọi người đã chịu đi làm trở lại bình thường. Trên khuôn mặt ai nấy đều lộ vẻ vui mừng vì cuộc đình công đã đạt được thắng lợi.

Giờ này mặt trời đã ngả bóng, giữa cánh đồng dâu bao la, hàng trăm con người đang kiên nhẫn, cặm cụi bên những luống dâu. Trung đứng lên một chỗ nhìn mọi người và tự đứng chợt nở một nụ cười không thành tiếng, khô héo, giữa cái gay gắt của nắng hè tháng bảy.

Oslo sommer 92

Lê Nguyên

THÔNG BÁO

Nhằm cổ vũ và khích lệ những tay viết trẻ “tài năng”, kể từ số báo VƯỢT SÓNG kỳ này Nhóm Trẻ sẽ tổ chức một cuộc thi sáng tác truyện ngắn mang tên “NGÔI BÚT VÀNG” qua hai chủ đề:

— TÌNH YÊU

— TUỔI TRẺ VÀ QUÊ HƯƠNG

Các bạn có thể chọn một trong hai chủ đề trên viết cho Nhóm Trẻ. Nhóm Trẻ sẽ trao giải thưởng “đặc biệt” cho sáng tác nào được đánh giá hay nhất. Các bài thi còn lại sẽ được chọn đăng lần lượt trong các số báo kế tiếp.

Lưu Ý: Vì số trang của mục “Nhóm Trẻ” có giới hạn, cho nên bài đăng dự thi sẽ không viết quá mười trang đánh máy.

Bài dự thi nhớ ghi rõ họ tên thật và địa chỉ (tòa soạn giữ kín tên họ theo lệ này).

Thời hạn chót nộp bài 30.9.92

Nhóm Trẻ rất mong các bạn xa gần hưởng ứng tham gia.

Thay mặt Nhóm Trẻ

LÊ NGUYỄN

DIỄN ĐÀN DIỄN ĐÀN DIỄN ĐÀN DIỄN ĐÀN DIỄN ĐÀN DIỄN ĐÀN DIỄN ĐÀN

Vượt Sóng xin dành riêng mỗi kỳ vài trang để đăng các ý kiến đóng góp cùng những dòng thư tâm sự về đủ mọi vấn đề, mà tòa soạn từ trước đến nay vẫn thường nhận được. Những ý kiến này rất nhiều khi đưa lên được suy tư, ước mong của độc giả xa gần trước thực trạng của người Việt tỵ nạn trong xã hội mới, tình thế ngặt nghèo của người Việt tỵ nạn còn kẹt trong các trại. Viết dưới dạng tâm tình thân mật với ban thực hiện, những ý kiến này không bị gò bó trong khuôn khổ của một bài văn, bài thơ hay một bài nghị luận. Tòa soạn xin góp nhặt lại những đóng góp này để trình bày cùng tất cả quý vị độc giả. Nếu đây chẳng phải là ý kiến chung của tuyệt đại đa số thì ít ra cũng có thể xem như là những đề tài nóng bỏng nhất để chúng ta cùng đem ra mổ xẻ, thảo luận dưới một hình thức dân chủ.

(Trích thư gửi chủ nhiệm Vượt Sóng)

...nếu báo đã đăng xin anh gửi cho tôi xin một bài (có thể xé ra bỏ vào thư gửi qua) hoặc tập báo.

Hơn một tháng nay tình hình báo chí ở đây bị kiểm duyệt chặt chẽ, không được một ai nhận được bất cứ loại báo nào đó anh.

...nơi đây tôi đã được xem báo ấy thật sự mà nói báo "Vượt Sóng" của anh qua sự trình bày rất đẹp, nội dung rất phong phú, ít lỗi về phần chữ Việt so với các báo khác. Đó là nhận xét tình thật của tôi và tôi chân thành cảm ơn sự giúp đỡ của anh, đã đăng tải lời kêu cứu của tôi.

...Thưa anh! Hôm nay tôi có một lá thư xin gửi đến anh em Việt Nam ở hải ngoại và xin được sự giúp đỡ của anh, đăng tải trên báo "Vượt Sóng" mong anh hoan hỷ. Đây cũng là lời tâm sự của chúng tôi ở lúc khốn cùng xin được tâm sự với anh em Việt Nam hải ngoại.

Mấy lời vấn tất kính thăm anh và mong anh giúp đỡ đồng bào anh nhà.

Nguyễn cầu cho anh cùng toàn ban biên tập Vượt Sóng dồi dào sức khỏe để phụng sự dân tộc.

Thương kính,

Đại Đức Thích Nguyên Đạt.

(Một phần "Thư ngỏ" của ngài Đạt Nguyên, đêm 30.04.92)

...Lịch sử đã sang trang! Đời chúng tôi bỗng chốc trở nên đen tối. Viễn ảnh bị trả về ám ảnh chúng tôi từng đêm.

...Chúng tôi đã đã sống trong sự trần trụi lo âu suốt ba năm dài và đợi chờ mỗi mòn ngày mai sẽ đến cùng với niềm hi vọng được sống trọn vẹn một kiếp người. Nhưng tiếc thay, niềm hi vọng ấy đã trở thành khát vọng. Chỉ vì con đường phía trước đã biến mất, thay vào đó là khẩu hiệu "Tự nguyện hồi hương" bên cạnh những lưỡi lê, súng ống, dùi cui của toàn quân, nhân danh công lý, áp tải những kẻ không thể trở về...

(Thư gửi Ban chấp hành Trung ương và Chi hội Vùng Đông)

...Như chúng ta biết, hiện nay Afrika bị nạn đói trầm trọng đang cần đến sự giúp đỡ của thế giới. Theo tôi nghĩ cộng đồng người Việt chúng ta (Ban chấp hành Trung ương) nên phát động chiến dịch lạc quyền tiền bạc, vật dụng áo quần, v.v... để cứu đói cho những nước này. Đây là dịp để chúng ta thể hiện lòng tương thân, tương ái (Lá lành đùm lá rách hay lá rách đùm lá nát lại càng quý hơn). Cũng như chúng ta thường kêu gọi lòng nhân đạo của thế giới hãy cứu vớt cho đồng bào tỵ nạn của chúng ta đang còn kẹt lại trên các đảo...

Nguyễn văn Cư (Saltroed)

(Trích Tâm thư số 6 của Phong Trào Đấu Tranh Bảo Vệ Nhân Quyền tại Sungei Besi. Địa chỉ liên lạc: Trương hồng Sơn MC:501 ID:166103 c/o PoBox 12468_50778 Camp: Sungei Besi Malaysia)

...Ngày 30.04.92 vừa qua, mặc dù chính quyền Mã lai cấm đoán các cơ quan của người Việt kể cả Hội ái hữu quân cán chính Việt Nam Cộng Hòa không được phép tổ chức Lễ tưởng niệm Ngày Quốc Hận của dân tộc Việt Nam. Nhưng trước sự quyết tâm đoàn kết, bất khuất của toàn thể thành viên Phong trào đấu tranh bảo vệ nhân quyền, sáng ngày 30.04.92 tại trại Sungei Besi, lễ tưởng niệm đã được PTĐTBVNQ tổ chức long trọng và đầy xúc động với sự tham dự đông đảo đồng bào và trước sự chứng kiến của Cao ủy, Task force cùng với khoảng 200 cảnh sát Mã lai được điều động đến trại để phòng chống biểu tình.

...chúng tôi cũng khẩn thiết kêu cứu Cộng đồng Việt hải ngoại đang sống nơi tự do. Đồng bào ơi! MÁU CHẢY RUỘT MỀM, xin hãy quan tâm thiết thực phối hợp cùng

chúng tôi để có kế hoạch thống nhất tiến đến TỔNG ĐẤU TRANH ở các trại và hải ngoại mang tính chất đồng bộ, hầu có thể tạo được ảnh hưởng quốc tế.

...Cao ủy thường xuyên tổ chức các cuộc hội họp tuyên truyền láo khoét về sự đổi mới tổ đẹp của chế độ cộng sản Việt Nam, nhằm lừa gạt, khuyến dụ người tự nguyện hồi hương và hiện đang có kế hoạch chuẩn bị một hình thức cưỡng bách hồi hương các trẻ không thân nhân....

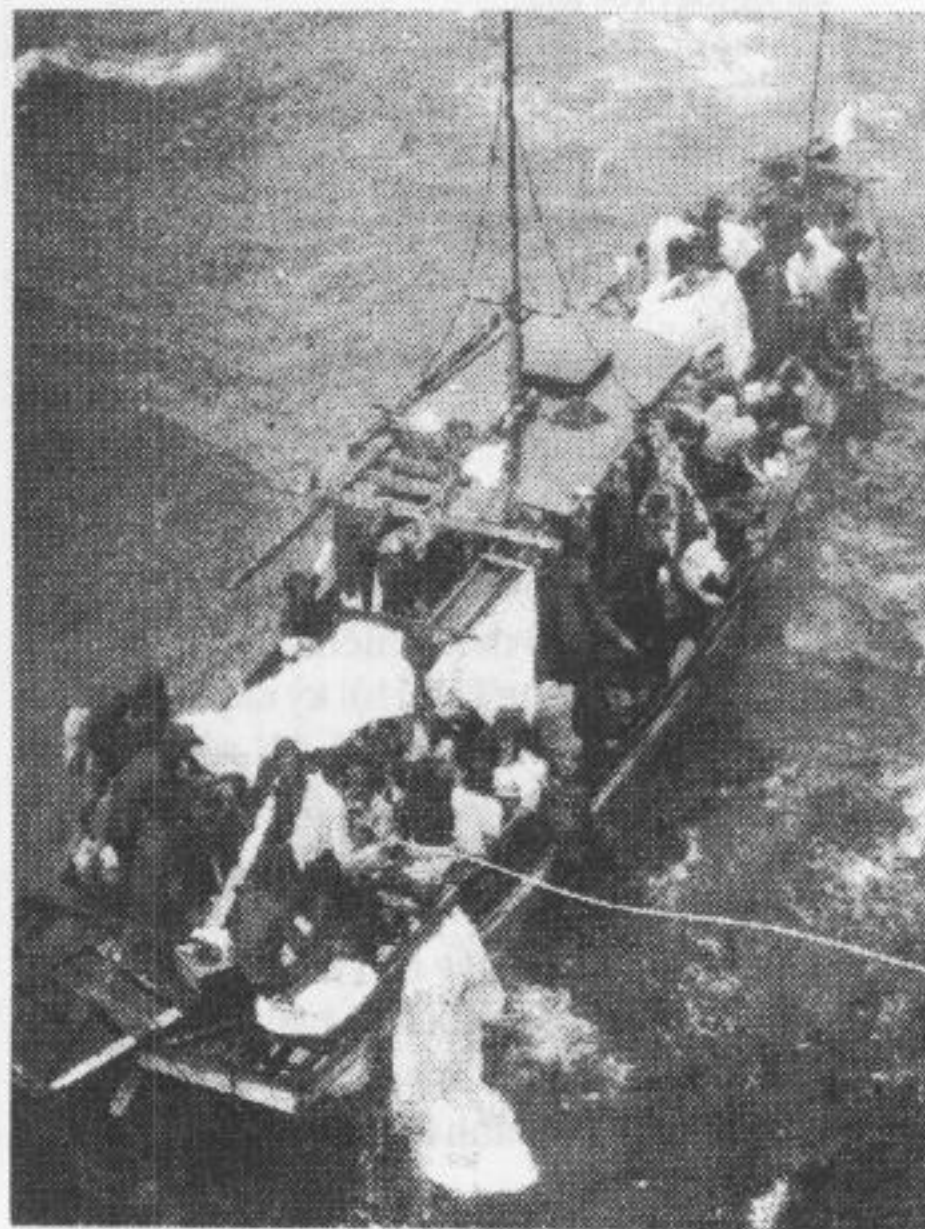
Lính Việt Nam Cộng Hòa bị rút

...tôi đã trốn thoát khỏi địa ngục cộng sản thì bây giờ tôi phải ở trong một cái địa ngục kiểu mới mà thế giới tự do dành cho. Tôi nhờ các anh báo chí ở Norway hãy lên tiếng trên báo chí cho những người Việt Nam ở Norway biết đến. Tôi mong các anh báo Vượt Sóng cứ mỗi tháng gửi cho tôi một cuốn tập san Vượt Sóng để xem. Nếu các anh tặng cho tôi, đó là một món quà rất quý giá...

Chung bình An (Sungei Besi)

...Tôi là khách thường trực của quý Báo trong những năm vừa qua. Tôi mong mỗi và luôn luôn là như vậy cho đến khi "tàn canh gió lạnh". ...

Hà văn Quang (Drammen)

Bên lề Đại Hội Thể Thao kỳ XI Stavanger

Trong suốt ba ngày Đại Hội phóng viên báo Vượt Sóng đã có mặt trên từng cây số, thu thập những mẩu chuyện nhỏ thật khôi hài để chia sẻ cùng quý độc giả. Những mẩu chuyện vui này hoàn toàn có thật. Vì vậy anh em phóng viên chúng tôi mong quý độc giả nào khi xem nhận ra chuyện viết về mình niệm tình bỏ qua.

Vũ cầu & Bóng chuyền

Ban tổ chức loan báo các vận động viên tham dự bộ môn vũ cầu có thể bắt đầu làm nóng, chuẩn bị thi đấu. Một vận động viên trẻ hốt hải chạy đến bàn của ban tổ chức và trình bày với anh phụ trách bộ môn vũ cầu như sau:

— Thưa các anh, có thể nào cho em đấu vũ cầu ngay bây giờ không?

— Được chứ! Nhưng mà tại sao em phải đấu liền gấp quá vậy?

— Dạ... tại chút nữa em còn đánh bóng chuyền.

— Ủa vậy sao?! Nhưng mà đội của em đã bị loại rồi mà.

— Dạ không, lát nữa em đánh cho đội khác vì em có mấy đứa bạn nói là đội tụi nó thiếu người.

— Hừ, nhưng vậy đâu có được. Em đâu thể nào đại diện cho hai đội khác nhau được.

— Không được hả anh, vậy... vậy em chỉ đánh vũ cầu thôi.

Trẻ em và đá banh

Đá banh là bộ môn chiếm được số khán giả cao nhất trong Đại Hội kỳ này. Mọi lứa tuổi đều ra sân để ủng hộ đội nhà. Trận banh giữa hai đội diễn ra thật hào hứng thì bỗng một đứa bé đứng gần đường biên mừng rỡ kéo tay mẹ và nói:

— Í, họ không thấy trái banh này mẹ ơi!

Đứa bé chỉ vào một trái banh nằm cạnh đường biên. Người mẹ chẳng biết trả lời làm sao nên chỉ đành lắc đầu mỉm cười với con.

Thứ tư 24.06.92

Chúng tôi, báo Vượt Sóng cùng Ban Chấp Hành Trung Ương và chi hội Vùng Đông lên đường đi Stavanger vào một buổi sáng thật đẹp trời. Vì biết đường xa vạn dặm nên tất cả mọi người trong phái đoàn đều chuẩn bị hành trang kỹ lưỡng. Nào là nước ngọt, nào là nước suối (từ “rô-bi-nê” Oslo), nào là nước... có chất the cho những người “lớn tuổi” cho đến vô số kẻ đồ lót dạ vật vãnh như bánh bao, bánh ngọt, bánh mì, bánh... xe, ôi thôi là đủ loại bánh!

Sau 10 tiếng đồng hồ làm việc mệt nhọc vì phải “thanh toán” tất cả những món ngon vật lạ đem theo, chúng tôi đã đến địa điểm Đại Hội Thể Thao an toàn. Tay bắt mặt mừng Ban Tổ Chức tiếp đón phái đoàn từ Oslo đến thật nồng hậu. Sau đó chúng tôi, Ban Chấp Hành Trung Ương và chi hội Vùng Đông được mời dự phiên họp giữa Ban Tổ Chức và đại diện các phái đoàn. Lịch trình thi đấu của các bộ môn và những điều lệ qui định của Ban Tổ Chức cho kỳ Đại Hội lần thứ XI được thông báo thật chi tiết rõ ràng trong buổi họp.

Thứ năm 25.06.92

Chúng tôi bị đánh thức bởi tiếng “gà gáy” chất chúa inh ỏi của đồng hồ vào lúc 6 giờ rưỡi. Vì biết không phải là thổ dân nên vừa nhâm nhi xong cà-phê chúng tôi liền lập tức lên đường để đến địa điểm làm lễ khai mạc. Nhưng khổ thay, “Trời không chiều lòng người ngay”! Không muốn bị lạc đường thì chúng tôi lại bị lạc vào “sa mù trận” đến nỗi xem đến trễ. Đã bồn chồn áy náy chúng tôi lại càng thấy áy náy xốn xang hơn khi thấy sự mừng rỡ nở bừng trên những khuôn mặt lo âu của các vị trong Ban Tổ Chức lúc chúng tôi cuối cùng tìm đến được Stavanger Stadion. May mắn thay ông thị trưởng Stavanger đến sau chúng tôi đến cả... vài phút nên tất cả anh em có cơ hội tìm chỗ an tọa, lấy lại bình tĩnh. Buổi lễ khai mạc sau đó diễn ra thật tốt đẹp, không còn gì bất trắc xảy ra nữa!

Đại Hội Thể Thao kỳ XI được bắt đầu với các bộ môn điền kinh như 100m nam/nữ, 100m tiếp sức và 800m nam. Sau đó là trận bóng tròn mở màn giữa đội chủ nhà Stavanger và Trondheim. Trận đấu diễn ra thật hào hứng với số khán giả đông đảo hô hào cho cả hai đội.

Chúng tôi rời Stadion khi trận bóng tròn chấm dứt. Trở về ngôi trường, nơi cư ngụ

Tường thuật chuyến đi

Đại Hội Thể Thao

để kiểm chút món ăn đậm bạc “dở” lòng. Thích thú bất ngờ thay chúng tôi được tiếp đón bởi những món ăn quyền rũ mời mọc khẩu vị tại câu-lạc-bộ. Lòng ngưỡng mộ khiến chúng tôi tò mò muốn biết ai giỏi giang gánh vác đảm trách việc ẩm thực. Hỏi nhỏ mới được biết rằng đội thể thao VINA, Stavanger đã “dũng cảm” lo việc này. Bữa ăn trưa ngon miệng đã khiến chúng tôi mong ước có được dịp trở lại đây thưởng thức lần nữa.

Buổi chiều, chúng tôi di chuyển đến Stavanger Idrettshall, nơi những trận bóng chuyền và vũ cầu “vũ bão” sôi nổi xảy ra.

Một ngày đã trôi qua, trong hòa khí thể thao.

Thứ sáu 26.06.92

Sau khi đã “tắm bổ” đủ lượng cà-phê và “thuốc men”, chúng tôi lại lên đường ra sân banh để dự những trận bóng tròn bán kết. Vì chúng tôi người ít mà sức cũng ít luôn nên đành phải đau lòng dự (bằng mắt) mỗi trận một hiệp mà thôi. Nhưng với sự giúp đỡ của Ban Tổ Chức chúng tôi đã được tường thuật từng giây từng phút trận bóng tròn mà chúng tôi không coi được.

Buổi trưa chúng tôi trở lại câu-lạc-bộ để được một lần nữa nếm những món ăn hấp dẫn. No lòng sáng khoái, chúng tôi hăng hái di chuyển đến sân bóng chuyền để... đương đầu với một sự lựa chọn khó khăn đến độ “vô nhân đạo”! Giải quyết như thế nào mới công bằng vì bán kết bóng chuyền nam và nữ sẽ diễn ra cùng một lúc! Vì bị ảnh hưởng chế độ mẫu hệ thời xa xưa còn sót lại nên cuối cùng chúng tôi đã quyết định “hy sinh” hai trận bán kết nam và chỉ tham dự hai trận nữ mà thôi. Là thân nam nhi nên chúng tôi hơn ai hết rất khổ sở khi đi đến quyết định này. Nỗi cắn rứt lương tâm với dịp bất khi chúng tôi nhận thấy mình không phải bị lẻ loi lúc vào khán đài vì số người bị ảnh hưởng chế độ mẫu hệ cũng không phải là ít. Trên khán đài không còn một chỗ trống, thêm dưới sân một rừng cổ động viên hò hát, khua trống ủng hộ khiến các cầu thủ hăng say hết lòng ra sức. Không phụ lòng những người hâm mộ thể thao và những kẻ ái mộ nữ giới, hai trận bóng chuyền quả thật hấp dẫn.

Buổi chiều chúng tôi được mời đi ăn và dạo phố Stavanger, một thành phố biển thật đẹp và thơ mộng.

Buổi tối, chúng tôi lại một lần nữa trở lại câu-lạc-bộ nhưng lần này không phải để ăn

kỳ XI, Stavanger

mà để được nghe những nhạc khúc thật tình tử do ban nhạc Stavanger trình diễn. Tại đây các vận động viên có thể “xả hơi” sau một ngày thi đua mệt mỏi vì ngày mai là ngày quan trọng nhất trong ba ngày Đại Hội, chung kết của các bộ môn.

Thứ bảy 27.06.92

Chúng tôi thức dậy thật sớm sau một đêm không ngủ để trực cùng với một vài anh em trong Ban Tổ Chức và Trật Tự, “chăm lo sự an toàn” cho các vận động viên. Tuy “ngả lưng” chỉ được một tiếng đồng hồ nhưng chúng tôi cảm thấy rất tươi tỉnh. Có lẽ là vì sự nôn nóng, chờ đợi muốn được xem những trận chung kết mà chúng tôi biết chắc chắn sẽ rất hào hứng.

Sau khi dùng xong “điểm tâm” chúng tôi di chuyển ra sân để xem trận bóng tròn chung kết giữa hai đội Bergen và Kristiansand. Chúng tôi đến cùng lúc với cổ động viên của đội Bergen. Họ hò hét và đốt pháo cổ động tinh thần cho “gà nhà”, “*Bergen e' by og laget e' Brann...*” vang khắp sân thật sôi động nhộn nhịp. Để đáp lại, cổ động viên Kristiansand khua trống và hô to “*Heia Kristiansand! Heia Kristiansand!*” Trên sân ai ai cũng đều vui vẻ ca hát ngoại trừ hai nhà đầu dất của hai đội, trách nhiệm nặng nề khiến vẻ mặt hai vị thâm trầm lo âu. Sau 10 phút làm nóng, hai đội tụ tập lại giữa sân để chụp hình lưu niệm và nghe lời trọng tài dặn dò trước khi trận đấu bắt đầu.

Đúng như sự chờ đợi của mọi người, trận đấu diễn ra thật gây căng. Cầu thủ của hai đội với kỹ thuật thật xuất sắc đã làm cho trận banh càng gay căng hơn vì sau một hiệp tỷ số vẫn còn 0-0. Sang hiệp hai Kristiansand đổi chiến thuật, chọc thủng được hàng hậu vệ của Bergen, dẫn đầu 1-0. Nhưng Bergen không chịu thua, chỉ trong vài phút sau đã san bằng lại tỷ số. Cổ động viên của cả hai đội tuy đã khô cổ và khan tiếng nhưng vẫn hăng hái hô to ủng hộ đội nhà. 80 phút trôi qua nhưng tình thế vẫn bất động. Kristiansand và Bergen đều không tìm được cách phá lưới đội bạn. Để có thể đưa đến kết quả thắng bại trận đấu được kéo dài thêm 20 phút. Trong giây phút đầu của giờ đá thêm, Kristiansand không ngừng tấn công vùng cấm địa Bergen và đã được một trái phạt đền. Nhưng vì quá mệt nên đáng tiếc thay Kristiansand đã không giữ được cơ hội này. Bergen sau khi suýt bị phá lưới tỉnh giấc vội tấn công ráo riết Kristiansand. Cuối cùng Bergen đã thành

công và dẫn đầu với tỷ số 2-1. Giờ đá thêm qua thật nhanh, trọng tài thổi còi chấm dứt trận đấu. Cổ động viên Bergen reo mừng ủa vào sân, vừa nhảy vừa hát thật vui nhộn.

Sau giờ ăn trưa, chúng tôi trở lại idretts-hall, chỗ những trận chung kết bóng chuyền nam, nữ và vũ cầu sẽ diễn ra. Biết không thể ở hẳn một chỗ với một trận đấu vì cả ba trận sẽ diễn ra cùng một lúc nhưng chúng tôi rất thông cảm với Ban Tổ Chức vì biết thời gian không cho phép nên phải sắp xếp như vậy. Tuy phải “chợt đến chợt đi” nhưng chúng tôi vẫn thấy được nhiều “pha” tuyệt diệu xảy ra. Cảm động nhất là khi đội bóng chuyền nữ Bergen đoạt được giải hạng nhất sau một trận đấu dài 5 hiệp thật gây căng. Mừng rỡ cuống quýt, các cầu thủ xúc động đến rơi lệ khi nghe nhận tiếng vỗ tay khen ngợi không ngừng của khán giả. Cùng lúc trận bóng chuyền nữ vừa chấm dứt chúng tôi được biết Stavanger đã đoạt giải hạng nhất trong bộ môn vũ cầu. Trận bóng chuyền nam giữa hai đội Kristiansand và Stavanger cũng hào hứng không kém gì trận bóng chuyền nữ. Hai đội đã liên tiếp tấn công nhau bằng những trái “smash” thật “cấm” và nhiều đường banh thật hi hữu. Nhưng cuối cùng Kristiansand đã phải “bó tay” và Stavanger thắng trận chung kết này.

Sau một tiếng nghỉ “xả hơi”, chúng tôi trở lại câu lạc bộ để dự lễ bế mạc. Cao điểm buổi lễ là phần trao giải thưởng. Hạng nhất là ..., hạng nhì là ..., hạng ba là ..., hãnh diện và đầy tự tin các vận động viên của tất cả các bộ môn lần lượt lên lãnh huy chương. Những giây phút này có lẽ các vận động viên sẽ nhớ mãi trong tương lai. Sau hết là phần giao cờ Đại Hội Thể Thao của Ban Tổ Chức cho chi hội Kristiansand, chi hội này sẽ tổ chức ĐHTT vào năm tới.

Ba ngày Đại Hội Thể Thao trôi qua thật nhanh. Mọi chuyện đều xảy ra một cách tốt đẹp nhờ sự sắp xếp chu đáo và giải quyết khéo léo của Ban Tổ Chức. Chúng tôi được biết thêm là ông Magnus, một người bạn Na-Uy đã giúp đỡ cộng đồng trong bảy năm qua, một lần nữa đóng góp rất nhiều công sức cho kỳ Đại Hội này. Ông đã can thiệp mượn các sân bóng tròn và idretts-hall.

Đại Hội Thể Thao kỳ XI tại Stavanger đã tổ chức thành công mỹ mãn. Vượt Sóng chúng tôi mong mỗi sẽ được dịp trở lại Stavanger trong một ngày thật gần đây.

● Phóng viên Mít

Bao tử và đá banh

Thức ăn và thể thao có một sự liên hệ rất mật thiết với nhau. Vì vậy trong một buổi họp các trưởng phái đoàn, ban tổ chức có nhắc nhở tất cả vận động viên nên ăn uống điều độ. Nhưng đáng tiếc thay có nhiều vận động viên vì quá “bận” nên quên cả việc này. Trong một trận đá banh đã diễn ra được khoảng 20 phút, một vận động viên tay ôm bụng chạy đến trọng tài và nói:

— Ông ơi, ông cho tôi ra ngoài một chút được không? Tôi đói bụng quá không thể nào tiếp tục được! Tôi phải ăn một tí.

— Ờ thì nếu anh không thể tiếp tục được thì anh cứ ra thôi.

Mừng rỡ anh bạn trẻ vội vàng chạy ra khỏi sân tìm thức ăn để “chạp”. Trong lúc anh “văng mắt”, ông bầu bỗng nhiên phát hiện đội nhà chỉ còn 10 người nên liền đổi vào một cầu thủ mới, không để đội bạn áp đảo. Sau khi ăn uống no nê anh bạn trẻ khoan khoái trở vào sân để tiếp tục. Nhưng vừa đặt chân vào sân thì anh lại bị trọng tài phẩy tay đuổi ra. Ngạc nhiên anh bèn lên tiếng:

— Hồi nãy tôi có xin phép ông ra ngoài ăn một chút mà?! Ông đã chịu rồi sao bây giờ tôi trở vào ông lại không cho?

— Đồng ý tôi cho phép anh ra vì đội của anh có quyền đổi 3 người trong một trận.

— Nhưng mà... nhưng mà... ..

Đuối lý anh bạn trẻ đành rời sân một cách thật tội nghiệp.

Ban Trật Tự gặp khó khăn

Ba ngày Đại Hội Thể Thao là ba ngày bận rộn nhất của ban Trật Tự. Buổi sáng thì phải chạy đôn chạy đáo giữ trật tự ở các sân đá banh. Buổi chiều ở các sân bóng chuyền và vũ cầu. Buổi tối lại phải thức trắng đêm để “chấn” các anh em vận động viên. Công việc thật mệt nhọc nhưng anh em trong ban không một lời than thở và đền bù lại trong suốt ba ngày không một việc buồn nào xảy ra. Tuy nhiên cũng có một vài sự việc xảy ra ngoài ý muốn và có thể nói là những sự việc này không làm hao tổn hay gây tai tiếng mà mà tổn một chút thì giờ mà thôi! Diễn tiến sự việc như sau:

Sau một ngày làm việc mệt mỏi hai anh trong ban Trật Tự kéo nhau về văn phòng để nghỉ xả hơi.

— Ờ, đi từ sáng đến giờ mỏi lả cả hai chân. Bây giờ được an tọa thật sướng làm sao ấy!

— Anh nói đúng lắm, nhưng bây giờ phải có chút cà phê mới có thể hồi phục được.

Hai anh em vì quá mệt nên lịm cả người khi thưởng thức ly cà phê, không hay cửa văn phòng đã bị khóa lại từ bên ngoài vì có một anh khác trong ban Trật Tự đi ngang tường cửa văn phòng chưa khóa, nên khóa lại. Nhưng khổ thay văn phòng chỉ có một chìa khóa và thế là hai anh em bất buộc phải “tạm trú” một đêm ở đó.

Cổ động viên

Nguyên nhân làm cho Đại Hội Thể Thao của chúng ta năm nào cũng thành công là số cổ động viên rất cao. Cổ động viên khắp nơi tụ tập về để ủng hộ “gà nhà”. Tuy vậy nhưng cổ động viên của chủ nhà vẫn đông hơn. Vì vậy đôi lúc các vận động viên không thuộc đội chủ nhà phải đóng luôn vai trò cổ động viên để ủng hộ cho mình. Câu chuyện xảy ra như sau:

Trận vũ cầu giữa hai anh thuộc phái đoàn Stavanger và Trondheim diễn ra thật hào hứng. Mỗi khi anh Stavanger được điểm thì cổ động viên ngồi vòng quanh sân vỗ tay, khua trống và hét to: “Heia Stavanger! Heia Stavanger!” Nhưng đến anh Trondheim được điểm thì cũng có tiếng ủng hộ vang lên nhưng thật yếu ớt: “Heia Trondheim! Heia Trondheim!” Nhận xét kỹ lại thì tiếng la ủng hộ này là của chính anh bạn từ phương xa đến. Cả cổ động viên lẫn anh Stavanger nhìn anh Trondheim khâm phục vì không ngờ anh bạn trẻ này vừa là một người đánh vũ cầu hay mà còn là một cổ động viên thật xuất sắc. Trận đấu sau đó được tiếp tục với bầu không khí khác vì cổ động viên Stavanger không còn của Stavanger nữa mà là của cả hai anh.

● Do Tú Tam siêu tâm

Kết quả Đại hội Thể thao kỳ XI

BÓNG TRÒN

- Hạng 1: BERGEN
- Hạng 2: KRISTIANSAND
- Hạng 3: 3 KOMMUNER

BÓNG CHUYỀN NAM

- Hạng 1: STAVANGER
- Hạng 2: KRISTIANSAND
- Hạng 3: BERGEN

BÓNG CHUYỀN NỮ

- Hạng 1: BERGEN
- Hạng 2: DRAMMEN
- Hạng 3: STAVANGER

VŨ CẦU ĐƠN NAM

- Hạng 1: TRẦN NHẬT TÚ (Stavanger)
- Hạng 2: NGUYỄN THANH NGUYÊN (3 Kommuner)
- Hạng 3: TRẦN QUANG KHÁI (Kolbotn)

ĐIỀN KINH:

100m nam:

- Hạng 1: VÕ THANH PHONG (Bergen)
- Hạng 2: TRẦN QUANG TUẤN (Kristiansand)
- Hạng 3: NGUYỄN MINH THANH (Kolbotn)

100m nữ:

- Hạng 1: LƯU PHƯƠNG ĐÔNG (Bergen)
- Hạng 2: NGUYỄN THỊ THANH NHÂN (Bergen)
- Hạng 3: LÊ THỊ TUYẾT NHUNG (Stavanger)

800m nam:

- Hạng 1: NGUYỄN MINH THANH (Kolbotn)
- Hạng 2: NGUYỄN KHẮC MINH (Stavanger)
- Hạng 3: THÂN KIM THÔNG (Kristiansand)

Tiếp sức 4x100m nam:

- Hạng 1: BERGEN
- Hạng 2: KOLBOTN
- Hạng 3: KRISTIANSAND

Cúp luân lưu toàn đoàn: STAVANGER

Ban tổ chức Đại hội Thể thao kỳ XI tại Stavanger

Trưởng ban	: Vũ Văn Hiền	Ấm thực	: Nguyễn Văn Bào
Nội vụ 1	: Lê Văn Lai	Y tế	: Lê Văn Cư
Nội vụ 2 (văn nghệ)	: Lâm Mỹ Hoàng Nam	Trật tự	: Lê Văn Nảy
Ngoại vụ	: Magnus Nygard	Trang trí	: Lê Văn Hồng
Thư ký	: Đỗ Anh Vũ	Vệ sinh	: Nguyễn Thị Bích Đào
Thủ quỹ	: Hoàng Thị Kim	Giải thưởng	: Tạ Văn Thương
Hội đồng kỷ luật	: Lê Văn Thi	Thông tin	: Nguyễn Văn Sáng
Tiếp đón	: Vũ Văn Xan	Phụ trách kỹ thuật bộ môn:	Tạ Văn Thông

Đại hội Thể thao kỳ XII năm 1993 sẽ được tổ chức tại Kristiansand

Đại hội Thể thao kỳ XI bắt đầu...

Sau ba ngày tranh tài:

Hạng nhất 100m nam:
Võ Thanh Phong (Bergen)

Hạng nhất 100m nữ:
Lưu Phương Đông (Bergen)

Hạng nhất vũ cầu:
Trần Nhật Tú (Stavanger)

Hạng nhất 800m nam:
Nguyễn Minh Thanh (Kolbotn)

Hạng nhất bóng chuyền nữ: Bergen

Chung kết bóng chuyền: Stavanger-Kristiansand

Vô địch bóng chuyền nam: Stavanger

Chung kết bóng tròn: Bergen-Kristiansand

Vô địch bóng tròn: Bergen

Ban tổ chức Đại hội Thể thao kỳ XI

Chuyển giao cờ Đại hội
Thể thao cho Kristiansand

Đại hội Thể thao

Bao tháng ngày nôn nao
Em sung sướng làm sao
Theo phái đoàn tham dự
Cuộc đại hội thể thao.

Em trong đội bóng chuyền,
Luyện tập thật cần chuyên,
Phen này quyết đoạt giải
Cho rõ mặt thuyền quỳên.

Mãi tận Sta-văng-gơ,
Ngồi xe hằng chục giờ,
Thầy me theo ủng hộ,
Đến nơi mặt bơ phờ.

Ban tổ chức ga-lăng,
Các chàng chạy lăng xăng
Lo nơi ăn chốn ở,
Chỗ rửa mặt đánh răng.

Buổi khai mạc nghiêm trang,
Tùng phái đoàn sắp hàng,
Đồng phục thật tề chỉnh,
Đường chào cờ hiên ngang.

Chợt có chàng thư sinh
Tay cầm máy chụp hình,
Hướng về em bấn loạn,
Như em là minh tinh.

Buổi sáng đấu trận đầu,
Chiều đến tiếp trận sau,
Tối về xem văn nghệ,
Một ngày qua thật mau.

Đội em đấu sân nào
Cũng thấy chàng chen vào,
Bấm máy hình lia lịa,
Em bực mình làm sao!

Em đi chàng theo sau,
Em cố ý đi mau,
Chàng chạy theo hấp tấp,
Suýt vấp ngã u đầu.

Sang đến ngày thứ ba,
Ầm ỉ vang tiếng loa,
Đội em vào chung kết,
Chàng lấp ló đằng xa.

Khán giả xem thật đông,
Phần lớn là đàn ông,
Cổ võ thật nồng nhiệt,
Vang dội cả một vùng.

Ngón ngọc vuốt ép-phê,
Dáng liễu với ba-rê,
Tay nga ki banh bóng,
Đội em thắng ba xê.

Cả đội cùng reo mừng,
Ôm nhau nhảy tưng tưng,
Đôi phương mặt mếu máo,
Giọt nước mắt rưng rưng.

Em an ủi vài lời,
Cả bọn nhoẻn miệng cười,
Trao đổi nhau địa chỉ,
Hẹn dịp nào ghé chơi.

Suốt ba ngày thi đua,
Kẻ thắng với người thua
Vui trong tình thân ái,
Thỏa thích tiếng cười đùa.

Đang như trong cơn say,
Em quay lại thấy ngay
Chàng đang ngồi chồm hồm
Nhắm em chụp liên tay.

Bước đến chỗ chàng ngồi,
Em hỏi chuyện tay đôi:
"Bao nhiêu người chẳng chụp,
Sao chỉ chụp mình tôi?"

Chàng xuống giọng thật hiền:
"Tôi là đặc phái viên
Chụp hình đăng Vượt Sóng,
Đâu phải làm của riêng!"

Em ngượng chín cả người.
Chàng nhìn em mỉm cười:
"Nếu được cô cho phép,
Tôi phỏng vấn đôi lời."

Chẳng đợi em gật đầu,
Chàng hỏi em ở đâu?
Năm nay bao nhiêu tuổi?
Sang Na Uy bao lâu?

Thích môn thể thao nào?
Thấy đại hội làm sao?
Em đang học lớp mấy?
Giọng chàng thật ngọt ngào.

Chàng hỏi thật hăng say,
Ghi chép vào sổ tay,
Rồi xin em địa chỉ,
Hẹn rửa hình gửi ngay.

Bỗng nghe tiếng xôn xao,
Ban tổ chức dần chào,
Đã đến giờ trao thưởng,
Em chạy vội vào vào.

Toàn đội đứng ngay hàng
Nhận lĩnh huy chương vàng.
Đội trưởng giơ cao cúp,
Tiếng tay vỗ rền vang.

Em rút khăn mùi-soa
Ghi nguệch ngoạc số nhà
Dúi tay chàng vội vã,
Rồi chạy lẫn ra xa.

Trên xe dọc đường về,
Em nghe lòng dề mê
Mừng chuyến này đoạt giải,
Niềm hạnh phúc tràn trề.

(Câu chuyện trên đây hoàn toàn là tưởng tượng.
Mọi sự trùng hợp ngẫu nhiên ngoài đời, nếu có, đều không ngoài ý muốn của tác giả)

• Nguyễn Nhược Tiều

VƯỢT SÓNG NHẤN TIN

Trong số báo này Vượt Sóng nhận được những bài vở, thơ từ, sách báo và tài liệu củ những quý vị, cơ quan và đoàn thể sau: (Những thư từ, bài vở hay sách báo gửi cho các mục Thiếu nhi, Phụ nữ, Nhóm trẻ và Bác học không có liệt dưới đây):

Ông Đỗ Kim Khánh (Sungei Besi), báo Hy Vọng (Bỉ), Bộ Nội Vụ Na Uy, Nha Ngoại Kiều Na uy (UDI), Ủy ban liên lạc ngoại kiều và chính phủ Na uy (Kontaktutvalget), báo Nhân bản (Pháp), ông Trần văn Tiến, Boat People S.O.S News Bulletin (Hoa kỳ), ông Nguyễn hữu Nhật, ông Lê văn Hồng, ông Đào quang Mỹ, "anh" Trương hồng Sơn (Sungei Beisi), ông Chung bình An (Mã lai), bà Mã thu Ba, ông Nguyễn văn Cường, báo Làng Văn (Gia nã đại), báo Việt Nam Nguyệt San (Bỉ), Đại đức Thích Nguyên Đạt (Mã lai), Nhóm Cao Niên 3 Thị Xã Raelingen Skedsmo Lorenskog, ông Hà văn Quang, Tin Tổng Hợp (Munchen) và Hội Văn Hóa Người Việt Tỵ Nạn Tại 3 Thị Xã Raelingen Skedsmo Lorenskog.

Vượt Sóng chân thành cảm ơn tất cả quý vị và các cơ quan cùng hội đoàn khắp nơi đã cung cấp tin tức, tài liệu, bài vở, sách báo và góp ý. Điều kiện hành chánh eo hẹp không cho phép chúng tôi thư riêng đến từng nơi, rất mong sự thông cảm. Bài vở và tài liệu đến kịp lúc và hợp đề tài được sử dụng và cho chạy ngay trong số. Tuy vậy, số trang Vượt Sóng có hạn nên không thể tải đăng tất cả những bài hay mà chúng tôi nhận được.

Quý vị gửi bài cho Vượt Sóng:

Xin ghi tên họ thật và địa chỉ phía trên mỗi bài.
Nếu có gửi cho báo khác xin cho biết trước.

Quý vị đăng quảng cáo:

Mẫu quảng cáo do Vượt Sóng layout chỉ sử dụng trên Vượt Sóng. Khi nhận được quảng cáo chúng tôi sẽ gửi giấy tính tiền. Chỉ những quảng cáo đã thanh toán tài chánh mới được tải đăng.

Trại tỵ nạn Đông nam Á và Đông Âu:

Những độc giả còn trong các trại tỵ nạn Đông nam Á hoặc đang tỵ nạn ở các nước Đông Âu được nhận báo miễn phí. Nếu cùng vùng hoặc cùng trại xin gôm lại một địa chỉ, để giảm bớt bưu phí cho tòa soạn.

Nhấn tin chung:

Địa chỉ liên lạc với Vượt Sóng vẫn như cũ:
Postboks 8376 Hammerborg
0129 Oslo - Na uy

Địa chỉ thăm viếng:

Trung Tâm Sinh Hoạt Việt Nam
Helgesensgt. 30, 0553 Oslo

Ông Trần văn Tiến (Stavanger):

Vượt Sóng là tờ báo của Hội Người Việt Tỵ Nạn Tại Na Uy, vì thế chúng tôi không thể đăng lá thư của ông cho dù dưới hình thức quảng cáo. Chúng tôi rất làm đáng tiếc và rất thông cảm tâm sự

của ông. Mong ông thông cảm, kính.

Ông Hà văn Quang (Drammen):

Cảm ơn ông đã có lời khen VS. Những đóng góp khích lệ tinh thần như vậy thật là quý báu, VS rất cần. Chuyện ông nhờ, chúng tôi đã liên lạc với nhóm giảng huấn "khóa điện toán". Nhóm này chỉ thành lập nhất thời và đã giải tán. Một người trong nhóm cho chúng tôi biết tài liệu mà họ có chỉ thích hợp khi theo học trực tiếp. Nó không liên tục và gần như không có chú thích gì cả bằng tiếng Việt cũng như tiếng ngoại quốc. Vả lại khóa học là khóa hóa tốc và dựa trên lời giảng của giảng viên. Vì thế nhóm đó không giúp được việc ông nhờ, kính.

"Anh" Trương hồng Sơn (Mã lai):

Chúng tôi nhận được rất nhiều thư từ nhiều trại tỵ nạn khác nhau, "ca" "anh" rất hùng. VS vốn ái mộ "anh" từ lâu nay lại quý thêm. Lâu lắm mới nhận được thư "anh". Việc thanh lọc của anh ra sao rồi? Mong anh đến định cư Na uy để tiếp sức với VS. Các địa chỉ gửi báo mà "anh" đề nghị chúng tôi sẽ gửi. Riêng đất Mã, vì bị kiểm duyệt, chúng tôi sẽ gửi bằng đường "chính thức". Hãy liên lạc với phái đoàn chính phủ Na uy tại đảo. Chúc "anh" và đồng bào bên ấy nhiều nghị lực và may mắn, kính.

PHÂN ƯU

Được tin trẻ thân phụ của Đạo hữu Khưu văn Nhi, Trưởng Ban Điều Hành Hội Phật Giáo Việt Nam tại Na Uy là

cụ Khưu Sung Hột

Đã từ trần tại tư gia Furuset, Oslo 10, ngày 3/7/92 hưởng thọ 83 tuổi.

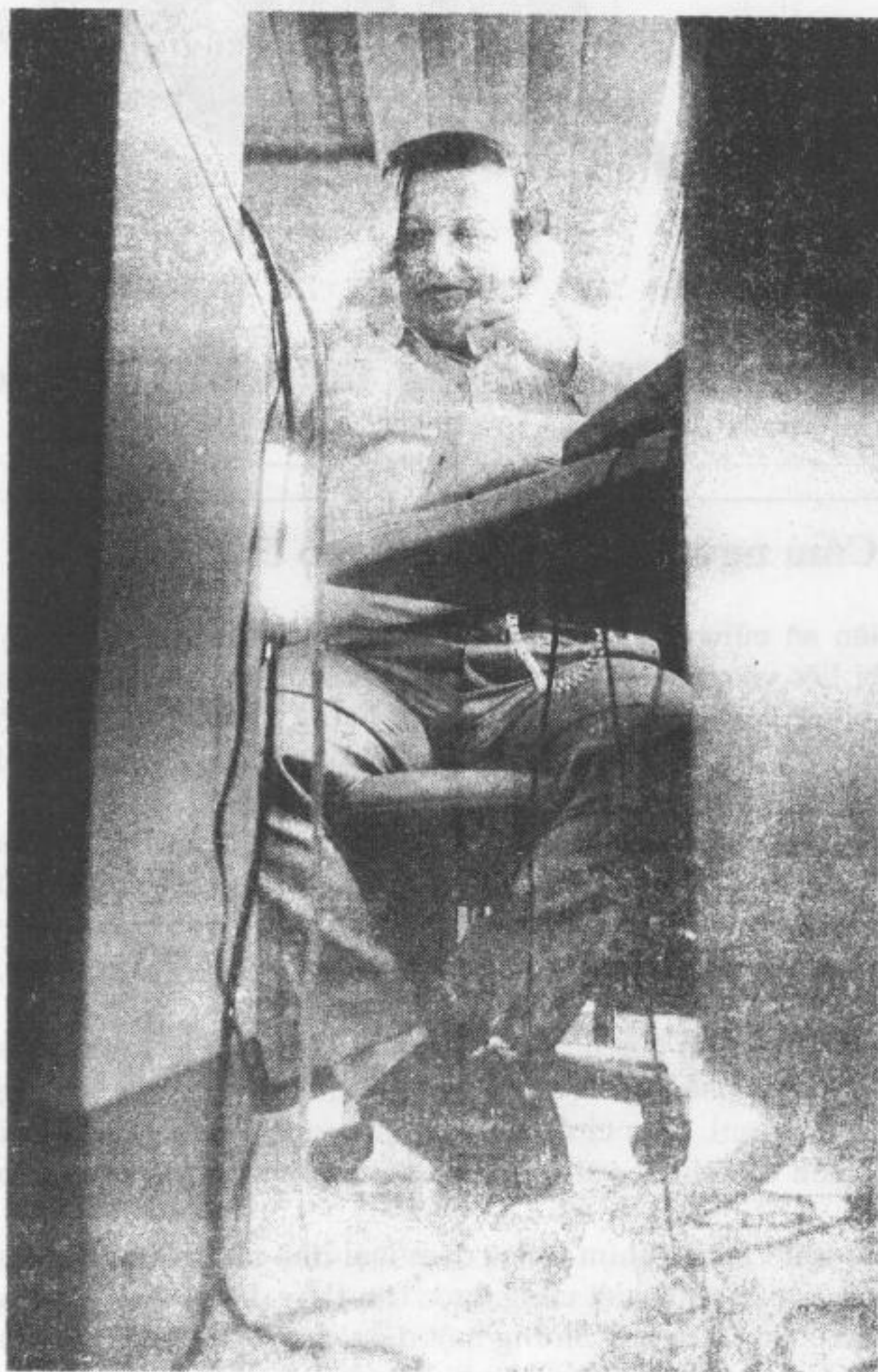
Chi Hội Phật Giáo Porsgrunn/Skien xin chân thành phân ưu cùng Đạo Hữu Khưu văn Nhi và tang quyến, cầu nguyện hương hồn Cụ sớm tiêu điều miền cực lạc.

Ban Đại Diện và toàn thể đạo hữu Chi Hội Phật Giáo Việt Nam tại Porsgrunn/Skien

VS

Nr. 004
Søndag
19. juli
1992
Uke 29
Kr. 7,00

Hội viên Hội người Việt bị theo dõi..

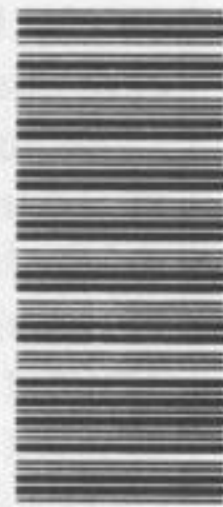

Ông Hans Henrik Ramm, cựu thứ trưởng dầu hỏa và năng lượng Na uy, hiện là chủ nhiệm tạp chí Dầu Hỏa Na uy, Norsk Oljerevy, vừa là ủy viên thường trực của tổ chức tỵ nạn Na uy (NOAS) và cũng là hội viên danh dự của Hội Người Việt Tỵ Nạn tại Na uy, vừa qua đã thừa với Ủy ban Kiểm tra An ninh và Ty cảnh sát Oslo vì bị theo dõi bởi một tổ chức vô hình.

Theo ông Ramm, thì hơn 20 dữ kiện cho thấy ông cùng 15 cộng sự viên của ông ta trong tạp chí Dầu hỏa bị theo dõi một cách chặt chẽ nhưng ông ta không biết bởi ai.

Theo nhật báo Klassekampen thì thủ phạm có thể là ban an ninh của cảnh sát hay ban tình báo của bộ quốc phòng. Ông Ramm cho biết là ông không nghĩ rằng lý do tại những hoạt liên quan tới người ngoại kiều của ông ta.

Ông ta cho rằng có thể những người theo dõi ông chú ý tới cuốn sách của ông Johan M. Setsaas về vấn đề viện trợ thế giới thứ ba của Na uy, sắp phát hành tại nhà xuất bản của ông. Cuốn sách này có thể sẽ gây khó khăn cho nhiều người. Cuộc điều tra chưa có kết quả và vẫn còn đang tiếp diễn.

xVS0000004x

VS

Thiết nghĩ

**Đô la ơi, đô la!
Trường sa thành sa trường**

Mặt trời ló dạng trên biển Nam. Một quần đảo cần cỗi, trụi lủi, thông thường hông có một bóng ma, bỗng tấp nập một cách lạ kỳ. Một hai anh ba Tàu bò qua bờ lợi, xí xồ xí xào. Ba bốn tên bộ đội lấp ló, lăm bằm dê em. Bên nào cũng đạn dược, súng ống đầy mình. Hai bên lườm nhau, sẵn sàng nhả đạn, bắn nhau lòi phèo.

Chuyện gì quái chiêu như vậy? Hết chỗ hay sao mà lợi rủ nhau ra giữa đại dương đấu súng? Phải thù nhau lắm mới quyết sanh tử giữa biển khơi như vậy? Khó hiểu thiệt, cộng nô anh em bây giờ chỉ còn có bốn ngoe, thương nhau hổng hết, sao nỡ giết nhau?

Nói đi nói lại, đầu đuôi gốc rễ cũng do đô la mà rùm beng câu chuyện. Số là quần đảo chơi với giữa biển kia, hổng phải tâm thường, mà chánh là Trường sa, từng chứng kiến biết bao cuộc tranh hùng nảy lửa.

Trường sa, đầu cả khối hay đầu một hai xi, hông ai biết rõ nhưng hai tên khố rách áo ôm, đệ tử Hồ Mao, vẫn thềm rỏ dãi, cầm can đứng chờ. Tư bản Huê kỳ thấy vậy, chơi đều, quăng ra một vài đô, ký mí anh ba, lờ đẹp đàn em vi xi. Trúng độ mập địa, anh ba quên đẹp em út, hứa đẹp lung tung. An ninh trật tự một tay anh ba bảo đảm, thằng nào lộn xộn chết cha thằng đó.

Đã mất mỗi ngon lợi còn quê mặt, vi xi đâm liêu. Bất kể năm xưa bị đục thủng thương, tàu chìm hàng chục, bỏ mạng hàng trăm, vi xi đổ quân Trường sa, nhứt định làm dữ, hổng nhường.

Vì đô la, Trường sa trong phút chốc biến thành sa trường. Vì đô la, hai con chó ốm đói, quên hết tình nghĩa anh em xã hội chỗ ỉa, nhứt định sanh tử. Thiết nghĩ, thôi thì chó cứ việc cắn chó, con nào ngum trước cũng có thịt cày lai rai!

VERDENS SANG

Partipolitik og økonomisk litteratur og uafhængig dagblad. Udgitt av Verdens Sang A/S, Postboks 8376, Høstedsvej, 0129 Oslo 1.

Ansvarlig redaktør: Pål Døtt Ham Bøt

Politiske redaktør: Anh Bøt Nút Xanh

Redaktør: Du rút Hân Xanh

Phim ảnh tài liệu "không lời" của các bác

Cấm người khác chó đâu có cấm ta!

Tại Liên xô cũng như tại các nước cộng sản, phim ảnh Tây phương bị liệt vào loại văn hóa đồi trụy phản động, đầu độc con người và bị cấm tuyệt đối. Thế nhưng nếu là tay to mặt bự, giác ngộ cách mạng triệt để thì có thể coi thoải mái, hông sợ gì hết như người đã chích ngừa.

Juri Andropov, trùm KGB khét tiếng cùng các đầu sỏ khác của Liên xô đều mê một chàng Bông, điệp viên Anh, mặc dầu có đôi khi Bông cũng vớt đẹp Liên xô. Đồng chí của Andropov, Leonid Bresjnev thì thích sự rùng rợn, hồi hộp nên khoái các phim như Haisommer, Godfather và Dirty Harry.

Theo nhật báo Đan Mạch Berlingske Tidende thì thú tánh của các bác và chú bị phát giác qua việc thu dọn đồ đạc tại các phòng kín của điện Kreml. Dân chúng thành Moscow lấy làm thích thú khi được nghe và coi các vật dụng riêng tư của các ngài đỉnh cao trí tuệ.

Đặc biệt nhứt là các phim khiêu dâm loại nhẹ như Emmanuelle và các phim con h. thú thiệt cũng được tìm thấy. Hổng ai biết ai là chủ của các cuốn phim này nhưng một điều chắc chắn là chủ nhơn phải mê lắm vì các cuốn phim này bị coi tới mòn nát và hông còn "xài" được nữa.

Một người bảo tồn được danh dự sau cuộc quét dọn này là Mikhail Gorbatsjov. Các phim của ông ta mặc dầu cũng phản động nhưng chỉ thuộc loại phim "cờ-lát-xích" của Tây Âu mà thôi.

Văn hóa hay Khiêu dâm

Ai cũng tưởng Na uy thuộc khu vực Bắc Âu, cởi mở và phóng khoáng. Mọi người đều lầm. Na uy bảo thủ có một không hai trong các nước Tây Âu. Có ai ngờ rằng tại Na uy, thuế thuốc lá cao nhất hồng đảo bì kíp. Có ai có thể tưởng tượng rượu là một loại quốc cấm tại Na uy, chỉ bán một cách hạn chế tại các tiệm độc quyền của chánh phủ gọi là vinmonopolet. Về vấn đề phim ảnh, sách báo thì sự kiểm duyệt cũng rất khắt khe, cái gì cũng phải được giấy phép. Một điểm cần phân biệt rõ là sự nghiêm khắc của chánh quyền Na uy nhằm mục đích để bảo vệ người dân chứ không phải như tại các nước cộng sản hay độc tài nhằm để bảo vệ cho chính chế độ, sợ người dân biết nhiều sẽ dậy giặc. Chỉ tiếc có một điều là chánh quyền Na uy quá chú tâm lo cho người dân mà không nghĩ người dân có sức thông minh để tự quyết định những gì có lợi hay có hại cho mình.

Sự lo lắng đó, sự giới hạn đó thích hợp trong thời kỳ sau Đệ nhị thế chiến, cần phải xây dựng đất nước, không xa hoa phung phí nhưng không thích hợp mấy trong thời buổi hiện tại với trình độ dân trí cao và với đà tiến hóa của xã hội ngày nay. Con người cần phải được tự do, để có thể dùng trí tưởng tượng để phát minh

thêm những điều mới hữu ích cho xã hội.

Nhưng nói cho cùng thì cho đâu chánh quyền có tiếp tục đeo đuổi con đường cổ hủ, kiểm chế, cấm đoán thì cũng không thể chống lại đà tiến hóa của khoa học và xã hội được. Sự việc gây chấn động gần đây là vấn đề phim ảnh sex tạm dịch là phim tình ái. Hãy khoan lên án các phim đó là khiêu dâm tầm bậy. Hiện nay, đang có rất nhiều nhà nghiên cứu đang tìm hiểu sự lợi ích hay sự công phá của các loại phim đó. VS không muốn bị lôi vào cuộc đấu khẩu đó, VS chỉ muốn trình bày với quý độc giả tình hình hiện tại của Na uy và tùy mỗi độc giả có ý kiến.

Hiện nay tại Na uy, bộ luật có từ năm 1902 vẫn còn áp dụng mặc dầu có nhiều thay đổi nhỏ. Đạo luật hiện tại tuyệt đối cấm truyền bá mọi hình thức khiêu dâm và xâm phạm thuần phong mỹ tục. Điều đó có nghĩa là mọi hình thức trưng bày bộ phận sinh dục thụ động hay đang hoạt động đều bị cấm. Đương nhiên việc luyến ái với thú vật, trẻ em, việc dùng bạo lực hay các hình thức quái chiêu khác cũng đều bị cấm ngặt.

Các đài truyền hình tại Na uy phải tự ý đục bỏ tất cả các hình ảnh bày bả đó nếu muốn truyền hình tại Na

uy. Sự việc đó được chấp hành triệt để cho tới khi khoa học cho phép chuyển sóng và phát hình từ xa. Ngày nay, một đài truyền hình ở xa có thể gửi hình lên vệ tinh và từ đó chuyển xuống. Các nơi muốn nhận hình chỉ cần có ăng ten parabol là đủ. Giá của các ăng ten đó càng ngày càng hạ, ai cũng có thể mua được.

Một điểm khó nữa là các quốc gia khác tại Âu châu, ngay cả Thụy điển hay Đan mạch cũng đều rộng rãi hơn và cũng không đồng ý với Na uy. Các đài truyền hình tại Âu châu đều được tự do hơn, được phát hình tất cả ngoại trừ các hình thức luyến ái với trẻ em, thú vật hay bạo dâm là bị cấm. Điều đó có nghĩa là những ai có tiền, ở nhà riêng, có ăng ten parabol là có thể coi lén, chỉ có tội mấy tên nghèo ở chung cư mà thôi. Còn đấu công bằng xã hội nữa.

Chính các chánh trị gia Na uy cũng thấy điều này nên quyết định sẽ đem vấn đề này ra quốc hội bàn vào mùa thu tới đây. VS cũng như đa số độc giả thuộc thành phần dân ngu khu đen chỉ mong các ngài xét cho đẹp. Tụi em chỉ mong có thuốc lá rẻ, rượu rẻ, xăng rẻ và một vài màn giải trí hấp dẫn cuối tuần là tụi em vui thôi.

Đồ tây thua đồ tây nít

Chắc bạn đồng ý rằng đương kim vô địch Wimbledon, Andre Agassi và Steffi Graf hồng hợp với đồ tây bằng đồ tây nít. Có thể chính Agassi và Graf cũng nghĩ thế nhưng họ đành phải lên đồ để dự tiệc chiến thắng tại hotel Savoy, Luân Đôn.

Cô bé bên lề

Cô bé bò trên bờ lề trong hình hồng ai xa lạ chính là minh tinh nổi tiếng Kim Basinger. Đừng lấy làm lạ, Kim hồng có bò lê lét tầm bậy tầm bạ đâu. Bờ lề trong hình chính là bờ lề của đại lộ Walk of Fame của Hồ Ly Vọng và tên của Kim cũng vừa được viết tại đó. Đâu phải muốn bò như Kim để đâu!

Hở rún hốt bạc

Ai hở rún đau bụng nhưng Andre Agassi thì hở rún hốt bạc. Trong giải Wimbledon vừa qua, hãng Nike đã chế cho Agassi một cái áo đặc biệt. Cứ mỗi lần Agassi giở tay lên là lòi rún liên. Mục đích là để các cô có thể chiêm ngưỡng cái bụng sét xi của Agassi.

Hồng rên hồng sướng

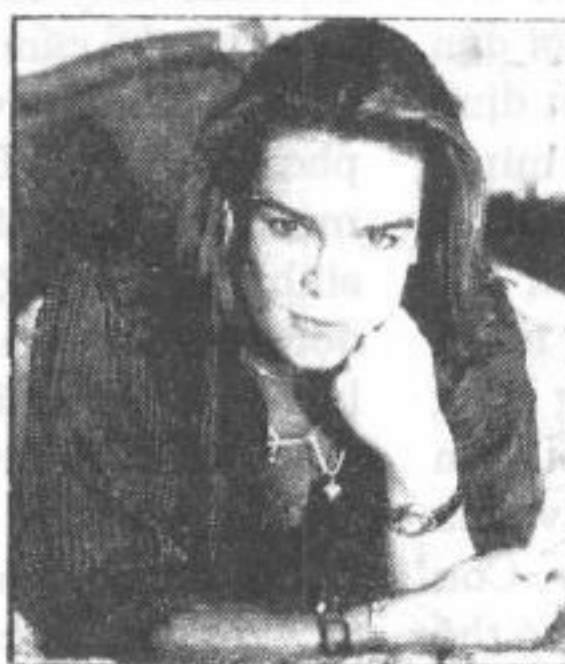
Em rên dữ quá. Nếu em hồng bớt thì... Đó là lời cảnh cáo của tổng cục quần vợt thế giới đối với Monica Seles (18t). Khỏi cần nói chắc ai cũng biết nàng Seles là số một về tennis của giới quần thoa và cũng rên số một luôn. Một ký giả chọc quê, cho biết anh ta tội nghiệp hàng xóm của Monica trong ngày em động phòng hoa chúc. Lời cảnh cáo của tổng cục quả có hiệu nghiệm vì Monica rên ít trong giải Wimbledon vừa qua tại Anh quốc và... cũng thua luôn. Hồng rên quả thiệt hồng sướng!

Càng cơ bản càng cao giá

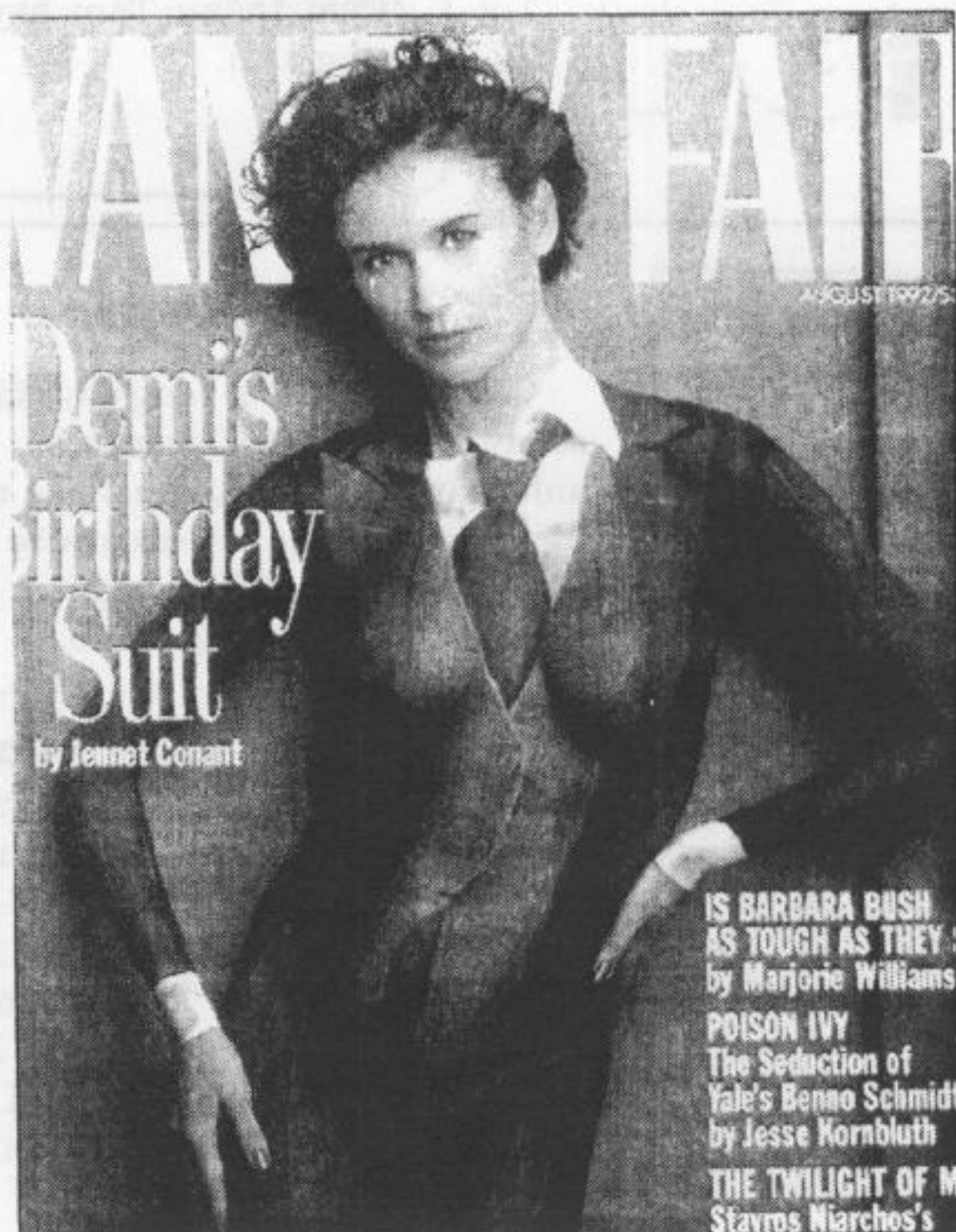
Sharon Kane là minh tinh cao giá nhất của Hồ Ly Vọng từ phim Bản năng cơ bản (Basic Instinct). Sharon đã ô kê chịu đóng Bản năng cơ bản đợt hai với giá 44,8 triệu kroner. Cô ta qua mặt

đẹp các minh tinh khác như Julia Robert, Michelle Pfeiffer. Đạo diễn của Basic Instinct, Paul Verhoeven đã theo bản năng cơ bản từ chối làm phim tới.

Phải đó công chúa Stephanie của vương quốc Monaco hồng phải mang bầu với phò mã nhưng lại mang bầu với phó tá của nàng là Daniel Ducruet. Sự việc này đã chấn động cả Monaco vì hồng chấp nhận phó tá làm phò mã hết!

Một áo mới!

Minh tinh Huế kỳ Demi Moore mới đây lại gây chấn động khi lên trang bìa của tạp chí Vanity Fair qua bộ đồ quá ư là... Cũng nên nhắc lại là Demi Moore đã từng chịu chụp hình khỏa thân một trăm phần trăm khi đang mang bầu to tướng. Ước gì bộ đồ của Demi được các cô ưa chuộng!

Đẹp nhứt thế giới

Đẹp xấu tùy người đối diện. Tạp chí New Yorks People Magazine hông thèm đối diện với ai hết nhưng vẫn khơi khơi mỗi năm chọn 50 người đẹp nhứt thế giới. Năm nay cũng như mọi năm, các người đẹp đa số là Huế kỳ ngoài một vài người Âu châu như công chúa Diana của Anh quốc và cô Adrienne Vittadini, vẽ y phục thời trang. Trong số các người đẹp có Michelle Pfeiffer, Cindy Crawford. Về phía nam giới thì có John F. Kennedy jr, Kevin Costner, Warren Beatty. Những người rớt dài từ năm rồi là Richard Gere, Tom Cruise và Madonna.

Cindy Crawford —

John F. Kennedy —

Adrienne Vittadini —

Michelle Pfeiffer —

Người đẹp áo đường nhiên đẹp

Quần áo đẹp xấu tùy theo người mặc chứ hông tùy theo người may. Nhà vẽ áo thời trang nổi tiếng Thierry Mugler, muốn chắc ăn, đã mời Sharon Kane của phim Basic Instinct và Darryl Hannah của phim Steel Magnolias mặc các kiểu áo của mình trong buổi trình diễn thời trang gây quỹ chống bệnh AIDS. Với thân hình của Sharon và Darryl thì còn ai chê nổi nữa!

Sưu tầm.. chồng

Có nhiều cách để gây sự chú ý của thiên hạ, Gitte Nielsen chọn cách sưu tầm chồng. Gitte sẽ lấy chồng lần thứ năm là anh chàng Ý tên Raoul Meyer, lái xe đua và bán áo lông. Tưởng cũng nên kể, chồng cũ của Gitte là Kasper Winding, Sylvester Stallone, Marc Gastineau và Sebastian Copeland.

Lắm cảm

Thiên đàng tôi hơn địa ngục là... thiên đàng xã hội chủ nghĩa!

PSSST!

54 ngày nữa

Rằm tháng Tám hay Tết Trung Thu.

HỘI NGƯỜI VIỆT TỶ NẠN TẠI NA UY

Mắc dễ tè

Cái cầu tiêu bằng vàng này giá chỉ có vốn vụn 290.000 kroner hà. Các anh chàng Nhứt bốn, sau nhiều năm nghiên cứu đã chế ra loại cầu đặc biệt này. Hồng biết có hiệu nghiệm hay không nhưng quả thực dễ tè.

Áo mưa đời xưa

Một cái "áo mưa" (kondom) có lẽ xưa nhất thế giới, làm vào năm 1810, vừa được bán với giá 36.900 kroner tại hãng Christie's, Luân đôn. Cái "áo mưa" này làm bằng ruột non của một con trư. Một điều hồng được nêu rõ là cái "áo mưa" đó thuộc loại xài một lần hay có thể xài đi xài lại!

Một cách họp báo

Tại Tiệp khắc hiện tại có hơn 200 đảng phái khác nhau. Đảng "la-ve" là một trong những có đảng ký chánh thức. Một đảng chánh thức khác là đảng tự do luyện ái vừa qua mới tổ chức một buổi họp báo. Để bưng nước, đảng độc đáo này nhờ khoảng 10-12 cô chiêu đãi viên trẻ đẹp và để ngực trần. Các phóng viên ký giả tham dự đều được tặng "áo mưa" (kondom) làm kỷ niệm.

Có cạnh tranh mới tiến bộ

Các chị em ta tại thành phố Biella, Ý, sẵn sàng tiếp khách hoàn toàn miễn phí trong 24 tiếng. Đó là lời rao quảng cáo mà các chị em treo trên đường chánh nối liền Torino và Milano. Lý do có sự hạ giá hay dẹp giá thì đúng hơn, là do lúc gần đây các cô ngoại kiều từ Đông Âu đổ xô về với giá thấp hơn các đồng nghiệp Ý.

Trước điện Kreml

Lần đầu tiên một cuộc trình diễn thời trang mang tên "Quảng trường đỏ mời mọc" được tổ chức trước điện Kreml vào đầu tháng bảy vừa qua. Các anh chàng hồng quân canh gác, đi đá chun cao đã bị đá dít hết rồi. Thế vào đó là các cô trẻ trẻ mặc váy sê cao và cũng đi đá chun cao, coi ác liệt lắm.

Khoái mèo ghê!

Đây là Catwoman, tạm dịch Miêu Khả Tú, đối thủ lợi hại của Batman, Người Dơi trong phim Batman sẽ ra mắt vào đầu

CATWOMAN: Pfeiffer tháng tám. Cui hình mới hiểu tại sao đa số đàn ông khoái có mèo và mới thấy Người Dơi là đại khờ!

Thợ bạc KIM QUANG

- Chúng tôi có nhận sửa các loại nữ trang vàng bạc
- Nhận làm nhẫn cưới, dây chuyền và các loại nữ trang vàng 24K và 18K
- Chúng tôi có bán các loại nữ trang vàng 24K và 18K

Tất cả giá phải chăng - Xin trân trọng kính mời

Xin liên lạc đến: Quang và Nga
Konowsgata 75B
0196 Oslo
Tlf. (02) 572886

TIỆM UỐN TÓC HẠNH

Storgt. 31 - 2000 Lillestrøm

Tlf. 06 81 20 37 (tiệm)

06 83 49 43 (nhà)

Giờ mở cửa: 9 - 18 (16)

Køhn
Bokhandel

PARKALLÉ

Nhà thờ

STORGATA

China
Palace

X

- Chuyên cắt, gội, uốn các kiểu tóc hợp thời trang NAM & NỮ
- Nhận làm tóc cô dâu - dạ hội ...
- Giá đặc biệt dành cho quý đồng hương

Cô Hạnh kính mời.

Ditt verkstedsenter i Groruddalen

Vi utfører alt i bilreparasjon:

**Oppretting
Lakkering**

Fast pris før repasjon

Km service fra kr. 1.000 - kr. 1.500

Forstilling justering kr. 300

Bremser, Clutch

Eksosanlegg, støtdempere

Ring for pris!

HAARVARD MARTINSENSVEI 31 . OSLO 9

ROMMEN Bil

Tlf: 21 23 18

&

ROMMEN AUTOSKADE A.S

Tlf: 10 99 00

Công ty Rommen Bil / Autoskade a.s

- * *Chuyên viên Na uy nhiều năm kinh nghiệm*
- * *Được sự công nhận của Nha lộ vận và Liên đoàn xe hơi*
- * *Tiếp đãi nồng hậu*
- * *Sửa chữa chu đáo*
- * *Giá phải chăng*

Bạn mang xe đến - Chúng tôi định giá - Bạn quyết định - Chúng tôi sửa chữa

CITY TRADING

Grønland T-bane stasjon

Oslo 1

Tlf. 02-172256

Gull & Smykker Salg.

Chúng tôi chuyên bán vàng từ 18 - 22 karat.
Bảo đảm phẩm chất tốt. Giá thật rẻ.

Nếu quý vị muốn các kiểu vàng đặc biệt,
xin cho biết trước, chúng tôi sẽ đáp ứng
theo ý muốn của quý vị.

Chúng tôi cũng có thể đặt các kiểu đồng hồ
đặc biệt theo sự ước muốn của quý vị.

**Giá đặc biệt dành cho người Việt
và
ngoại kiều.**

PHIẾU ĐẶT MUA BÁO

(Xin xem giá biểu và thể thức nơi trang bìa 2)

Tên họ: _____

Địa chỉ: _____

đặt mua dài hạn 1 năm báo Vượt Sóng.

- ☐ Xin gửi kèm phiếu trả tiền trong số báo đầu tiên.
☐ Đã chuyển tiền vào trương mục của Vượt Sóng,
postgirokontonr 0813 24 80754
☐ Ngân phiếu kèm theo trong thư.

- Xin đánh chéo vào ô thích hợp
- Xin đừng gửi kèm tiền mặt trong thư
- Quý vị nào muốn đặt mua các số báo cũ
xin liên lạc với tòa soạn qua thư.

PHIẾU TẶNG BÁO

(Xin xem giá biểu và thể thức nơi trang bìa 2)

Tên họ: _____

Địa chỉ: _____

gửi tặng 1 năm báo Vượt Sóng cho

Tên họ: _____

Địa chỉ: _____

- ☐ Xin gửi phiếu trả tiền đến người tặng báo.
☐ Đã chuyển tiền vào trương mục của Vượt Sóng,
postgirokontonr 0813 24 80754
☐ Ngân phiếu kèm theo trong thư.

PHIẾU ĐẶT ĐĂNG QUẢNG CÁO / NHẮN TIN / RAO VẶT

(Xin xem giá biểu và thể thức nơi trang bìa 2)

Tên họ: _____

Địa chỉ: _____

Nội dung: _____

Số lần đăng: _____

- ☐ 1/4 trang - ☐ 1/2 trang ☐ 1 trang ☐ trang bìa (nguyên trang)

(Xin gửi đến tòa soạn ít nhất một tháng trước ngày phát hành báo)

VIETNAMESE SELF DEFENCE ARTS

THIÊN CÔNG ĐẠO

Kungfu

HOVEDKVARTER
HELGESENSGT. 30, OSLO 5

天公道

VIETNAMESE THIEN CONG DAO FEDERATION

do võ sư Khúc Chánh Thành sáng lập và hướng dẫn

Giờ tập luyện: thứ ba, năm và bảy
từ 17 giờ đến 19 giờ

B

DUONG KIEN
KRABBEDALEN 25
5073 SKALEVIKNESET

BAO BIEU

31.07.92

OSLO

VƯỢT SÓNG

Cơ Quan Ngôn Luận của Hội Người Việt Tỵ Nạn tại Na Uy

UTGITT AV DET VIETNAMESISKE FLYKTNINGEFORBUND I NORGE

Postboks 8376 HAMMERSBORG
0129 Oslo 1 - NORGE
6 NR/ÅR - Løssalg: kr. 30
Abonnement: NORGE: kr. 150/ÅR
Andre land: kr. 200

ANSVARLIG REDAKTØR: ĐỖ VĂN THÀNH
Redaktør: LÂM VIỆT TRƯỜNG
Redasjonssekretær: DƯƠNG KHUÊ
Regnskap: LÂM TIẾN DŨNG
Layout: NGUYỄN THỊ LỆ HẰNG